«Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы» сериясы

Қазақстан Республикасының
Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев

ҚЫЗМЕТ ХРОНИКАСЫ 2006 жыл

МАЗМҰНЫ

АСТАНА 2012

Мазмұны

Кіріспе 3
ҚАҢТАР 15
АҚПАН 29
НАУРЫЗ 33
СӘУІР 47
МАМЫР 57
МАУСЫМ 71
ШІЛДЕ 87
ТАМЫЗ 101
ҚЫРКҮЙЕК 107
ҚАЗАН 127
ҚАРАША 143
ЖЕЛТОҚСАН 159
ҚОСЫМШАЛАР 177
Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына ресми кірісу салтанатты рәсімінде сөйлеген сөзі 178
Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты сөйлеген сөзі 182
«Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Қазақстан халқына Жолдауы 193
Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының бірінші отырысында сөйлеген сөзі 212
Ресей Федерациясы Федералды жиналысы Мемлекеттік думасының 100 жылдығына арналған отырысында сөйлеген сөзі 218
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде оқыған «Инновациялар мен оқу-білімді жетілдіру арқылы білім экономикасына» тақырыбындағы дәрісі 226
Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының үшінші отырысында сөйлеген сөзі 242

«Мәдениетаралық, дінаралық және этносаралық түсіністік» атты ЕҚЫҰ кеңесінде сөйлеген сөзі 247

«Шанхай бестігінің» 10 жылдығы мен ШЫҰ-ның 5 жылдығына арналған ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысында сөйлеген сөзі 252

АӨСШК II саммитінде сөйлеген сөзі 256

«Отан» Республикалық саяси партиясының кезектен тыс IX съезінде сөйлеген сөзі 259

ТМД мемлекеттері басшыларының бейресми кездесуінде сөйлеген сөзі 268

Қазақстан Республикасы Парламенті үшінші шақырылымы III сессиясының ашылуында «Корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде мемлекеттік басқаруды жаңарту» атты сөйлеген сөзі 272

Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезінде сөйлеген сөзі 277

«Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» Қорының атынан қабылдауда сөйлеген сөзі 284

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының 60 жылдығына арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі 288

Қазақстан халықтары Ассамблеясының XII сессиясында сөйлеген сөзі 295

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XVI пленарлық отырысында сөйлеген сөзі 303

Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 15 жылдығына арналған салтанатты жиналыста «Қазақстандық жол: тұрақтылықтан — жаңару арқылы — өркендеуге» атты сөйлеген сөзі 307

Жаңажылдық құттықтауы 318

2006 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі 320

2009 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі 326

Қысқартылған сөздер тізбесі 338

Географиялық атаулар көрсеткіші 339

Есімдер көрсеткіші 345

Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші 350

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі
Ақпарат және мұрағат комитеті
«Әдебиеттің әлеуметтік маңызды түрлерін басып шығару»
бағдарламасы бойынша шығарылды

Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС

Редакциялық-баспагерлік топ:
М.Б. Қасымбеков (жетекші), саяси ғылымдардың докторы, профессор,
Б.Б. Темірболат (жауапты редактор), саяси ғылымдардың кандидаты,
Ж.К. Үсембаева, техника ғылымдарының докторы, профессор,
Е.А. Хасенов, филология ғылымдарының кандидаты,
Т.А. Темірханов, М.М. Бейсенова

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев.
Қызмет хроникасы. 2006 жыл. — Астана: Деловой Мир Астана, 2012. — 362 б.

© Қасымбеков М.Б., 2012
© «Деловой Мир Астана» ЖШС. 2012
© Барлық құқықтары қорғалған

2006 жыл көбіне-көп жыл бойында Қазақстан дамуының жоғарғы қарқыны мен бояуы қанық оқиғалар легін айқындай түскен сыртқы саясат қызметіндегі, ішкі саясат пен экономикадағы ірі оқиғалар тізбегімен есте қалды. Президент мемлекеттің бәсекеге қабілетті дамуының жаңа векторларын белгіледі, жаңа стратегиялық міндеттер қойылды, ұзақмерзімді тағдыршешті шешімдер қабылданды және қазақстандық қоғамның ұлттық идеясының тұжырымдамасы қалыптастырылды.

Осының барлығы Н.Ә. Назарбаевтың барынша тығыз және қарқынды жұмыс кестесінің мазмұнынан өз көрінісін тапты. Шет елдерге және еліміздің өңірлеріне жасаған жұмыс сапарларын, түрлі мәжілістерді, халықаралық және республикалық форумдардың жұмысына қатысуларын, шетелдік мемлекет және қоғам қайраткерлерін қабылдауларын, жұртшылық өкілдерімен және кәсіпорындардың еңбек ұжымдарымен кездесулерін, өнеркәсіптік және әлеуметтік объектілерде болғандарын қоса алғанда, жыл бойы Мемлекет басшысының қатысуымен 500-ден астам хаттамалық іс-шаралар өткізілді.

Сондай-ақ 2006 жылы Президент 2200-ден астам әр түрлі жоспарлы материалдарды қарап, қол қойды, олардың қатарында 98 заң, 239 жарлық, 86 өкім, 14 мәжіліс хаттамалары, 132 Алғыс хаттар және 18 құттықтау хаттары, 1500-ден астам қызметтік құжаттар, аналитикалық және ақпараттық-анықтамалық материалдар, азаматтардың 139 арыз-шағымдары бар. Осы кезеңде Мемлекет басшысы 90 күн сапарларда болды, оның 48 күні шет елдерге, 42 күні Қазақстанның өңірлеріне арналды.

11 қаңтардағы ұлықтау рәсімі Қазақстанның жаңа сыртқы саяси жылының ашылуымен тұспа-тұс келді және осы кезеңдегі Н.Ә. Назарбаевтың шетелдік байланыстарының мазмұнды кестесінің негізін қалады. Мемлекет басшысының

лауазымына кірісуі әлемдік қауымдастықтың Қазақстанға айрықша қызығушылық танытуына себепші болды, бұл өз кезегінде дипломатиялық жұмыс пен белсенді халықаралық қарым-қатынасқа ерекше назар аудару қажеттігін айқындай түсті — республика өзінің шетелдік серіктестеріне сыртқы және ішкі саясаттағы ұзақмерзімді басымдықтары мен құндылықтарының тұрлаулылығы мен өзгеріссіздігін тағы да бір мәрте көрсетуі қажет болды.

Астана қаласында өткен ұлықтау рәсімінің мәртебелі меймандарының қатарында Ресей, Өзбекстан, Украина, Хорватия, Қырғызстан, Тәжікстан, Ауғанстан, Грузия президенттері В.В. Путин, И.А. Каримов, В.А. Ющенко, С. Месич, Қ.С. Бакиев, Э.Ш. Рахмонов, Х. Карзай, М.Н. Саакашвили болды. Сондай-ақ Қытай Халық Республикасы Төрағасының орынбасары Цзэн Цинхун, Болгария Республикасының вице-президенті А. Марин, Әзірбайжан Республикасының Премьер-министрі А. Расизаде, Латвия Республикасының Премьер-министрі А. Калвитис, Польша Республикасы Сенатының төрағасы Б. Борусевич, Беларусь Республикасы Ұлттық жиналысы Республика кеңесінің төрағасы Г.В. Новицкий тәрізді парламент және үкімет басшылары, әлемнің көптеген елдерінен келген танымал мемлекет қайраткерлері де аталмыш салтанатқа қатысты. Ірі халықаралық ұйымдар атынан ЕО-ның Орталық Азия елдері бойынша арнайы өкілі Я. Кубиш, ЕҚЫҰ бас хатшысы М.П. де Бришамбо, ҰҚШҰ бас хатшысы Н.Н. Бордюжа, ЕурАзЭҚ бас хатшысы Г.А. Рапота, ТМД Атқарушы комитетінің төрағасы — ТМД атқарушы хатшысы В.Б. Рушайло, ШЫҰ атқарушы хатшысы Чжан Дэгуан, БҰҰ бас хатшысының орынбасары С.А. Орджоникидзе, Экономикалық ынтымақтастық ұйымының төрағасы А.Т. Оразбай сияқты жоғары деңгейдегі ресми адамдар өкіл ретінде қатысты. Ұлықтау шаралары аяқталған соң, Н.Ә. Назарбаев Астана қаласына келген меймандармен — мемлекеттер және шетел делегацияларының басшыларымен бірқатар кездесулер өткізді.

2006 жылы Мемлекет басшысы Қазақстан мүдделері мен өңірлік және әлемдік даму қарқынын ескере отырып, теңгерімді және көпвекторлы сыртқы саяси бағытты бұдан әрі жүзеге асыруды жалғастырды. Мемлекет басшысының сыртқы саяси белсенділігі ең алдымен Ресей, ҚХР, АҚШ, Еуроодақ, Орталық Азия және Шығыс мұсылман елдері сияқты маңызды бағыттарға бағдарланды. Өзбекстан, Ресей, Түркия, Словакия, Малайзия, Хорватия, Латвия, Испания, АҚШ, Ұлыбритания, Иордания, Египет, Бельгия, Қытай елдеріне сапарлары нәтижелі болды. Президент сондай-ақ көпжақты 11 саммитке: ТМД-ның 2 отырысына, ЕурАзЭҚ-тың 3 отырысына, ҰҚШҰ, ШЫҰ, АӨСШК саммиттеріне, Түркі тілдес мемлекеттердің VIII саммитіне, «G-8»-дің саммитіне және Орталық Азия көшбасшыларының бейресми саммитіне де қатысты.

Ресей бағытына айрықша мән берілді. Президент ұлықтаудан кейінгі алғашқы сапарын Ресей Федерациясына жасауы да назар аударарлық жайт. Екі жақты форматта, сонымен қатар халықаралық форумдар шеңберінде өткен Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путиннің көптеген кездесулері айтулы оқиғаларға айналып отырды, өйткені оларда Қазақстан мен Ресей арасындағы ынтымақтастық қарым-қатынастың толғақты және ұзақмерзімді мәселелері шешілді. Қазан айында Қазақстан мен Ресей басшылары Батыс-Қазақстан облысының Орал қаласында өткен Қазақстан мен Ресейдің Шекаралық облыстарының форумына қатысты, форум барысын-

да екіжақты ынтымақтастық пен көкейкесті өңірлік мәселелердің кең спектрі талқыланды. Жалпы Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путиннің кездесу қорытындылары және 2006 жылы жиі болып тұрған өзара іссапарлары осы заманғы қазақстан-ресейлік қатынастардың стратегиялық әріптестік векторында қарқынды дамып келе жатқанын көрсетті.

Қазақстан-американдық қатынастар үшін 2006 жыл шынымен де серпінді жыл болды. Мемлекет басшысының АҚШ-қа жасаған сапары екіжақты ынтымақтастықтың басты оқиғасы болды, оның саяси маңыздылығы туралы сапар қарсаңында Ақ үй мәлімдеген болатын. Сапар бағдарламасы барынша тығыз болды, ал қыркүйектегі сапары барысында өткен көптеген кездесулер мен келіссөздер американдық және әлемдік БАҚ-тарда кеңінен қозғалды. Н.Ә. Назарбаевтың АҚШ Президенті Дж. Бушпен достық рәуіш жағдайында өткен кездесуі ерекше атап өтілді. Сол сияқты Н.Ә. Назарбаев АҚШ-тың бұрынғы Президенті үлкен Дж. Бушпен, АҚШ-тың вице-президенті Р. Чейнимен, Сауда министрі К. Гутиерреспен, Энергетика министрі С. Бодманмен, ОББ-ның директоры М. Хайденмен, Дүниежүзілік банктің президенті П. Вулфовицпен, бірқатар ірі компаниялардың жетекшілерімен кездесті. Президентіміздің Вашингтонның 400-ге тарта белді тұлғаларының қатысуымен өткен «Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» Қорының мүшелерімен, сол сияқты АҚШ Конгресінің үлкен ықпалды тобымен кездесуі де үлкен ықылас туғызды. Қазақстан Президентінің Құрама Штаттарға сапарының қорытындысы бойынша тараптар стратегиялық серіктестіктің ілгерілеуі барысында қол жеткізген үдеріске қанағаттанушылық танытып, Қазақстан–Америка Бірлескен мәлімдемесін қабылдады.

Стратегиялық әріптестікті одан әрі нығайтуда Қазақстан-Қытай қатынастарын атап өтуге болады. Оларда трансшекаралық өзендерді ұтымды пайдалану мен қорғау, еңбек миграциясы, инвестиция тарту, халықаралық ұйымдарда, ең алдымен, ШЫҰ-мен БҰҰ-да қарым-қатынас пен үйлестіру мәселелеріне баса назар аударылды. Бұл ретте, Президенттің ҚХР-ға желтоқсан айында жасаған мемлекеттік сапарын айтып өту керек. Оның қорытындысы бойынша бірқатар маңызы зор келісімдер мен шарттарға қол қойылды, солардың арасындағы басты саяси құжат — Қазақстан мен Қытайдың XXI ғасырдағы ынтымақтастығының стратегиясы. Қазақстан мен Қытай арасындағы сауда-экономикалық қарым-қатынастардың келешегін айқындайтын тағы бір бағдарламалық құжат — экономикалық ынтымақтастықты дамыту тұжырымдамасы қабылданды.

Қазақстан мен Еуропалық Одақ арасындағы қатынас жаңа сапалы деңгейге шығуымен сипатталды, ондағы саяси диалогты тереңдету көзделіп отыр. Н.Ә. Назарбаевтың желтоқсан айындағы Бельгияға ресми сапары өзекті маңызға ие болды. Екіжақты ынтымақтастық тарихында алғаш рет екі мемлекет басшыларының Бірікken мәлімдемесі қабылданды, энергетика саласында Өзара келісім туралы меморандумға және Ядролық энергияны бейбіт мақсатта пайдалану жөніндегі ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды. Бұдан басқа, Қазақстан Президенті Еуропалық Одағы және НАТО-ның ресми тұлғаларымен де жемісті келіссөздер жүргізді. Нәтижесінде Қазақстанның соңында Орталық Азия мен Каспий өңіріндегі ЕО-ның стратегиялық әріптесі ретіндегі рөлі мықтап бекіді.

Ел Президенті жыл ішінде Қазақстанның ТМД, Орталық және Оңтүстік-Шығыс Азия мен Шығыс Арабия елдерімен өзара пайдалы екіжақты қатынастарды дамытуға жігерлі түрде қатынасты. Сауда, экономикалық даму және энергетикалық ынтымақтастық, сол сияқты гуманитарлық екеуара қатынас мәселелері диалогтың негізгі тақырыптарына айналды. Президент елімізге ресми және жұмыс сапарларымен келген Армения, Египет, Қырғызстан, БАӘ, Тәжікстан, Өзбекстан президенттері Р.С. Кочарян, М.Х. Мубарак, Қ.С. Бакиев, шейх Халиф бен Заид әл-Нахаян, Э.Ш. Рахмонов, И.А. Каримовтарды; ҚХР Төрағасының орынбасары Цзэн Цинхунды, Грузия, Иордания, Оңтүстік Корея, Украина, Жапонияның премьер-министрлері З.Т. Ногаидели, М. Бахит, Хан Мен Сук, В.Ф. Янукович, Д. Коидзумилерді қабылдады. Н.Ә. Назарбаевтың министрлер, елшілер, парламентарийлер, саяси және қоғам қайраткерлері деңгейіндегі шетел меймандарымен өткізген көптеген кездесулері де жемісті болды.

Ел Президенті Армения, Ауғанстан, Беларусь, Бельгия, Болгария, Бразилия, Ұлыбритания, Израиль, Италия, Канада, Нидерланды, Палестина, Ресей, Сауд Арабиясы, Украина, Франция елдерінің Төтенше және Өкілетті елшілерінен сенім грамоталарын қабылдады.

2006 жылы Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ бірқатар халықаралық және өңірлік форумдардың жұмысына қатысты.

Маусым айында Мемлекет басшысы «Шанхай бестігінің» құрылғанына 10 жыл және ұйымның құрылғанына 5 жыл толуына арналған Шанхай қаласында өткен Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттер басшылары Кеңесінің мерейтойлық отырысына қатысты. Оның қорытындысы бойынша ШЫҰ-ның Дек-ларациясы, ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшыларының Халықаралық ақпараттық қауіпсіздік туралы мәлімдемесі, ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің терроризмге, сепаратизм мен экстремизмге қарсы күрестегі 2007–2009 жылдарға арналған ынтымақтастық Бағдарламасын бекіту туралы шешімі және т.б. құжаттар қабылданды. Журналистерге арналған брифингте Н.Ә. Назарбаев қол қойылған келісімдер, осы ұйымға мүше мемлекеттер іс-қимылының кешенді бағдарламасы мен қорытынды декларация өздері үшін таяу келешекте іс-әрекетке басшылық болып табылатынын атап көрсетті. Осы Шанхай қаласында Қазақстан Республикасы Президентінің Иран және Моңғолия президенттері М. Ахмадинежад және Н. Энхбаярмен екіжақты келіссөздері болып өтті.

ТМД кеңістігіндегі интеграциялық құрылымдар аясындағы қатынастар 2006 жылы үлкен қарқындылығымен ерекшеленді. Н.Ә. Назарбаев ТМД-ға қатысушы Мемлекеттер басшылары кеңесінің төрағасы болып сайланды. Бұл ретте, Президент Сочи қаласында өткен тамыз саммитінде ұйымның ұзақмерзімді дамуы туралы толық және нақты ойларын жеткізген ТМД реформаларының ауқымды бағдарламасын ұсынды. Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев Достастықты реформалау бағдарламасы жобасының негізгі ережелерін жария етіп, ынтымақтастықтың аса маңызды бес бағытын айқындап берді. Олар: көші-қон саясатын жетілдіру, көлік саласындағы байланыстарды нығайту, білім мен ғылым саласындағы ынтымақтастықты жандандыру, қазіргі заманғы қатерлер мен қыр көрсетулерге бірлесе қарсы тұру, гуманитарлық мәселелерді шешу еді. Осылардың іске асуы

посткеңестік кеңістікте интеграциялық үдерістерді жаңа сапалық деңгейге көтеруге ықпал етіп, қабылданып жатқан шешімдердің орындалу тиімділігін арттыруға мүмкіндік берер еді. Қазақстандық бастамада посткеңестік кеңістіктегі интеграциялық процестің жаңа формуласын табуға деген ұмтылыс бар. Мемлекет басшысы посткеңестік интеграцияны дамытуға белсенді қатысу барысында ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің отырысына, сол сияқты ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессияларына қатысты. Ондағы келіссөздердің тақырыбы Кеден одағын қалыптастыру идеяларын нақты іске асыру, ортақ энергетика рыногын құру, Орталық Азия елдері су-энергетика қорларын реттеу және бірлесіп пайдалану, атом энергетикасындағы ықпалдастықтың келешегі мәселелері болды. Өзбекстанның Ұйымға қосылу мәселесін заңды түрде ресімдеу ҰҚШҰ саммитіндегі маңызды оқиғаға айналды.

Санкт-Петербург қаласында өткен «Үлкен сегіздік» саммиті 2006 жылдың жазындағы саяси оқиғалардың қатарында маңызды орынға ие болды. Ресми Мәскеу қазақстандық көшбасшыны ТМД төрағасы ретінде саммит жұмысына қатысу үшін шақырып, өз саясатындағы Астананың маңыздылығын тағы да атап өтті. Бір жағынан, Н.Ә. Назарбаевтың беделді форумға қатысуы халықаралық аренадағы Қазақстанның өсіп келе жатқан абыройын дәлелдей түсті, екінші жағынан, республика әлеуетін бұдан да тартымды аспектілерде сәтті шоғырландырудың жаңа бағытын тапты. Н.Ә. Назарбаевтың саммит аясында АҚШ Президенті Дж. Бушпен, Франция Президенті Ж. Ширакпен, Германия Канцлері А. Меркельмен, Үндістан Премьер-министрі М. Сингхпен кездесулері маңызды сипатқа ие болды.

17 қарашада Н.Ә. Назарбаев Түркияның Анталия қаласында өткен Түркітілдес мемлекеттер басшыларының VIII саммитіне қатысты. Форумның күн тәртібін тарихымыздың, мәдениетіміз бен тілдеріміздің, сеніміміздің ортақтығы мен өзара мүдделіліктерімізді ескерудің негізінде жан-жақты ынтымақтастықты одан әрі дамыту мәселелері құрады. Оның қорытындысы бойынша қабылданған декларацияда трансшекаралық қатерлерге, жаппай қырып-жоятын қаруды таратуға, лаңкестікке, сепаратизм мен экстремизмге қарсы күресте бірлесе күш-жігер жұмсаудың қажеттілігіне сенімділік білдірілді. Саммит аясында Н.Ә. Назарбаев Әзірбайжан, Қырғызстан, Түркия президенттері И.Г. Алиев, Қ.С. Бакиев, А.Н. Сезермен кездесті. Келіссөздер жүргізу барысында екіжақты қарым-қатынастарды одан әрі дамыту мен сауда-экономикалық ынтымақтастықты нығайту, өңірлік және халықаралық саясаттың өзекті мәселелері талқыланды.

Өз кезегінде, АӨСШК мен Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының съезі секілді Қазақстанның ірі халықаралық бастамалары 2006 жылы одан әрі дами түсті. Олардың өткізілуі әлемдік саяси аренадағы Қазақстанның өсіп келе жатқан беделінің жарқын дәлелі болды.

17 маусымда Алматыда Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары жөніндегі кеңесінің II саммиті өтті. Оған Әзірбайжанның, Ауғанстанның, Қырғызстанның, Ресейдің, Тәжікстанның, Өзбекстанның, ҚХР-дың мемлекет басшылары, Таиландтың Премьер-министрі қатысты. Қатысушы өзге мемлекеттерді, сондай-ақ Вьетнам, Индонезия, Малайзия, АҚШ, Украина, Жапония бақылаушы елдері мен БҰҰ, ЕҚЫҰ және Араб мемлекеттері лигасы бақылаушы ұйымдарының

делегацияларын жоғары деңгейдегі ресми адамдар өкілдік етті. Форумның қорытындылары бойынша АӨСШК-ның Хатшылығы жөніндегі Келісімге қол қойылып, Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары жөніндегі кеңестің екінші саммитінің Декларациясы қабылданды. Онда, АӨСШК-нің 2004 жылғы Сенім шаралары каталогында белгіленген шараларын іске асырудың нақты тетіктері мен сол үдерісті одан әрі дамытудың қажеттігі мәлімделіп, мүше мемлекеттердің Азия мен тұтас әлемдегі қауіпсіздік пен ықпалдастықтың маңызды проблемаларын түйсінуі көрініс тапты, шешілмейтін проблемаларды еңсеру қадамдарын дамыту жөніндегі ұсыныстар баяндалды. Н.Ә. Назарбаев форумды қорытындылай отырып, Кеңеске қатысушылардың барлығының соңғы төрт жылда жұмсаған күш-жігері қалаулы нәтижеге қол жеткіздіргенін атап өтті. АӨСШК Хатшылығы туралы келісім мен Екінші саммит декларациясы Кеңестің өзінің де, бүкіл Азия құрлығындағы қарым-қатынастардың дамуындағы да жаңа кезең болып қалды.

12–13 қыркүйекте Астанада Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезі болып өтті. Форум жұмысына барлық әлемдік және дәстүрлі діндер мен әлем конфессияларын: ислам, христиан, иудаизм, буддизм, даосизм, синтоизм және басқаларын ұсынған 26 елден 29 делегация қатысты. Мәртебелі мейман-дар қатарында белгілі саяси және қоғам қайраткерлері: ЮНЕСКО-ның бас дирек-торы К. Мацуура, БҰҰ бас директорының орынбасары С.А. Орджоникидзе, Ма-лайзия Федерациясының экс-премьері М. Мохаммад, сол сияқты заңнамалық органдардың, әр елдердің үкіметтік емес ұйымдарының өкілдері болды.

Съезд барысында оның қатысушылары және меймандарымен Елбасы көптеген екіжақты кездесулер өткізді.

Жалпы 2006 жылы Қазақстанның мүдделері мен өңірлік және әлемдік даму қарқынын ескеретін теңгерімді және көпвекторлы сыртқы саяси курсты бұдан әрі жүзеге асыру жалғасын тапты.

Жыл бойы Мемлекет басшысы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы-на, оның әлеуетінің нығаюына және жаһандық трендтерге сәйкес экономиканың перспективалық өсуіне тиімді негіз құруға басты назар аударып отырды.

Мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық саясаты 2006 жылы ел Президентінің «Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Қазақстан халқына Жолдауының айналасында құрылды. Ол 1 наурызда Қазақстан Респу-бликасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында жарияланған болатын. Құжатта ел үшін жаңа терминдермен — бәсекеге қабілетті даму терминдерімен жазылған міндеттерін айқындап берген ірі жаңашылдық жоба мәлімденді.

Осы міндеттерге сәйкес Президенттің бастамасы бойынша экономиканы басқарудың жаңа институтталған тиімді негіздері — мемлекеттік меншік үлесі бар ұлттық компаниялар мен акционерлік қоғамдардың қызметін үйлестіру міндеттелген «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі және дамудың ұлттық институттарын тиімді басқаруға жауапты «Қазына» тұрақты даму қоры құрылды. Бәсекеге қабілеттілік мәселесі барлық

экономикалық шешімдер мен жұмыс кеңестері және үкіметтік отырыстардың мазмұнын айқындады. 2006 жылы мемлекеттің экономикалық әлеуетінің өсуіне бағытталған бірқатар стратегиялық құжаттар қабылданды, олардың қатарында Қазақстанның 2015 жылға дейінгі көліктік кешенін дамыту стратегиясын, Аумақтарды дамыту стратегиясын, Алматы қаласында өңірлік қаржылық орталықты құру жөніндегі тұжырымдамасын, Қазақстан Республикасының тұрақты дамуға көшу тұжырымдамасын, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды құру тұжырымдамасын және т.б. атап өту қажет.

Экономиканы дамытудың маңызды мәселелерін талқылау мақсатында Елбасы бірнеше рет Премьер-министрді, Үкімет мүшелерін, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдерін, министрліктер мен ведомстволардың басшыларын қабылдады. Ұлттық банктің, Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарының жұмысын реттеу және қадағалау агенттігінің, Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің, «Қазына» тұрақты даму қорының, «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингінің, Қазақстан инвестициялық қорының, ұлттық компаниялардың есептері мен ақпараттары тыңдалды.

Мемлекет басшысының қатысуымен Үкіметтің бірнеше кеңестері мен кеңейтілген отырыстары өтті. Атап айтқанда, қаңтарда, Үкіметтің 2006 жылғы жаңартылған құрамдағы бірінші отырысын аша келе, Н.Ә. Назарбаев қатысушылардың назарын олардың алдында тұрған басым бағыттарға аударды және Үкіметке биліктің орталықтағы, сондай-ақ жергілікті жерлердегі атқарушы органдарындағы қолда бар бағдарламалар мен жобаларды қайта қарап, оларды сәйкестікке келтіру жөнінде тапсырма берді. Әкімдердің халық алдында есеп беру кездесулерінің қорытындылары мен 2006 жылы билік органдарының алдында тұрған міндеттер сәуір айында облыс, Астана мен Алматы қалаларының әкімдерімен, Президент Әкімшілігі, Үкімет басшыларымен, бірқатар негізгі министрліктермен өткізілген кеңесінің тақырыбына айналды. Елдің қаржы-экономикалық жағдайы, дағдарысқа қарсы күрес, 2006 жылға арналған бюджетті нақтылау, монетарлық және фискальдық саясат мәселелері сол айда Үкімет және Президент Әкімшілігімен өткізген кезекті кеңеске арқау болды. Оның қорытындылары бойынша Президент бірқатар нақты тапсырмалар берді.

Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдерімен шілдеде өткізген кеңесінде Президенттің Қазақстан халқына арналған Жолдауынан туындайтын тапсырмаларының орындалу барысы талқыланды және алдағы кезеңге нақты міндеттер белгіленді. Н.Ә. Назарбаевтың Үкімет басшылығымен тамыз айында өткізген кеңесінде 2007 жылға арналған республикалық бюджеттің жобасы қаралды, ал қарашада Үкімет мүшелерімен, республикалық ведомстволарының жетекшілерімен және облыс, Астана мен Алматы қалаларының әкімдерімен өткізген селекторлық кеңесінің тақырыбы «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының орындалу барысына арналды.

Қазақстанның қаржы секторын модернизациялау жолдары, республиканың ДСҰ-ға кіруі алдында оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру мәселелері қарашада өткен Қазақстан қаржыгерлерінің VI Конгресінде талқыланды.

Елорда әкімдігі мен «Астанабасжоспар» МҚК-де Н.Ә. Назарбаев өткізген кеңестер Астана қаласының дамуы мен құрылысының мәселелеріне арналды. Оның қатысуымен бірегей инновациялық жобалардың тұсаукесері өтті, олардың қатарында Эталон орталығы, «Radisson SAS» отелі, Бейбітшілік пен келісім сарайының ғимараттары секілді қаланың бірқатар объектілері пайдалануға берілді.

Әлеуметтік-экономикалық даму мәселелері ел өңірлеріне жасаған жұмыс сапарларында Президенттің басты назарында болды. Ол 2006 жылы 10 өңірге 14 жұмыс сапарын жасап, соның барысында оның қатысуымен 60-тан астам өңірлік іс-шаралар өткізілді. Н.Ә. Назарбаев бірқатар өнеркәсіптік, ауыл шаруашылығы және әлеуметтік мақсаттағы объектілердің жұмысымен танысты, жергілікті тұрғындардың отбасыларында болды. Оның қатысуымен жаңа өндіріс орындары іске қосылып, Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған бірқатар ірі инвестициялық жобалар бастау алды. Атап айтқанда, Солтүстік Қазақстан облысында — бүкіл кеңестік кезеңнен кейінгі кеңістікте баламасы жоқ «Биохим» өндірістік кешені, Қарағанды қаласында – қазіргі заманғы неміс технологиясы бойынша құрылыстық және керамикалық кірпіш шығару зауыты, Ақтөбе облысында — мыс кенін қайта өңдеу жөніндегі байыту фабрикасы, Атырау облысында — қайта құрылған мұнай өңдейтін зауыт, Орал қаласында — газ құбыры стансасы, Алматы қаласында — ақпараттық технологиялар паркі, Ақмола облысында — «KazSat» ғарыш аппараттарын басқарудың жерүсті кешені іске қосылды.

Қазанда Н.Ә. Назарбаев өңірлерге жасаған сапарларының қорытындылары бойынша мәжіліс өткізді, оған Президент Әкімшілігінің, Үкіметтің, бірқатар министрліктер мен ведомстволардың, сол сияқты «Қазына» қорының, «Самұрық» холдингінің, «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясының және «Ақтау» теңіз портының басшылығы қатысты.

Президент жұмысының маңызды бағыттарының бірі дәстүрлі түрде шетел инвесторларымен қарым-қатынас жасауы болды.

Мемлекет басшысы жыл ішінде екі рет — маусым және желтоқсан айларында Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XV және XVI пленарлық отырыстарында төрағалық етті. Олардың аясында шетел инвесторлары мен қаржы институттарының қызметіне қолайлы жағдайлар жасау, ұйымдасқан жемқорлыққа қарсы күрес, мемлекеттік аппарат жұмысының транспаренттігін арттыру, Қазақстан экономикасының сұранысына жауап беретін кәсіби-техникалық білім берудің тиімді жүйесін құру мәселелері қаралды.

Н.Ә. Назарбаев, сол сияқты, ұйымдастырушылары әлемдегі ірі басылымдардың бірі «International Herald Tribune» газеті мен Қазақстан Үкіметі болып табылатын III Қазақстандық инвестициялық саммиттің жұмысына қатысты. Оның жұмысына еліміздің Үкімет мүшелері, шетелдік жетекші инвестор-компаниялардың басшылары, сондай-ақ, бірқатар шет мемлекеттерінің сарапшылары қатысты. Форумда сөз сөйлей отырып, Мемлекет басшысы шетелдік серіктестермен өзара тиімді ықпалдастық жасау үшін Қазақстанның елеулі әлеуеті бар екенін атап көрсетті. Оның үстіне, бизнес үшін қолайлы ахуал туғызу мемлекеттің басым міндеті болып

саналады, ол капиталдар мен инвестициялар тартудың, аймақтық өндіріс пен ірі әлемдік компаниялардың филиалдарын, жоғары технологиялар мен ноу-хауларды орналастырудың орталығы бола алады, болуға тиісті де.

Еліміздің экономикалық инфрақұрылымының одан әрі дамуы мен әлемдік нарықта оның экономикалық позициясының нығаюына Н.Ә. Назарбаевтың инвесторлар мен халықаралық қаржы-экономикалық институттарының өкілдерімен: ЕҚДБ Президенті Ж. Лемьермен, «Eni S.p.A.», «BG Group», «Credit Suisse Group», «Mashreq Bank», «ExxonMobil Corporation», «Arcelor Mittal», «JPMorgan Chase&Co», «Halliburton», «Okan Holding», «Chevron Corporation», «Total S.A.», «ConocoPhilips Inc.», «Access Industries», «BAE Systems», «Лукойл» және т.б. танымал компаниялардың жетекшілерімен жиі өткізген кездесулері мен келіссөздері ықпал етті.

2006 жылы елдің қоғамдық-саяси өмірі келер жылдарға саяси дамудың негізін қалаған Қазақстанның саяси жүйесін одан әрі либерализациялау белгісі аясында өтті.

Мемлекет басшысының бастамасы бойынша Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясы құрылды. Аталмыш диалог жүргізу алаңының құрылуы және Қазақстанның саяси жүйесін жетілдіру перспективасын талқылауға барлық мүдделі саяси күштерді тартуы Н.Ә. Назарбаевтың елдің саяси модернизациясы мен дәйекті демократиялық түбегейлі өзгертуді жалғастыру ниетінің беріктігін көрсетті.

Бұл ретте, бұған дейінгі жалпыұлттық диалог бастамаларын түбегейлі ерекшелендіретін өте маңызды саяси қадам — Президенттің құрылған комиссияны өзі басқаруын атап өту қажет. Оның құрамына әр түрлі саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктердің жетекшілері, Қазақстан халықтары Ассамблеясының, кәсіподақтардың өкілдері, Парламент депутаттары мен танымал сарапшылар енді. Мемкомиссияның қызметі Демократиялық реформалардың жалпыұлттық бағдарламасының жалпыхалықтық талқылауы қорытындыларын іс жүзінде жүзеге асыру, демократизациялау процесін одан әрі дамыту, азаматтық қоғам институттарын нығайту, заң, құқықтық тәртіптің басымдылығын қамтамасыз ету және Қазақстан азаматтарының құқықтары мен бостандықтарын кепілдендіру жүйесін нығайту және біздің көпконфессиялы және полиэтникалық қоғамымыздың қоғамдық келісім мен тұрақтылығын одан әрі нығайта түсу секілді төрт басты бағытқа топтастырылды.

2006 жылы елімізде Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының 5 отырысы болды, оның ішінде 2-уі Президенттің төрағалығымен өткізілді. 24 наурызда өткен Комиссияның бірінші отырысында сөйлеген сөзінде: «Біз дәйекті демократиялық өзгерістер мен елді саяси жаңғыртуды одан әрі жүргізуге бекем ниет етіп отырмыз. Біздің басты мақсатымыз бұлжымастан қала береді: бұл — ашық, демократиялық және құқықтық мемлекеттің негіздерін нығайту, онда жалпыға ортақ демократиялық заңдылықтар, сондай-ақ біздің көп ұлтты және көп конфессиялы қоғамымыздың

дәстүрлері үйлесімді ұштасады. Елді одан әрі саяси жаңғыртудың нақ осы арнасын нығайтуға комиссия мүшелері лайықты үлес қосады деп есептеймін» — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Жалпы, Мемлекеттік комиссияның жұмысы барлық саяси күштердің ұлттық диалогын бейнелейтін болды, маңызды саяси шешімдерді қабылдаудың жаңа нысанына айналды және Қазақстанның принциптері мен демократия дәстүрін нығайту арнасындағы саяси дизайнының жаңаруын алдын ала белгілеп қойды. Мемкомиссияға іс-әрекеттерінің нақты бағдарламасын қалыптастыру, жұмыстың әрбір бағыты бойынша оларды жүзеге асырудың айқын тетіктерін қарастырып, саяси жүйенің реформалану кезеңдеріне сәйкес шараларды анық бөліп, нақты мерзімдерін анықтау қажет болды.

2006 жылы Қазақстанның саяси-партиялық даму архитектурасын түбегейлі өзгерткен тағы бір маңызды саяси оқиға болды. 4 шілдеде елдің екі ірі саяси партиясы — «Отан» мен «Асар» партиялары бірікті. Қабылданған шешім ең шынайы тексеруден өтіп, сайлау науқанында шыныққан серіктестік қатынастардың нәтижесі болды. Өйткені дәл солар жауапты сайлауалды науқаны барысында Президент үшін сенімді сүйенішке айналған Қазақстанның Халықтық коалициясының өзегін құрады. Басталып кеткен Президенттік блок күшінің бірігу процесі қарашажелтоқсан айларында «Отанға» Қазақстанның Азаматтық және Аграрлық партиялары қосылғанда жалғасын тапты. Президенттік партиялардың ортасында интеграциялық процестердің негізінде дамуда жаңа модернизациялық серпіліс мақсаттарына жету үшін Президент Н.Ә. Назарбаевтың айналасына бүтін қоғамның шоғырлану қажеттігі мен партиялық құрылымдардың ұқсас саяси-идеологиялық тұғырнамасы жатты.

Желтоқсанда жаңартылған және іріленген партия «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы болып қайта аталды. Оның төрағасы болып Н.Ә. Назарбаев сайланды. Жалпы, «Нұр Отан» партиясының пайда болуы Қазақстанда инновациялық экономика негіздерін құру, түбегейлі саяси реформалар бағдарламасына бастама жасау, экономикалық және әлеуметтік бастамалардың мықты блогын жүзеге асыру бойынша Президенттің жобаларын айқын және логикалық тұрғыда қоғамдық қолдау әрекетіне әкелді.

Жыл бойында Мемлекет басшысының төрағалығымен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің 4 отырысы болып өтті. Сол сияқты, Кеңестің арнайы тобы мүшелерімен кеңес өткізілді. Онда ортамерзімді кезеңге арналған Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік стратегиясының жобасы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес іс-қимылының мәселелері, көші-қон саясатын жетілдіру, мемлекеттік активтерді басқарудың тиімділігін арттыру, тұрғын-үй құрылысын дамыту, жол қозғалысының қауіпсіздігі, ойын бизнесін реттеу, ел аумағында АҚТҚ-инфекциясы таралуының алдын алу, есірткі трафигіне қарсы тұру және т.б. мәселелер қаралды.

Мемлекет басшысы еліміздің депутаттар корпусымен бірнеше рет кездесті. Атап айтқанда, 18 қаңтарда Парламент палаталарының біріккен отырысында ол «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты бағдарламалық сөз сөйледі, онда осы стратегиялық мақсатқа

қол жеткізуді қамтамасыз ететін басымдықтарды нақты белгілеп, жаңа Үкіметтің алдында міндеттер қойды. 1 наурызда Парламент палаталарының біріккен отырысында ішкі және сыртқы саясаттың негізгі бағыттары туралы жыл сайынғы Қазақстан халқына Жолдауын жариялады. Сол айда ел Президенті Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының жалпы отырысында депутаттарға ҰҚК-нің төрағасы қызметіне тағайындау үшін А.С. Шабдарбаевтың кандидатурасын ұсынды. 2 қыркүйекте Парламенттің үшінші шақырылған III сессиясының ашылуында депутаттардың назарына «Корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде мемлекеттік басқаруды жаңарту» атты баяндамасын ұсынды, оларда мұның алдындағы өзінің бағдарламалық сөзін қисынды жалғастырып, нақтылай түсті.

Этносаралық және конфессияаралық бейбітшілік пен келісімді, әлеуметтік тұрақтылық пен қазақстандық патриотизмді дамыту мен нығайту саласындағы маңызды міндеттер мемлекеттік саясаттың өзекті құрамдас бөлігі ретінде дәстүрлі түрде Мемлекет басшысының назарында болды. 12 маусымда Елбасы Алматыда ЕҚЫҰ-ның «Мәдениетаралық, дінаралық және этносаралық түсіністік» кеңесінің ашылуында сөз сөйледі. Форум жұмысына ЕҚЫҰ-ға мүше 55 елден 300-ден астам өкіл, Қазақстанда тіркелген дипломатиялық корпус, Қазақстан халқы Ассамблеясының, үкіметтік емес ұйымдар мен саяси партиялардың өкілдері қатысты.

Мемлекеттік курстың этноконфессиялық саласындағы мазмұны мен бағыты Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халықтары Ассамблеясының кезекті XII сессиясында сөйлеген сөзіне арқау болды. Мемлекет басшысы өз сөзінде «егер біз беделді де бәсекеге қабілетті ел болғымыз келсе, біртұтас ұлт — ортақ құндылықтарға біріккен, үйлесімді тілдік ортасы бар ұлт, өткенге емес, болашаққа ұмтылатын ұлт болуымыз керек» деп атап көрсетті.

Жыл барысында Президенттің Республикалық ардагерлер кеңесінің өкілдерімен, әдебиет пен өнердің көрнекті қайраткерлерімен, Отбасы істері және гендерлік саясат жөніндегі ұлттық комиссия мүшелерімен, мемлекеттік тілді жете меңгерген ұлты қазақ емес жас мемлекеттік қызметшілермен және ұлттық компаниялардың қызметкерлерімен т.б. кездесулері болды. Мамыр айында Н.Ә. Назарбаев Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде «Инновациялар мен оқу-білімді жетілдіру арқылы білім экономикасына» тақырыбында дәріс оқыды; шілдеде — «Отан» РСП-ның кезектен тыс IX съезінің жұмысына; қазанда — Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясының 60 жылдығына арналған мерейтойлық отырысына; қарашада — «Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсы сыйлығының лауреаттары мен дипломанттарын марапаттау рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысының 18 қыркүйекте Алматы қаласында 1986 жылғы желтоқсан оқиғасын есте қалдыру үшін орнатылған «Тәуелсіздік таңы» ескерткішінің ашылу рәсіміне қатысуы, сол сияқты жылдың өзіндік қорытындысын жасаған Н.Ә. Назарбаевтың ел тәуелсіздігінің 15 жылдығына арналған салтанатты жиналыста оқыған «Қазақстандық жол: тұрақтылықтан — жаңару арқылы — өркендеуге» атты баяндамасы қазақстандықтарды ерекше толғанысқа бөледі.

2006 жыл Қазақстан үшін қол жеткізген нәтижелерді бекіту, рөлін қайта қарап, жақын перспективаға жаңа мақсаттар мен міндеттерді анықтау жылы болды.

Осы жыл елдің саясат, экономика мен әлеуметтік дамуда түбегейлі жаңару жылы болды деп бар сеніммен айтуға болады. Қазақстан дамуының жаңа деңгейге шығуы жолында жаңа мемлекеттік гимнінің қабылдануы мен жаңа дизайнды ұлттық валюта банкноталарының айналымға енгізілуі тұспа-тұс келді. Сонымен қатар өткен жыл елдің әлемдік қауымдастықтағы рөлін қайта қарауға жаңа тәсілдер қарастыру кезеңі, сәйкесінше, Орталық Азиядағы көшбасшы мемлекет ретінде танылған Қазақстанды жаңа позицияларға орналастыру жылы болды.

ҚАҢТАР

Дс		2	9	16	23	30
Сс		3	10	17	24	31
Ср		4	11	18	25	
Бс		5	12	19	26	
Жм		6	13	20	27	
Сн		7	14	21	28	
Жк	1	8	15	22	29	

5 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 16 шілдедегі №173 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №1694, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №1695 жарлықтарына қол қойды.

5–6 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануына орай Хорватия Республикасының Президенті С. Месичтен, Сербия және Черногория Президенті С. Маровичтен, Кувейт Мемлекетінің Әмірі Джабер аль-Ахмад аль-Джабер ас-Сабахтан, Финляндия Республикасының Президенті Т. Халоненнен, Македония Республикасының Президенті Б. Црвенковскиден, Таиланд Корольдігінің Премьер-министрі Т. Шиноватрдан құттықтаулар қабылдады.

7 қаңтар

Мемлекет басшысы Астана және Алматы Митрополиті Мефодийге Қазақстанның барлық православиелік христиандарын Христос Рождествосымен құттықтап, жеделхат жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасының мемлекеттік нышандары туралы» конституциялық заң күші бар Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №112-III Заңына қол қойды.

9 қаңтар

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің елшісі П. Браммелден және Бельгия Корольдігінің елшісі К. Мершманнан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күнін мерекелеуге байланысты рақымшылық жасау туралы» №113-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне субсидиялар,

өтем шаралары және демпингке қарсы шаралар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №114-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілерінің күші жойылды деп тану туралы» №1696 Жарлығына қол қойды.

10 қаңтар

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Нұр Астана» орталық мешітінде болып, Қазақстан мұсылмандарын Құрбан айт мерекесімен құттықтады.

«Нұр Астана» Ислам мәдени орталығының құрылысы Катар мемлекетінің қайтарымсыз қаржысына салынған. Катар Мемлекетінің Әмірі шейх Хамад бен Халифа әл-Танидің Қазақстанға 1999 жылдың сәуірінде жасаған ресми сапары кезінде тиісті уағдаластыққа қол жеткізілді.

Ислам мәдени орталығының ресми ашылу салтанаты 2005 жылдың 22 наурызында өтті.

Мешіт ғимаратының жалпы аумағы 3 мың шаршы метрді құрайды. Оның айналасында әрқайсысының биіктігі 62 метрді құрайтын төрт мұнара бар. Басты күмбездің биіктігі — 43 метр. Мешіт бір мезгілде 5 мыңға жуық мінәжат етушіні қабылдай алады.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Қытай Халық Республикасы Төрағасының орынбасары Цзэн Цинхунды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан мен Қытай арасындағы стратегиялық серіктестік, «Атасу-Алашанькоу» қазақстан-қытайлық магистральды құбырының құрылысы бойынша жаңа ауқымды жобаларды жүзеге асырудағы ынтымақтастық жоспарлары, газ тасымалдау жүйесін дамыту, Қытай ұлттық мұнай-газ корпорациясының Қазақстандағы жаңа кен орындарын игеруі жөніндегі мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президентін ұлықтау рәсіміне қатысуға келген мемлекеттердің басшыларымен және шетелдік делегациялармен бірқатар кездесулер өткізді.

Атап айтқанда, БҰҰ бас хатшысының орынбасары С.А. Орджоникидземен, Ауғанстан Ислам Республикасының Президенті Х. Карзаймен, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмоновпен, Грузияның Президенті М.Н. Саакашвилимен, Латвия Республикасының Премьер-министрі А. Калвитиспен, Польша Республикасы Сенатының төрағасы Б. Бору-

севичпен, Түркия Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Сыртқы істер министрі А. Гүлмен, Болгария Республикасының вице-президенті А. Маринмен, Франция Республикасының Индустрия министрі Ф. Лооспен кездесті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне банкроттық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №115-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №116-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Еуразия даму банкін құру туралы келісімге қол қою туралы» №1697 Жарлығына қол қойды.

11 қаңтар

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында өткен Қазақстан Республикасының Президентінің лауазымына ресми кірісу салтанатты рәсіміне қатысты.

Рәсімге 70-тен астам елден келген делегациялардың мәртебелі меймандардың қатарында Ауғанстан Ислам Республикасының Президенті Х. Карзай, Грузия Президенті М.Н. Саакашвили, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиев, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмонов, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Украина Президенті В.А. Ющенко, Хорватия Республикасының Президенті С. Месич бар.

Сондай-ақ Қытай Халық Республикасы Төрағасының орынбасары Цзэн Цинхун, Болгария Республикасының вице-президенті А. Марин, Әзірбайжан Республикасының Премьер-министрі А. Расизаде, Латвия Республикасының Премьер-министрі А. Калвитис, Польша Республикасы Сенатының төрағасы Б. Борусевич, Беларусь Республикасы Ұлттық жиналысы Республика кеңесінің төрағасы Г.В. Новицкий тәрізді парламент және үкімет басшылары, әлемнің көптеген елдерінен келген көрнекті мемлекет қайраткерлері де салтанатты жиынға қатысты.

Ірі халықаралық ұйымдар атынан ЕО-ның Орталық Азия елдері бойынша арнайы өкілі Я. Кубиш, ЕҚЫҰ бас хатшысы М.П. де Бришамбо, ҰҚШҰ бас хатшысы

Н.Н. Бордюжа, ЕурАзЭҚ бас хатшысы Г.А. Рапота, ТМД Атқарушы комитетінің төрағасы — атқарушы хатшысы В.Б. Рушайло, ШЫҰ атқарушы хатшысы Чжан Дэгуан, БҰҰ бас хатшысының орынбасары С.А. Орджоникидзе, Экономикалық ынтымақтастық ұйымының төрағасы А.Т. Оразбай сияқты жоғары деңгейдегі ресми адамдар өкіл ретінде қатысты.

Ұлықтау рәсіміне сондай-ақ Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының судьялары, Парламентінің депутаттары, біздің елімізде тіркелген дипломатиялық өкілдіктердің басшылары, Үкіметінің мүшелері, облыстар мен Астана және Алматы қалаларының әкімдері, қоғамдық-саяси бірлестіктер мен үкіметтік емес ұйымдардың жетекшілері, көрнекті ғылым, мәдениет және өнер қайраткерлері, республиканың іскер топтарының өкілдері қатысты.

Ант беру рәсімінен кейін Н.Ә. Назарбаев ұлықтау сөзін сөйлеп, мемлекеттің бұдан былайғы даму басымдықтарын белгілеп берді.

Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның болашағы дұрыс мақсат таңдаумен байланысты болатынын қадап айтты. «Менің көптен көкейімде жүрген мұратым бар. Алдағы он жылда Қазақстанды әлемнің бәсекеге ең қабілетті 50 мемлекетінің қатарына қоссам деймін. Кемелділіктің экономикамен, жан басына шаққандағы кіріспен немесе жалпы ұлттық өнімнің көлемімен ғана өлшенбейтіні мәлім. Мен дамыған мемлекеттің төрт өлшемін: экономикалық, саяси, әлеуметтік және мәдени өлшемдерін меңзеп тұрмын. Мұның өзі іргелі экономикалық, әкімшілік, саяси және құқықтық өзгерістерді көздейтін толымды бағдарлама әзірлеуді талап етеді», — деп атап өтті ел Президенті және осы биік мақсаттарға өз халқының қамы үшін жігерлі, дәйекті түрде, қайыспас қайсарлықпен жетуге үндеді (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы ұлықтау рәсімі аяқталған соң, Қазақстан Республикасының Жоғарғы әскери қолбасшысы ретінде, резиденция ғимаратының алдындағы алаңда әр түрлі жасақтардың әскери қызметшілері, сондай-ақ Республикалық ұланының бөлімшесі қатысқан салтанатты шеруді қабылдады.

12 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президентін ұлықтау рәсіміне қатысуға келген Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен кездесті.

Екі ел басшылары кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықты дамыту мәселелерін талқылады және кездесу қорытындылары бойынша Қазақстан

Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасы туралы шарты бекіту туралы грамоталарымен алмасты. Сондай-ақ Алматы қаласында штаб-пәтерін және Санкт-Петербург қаласында филиалын аша отырып, Еуразиялық даму банкін құру туралы келісімге, Қазақстанның даму банкі мен Ресейдің сыртқы экономбанкі арасында ынтымақтастық орнату туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» №1, «Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін мемлекеттік органдардың басшылары туралы» №2, «Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері туралы» №3 жарлықтарына қол қойды.

14 қаңтар

Мемлекет басшысы «Төтенше жағдай туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №117-III, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы органдарының лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің құқықтық мәртебесі туралы келісімді ратификациялау туралы» №118-III, «Азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы Қазақстан Республикасы мен Грузия арасындағы шартты және осы Шартқа Хаттаманы ратификациялау туралы» №119-III, «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №120-III заңдарына қол қойды.

16 қаңтар

Мемлекет басшысы «Алқабилер туралы» №121-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне алқабилердің қатысуымен қылмыстық сот ісін жүргізуді енгізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №122-III заңдарына қол қойды.

17 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Парламентіне 10 жыл» мерекелік медалімен наградтау туралы» №4 Жарлығына қол қойды.

«Қазақстан Республикасының Парламентіне 10 жыл» мерейтойлық медалі (Парламенту Республики Казахстан 10 лет) 2005 жылы тағайындалды.

Онымен қазақстандық парламентаризмінің қалыптасуы мен дамуына елеулі үлес қосқан қазақстандық және шетелдік азаматтар марапатталады.

18 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында сөз сөйледі. Өз сөзінде Президент жаңа Үкімет алдына Қазақстанды әлемнің бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиялық мақсатына жетуді қамтамасыз ететін нақты міндеттерді қойды. «Үкіметтің іс-қимыл Бағдарламасы бізге дәйекті, ойлы түрде, асықпай, саспай әлемнің бәсекеге қабілетті мемлекеттерінің қауымдастығына қарай қадам басуға мүмкіндік беруі керек. Бұл мақсат бүтін ұлттың, елдің барлық атқарушы органдарының басты идеясына айналуы тиіс», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Д.К. Ахметовті Қазақстан Республикасының Премьер-министрі қызметіне тағайындау туралы» №5, «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №6, «Қ.К. Тоқаевты Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі қызметіне тағайындау туралы» №7, «М.Қ. Алтынбаевты Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» №8, «Б.Ә. Мұхаметжановты Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрі қызметіне тағайындау туралы» №9, «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі қызметіне тағайындау туралы» №10, «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» №11, «Б.С. Әйтімованы Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі қызметіне тағайындау туралы» №12, «А.Ұ. Маминді Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрі қызметіне тағайындау туралы» №13, «Г.Ж. Қарағұсованы Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» №14, «Н.А. Коржованы Қазақстан Республикасының Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» №15, «Ш. Құлмахановты Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрі қызметіне тағайындау туралы» №16, «Қ.Н. Келімбетовті Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі

қызметіне тағайындау туралы» №17, «З.Я. Балиеваны Қазақстан Республикасының Әділет министрі қызметіне тағайындау туралы» №18, «Әкімдердің мәслихаттар алдында есеп беруін өткізу туралы» №19, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1270 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №20 жарлықтарына қол қойды.

19 қаңтар

Мемлекет басшысы Грузия Парламентінің төрайымы Н.А. Бурджанадзені қабылдады.

Кездесу барысында сауда және энергетика салаларындағы ынтымақтастық, қазақстандық компаниялардың Грузиядағы инвестициялық қызметтері жөніндегі мәселелер талқыланды. Н.А. Бурджанадзе Қазақстан Президентін сайлаудағы жеңісімен және лауазымына ресми кірісуімен құттықтады.

Мемлекет басшысы «Ә.Р. Жақсыбековті Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Басшысы қызметіне тағайындау туралы» №21, «В.С. Школьниктi Қазақстан Республикасының Индустрия және сауда министрі қызметіне тағайындау туралы» №22, «А.С. Есімовті Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрі қызметіне тағайындау туралы» №23, «Б.С. Ізмұхамбетовті Қазақстан Республикасының Энергетика және минералдық ресурстар министрі қызметіне тағайындау туралы» №24, «К.Е. Мұхаметжановты Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» №25, «Т.М. Досмұханбетовті Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқарушысы қызметіне тағайындау туралы» №26 жарлықтарына қол қойды.

20 қаңтар

Мемлекет басшысы Қарағанды облысына жұмыс сапарымен барып, облыс активіне жаңа әкім Н.З. Нығматулинді таныстырды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №123-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Н.З. Нығматулинді Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №27 Жарлығына қол қойды.

21 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламентінің 10 жылдығына орай Сенат және Мәжіліс депутаттарын бұқаралық ақпарат құралдары арқылы құттықтады.

Өз құттықтауында Н.Ә. Назарбаев «10 жылдың ішінде заңнамалық функцияларды жүзеге асыратын жоғары өкілетті орган ретіндегі кәсіби қос палаталы Парламент іске асып қана қойған жоқ, сонымен бірге уақыт сынынан ойдағыдай өтті деп нық сеніммен айта аламыз. Біз демократияның өзекті қағидатын — биліктің айқын тежемелік және тепе-теңдік тетіктері бар үш тармаққа — заң шығарушы, атқарушы және сот тармақтарына бөлінуін тиімділікпен іске асырдық. Бүгінде бұл жүйе билік тармақтарына сындарлылықпен өзара ықпалдасып, елдің өскелең дамуының міндеттерін тиімді шешуге мүмкіндік береді», — деп атап өтті.

Президент қоғамдағы ұлтаралық келісім мен саяси тұрақтылық республикадағы барлық жетістіктердің негізі болып табылатынына нық сенім білдірді және мұнда реформаларды заңнамалық тұрғыда қамтамасыз етіп қана қоймай, сонымен бірге аса маңызды мемлекеттік міндеттердің қойылуы мен іске асырылуына белсене қатысқан Парламенттің зор еңбегі бар екенін баса айтты.

Н.Ә. Назарбаев барлық үш шақырылымның депутаттарына Қазақстан халқының игілігі жолындағы жемісті заң шығарушылық қызметі үшін алғыс білдірді және табыстар тіледі.

23 қаңтар

Мемлекет басшысы жаңартылған құрамдағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің отырысына қатысты. Президент Үкімет жұмысының экономиканың жаңаруы мен қарқындылығы, елдің жеделдетілген экономикалық дамуы үшін «серпінділікті» қамтамасыз ету, білім беру, денсаулық сақтау, тұрғын үй саясаты салаларының мәселелерін шешуді көздейтін заманауи әлеуметтік саясатты құру секілді басымдықтарын белгілеп берді.

Мемлекет басшысы «Н.Н. Дүтбаевты Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №28, «С.С. Қалмырзаевты Қазақстан Республикасының Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №29, «А.Е. Мусинді

Атырау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №30, «С.В. Кулагинді Қостанай облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №31, «И. Адырбековті Қызылорда облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №32, «Т.А. Мансұровты Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №33, «Б.Ә. Жылқышиевті Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №34, «Ө.Е. Шөкеевті Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №35, «И.Н. Тасмағамбетовті Алматы қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №36, «Өзбекстан Республикасының 2000 жылғы 10 қазандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықты құру туралы шартына қосылуы туралы хаттамаға қол қою туралы» №37, «2000 жылғы 10 қазандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» №38, «А.С. Шабдарбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» №39, «А.Б. Тасболатовты Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының қолбасшысы қызметіне тағайындау туралы» №40 жарлықтарына қол қойды.

24 қаңтар

Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапарымен барып, облыс активіне жаңа әкім Қ.Е. Көшербаевты таныстырды.

Сол күні Мемлекет басшысы ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің кезектен тыс отырысына қатысу үшін Ресей Федерациясының Санкт-Петербург қаласына аттанды.

Мемлекет басшысы «З.Қ. Тұрысбековті Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №41, «Е.Н. Сағындықовты Ақтөбе облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №42, «С.Ә. Үмбетовті Алматы облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №43, «Б.Б. Жексембинді Жамбыл облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №44, «Қ.А. Нұрпейісовті Павлодар облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №45, «Қ.Е. Көшербаевты Маңғыстау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №46 жарлықтарына қол қойды.

24–26 қаңтар

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Санкт-Петербург қаласында өткен ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің кезектен тыс отырысына қатысты.

Саммитте Өзбекстанды ЕурАзЭҚ құрамына қосу туралы хаттамаға қол қойылды, сондай-ақ қауымдастықтың сыртқы шекараларында қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі шекара қызметінің бірлескен іс-әрекеті туралы және қауымдастыққа қатысушылардың сыртқы экономикалық қызметіне қызмет көрсету үшін ұлттық валюталарды пайдалану салаларын кеңейтуге жәрдемдесуге міндеттелген ықпалдастырылған валюта нарығын ұйымдастыру саласындағы ынтымақтастық туралы маңызды уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Еуразиялық экономикалық қоғамдастық (ЕурАзЭҚ) — құрамына кіретін мемлекеттердің ортақ нарығын қалыптастыруды мақсат тұтқан халықаралық экономикалық ұйым.

ЕурАзЭҚ құру туралы Шартқа Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей және Тәжікстан президенттері 2000 жылы 10 қазанда Астанада қол қойды. Оған 2006 жылдың қаңтарынан Өзбекстан қосылды.

2002 жылдан бері ұйым жанындағы байқаушы мәртебесіне Украина мен Молдова, 2003 жылдан Армения ие.

2003 жылдың желтоқсанында ЕурАзЭҚ БҰҰ Бас Ассамблеясы жанындағы бақылаушы мәртебесін алды.

ЕурАзЭҚ-тың органдары: Мемлекетаралық кеңес (Мемлекет басшылары деңгейінде), Интеграциялық комитет, Хатшылық, Парламентаралық ассамблея және Сот.

Мемлекет басшысы ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің кезектен тыс отырысы шеңберінде Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен екіжақты кездесу өткізді.

Кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективалары талқыланды, оның қатарында ғарыш саласындағы жобаларды жүзеге асыру мәселелері де бар.

Келіссөздердің қорытындылары бойынша мемлекеттер басшыларының атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы ынтымақтастықты дамыту жөніндегі Бірлескен мәлімдемесі қабылданды және Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы 1998 жылғы 6 шілдедегі жер қойнауларын пайдаланудағы дербес құқықтарын жүзеге асыру мақсатында Каспий теңізінің солтүстік бөлігі табанының

ара-жігін ажырату туралы Келісімнің 2002 жылғы 13 мамырдағы Хаттамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Хаттамаға қол қойылды.

26 қаңтар

Мемлекет басшысы «М.Т. Есенбаевты Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №47, «В.В. Храпуновты Шығыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №48, «Н.С. Әшімовті Батыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №49 жарлықтарына қол қойды.

28 қаңтар

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында бірқатар жұмыс кездесулерін өткізді.

Қазақстан Республикасының Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес Агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы С.С. Қалмырзаев Президентті экономикалық және сыбайлас қылмысты анықтау және алдын алу жөнінде 2005 жылы жүргізілген кешенді шаралардың қорытындыларымен таныстырды.

Астана қаласының әкімі Ө.Е. Шөкеев елорданың әлеуметтік-экономикалық дамуының 2006–2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының және тұрғын үй құрылысын дамытудың 2005–2007 жылдарға арналған өңірлік бағдарламасының жүзеге асырылу барысы туралы баяндап берді.

Президент сондай-ақ Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Қ.Н. Келімбетовті, Қазақстан Республикасының Қаржы министрі Н.А. Коржованы, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті Е.Д. Атамқұловты, Халықаралық «Болашақ» стипендиясы түлектері Қауымдастығының президенті Ғ.Р. Әбдірахымовты, Қазақстанның «Ақ жол» демократиялық партиясының төрағасы Ә.М. Бәйменовті қабылдады.

Мемлекет басшысы «Экономиканың мемлекеттік секторын басқаруда мемлекеттің мүдделерін одан әрі қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы» №50, «2004 жылғы 31 наурыздағы №1327 Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №51, «Е.Т. Орынбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №52, «М.А. Құл-Мұхаммедті Қазақстан Республикасы Президентінің

Әкімшілігі Басшысының орынбасары — Қазақстан Республикасы Президентінің Баспасөз хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №53 жарлықтарына қол қойды.

30 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшылығымен кеңес өткізіп, алдағы кезеңге арналған міндеттерді қойды.

Мемлекет басшысы «Астанабасжоспар» МҚК барып, елорданың бірқатар жаңа ғимараттары және құрылыстарымен, Есіл өзенінің оң жақ жағалауындағы Президенттік саябақ жұмыс жобасымен, қаланың ескі бөлігіндегі жаңа көпірлер және көлік айрықтарымен, жаңа орталық осінің жалғасы тұжырымдамасымен, сондай-ақ Астана қаласын дамытудың Бас жоспарына түзетулер енгізу жөніндегі эскиз-идеялар республикалық конкурсының нәтижелерімен танысты.

31 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары басшыларымен қылмысқа қарсы күрес, сондай-ақ қауіпсіздік және құқық тәртібін нығайту мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Армения Республикасының Төтенше және Өкілетті Елшісі Л. Хачатряннан сенім грамотасын қабылдады.

Мемлекет басшысы Португалия Республикасының Президенті болып сайлануына орай К. Силваға құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Финляндия Республикасының Президенті болып сайлануына орай Т. Халоненге құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Жеке кәсіпкерлік туралы» №124-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне кәсіпкерлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №125-III заңдарына қол қойды.

АҚПАН

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	
Бс	2	9	16	23	
Жм	3	10	17	24	
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

1 ақпан

Мемлекет басшысы «Ж.Қ. Түймебаевты Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №54, «Қазақстан Республикасы Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігі туралы» №55, «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Отбасы істері және гендерлік саясат жөніндегі ұлттық комиссия туралы» №56 жарлықтарына қол қойды.

20 ақпан

Мемлекет басшысы «Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы» №126-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне секьюритилендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №127-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сақтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №128-III заңдарына қол қойды.

21 ақпан

Мемлекет басшысы «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті Ұ.С. Қарабалинді қабылдады. Ол компанияның 2005 жылғы қызметінің қорытындылары мен одан әрі даму келешегі туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №57, «Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №58 жарлықтарына қол қойды.

22 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы Н.Н. Дүтбаевты қабылдап, оның қызметінен босату жөніндегі өтінішін қанағаттандырды.

Мемлекет басшысы «Н.Н. Дүтбаев туралы» №59 Жарлығына қол қойды.

23 ақпан

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында өткен бірқатар саяси мемлекеттік қызметкерлердің — орталық мемлекеттік органдардың жетекшілерінің, облыстардың, Астана мен Алматы қалалары әкімдерінің

Қазақстан халқына және Қазақстан Республикасының Президентіне ант беру рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденовті қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанның әлемнің бәсекеге қабілетті елу мемлекетінің қатарына кіру стратегиясын жүзеге асыру үшін қаржы саласын дамыту жөніндегі міндеттері талқыланды.

Мемлекет басшысы Ақтөбе облысының әкімі Е.Н. Сағындықовпен, Қарағанды облысының әкімі Н.З. Нығматулинмен және Маңғыстау облысының әкімі Қ.Е. Көшербаевпен жұмыс кездесулерін өткізіп, олардың барысында облыстардың 2005 жылғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары туралы есептерін тыңдады. Сондай-ақ Қ.Е. Көшербаевпен кездесу кезінде Ақтау, Құрық және Баутино теңіз порттарының айналасында қажетті инфрақұрылымды қалыптастыруды жеделдету мәселелерін талқылады.

24 ақпан

Мемлекет басшысы «ExxonMobil Corporation» американдық компаниясының өкілдері — директорлар кеңесінің төрағасы және бас атқарушы директоры Р. Тиллерсонды, «ExxonMobil Kazakhstan Inc.» компаниясының бас менеджері Д.Н. Уиллисті және «ExxonMobil Development» компаниясының президенті М.У. Альберсті қабылдады. Кездесу барысында компаниялардың қатысуымен Қазақстанда жүзеге асырылып жатқан маңызды жобалар талқыланды.

Мемлекет басшысы елорданы дамыту мәселелері бойынша Астана қаласының әкімдігінде өткен кеңеске төрағалық етті.

Президент Астана қаласының әкімі Ө.Е. Шөкеевтің қаланың даму қорытындылары туралы есебін, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті Е.Д. Атамқұловтың компанияның сол жағалаудағы жаңа әкімшілік ғимаратының құрылысы туралы ақпаратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі Е.А. Досаевтың және Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі Б.С. Әйтімованың Астана қаласында медициналық және ғылыми кластерлерді құру туралы ұсыныстарын тыңдады.

НАУРЫЗ

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	29
Бс	2	9	16	23	30
Жм	3	10	17	24	31
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

1 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында елдегі жағдай мен сыртқы және ішкі саясаттың негізгі бағыттары жөніндегі «Қазақстан өз дамуында жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Қазақстан халқына Жолдауын жариялады.

Президент Жолдауында Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына қадам басу жолындағы нақты іс-әрекет бағдарламасын ұсынды және оның басты басымдықтарын белгілеп берді (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы Атырау облысының әкімі А.Е. Мусинмен, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты, Қазақстанның Аграрлық партиясының төрағасы Р.Р. Мадиновпен және «Отан» Республикалық саяси партиясы төрағасының міндетін атқарушы Б.Т. Жұмағұловпен жұмыс кездесулерін өткізді.

А.Е. Мусин облыстың 2005 жылғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары мен индустриялық даму және тұрғын-үй құрылысы бағдарламаларының жүзеге асырылу барысы туралы баяндап берді.

Р.Р. Мадинов Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы жағдайында ауыл шаруашылығын дамыту жөніндегі өз ойымен бөлісті.

Б.Т. Жұмағұлов ел Президентінің Қазақстан халқына Жолдауының міндеттерін жүзеге асырудағы партия әрекеттерінің басым бағыттары туралы хабардар етті.

2 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының жалпы отырысына қатысып, депутаттарға Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау үшін А.С. Шабдарбаевтың кандидатурасын ұсынды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің кезекті отырысында төрағалық етті.

Отырыста қауіп-қатерлерді анықтауға және сол тектес бағыттарды жоюға, елдің дағдарыстан шығу әлеуетін арттыруға бағытталған тиімді және қазіргі заманғы ұлттық қауіпсіздік жүйесін құру жөніндегі шараларды көздейтін Қазақстан Республикасының 2006–2010 жылдарға арналған Ұлттық қауіпсіздік стратегиясының жобасы қаралды.

Отырыс қорытындысы бойынша Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Президенттің Қазақстан халқына Жолдауында көрсетілген міндеттерді есепке ала отырып, Стратегия жобасын толықтыруды тапсырды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Шекара өкілдерінің қызметі туралы келісімді ратификациялау туралы» №129-III, «Есірткі, психотроптық заттар, прекурсорлар және олардың заңсыз айналымы мен теріс пайдаланылуына қарсы іс-қимыл шаралары туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №130-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне адамды саудаға салуға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №131-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «А.С. Шабдарбаевты Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №60 Жарлығына қол қойды.

3 наурыз

Мемлекет басшысы «М.А. Аюбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» №61, «Қ.Қ. Әбдірахманов туралы» №62 жарлықтарына қол қойды.

6 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Республикалық бюджетінің атқарылуын қадағалау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы О.Н. Өксікбаевпен, Қазақстан Республикасы Президентінің Парламенттегі Өкілдігінің басшысы Б.Ж. Әбдірайымовпен, Қазақстанның «Атамекен» жалпыұлттық кәсіпкерлер және жұмыс берушілер одағы басқармасының төрағасы С.Н. Ахметовпен жұмыс кездесулерін өткізді.

О.Н. Өксікбаев Есеп комитетінің бюджет қаражаты мен мемлекеттік активтерді тиімді пайдалану жөнінде 2005 жылы жүргізген тексерулерінің қорытындылары туралы баяндады. Мемлекет басшысы өңірлерге бөлінген бюджет қаржысына бақылауды күшейтуді және кейбір құрылымдарды оңтайландыру жолымен мемлекеттік-қаржылық бақылау жүйесін жетілдіру жөнінде тиісті жұмыстар жүргізуді тапсырды.

Мемлекет басшысының Б.Ж. Әбдірайымовпен кездесуі барысында 2005 жылдың ішінде атқарған жұмыс қорытындылары, Мемлекет басшысының Қазақстан халқына арнаған Жолдауын іске асыру барысындағы Парламенттің бірінші кезектегі міндеттері, заң шығару үдерісінің тиімділігін арттыру тетіктері, биліктің атқарушы және заңнамалық тармақтарының өзара іс-қимылдары мәселелері талқыланды.

С.Н. Ахметов Н.Ә. Назарбаевқа Қазақстанның «Атамекен» жалпыұлттық кәсіпкерлер және жұмыс берушілер одағының соңғы съезінде қабылданған стратегиялық міндеттер туралы баяндады.

7 наурыз

Мемлекет басшысы Халықаралық әйелдер күні қарсаңында Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Отбасы істері және гендерлік саясат жөніндегі ұлттық комиссияның мүшелерімен, әйелдер өкілдік еткен Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттарымен және министрлермен кездесіп, олардың атынан Қазақстанның барша әйелдер қауымын келе жатқан мерекемен құттықтады.

Мемлекет басшысы Қазақстанның көрнекті әдебиет және өнер қайраткерлері, әдебиет және өнер саласындағы Президенттік стипендия лауреаттары Ә. Тарази, Ш. Мұртаза, Ф. Оңғарсынова, К. Салықов, Е. Рахмадиевті қабылдады.

Әңгіме барысында мемлекеттік тілді дамыту, қазақ мәдениеті мен өнерін жаһандану жағдайында нығайту, сол сияқты экологиялық мәдениет пен өскелең ұрпақты тәрбиелеудің мүмкіндіктері мен болашағы туралы өзекті мәселелер талқыланды.

10 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, қалалық әкімдіктің басшылығымен және инвесторлармен қаланы дамыту мәселелері бойынша кеңесті өткізді.

Н.Ә. Назарбаев Алматы қаласын дамытудың Бас жоспарын, қаланың орталық бөлігінде құрылыс жүргізу тұжырымдамасын, қала түбіндегі көпқызметті жолаушылар терминалының типтік жобасын, көлік айырықтарын, метрополитенді дамыту, қонақүй кешендері мен қаржылық орталықтардың орналасу сызбаларымен таныстыр.

13 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрі А.С. Есімовті қабылдады. Ол 2003–2005 жылдарға арналған Мемлекеттік агроазық-түлік бағдарламасын іске асыру қорытындылары және 2004–2010 жылдарға ауылдық аумақтарды дамыту бағдарламасының орындалу барысы жөнінде баяндап берді. Сондай-ақ А.С. Есімов Президентті ауыл шаруашылығы өндірушілеріне жанар-жағар май және мал шаруашылығына жемшөп бағасын субсидиялау жөніндегі жаңа бюджеттік бағдарламалардың жүзеге асырылуы, ауылдарда шикізатты алғашқы өңдеу мен даярлау пункттерін құру, ауыл халқын микрокредиттеу мәселелері туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Жоғарғы сотының төрағасы Қ.Ә. Мәмиді қабылдады. Ол сот-құқықтық реформасының барысы және тиісті нормативтік құқықтық базаны жетілдіру жөніндегі шаралар туралы хабарлады. Атап айтқанда, Қ.Ә. Мәми істің соттылығы мен қадағалау орындарын қысқартуға қатысты едәуір өзгерістерді қарастыратын заң қабылданғаны туралы, «Сот жүйесі және Қазақстан Республикасы соттарының мәртебесі туралы» Конституциялық Заңға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы заң жобасы әзірленуінің аяқталғаны туралы, сондай-ақ Парламентте атқарушылық өндірісін жетілдіру мәселелері жөніндегі заң жобасының қаралу барысы туралы мәлімдеді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 17 мамырдағы №873 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №64 Жарлығына қол қойды.

14 наурыз

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарының Энергетика министрі С. Бодманды қабылдап, онымен

энергетика саласындағы екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен болашағын талқылады. Атап айтқанда, қазақстандық энергоресурстарды «Баку-Тбилиси-Джейхан» құбыры арқылы тасымалдауға қатысты Қазақстан мен Әзірбайжан арасындағы келіссөздерді жедел аяқтау мәселесі сұхбат тақырыбына айналды.

Өз тарапынан С. Бодман екі ел арасындағы сауда-экономикалық және саяси ынтымақтастықтың деңгейін жоғары бағалады және АҚШ Қазақстанды өңір көшбасшысы және жаппай қырып-жою қаруының таралуын болдырмау мен лаңкестікке қарсы күрес жөніндегі басты одақтас және серіктес ретінде қарастыратынын атап өтті.

Мемлекет басшысы Египет Араб Республикасының Дін істері жөніндегі министрі М.Х. Закзукты қабылдады.

М.Х. Закзук Н.Ә. Назарбаевқа Египет Араб Республикасының Президенті М.Х. Мубарактың жеке жолдауын жеткізді, сондай-ақ Қазақстанның әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезін өткізу туралы бастамасын қолдайтынын мәлімдеді және Египеттің Алматы қаласында «Нұр-Мүбарак» египет университетінің екінші кезектегі құрылысын бастау ниеті туралы хабарлады.

Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен телефон арқылы сөйлесті.

Тараптар екіжақты қарым-қатынастардың кеңейтілген мәселелері бойынша пікір алмасты, Қазақстан мен Өзбекстанның сауда-экономикалық саладағы ынтымақтастығы соңғы жылдары айтарлықтай алға басып, шекараны делимитациялау үдерісі ойдағыдай аяқталғанын, оны демаркациялау жұмыстары жақсы қарқынмен жүргізіліп жатқанын, ШЫҰ, ЕурАзЭҚ халықаралық ұйымдары шеңберінде жемісті түрде өзара іс-қимыл жасап келе жатқанын атап өтті. Сонымен қатар, үстіміздегі жылғы 19–20 наурызда Қазақстан Президентінің Өзбекстанға жасалатын мемлекеттік сапары аясында қаралатын мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Қаржы министрі Р. Азимовты қабылдады.

Кездесу барысында сауда-экономикалық саласындағы екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен

болашағы, сондай-ақ Н.Ә. Назарбаевтың 2006 жылғы 19–20 наурызда Өзбекстанға жасайтын мемлекеттік сапарына даярлық мәселелері талқыланды.

15 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрі А.Ұ. Маминді қабылдады. Ол Қазақстанның 2015 жылға дейінгі Көлік стратегиясын іске асыру барысы жөнінде баяндап берді.

Мемлекет басшысы түркиялық «Okan Holding» компаниясы директорлар кеңесінің төрағасы Б. Оканды қабылдады. Ол компанияның қызметі туралы, оның қатысуымен Қазақстанда іске асырылып жатқан инвестициялық жобалар мен перспективтік жоспарлары туралы хабарлады.

16 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президентінің Парламенттегі Өкілдігінің басшысы Р.Ж. Мұқашевты қабылдап, онымен Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру аясында Парламенттің бірінші кезектегі міндеттерін, заңнамалық үдерістің тиімділігін арттыру тетіктерін және биліктің атқарушы және заңнамалық тармақтарының өзара іс-қимылы мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының 14 жылдығына орай Астана қаласындағы Конгресс-холлда өткен мерекелік концертті тамашалады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының индустриялық-инновациялық саясаты шеңберінде ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін одан әрі арттыру жөніндегі шаралар туралы» №65 Жарлығына қол қойды.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 16 наурыздағы «Қазақстан Республикасының индустриялық-инновациялық саясаты шеңберінде ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін одан әрі арттыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлығына сәйкес «Қазына» тұрақты даму қоры құрылды.

«Қазына» ұлттық даму институттарының қызметін үйлестіретін басқарушы компания болып табылады. Оның

құрамына 7 даму институттары кіреді: Қазақстанның даму банкі, Қазақстанның инвестициялық қоры, Ұлттық инновациялық қор, Шағын кәсіпкерлікті дамыту қоры, Маркетингілік және сараптамалық зерттеу орталығы, Экспорт пен инвестицияны сақтандыру жөніндегі корпорация және «Қазинвест» қазақстандық инвестицияларға жәрдемдесу орталығы.

Қор қызметінің негізгі мақсаты — инновациялық экономика инфрақұрылымының негізін қалыптастыру.

17 наурыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Латвия Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №132-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №133-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Пәкстан Ислам Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды өзара көтермелеу және қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №134-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №66, «Астана қаласын орнықты дамытудың 2030 жылға дейінгі стратегиялық жоспары туралы» №67 жарлықтарына қол қойды.

19–20 наурыз

Мемлекет басшысы мемлекеттік сапармен Өзбекстан Республикасында болып, осы елдің астанасы Ташкент қаласында Президент И.А. Каримовпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында көлік, сауда, ауыл шаруашылығы, экология салаларындағы ынтымақтастықты нығайту мәселелері талқыланды.

Келіссөздер қорытындылары бойынша мемлекеттердің басшылары құрамына президенттер, премьер-министрлер, сыртқы істер, индустрия, қаржы, қорғаныс министрлері және екі елдің арнайы қызметтерінің басшылары енетін Мемлекетаралық үйлестіру кеңесін құру туралы жарияланған Бірлескен мәлімдеме қабылдады. Сондай-ақ халықаралық автомобиль қатынасы, ғылым және технология, зияткерлік меншік құқығын қорғау салаларындағы ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімдерге,

Қазақстанның Сауда-өнеркәсіптік палатасы одағы мен Өзбекстанның Сауда-өнеркәсіптік палатасы одағы арасындағы ынтымақтастық туралы Келісімге, Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрі мен Өзбекстан Республикасының Ауыл және су шаруашылығы министрі арасындағы шегіртке және басқа да ауыл шаруашылық зиянкестері мен ауруларына қарсы күрес жөніндегі сақтандыру шараларын өткізу туралы өзара ынтымақтастық туралы Келісімге қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен бірге екі елдің мемлекеттік органдары мен кәсіпкерлік құрылымдары өкілдерінің қатысуымен болған «Қазақстан-Өзбекстан: бизнес үшін жаңа мүмкіндіктер» атты бизнес-форумға қатысты.

20 наурыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу мен нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссия туралы» №68 Жарлығына қол қойды.

22 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласында Наурыз мейрамына орай өткен мерекелік шараларға қатысып, Республика алаңына жиналған қалалықтарды көктемгі мерекемен құттықтады.

23 наурыз

Мемлекет басшысы Астана қаласында Наурыз мейрамына орай өткен мерекелік шараларға қатысты.

Президент қала тұрғындары мен қонақтарының алдында сөз сөйлеп, барша қазақстандықтарды Наурыз мейрамы мерекесімен құттықтады. «Көпұлтты Қазақстан мерекені достық, келісім, бауырластық, халқымыздың бірігуі жағдайында қарсы алып отыр. Қазақстандықтардың өмірі жақсарып келеді. Ол Алматының гүлденуінен, жыл сайын біздің елордамыз Астананың, басқа да қалалар мен ауылдардың өсуінен-ақ байқалады. Үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсету дәстүрлері жандануда», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев.

Президент саяси тұрлаулылықтың, достық пен барша халық еңбегінің сақталуы Қазақстанның одан әрі табысты дамуына жәрдемдесетініне сенім білдірді.

Мемлекет басшысы «Инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау туралы» №135-III Заңына қол қойды.

24 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның бірінші отырысына төрағалық етті.

Отырысты аша отырып, «Біз дәйекті демократиялық өзгерістер мен елді саяси жаңғыртуды одан әрі жүргізуге бекем ниет етіп отырмыз. Біздің басты мақсатымыз бұлжымастан қала береді: бұл — ашық, демократиялық және құқықтық мемлекеттің негіздерін нығайту, онда жалпыға ортақ демократиялық заңдылықтар, сондай-ақ біздің көп ұлтты және көп конфессиялы қоғамымыздың дәстүрлері үйлесімді ұштасады. Елді одан әрі саяси жаңғыртудың нақ осы арнасын нығайтуға комиссия мүшелері лайықты үлес қосады деп есептеймін. Соңғы 1,5 жыл ішінде Демократиялау және азаматтық қоғам мәселелері жөніндегі ұлттық комиссия реформалардың аса маңызды форумдарының бірі болғаны сіздерге белгілі. Оларда әртүрлі саяси және қоғамдық күштердің мүдделері келісілді, өзара қолайлы шешімдер табылды. Сонымен бірге, осындай үнқатысуды дамыту және, бастысы, саяси жаңғыртудың аса маңызды мәселелері бойынша қол жеткен уағдаластықтарды нақты іске асыру бүгінде ерекше көкейкесті сипат алып отыр. Сондықтан комиссияның мәртебесі өзгертіліп, оның құрамы мен өкілеттіктері ұлғайтылды. Ал ендігі жерде комиссияны мен басқаратын боламын», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекеттік комиссияның құрамына еліміздің танымал қоғам және саяси қайраткерлері, түрлі саяси партиялардың жетекшілері, Қазақстан халықтары Ассамблеясы мен Кәсіподақтар федерациясының өкілдері, қоғамдық бірлестіктер басшылары, Парламент палаталары төрағаларының орынбасарлары мен Парламент депутаттары енді.

Отырыс қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы Мемлекеттік комиссияның алдына саяси жүйені одан әрі демократияландыру шеңберінде реформаларды жүзеге асырудың кезеңдері мен нақты тетіктерін табу міндетін қойды, олардың қатарында билікті орталықсыздандыру және жергілікті өзін-өзі

басқаруды енгізудің заңнамалық базасын құру, сот жүйесінің тәуелсіздігін, ашықтығы мен тиімділігін нығайту, Парламентке кірген үкіметтік емес ұйымдар мен партияларға мемлекеттік қолдау көрсетуді арттыру да бар (Қосымшаны қараңыз).

Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясы Мемлекет басшысының төрағалығымен Оның 2006 жылғы 20 наурыздағы №68 Жарлығымен құрылды. Комиссия Азаматтық қоғамды одан әрі демократияландыру және дамыту бойынша ұсыныстар жасау жөніндегі Тұрақты кеңестің (2002–2004) және Демократияландыру және азаматтық қоғам мәселелері жөніндегі ұлттық комиссияның (2004–2005) орындарына жұмыстарын жалғастырады.

Комиссияның құрамында биліктің өкілетті органдарының құзырын кеңейту, жергілікті өзін-өзі басқаруды қалыптастыру, сот әділдігі мен құқық қорғау органдары жүйесін жетілдіру, азаматтық қоғамды дамыту, Конституция әлеуетін одан әрі жүзеге асыру мен Қазақстанның конституциялық дамуының болашағын анықтау жөніндегі бағыттар бойынша 5 жұмыс тобы құрылды.

Комиссия жұмысы кезінде барлығы 6 отырыс өткізілді. Конституциялық реформалардың басымдықтарын анықтаған «Қазақстан Республикасында 2007–2008 жылдарға арналған саяси реформалаудың негізгі бағыттары» құжаты оның қызметінің басты қорытындысына айналды.

Мемлекет басшысы «Кешірім жасау туралы» №69; «Кешірім жасау жөніндегі өтінішін қанағаттандырудан бас тарту туралы» №70; «Кешірім жасау актісін қолданбау туралы» №71–72 жарлықтарына қол қойды.

27 наурыз

Мемлекет басшысы ЕҚЫҰ-ның іс басындағы төрағасы, Бельгия Корольдігінің Сыртқы істер министрі К. де Гюхтпен кездесті.

Кездесу кезінде Қазақстан мен ЕҚЫҰ арасындағы ынтымақтастықты кеңейту мәселелері талқыланды, өйткені ЕҚЫҰ төрағасының сөзі бойынша ЕҚЫҰ үшін Орталық Азия өте маңызды өңір болып табылады және онда Қазақстанға мәртебелі орын беріледі, ал тұрақты экономикалық даму тұрақты демократияның нық тұғыры болып табылады. «Қазақстанда кең көлемді демократиялық өзгерістер жасауға барлық алғышарттар бар», — деп атап көрсетті К. де Гюхт, сондай-ақ Президенттің өзі төрағалық ететін жақында

құрылған Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссия таяу мерзімде ұзақ мерзімді әрі аса маңызды ұсыныстар әзірлейді деген үмітін білдірді.

Мемлекет басшысы ҰҚШҰ бас хатшысы Н.Н. Бордюжаны қабылдады.

Кездесу барысында ҰҚШҰ шеңберінде жанжақты ынтымақтастық, сол сияқты 2006 жылғы 23 маусымда Минск қаласында өтетін Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессиясына даярлық мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі ретке келтіру және оның тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар туралы» №73, «Т.М. Досмұханбетовті Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» №74 жарлықтарына қол қойды.

28 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Еңбек және әлеуметтік қорғау министрі Г.Ж. Қарағұсованы қабылдады.

Кездесу барысында әлеуметтік қамсыздандыру жүйесін дамыту, әлеуметтік төлемдерді одан әрі арттырудың болашағы, мемлекетті дамытуға және қоғамның әлеуметтік тұрақтылығына бизнестің жауапкершілігін арттыру жөніндегі мәселелер талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің төрағасы А.О. Шәкіровті қабылдады, ол кедендік органдардың жұмысы мен оның тиімділігін арттыруға қатысты қолданылып жатқан шаралар жөнінде баяндап берді.

Президент кедендік қызметті реттейтін құқықтық-нормативтік базаны жетілдіру қажеттігін атап көрсетті.

Мемлекет басшысы «Б.Ж. Өтемұратовты Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқарушысы қызметіне тағайындау туралы» №75, «Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы

18 маусымдағы №3039 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №76, «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрі қызметіне тағайындау туралы» №77, «К.Е. Мұхаметжанов туралы» №78 жарлықтарына қол қойды.

29 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан даму банкінің президенті Қ.Б. Шалғымбаевты қабылдады. Ол банк қаржыландырып отырған инвестициялық жобалар мен мен экспорттық операциялар туралы мәлімдеді.

Президент Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы аясында банк алдына бірқатар нақты міндеттер қойды.

30 наурыз

Мемлекет басшысы «BG Group» компаниясының бас атқарушы директоры Ф. Чэпменді қабылдады. Ол Қарашығанақ кен орнындағы компания қызметінің қорытындылары туралы мәлімдеді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрі Е.Қ. Ертісбаевты қабылдады, ол Президентке министрліктің мәдениет, үкіметтік емес ұйымдармен, бұқаралық ақпарат құралдарымен қарым-қатынас жасау салаларындағы жұмысының басты бағыттары туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстанның 2030 жылға дейінгі Даму стратегиясын одан әрі іске асыру жөніндегі шаралар туралы» №80 Жарлығына қол қойды.

31 наурыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы азаматтығына қабылдау туралы» №81, «Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы» №82 жарлықтарына қол қойды.

САЯСАТ

Дс		3	10	17	24
Сс		4	11	18	25
Ср		5	12	19	26
Бс		6	13	20	27
Жм		7	14	21	28
Сн	1	8	15	22	29
Жк	2	9	16	23	30

3 сәуір

Мемлекет басшысы «Skoda Holding» компаниясы директорлар кеңесінің төрағасы Д. Виттигті қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанда машина жасау өндірісін дамыту және компания қызметін кеңейту мәселелері талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы Ресейде Абай Құнанбаев жылының ашылуына және Қазақстанда А.С. Пушкин жылының ашылуына орай Ресей Федерациясына ресми сапармен аттанды.

Мемлекет басшысы «Н.Ә. Ысқақовты Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» №83, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №84 жарлықтарына қол қойды.

4 сәуір

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясына ресми сапар барысында осы елдің астанасы Мәскеу қаласында Мәскеу құрыш және қорытпа мемлекеттік институтында (МҚҚМИ) болды. Онда ол ЖОО оқытушылары және студенттерімен кездесті.

Кездесу соңында институттың ректоры Ю.С. Карабасов Н.Ә. Назарбаевқа «МҚҚМИ-дың Құрметті профессоры» атағын берілгендігін және оған институттың «Металдар туралы ғылымды дамытуға сіңірген еңбегі үшін» орденімен марапатталғандығын жариялады.

МҚҚМИ-дың «Металдар туралы ғылымды дамытуға сіңірген еңбегі үшін» ордені металлургияның дамуына елеулі үлес қосқан адамдарға беріледі.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен бірге Мәскеудің Чистопрудный гүлзарында орнатылған қазақ халқының ұлы ақыны Абай Құнанбаевтың ескерткішін ашу салтанатты рәсіміне қатысты.

Ескерткіштің ашылуында Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путин Ресейде Абай Құнанбаев жылының және Қазақстанда А.С. Пушкин жылының ашылуы туралы ресми түрде жариялады.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен шағын

және кеңейтілген құрамда келіссөздер жүргізді. Оның барысында екі мемлекеттің басшылары екіжақты қатынастардың түрлі аспектілерін талқылады, оның ішінде сауда байланыстарының даму перспективалары, интеграциялық ынтымақтастықтың тереңдеуі, Қазақстан аумағында орналасқан әскери полигондарды бірлесіп пайдалану, отын-энергетика саласындағы қарым-қатынастар да бар.

Келіссөздер соңында Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі мен Ресей Федерациясы Ақпараттық технологиялар және байланыс министрлігі арасында қазақстандық «KazSat» байланыс және тарату спутнигі үшін орбиталық орын беру және Еуразиялық өнеркәсіп қауымдастығы мен Ресейдің Сыртқы экономбанкі арасындағы ынтымақтастық туралы Келісімге, ресейлік әскери полигондары мен ғылыми орталықтарын Қазақстан аумағында пайдалану тәртібі туралы келісімдерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөніндегі 4 хаттамаға, Қазақстан Республикасы және Ресей Федерациясы Сыртқы істер министрліктерінің ынтымақтастық жөніндегі 2006 жылға арналған бірлескен іс-шаралар жоспарына қол қойылды.

5 сәуір

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясына ресми сапар барысында Федералды жиналыстың Мемлекеттік думасының отырысына қатысып, ресейлік парламентарийлерінің алдында сөз сөйледі.

Мемлекет басшысы Ресей халқын атаулы дата — Мемлекеттік думаның 100 жылдығымен құттықтады және Ресейдің бірінші заңнамалық органының құрамына өкілдері енген Қазақстан халқы үшін де белгілі бір дәрежеде айтулы мереке екенін атап айтты.

Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан-Ресей екіжақты қатынастарында сындарлы диалог пен өзара мүдделерді ескеру жолымен шешілмейтін мәселе жоқ», — деп атап өтті және өз сөзін «Қазақстан мен Ресей мәңгілік әріптестер және жоғары заң шығарушы орган ретінде Мемлекеттік дума осы әріптестікті нығайтуда бірінші дәрежелі рөл атқарады» деген сөздермен аяқтады (Қосымшаны қараңыз).

10 сәуір

Мемлекет басшысы «С.Т. Тұрсынов туралы» №85 Жарлығына қол қойды.

11 сәуір

Мемлекет басшысы «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №136-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі Көлік стратегиясы туралы» №86, «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №87 жарлықтарына қол қойды.

12 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі Д.К. Ахметовті қабылдады. Ол мемлекеттік бағдарламалардың жүзеге асырылу барысы мен Президенттің халыққа Жолдауында көрсетілген тапсырмалардың орындалуы жөнінде баяндады.

Мемлекет басшысы «Еуразия даму банкін құру туралы келісімді ратификациялау туралы» №137-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» №88 Жарлығына қол қойды.

13 сәуір

Мемлекет басшысы «Оңтүстік Қазақстан облысының көп балалы аналарын «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» №89, «С.М. Тайыров туралы» №90, «Е.М. Өтембаевты Қазақстан Республикасының Иран Ислам Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №91, «М.М. Тәжинді Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік Кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №92, «М.С. Әшімбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №93 жарлықтарына қол қойды.

14 сәуір

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдерімен олардың халық алдында есеп беру кездесулерінің қорытындылары бойынша кеңес өткізді.

Кеңесте Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Басшысы Ә.Р. Жақсыбеков, Премьер-министрі Д.К. Ахметов, сондай-ақ Қостанай, Жамбыл, Қызылорда, Атырау және Қарағанды облыстарының әкімдері баяндама жасады.

Кеңес қорытындылары бойынша Президент әкімдерге өңірлердің көкейкесті мәселелері бойынша нақты тапсырмалар берді және алдағы кезеңге міндеттер қойды (Қосымшаны қараңыз).

17 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының бірқатар министрліктердің басшыларын қабылдады.

Қазақстан Республикасы Энергетика және минералды ресурстар министрі Б.С. Ізмұхамбетов отын-энергетикалық кешенді таяу жылдар ішінде дамытудың басты бағыттары туралы хабарлады.

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрі Ш. Құлмаханов оңтүстік өңірлер мен Астана қаласын су тасқынынан қорғау жөнінде қабылданып жатқан шаралар туралы, министрліктің материалдық-техникалық базасының жетілдірілу барысы туралы және гуманитарлық көмек көрсету жөніндегі халықаралық үйлестіру орталығын құру перспективалары жөнінде баяндап берді.

Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі М.Қ. Алтынбаев Қарулы Күштерді дамыту, кәсіби армияға көшу, мамандар даярлау жүйесін жетілдіру мәселелері туралы мәлімдеді.

Мемлекет басшысы «Ғ.Қ. Алдамжаров туралы» №94, «Б.Ғ. Ысқақовты Қазақстан Республикасының Беларусь Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі, ТМД Жарғылық органдарының жанындағы Тұрақты Өкіл қызметін қоса атқарушы қызметіне тағайындау туралы» №95 жарлықтарына қол қойды.

18 сәуір

Мемлекет басшысы «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның бірінші вице-президенті Ж.Ә. Құлекеевті қабылдады, ол «ҚазГерМұнай» БК» ЖШС акциясының 50% және «PetroKazakhstan Inc.» АҚ акциясының 33% сатып алу жөніндегі келіссөздер процесінің қорытындылары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі және Президент Әкімшілігі басшылығымен кеңес өткізді.

Кеңесте еліміздің қаржы-экономикалық жағдайы, инфляцияға қарсы күрес, монетарлық және фискальдық саясат мәселелері қаралды.

Кеңес қорытындысы бойынша Президент Үкіметке фискальдық саясатты қатаңдандыру, мемлекеттік шығындардың ұлғаюына жол бермеу, бюджеттік бағдарламаларды әлдеқайда дәл атқару жөніндегі шаралар жоспарын әзірлеуге, сондай-ақ елде ақша массасын тежеу бойынша бірқатар шараларды пысықтауға нақты тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы «Белгіленген әскери қызмет мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2006 жылдың сәуір-маусымында және қазан-желтоқсанында кезекті мерзімді әскери қызметке шақыру туралы» №96 Жарлығына қол қойды.

19 сәуір

Мемлекет басшысы 2005 жылғы қаржы жүйесінің даму қорытындылары бойынша кеңес өткізді, онда Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденов және Қаржы нарығы мен қаржылық ұйымдарды реттеу және қадағалау агенттігінің төрағасы А.Ғ. Дунаевтың есептерін тыңдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 31 наурыздағы №1327 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №97, «Қ.Н. Келімбетов туралы» №98, «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» №99 жарлықтарына қол қойды.

20 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Бас қолбасшысы ретінде

Алматы облысының «Берег» оқу орталығында өткен «Іле-2006» әскери оқу-жаттығуларының қорытынды кезеңіне қатысты.

Оқу-жаттығуларының барысында басқару органдары мен әскерилердің әскери даярлығы тексерілді, заңсыз әскери құрылымның Іле өзенінен өту кезінде олардың жолын кесу және жойып жіберу іс-қимылдары мен бірігіп жоспарлау мәселелері қарастырылды.

Мемлекет басшысы оқу-жаттығуларының барысын жоғары бағалады және әскери қызметшілер қойылған міндеттерді сәтті орындап шыққандығын атап өтті.

Мемлекет басшысы 2006 жылдың 20–22 сәуірінде Алматы қаласында өткен V Еуразиялық медиа-форумға қатысушыларға құттықтау жолдады.

«Ең әуелі, Еуразиялық медиа-форумның айрықша рөлі мен миссиясын атап көрсеткім келеді. Бес жыл ішінде ол масс-медиа саласы ғана емес, бүкіл әлем үшін өзекті проблемалар бойынша кең түрде пікір алмасатын мейлінше танымал әрі тиімді «үнқатысу алаңына» айналды», — делінген жолдауда.

Еуразиялық медиа-форумды құру туралы бастаманы көтерген «Хабар» ұлттық ақпараттық агенттігі болып табылады. Форум Қазақстанда 2001 жылы «Еуразиялық медиа-форум» Қоры коммерциялық емес үкіметтік емес ұйымы ретінде ресми түрде тіркелген.

Форумның басты мақсаты қазіргі заманғы дамудағы әлемдік мәселелер бойынша саясаткерлер, журналистер мен сарапшылардың еркін және ашық пікір алысуларына жағдай жасау және оларға БАҚ тарапынан әсер ету болып табылады. Алғашқы медиа-форум 2002 жылдың сәуір айында болып өтті.

21 сәуір

Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында «Axel Holding» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы А.Х. Аянды қабылдады. Ол Ортаазиялық техникалық университет ғимаратының құрылысы жобасын ұсынды.

23 сәуір

Мемлекет басшысы Алматы қаласындағы Әулие Вознесенск кафедралды соборына барып, жиналғандарды Қасиетті Пасха мерекесімен құттықтады.

Н.Ә. Назарбаев митрополит Мефодийге және барлық дін қауымының мүшелеріне конфессияаралық

және этносаралық қатынастарды нығайтуға қосып отырған елеулі үлестері үшін алғыс білдірді, тек қана біріге отырып Қазақстанның көпұлтты халқының достық, бауырластық, сенім, толеранттық секілді баға жетпес құндылықтарын сақтап қалуға болатынын атап айтты.

25 сәуір

Мемлекет басшысы ресейлік «Лукойл» ААҚ президенті В. Алекперовты, сондай-ақ аталған компанияның басқа да өкілдерін қабылдады және олармен Қарашығанақ кен орнында газ-химиялық кешенін салу туралы мәселені талқылады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Қ.К. Тоқаевты қабылдады. Ол алдағы уақытта ел іші мен шетелдерде Президенттің қатысуымен болатын сыртқы саяси шараларға дайындық барысы туралы хабарлады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі Е.А. Досаевты қабылдады. Ол денсаулық сақтау саласын реформалау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асырудың 2005 жылғы қорытындылары және Мемлекет басшысының Жолдауында белгіленген тапсырмаларды жүзеге асыру жөніндегі жоспарлары туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Б.Ө. Исабаевты Қазақстан Республикасының Түркия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №100, «Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттер үшін әскери кадрлар даярлау туралы келісімді бекіту туралы» №101 жарлықтарына қол қойды.

26 сәуір

Мемлекет басшысы Бүкіләлемдік туристік ұйымның Мемлекеттік хатшысы Ф. Франжиаллиді және Қазақстан Республикасының Туризм және спорт министрі Т.М. Досмұханбетовты қабылдады.

Ф. Франжиалли дүниежүзіндегі туризм индустриясының жағдайы жөнінде және Бүкіләлемдік туристік ұйым Қазақстанда туризмнің дамуына қажетті жәрдем көрсетуге даяр екендігін хабардар етті.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайы құрылысының барысымен танысты.

Бейбітшілік және келісім сарайы — елорданың бірегей құрылыстарының бірі. Пирамида тектес сарайдың жобасын әлемге танымал архитектор лорд Н. Фостер әзірледі.

Мемлекет басшысы «Т.С. Қабдырахманов туралы» №102, «А.И. Мырзахметовті Қазақстан Республикасының Өзбекстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №103 жарлықтарына қол қойды.

27 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты Р.М. Шаекинді қабылдады.

Кездесу барысында депутаттық және заң шығарушылық қызмет мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО жанындағы тұрақты өкілі, Қазақстан Республикасында Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу мен нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның мүшесі О.О. Сүлейменовті қабылдады.

Астана қаласында 2006 жылғы 24 сәуірде өткен Мемлекеттік комиссияның екінші отырысының қорытындылары кездесуде талқыланған мәселеге айналды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2005 жылғы есебін бекіту туралы» №104 Жарлығына қол қойды.

МАМЫР

Дс	1	8	15	22	29
Сс	2	9	16	23	30
Ср	3	10	17	24	31
Бс	4	11	18	25	
Жм	5	12	19	26	
Сн	6	13	20	27	
Жк	7	14	21	28	

1 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстан халқының бірлігі күніне орай Астана қаласында өткен мерекелік шараларға қатысып, «Астана-Бәйтерек» монументінің жанындағы алаңда қазақстандықтарды мерекемен құттықтады.

«Бүгін бізде тамаша мереке — еліміздің халқының бірлігі күні, достық пен ынтымақтастық мерекесі, — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев. — Оны біз тәуелсіздік алғаннан бері, міне, 11 жыл бойы атап өтудеміз. Тарих тәлкегінің салдарынан қазақтың кең байтақ даласында көптеген ғасырлар бойы әртүрлі ұлт өкілдері тұрып жатыр. Қазіргі аумалы-төкпелі заманда Қазақстан ешкімнің құқығын бұзбай, бір-біріне деген сеніммен келісті өмір сүрудің үлгісін көрсетуде. Халықтар бірлігінің арқасында біз қиындықтан өттік, тәуелсіздікті нығайттық, экономикада табысқа жеттік, қазақстандықтардың өмірін жақсарта түстік. Біздің ең басты жетістігіміз — тыныштық, ортақ үйіміз — Қазақстандағы бейбітшілік».

Президент барлық қазақстандықтарды анағұрлым тығыз топтаса отырып, жаңа бағыттарға бірлесіп қадам басуға, өзара құрмет пен толеранттылықтың дәстүрлі құндылықтарын сақтауға шақырды.

2 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №105, «Әли бен Мұхаммед әл-Хамданды Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №106, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» №107 жарлықтарына қол қойды.

3 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің төрағасы О.Б. Мұхамеджановты қабылдады.

Кездесу барысында Парламенттің заң шығарушылық қызметі, сондай-ақ биліктің заң шығарушы және атқарушы тармақтарының өзара іс-қимылы мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Өзбекстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті

Елшісі А.И. Мырзахметовті қабылдады. Ол кездесу кезінде 2006 жылғы 19–20 наурызда Қазақстан Президентінің Өзбекстанға жасаған мемлекеттік сапары барысында қол жеткізген екіжақты келісімдердің жүзеге асырылу мәселелері жөнінде баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Д.Ә. Бердәлиев туралы» №108, «Д.Х. Бақышевты Қазақстан Республикасының Корея Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №109 жарлықтарына қол қойды.

4 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмоновпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері жөнінде пікір алмасты.

Келіссөздердің қорытындылары бойынша ынтымақтастық және экономикалық қылмыс пен салық заңнамасын бұзуға қарсы күрес саласында ақпарат алмасу туралы мемлекетаралық келісім жасалды.

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінің Сыртқы істер министрі Б.Р. Ботты қабылдады.

Кездесу кезінде екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері талқыланды.

Өз жағынан Б.Р. Бот Қазақстанды ДСҰ-ға кіру процесінде, сондай-ақ ЕҚЫҰ-ға төрағалық етуге қатысты жоспарларды іске асыруда Нидерландының жан-жақты қолдау көрсететініне сендірді.

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссияның Энергетика жөніндегі комиссары А. Пибалгсты қабылдады.

Кездесу кезінде Қазақстанның мұнай-газ секторына еуропалық инвестицияларды одан әрі тарту мүмкіндіктері, сондай-ақ Еуропаға көмірсутегін тасымалдаудың келешегі, атап айтқанда, «Одесса–Броды–Плоцк» және «Бургас–Александруполис» маршруттары талқыланды.

Мемлекет басшысы «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» №110, «Астана қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуының 2006–2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» №111 жарлықтарына қол қойды.

5 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Америка Құрама Штаттарының вице-президенті Р. Чейнимен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында Қазақстандағы экспорттауға бағдарланған өндіріс пен жоғары технологияларды дамыту саласында «серпінді» жобаларды іске асыруға АҚШ-тың қатысуы, биотехнологиялар, ғарыштық зерттеулер саласында бірікккен кәсіпорындар құру, ғылыми-зерттеу және білім берудің бірікккен орталықтарын ұйымдастыру, Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы аясында ядролық энергетика саласындағы ынтымақтастық мәселелері қаралды.

Сондай-ақ тараптар халықаралық және өңірлік қауіпсіздікті қамтамасыз ету, энергетикалық қарым-қатынас жасау, лаңкестікке қарсы күрес, сауда-экономикалық ынтымақтастық, Қазақстанда демократиялық жаңғыртулар жүргізу мәселелеріне назар аударды.

Одан басқа, халықаралық және өңірлік сипаттағы кең ауқымды мәселелер бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстан мен АҚШ арасында стратегиялық ынтымақтастықты нығайту және екіжақты байланысты кеңейтуге бағытталған маңызды келісімдерге, оның ішінде 2010 жылға дейін кәсіпкерлік саласы мен әлеуметтік сектордың қазақстандық жобаларын бірлесіп қаржыландыруды көздейтін экономикалық даму бағдарламасы бойынша өзара түсіністік меморандумына қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Моңғолияны операциялар елі ретінде қабылдау мақсатында Еуропа қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге түзетуді

ратификациялау туралы» №138-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне аудиторлық қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №139-III заңдарына қол қойды.

6 мамыр

Мемлекет басшысы «Астанабасжоспар» МКК-да болып, жаңа университет, индустриялық парк, медициналық кластер, салынып жатқан үйлердің жобаларымен танысты.

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, арнаулы қызметтің, құқық қорғау органдарының, прокуратура органдарының бір топ өкілдеріне мемлекеттік наградалар мен әскери ерекшелік белгілерін табыс етті.

Қорғаныс министрі армия генералы М.Қ. Алтынбаевқа «Халық қаһарманы» атағы берілді.

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің зымыранды жасақ және артиллерия қолбасшысы Қ.Н. Маермановқа кезекті генерал-лейтенант әскери атағы, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі Теңіз шекара дивизиясының командирі К.К. Әбікеевке контр-адмирал атағы, Экономикалық қауіпсіздік департаментінің бастығы Н.Д. Білісбековке және ҰҚК Шекара қызметі директорының орынбасары Ш.С. Өтеповке — ҰҚБ-ның генерал-майоры атағы, Алматы облысы Ішкі істер департаментінің бастығы Қ.О. Қожахметовке, Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігі (қаржы полициясының) төрағасының орынбасарлары Е.Ә. Кененбаев пен А.И. Лукинге генерал-майор атағы берілді.

Атырау облысының прокуроры Р.Н. Мамырбаевқа III сыныпты мемлекеттік әділет кеңесшісі сыныптық шені берілді.

1

2

«Халық қаһарманы» (Народный герой) атағы Қазақстан Республикасының жоғарғы дәрежелі ерекшелік белгісі болып табылады. 1993 жылы бекітілген. Атақ Қазақстан Республикасына сіңірген аса көрнекті қызметі үшін, оның бостандығы мен тәуелсіздігі

жолындағы азаматтық және жауынгерлік ерліктері үшін беріледі. «Халық қаһарманы» атағына ие болған тұлғаларға Алтын жұлдыз (1-сурет) және «Отан» ордені (2-сурет) тапсырылады.

Мемлекет басшысы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексіне) өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №140-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «М.Қ. Алтынбаевқа «Халық қаһарманы» атағын беру туралы» №112, «Қазақстан Республикасының Жоғарғы сот кеңесі құрамындағы өзгерістер туралы» №113 жарлықтарына қол қойды.

9 мамыр

Мемлекет басшысы Алматы қаласындағы 28 панфиловшылар саябағында болып, ардагерлерді Ұлы Отан соғысындағы жеңістің 61 жылдығымен құттықтап, даңқ мемориалының Мәңгілік алауына гүл шоқтарын қойды.

«Біз бүгін Жеңіс жолында қаза тапқан миллиондаған адамдарға, оның ішінде бүгінгі тәуелсіздігіміз үшін құрбан болған қазақстандықтарға басымызды иеміз. Біз арамызда жүрген ардагерлерге қазіргі тіршілігіміз және ертеңгі болашағымыз үшін қарыздармыз», — деп атап өтті өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев.

11 мамыр

Мемлекет басшысы «Невада-Семей» антиядролық қоғамдық қозғалысының төрағасы, Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО жанындағы Тұрақты өкілі, көрнекті қоғам қайраткері және ақын О.О. Сүлейменовке отандық әдебиетті дамытуға қосқан ерекше үлесі, белсенді қоғамдық қызметі үшін және Семей ядролық полигонының жабылуының 15 жылдығына орай «Отан» орденін табыс етті.

«Отан» (Отечество) ордені 1993 жылы бекітілген. Онымен мемлекеттік және қоғамдық қызметте айрықша еңбек еткен, экономиканы, әлеуметтік саланы дамытуға, ғылым мен мәдениетке, мемлекеттік, құқық қорғау және әскери қызметке, демократия мен әлеуметтік прогреске айрықша үлес қосқан азаматтар марапатталады.

Мемлекет басшысы «О.О. Сүлейменовті «Отан» орденімен наградтау туралы» №114 Жарлығына қол қойды.

12 мамыр

Мемлекет басшысы Атырау облысында жұмыс сапарымен болды.

Мұнда Президент «Отан» Республикалық саяси партиясының өңірлік филиалы ғимаратының іргетасын қалау рәсіміне қатысты, бір шаңырақ астында супермаркет, сұлулық салоны, фитнес-орталық, қызмет көрсету орындары, кинозал, кафеханалар орналасқан «Ардагер» сауда-демалыс орталығында болды.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев елдің байырғы мұнай өңдеу кәсіпорындардың бірі — Атырау мұнай өңдеу зауытында (АМӨЗ) болып, оның жөнделгеннен кейінгі ашылу салтанатына қатысты.

Зауыт қызметкерлерінің алдында сөйлеген сөзінде Мемлекет басшысы зауытты қайта жөндеу АМӨЗ өнімінің сандық және сапалық өсуіне ғана әсерін тигізіп қоймайтынын атап өтті. «Бұл оқиға Қазақстанның әлемдегі барынша бәсекеге қабілетті 50 елдің клубына кіру стратегиясы тарапынан да маңызды. Әлемдік деңгейдегі өнім шығарып, алдыңғы шепке шығатын заманауи зауыттың болуы — бұл еліміздің алдында тұрған ауқымды жоспарларды іске асырудың бір кезеңі. Келесі қадам, — деді Президент, — облыста құны 4 млрд. долларды құрайтын жаңа мұнай-химиялық кешенін салу болмақ».

Атырау мұнай өңдеу зауыты (бұрынғы Гурьев МӨЗ) — Қазақстанның байырғы кәсіпорындарының бірі. Зауыт 1954 жылы пайдалануға берілді.

АМӨЗ-ді қайта жөндеу мен оны техникалық қайта жабдықтау 2003 жылдың наурызында басталды. Оның аясында 340 млн. доллардан астам қаражат инвестицияланды. Жапондық «Marubeni Corporation» және «JGC Corporation» корпорациялары жобаның жөндеу жөніндегі бас мердігерлік жұмыстарын жүргізді.

Өткізілген қайта жөндеу жұмыстарының нәтижесінде зауыттың қуаты жылына 5 млн. тонна мұнай өнімдерін шығаруға дейін арттырылды, ал ассортименті 16 атауға ұлғайды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Қазақстандағы балық шикізатын өңдеу жөніндегі ең ірі кәсіпорын

саналатын «Атыраубалық» АҚ-ға барды. Онда балық аулау өндірістік кооперативтерінің өкілдерімен кездесті.

Кездесуде балық аулау саласында мемлекеттік бақылауды күшейту қажеттігі туралы, бекіре балығының шабақтарын өсіру мәселесі, бекіре балығын өндеудің пайыздық мөлшерінің төмендігі туралы мәселелер көтерілді.

Кездесудің нәтижесі бойынша Президент Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрі А.С. Есімовке балық шаруашылығы саласын дамытудың мемлекеттік бағдарламасын әзірлеуді тапсырды.

15–18 мамыр

Мемлекет басшысы қысқа мерзімдік демалыста болды.

19 мамыр

Мемлекет басшысы Түркия Республикасында жұмыс сапарымен болып, осы елдің Анталия қаласында Премьер-министр Р.Т. Эрдоғанмен кездесті.

Тараптар сауда-экономикалық ынтымақтастықтың келешегімен қатар «Алматы-Ыстамбұл» және «Ақтау-Баку-Тбилиси-Карс-Ыстамбұл» теміржол магистральдарын жетілдіру төңірегінде әңгіме қозғады.

20–21 мамыр

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен «Бочаров ручей» резиденциясында өткен бейресми кездесуге қатысты.

Кездесу күн тәртібінің негізгі тармағы ТМД мемлекеттері басшылары Кеңесінің төрағасы өкілеттігін Қазақстан Президентіне тапсыру болды.

Сонымен қатар, тараптар солтүстік Каспийдегі жаңа кен орындарын бірігіп игеру, шекара аймақтарының өзара іс-қимыл әрекеттерін кеңейту, жаңа бірікken қаржылық құрылымдарды құру, Қазақстан мен Ресейдің ЕурАзЭҚ, БЭК, ШЫҰ интеграциялық құрылымдар аясындағы өзара іс-қимыл мәселелері жөнінде пікір алмасты.

Мемлекеттер басшыларының кеңесі ТМД-ның жоғары органы болып табылады. Оның жұмысы 1991 жылғы 8 желтоқсандағы ТМД-ны құру туралы Келісіммен және 1993 жылғы 22 қаңтардағы ТМД

Жарғысымен реттеледі, оған сәйкес Кеңесте төрағалық ету мерзімі — 1 жыл.
Қазақстан Президентінің 2006 жылы төрағалық етуі туралы шешім 2005 жылғы 26-27 тамызда Қазан қаласында өткен ТМД мемлекеттері басшыларының саммитінде қабылданды және Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин мен Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2006 жылғы 20 мамырда Сочи қаласында қол қойғаннан кейін күшіне енді (ТМД мемлекеттерінің қалған басшылары шешім жобасына ертеректе қол қойды).

Мемлекет басшысы «Р.Т. Ыбыраевты Қазақстан Республикасының Венгрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №115, «Т.С. Қабдырахмановты Қазақстан Республикасының Литва Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №116 жарлықтарына қол қойды.

22 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметінің арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағынан зымырандарды жіберу кезінде авариялар болған жағдайдағы өзара іс-қимыл тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» №141-III, «Шанхай ынтымақтастық ұйымы Өңірлік терроризмге қарсы құрылымының Деректер банкі туралы келісімді ратификациялау туралы» №142-III, «Қазақстан Республикасының дипломатиялық қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №143-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Біріккен Араб Әмірліктерінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №118, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1270 Жарлығына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» №119 жарлықтарына қол қойды.

23 мамыр

Мемлекет басшысы «1997 жылғы 10 маусымдағы Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасы Үкіметі арасындағы Еркін сауда туралы келісімге өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы

хаттаманы ратификациялау туралы» №144-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Гуманитарлық ынтымақтастығы туралы келісімді бекіту туралы» №120, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 23 сәуірдегі №1560 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №121 жарлықтарына қол қойды.

24 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 14 шілдедегі №3593 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №122, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 қазандағы №1459 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №123 жарлықтарына қол қойды.

25 мамыр

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасының Түркия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі Б.Ө. Исабаевты қабылдады. Ол Пәкстан Ислам Республикасындағы елшісі қызметіндегі дипломатиялық миссиясының нәтижелері жөнінде баяндап, Қазақстан-Пәкстан ынтымақтастығының жай-күйі мен келешегі жөнінде әңгімелеп берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті Е.Д. Атамқұловты қабылдады. Ол компания қызметінің соңғы 5 айдағы нәтижелері және алдағы кезеңде темір жол саласын дамыту жөніндегі келелі жобалар жөнінде баяндап берді.

Мемлекет басшысы Астана қаласынан 10 километр қашықтықта орналасқан «Ақ қайың» ботаникалық шағын тұқымбағында болды.

Президент орман отырғызу жұмыстарының барысымен және 2016 жылға дейін астананың айналасында «жасыл аймақ» құру жоспарымен танысып, сол сияқты 1,5 гектар аумағында ағаштардың

әртүрлі тұқымдарының жергілікті жағдайларға бейімделіп жерсіндірілетін өзіндік дендропаркты аралап шықты.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Целиноград облыстық мемлекеттік асыл тұқымды мал өсіру инспекциясының негізінде құрылған «Ауыл шаруашылығының өсімдіктері, жан-жануарлары мен микроорганизмдерінің генофондын сақтау, дамыту және пайдаланудың» республикалық бағдарламасын жүзеге асырудың аясында жұмыс істеп келе жатқан мал шаруашылығы жөніндегі «Асыл түлік» республикалық асыл тұқымды мал өсіру орталығына барды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарында әскери қызмет өткеру ережелерін бекіту туралы» №124, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 21 қазандағы №1461 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №125 жарлықтарына қол қойды.

26 мамыр

Мемлекет басшысы Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде «Инновациялар мен оқу-білімді жетілдіру арқылы білім экономикасына» атты тақырыпта дәріс оқыды.

Университеттің профессорлық-оқытушылар құрамы мен студенттерін жоғары оқу орнының 10 жылдық мерейтойымен құттықтап, Н.Ә. Назарбаев дәрістің тақырыбы Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елінің қатарына кіру стратегиясымен тікелей байланысты екенін атап өтті.

«Осы заманғы экономикада салмақ материалдық тауарлар мен қызметтерге қарағанда, «интеллектуалдық әлеуетке» көбірек түсіріледі. Ұлттың осы заманғы және тиімді білім беру жүйесін ұстануға, жұмысшы күшінің оқыту жолымен интеллектуалдық қырын арттыруға қабілеттілігі бәсекеге қабілеттілік үшін ерен маңызды болуда», — деп атап көрсетті Президент. Бұл ретте, «жоғары білікті, мобильді адами капитал, сондай-ақ инновацияларды үнемі енгізу Қазақстанның әлемдік нарықтағы бәсекеге қабілеттілігінің шешуші басымдылығы болуы керек». Елдің инновациялық дамуының «серпінді»

бағыттарының қатарында Н.Ә. Назарбаев био- және нано-, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар, ғарыштық технологияларды атады.

Мемлекет басшысы дәрісін жастарға қаратып айтылған «Біз Бәсекеге қабілеттілікті арттырудың қазақстандық стратегиясын іске асыру барысында бұл бағыттарды басты назарда ұстауға тиіспіз» деген үндеуімен аяқтады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «BAE Systems» компаниясының басқарма төрағасының кеңесшісі Р.Г. Эвансты қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанның азаматтық авиация саласы бойынша компаниямен ынтымақтастығының перспективасы талқыланды.

29 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 13 шілдедегі №1616 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №126 Жарлығына қол қойды.

30 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан инвестициялық қоры» АҚ басқармасының төрағасы З.Х. Кәкімжановты қабылдады. Ол қордың жұмысы, Қазақстандағы инвестициялық сала дамуының келешек бағыттары жөнінде және инвестициялық салада орын алған проблемалар туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы №550 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №127, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 19 наурыздағы №1042 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №128 жарлықтарына қол қойды.

31 мамыр

Мемлекет басшысы «KazSat» қазақстандық алғашқы байланыс және хабар тарату жер серігін ұшыру қарсаңында Ақмола облысының Ақкөл қаласындағы ғарыш аппараттарын басқарудың жер үсті кешенінде болды.

«Тұңғыш қазақстандық жерсерігін ұшыру Қазақстан үшін тарихи сәт болмақ. Еліміз ғарыштық державалар қатарына қосылады. Ол жайында зор мақтанышпен айтуға болады», — деді Елбасы журналистерге арналған брифингте.

МАУСЫМ

Дс		5	12	19	26
Сс		6	13	20	27
Ср		7	14	21	28
Бс	1	8	15	22	29
Жм	2	9	16	23	30
Сн	3	10	17	24	
Жк	4	11	18	25	

Kazakhstan
Investment Summit
ORLEN
Big Sky
FBC
CAPITALPARTNERS
JPMorgan
EURASIA
EDELWEISS
BankTuranAlem
ALSER COMPUTERS
air astana
INTERNATIONAL
Herald
THE WORLD'S DAILY NEWS
Herald Tribune

1 маусым

Мемлекет басшысы Армения Республикасының Сыртқы істер министрі В. Осканянды қабылдады.

Кездесу кезінде саяси, экономикалық және мәдени салалардағы екіжақты ынтымақтастықты одан әрі дамыту мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің кезекті отырысына төрағалық етті.

Отырыста мемлекеттік органдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі қызметі және көші-қон саясатын жетілдіру туралы мәселелер қаралды.

Бірінші мәселе бойынша Қазақстан Республикасы ҰҚК төрағасы А.С Шабдарбаев, Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы С.С. Қалмырзаев, Бас прокуроры Р.Т. Түсіпбеков сөз сөйледі.

Мемлекет басшысы өз сөзінде Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елінің қатарына кіру жөніндегі стратегиялық міндетті шешу үшін еліміздің қоғамдық және экономикалық қауіпсіздігіне елеулі қатер төндіретін сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті күшейту талап етілетіндігін атап өтті. Бұл ретте Мемлекет басшысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі мемлекеттік органдардың жұмысын үйлестіру үшін Президенттің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы М.М. Тәжиннің басшылық етуімен Қауіпсіздік кеңесінің жанынан арнайы топ құруды тапсырды. Топ құрамына сондай-ақ Елбасы ҰҚК Төрағасы А.С. Шабдарбаевты, Президент Әкімшілігі Басшысының орынбасары Б.М. Имашевты және Экономикалық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі агенттік төрағасы (қаржы полициясы) С.С. Қалмырзаевты енгізді.

Екінші мәселені қарау нәтижелері бойынша Президент көші-қон заңнамаларын жетілдіру, өкілетті мемлекеттік органдарының өкілеттігі мен жауапкершіліктерінің шегін ажырату, заңды көшіп-қону және жұмыс істеуге заңды түрде рұқсат алу процедураларын жеңілдету жөнінде тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы Астана қаласының Отбасы сипатты балалар үйінде және №37 «Арман» балалар

бақшасында болып, жеткіншектер мен олардың ата-аналарын Халықаралық балаларды қорғау күнімен құттықтады.

2 маусым

Мемлекет басшысы «Астанабасжоспар» МКК-да болып, елорданы дамытудың Бас жоспарында қарастырылған Қазақстанмен қатар бүтін Орталық Азиядағы ірі ғылыми орталыққа айналатын Халықаралық университеттің, Бейбітшілік және келісім сарайының, Ландшафт-саябағының жобаларымен танысты.

Мемлекет басшысы Қазақстанға жұмыс сапарымен келген Грузияның Премьер-министрі З.Т. Ногаиделиді қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты сауда-экономикалық және саяси ынтымақтастық мәселелерінің жағдайы мен болашағы талқыланды.

Мемлекет басшысы Сингапур Республикасының Сыртқы істер министрі Дж. Йонг-Бун Еоны қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты сауда-экономикалық, қаржылық және мәдени-гуманитарлық салалардағы ынтымақтастық мәселелерінің болашағы талқыланды.

5 маусым

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Президенті А.Н. Сезермен телефон арқылы сөйлесті. Әңгімелесу кезінде тараптар Қазақстан мұнайын Ақтаудан Бакуге, одан әрі «Баку-Тбилиси-Джейхан» құбыр желісі арқылы тасымалдау және қазақстандық инвесторлардың қатысуымен Түркиядағы Қара теңіз жағалауынан мұнай өңдеу зауытын салу мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшылары сондай-ақ Алматыда 2006 жылғы 17 маусымда өтетін АӨСШК-тің II саммитіне және Түркия Республикасының Анталия қаласында 2006 жылғы қарашада өткізілуі жоспарланып отырған Түркі тілдес мемлекеттер басшыларының VIII саммитіне қатысты мәселелерге де тоқталып өтті.

Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесу барысында мемлекет басшылары Қазақстан-Өзбекстан қарым-қатынастарының кең ауқымды мәселелері бойынша пікір алмасты.

Өзбекстан Президенті АӨСШК-тің 2006 жылғы маусым айына жоспарланып отырған II саммитіне келетінін жеткізді. Өз кезегінде Н.Ә. Назарбаев И.А. Каримовты 2006 жылдың күзінде Қазақстанға мемлекеттік сапармен келуге шақырды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы О.Ә. Әбдікәрімовті, Президенті Әкімшілігінің басшысы Ә.Р. Жақсыбековті және Ауыл шаруашылығы министрі А.С. Есімовті қабылдады.

Кездесуде билікті орталықсыздандыру, жергілікті өзін-өзі басқаруды кезең-кезеңімен енгізу, Президенттің 2005 жылғы 18 ақпандағы «Қазақстан экономикалық, әлеуметтік және саяси жедел жаңару жолында» атты Қазақстан халқына Жолдауына сәйкес мемлекеттік билік органдары өкілеттігін ажырату шаралары талқыланды.

Мемлекет басшысы «Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы туралы» №145-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығын құру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №146-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы төтенше жағдайлар органдарының медальдары туралы» №129 Жарлығына қол қойды.

6 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның үшінші отырысына төрағалық етті.

Отырыста Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша Үкіметтің әзірлеген елдегі демократиялық реформаларды тереңдету жөніндегі 2006 жылға арналған іс-қимыл жоспарының жобасы қаралды.

Отырыста сөз сөйлей отырып, Н.Ә. Назарбаев таяуда биліктің өкілетті тармағының рөлі және өкілеттік құзырының артуына байланысты Қазақстанның саяси жүйесінде маңызды қайта жаңғыртулар болатынын атап өтті және Үкіметті іс-шаралар жоспарына енгізілген әрбір заң жобасына мұқият болуды шақырды. Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу

және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның мүшелері мен оның жұмыс топтарына саяси жүйені реформалауды іске асыру кезеңдері мен тетіктерін қарастыру тапсырылды (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Палестина Мемлекетінің Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі Уалид Исмаил Абдель Фаттах Хасаннан сенім грамотасын қабылдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы аудандары, облыстық маңызы бар қалалары әкімдерінің сайлауын өткізу туралы» №130, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №131 жарлықтарына қол қойды.

7 маусым

Мемлекет басшысы «Кешірім жасау туралы» №132 Жарлығына қол қойды.

8 маусым

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен III қазақстандық инвестициялық саммиттің жұмысын ашып берді.

Саммитке жетекші шетел инвестор-компанияларының басшылары, сондай-ақ бірқатар Азия, Еуропа және Америка мемлекеттерінің сарапшылары қатысты.

Мұнай-газ өнеркәсібі өнімдерінің маркетингі, мұнай өңдеу секторының мүмкіндіктері, инвестициялық климат және реформаларды заңнамалық қолдау Саммиттің басты тақырыптарына айналды.

Өткізіліп отырған форум Қазақстанның шет елдермен инвестициялық ынтымақтастық орнатуы және еліміздің әлемдік экономикаға кірігуі барысында алға басқандығының айқын нәтижесі екенін атап айта отырып, Н.Ә. Назарбаев осы бастамасы үшін «International Herald Tribune» сияқты аса танымал басылымға шынайы алғысын білдірді және жемісті жұмыс тіледі.

Қазақстандық инвестициялық саммит әлемнің әр елдерінде инвесторлардың мемлекеттік органдар мен бизнес-қауымдастықтардың негізгі өкілдерімен тікелей ең жоғары деңгейде пікір алмасуларын қамтамасыз ету мақсатында аса танымал халықаралық «International Herald Tribune» басылымы ұйымдастыратын саммиттер сериясының бірі болып табылады.

I және II инвестициялық саммиттер Қазақстанда 1997 жылғы 5 маусымда және 1998 жылғы 4 маусымда Алматы қаласында болып өтті.

Мемлекет басшысы ЕурАзЭҚ-тың бас хатшысы Г.А. Рапотаны қабылдады. Ол ЕурАзЭҚ-тің 2006 жылғы 23 маусымда Минскіде мемлекеттер басшыларының деңгейінде өтетін Мемлекетаралық кеңесінің отырысына дайындық мәселелері туралы хабарлады.

Мемлекет басшысы «Credit Suisse Group» компаниясының бас атқарушы директоры О. Грюбельді қабылдады.

Кездесу кезінде мұнай саласындағы ынтымақтастық мүмкіндіктері мен Қазақстан экономикасының индустриялық-инновациялық даму келешегі талқыланды.

9 маусым

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XV пленарлық отырысына төрағалық етті.

Шетел инвесторлары кеңесінің отырысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес тақырыбына арналды.

Президент Қазақстанның 2010 жылға дейін есептелген сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы бағдарламасын іске асыруға кірісіп те кеткенін атап өтті. Бағдарлама қоғам, бизнес және биліктің арасындағы кең ауқымды пікір алмасуға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты жүзеге асыруда азаматтық қоғам белсенділігін арттыруға, инвестициялық климатты одан әрі жақсарту үшін жағдай жасауға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте халықаралық ынтымақтастықты кеңейтуге, халықаралық аренадағы мемлекеттің беделін нығайтуға бағытталған.

Бағдарламаны табысты іске асыру мақсатында Н.Ә. Назарбаев халықаралық ұйымдардың, Қазақстан Үкіметінің, бизнестің, үкіметтік емес ұйымдар мен азаматтық қоғамның күштері мен ресурстарын біріктіруге шақырды.

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесі Қазақстанда жұмыс жасайтын шетел инвесторлары арасында тікелей байланысты қамтамасыз ету, сондай-ақ инвестициялық қызметтерге байланысты проблемалы сұрақтарды шұғыл түрде шешуді қамтамасыз ету мақсатында Мемлекет басшысының 1998 жылғы 30 маусымдағы Жарлығымен құрылған.

Кеңес кеңесші-консультативтік орган болып табылады. Кеңесті оның қызметіне басшылық жасап, күн тәртібін бекітетін және отырыстарына қатысуды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының Президенті басқарады.
Кеңес шеңберінде салық салу, заңдылықтар сұрақтары, шетел инвесторларының ағымдағы қызметтері, Қазақстанның инвестициялық имиджін арттыру және мұнай-газ секторы мәселелері бойынша 5 біріккен жұмыс тобы қызмет атқарады. Кеңестің отырысы жылына 1–2 рет өткізіледі.

12 маусым

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен «Мәдениетаралық, дінаралық және этносаралық түсіністік» тақырыбына арналған ЕҚЫҰ кеңесіне қатысты.

Форум жұмысына ЕҚЫҰ-ға қатысушы 55 мемлекеттен 300-ден астам делегаттар қатысты. Олардың қатарында ЕҚЫҰ-ның қазіргі төрағасының арнаулы өкілі П. Шевалье, ЕҚЫҰ бас хатшысы М.П. де Бришамбо, ЕҚЫҰ-ның аз ұлттар істері жөніндегі жоғарғы комиссары Р. Экеус, ЕҚЫҰ Демократиялық институттар және адам құқықтары жөніндегі бюросының директоры К. Штрохаль, ЕҚЫҰ бұқаралық ақпарат құралдарының бостандығы мәселелері жөніндегі өкілі М. Харасти, Қазақстанда тіркелген дипломатиялық корпус, Қазақстан халықтары Ассамблеясы мен үкіметтік емес ұйымдар және саяси партиялар өкілдері де бар.

Кеңес жұмысын аша отырып, Н.Ә. Назарбаев мәдениетаралық, дінаралық және этносаралық түсіністік мәселесі бойынша ЕҚЫҰ форумын шақыру идеясы Қазақстандікі екенін баса айтты және осы бастамаға қолдау көрсеткені үшін ЕҚЫҰ-ға қатысушы мемлекеттерге ризашылығын білдірді.

Форум төзімділік, дағдарыстардың туындауын болдырмау және қақтығыстардан кейінгі оңалтуды қамтамасыз ету мәселелері бойынша жауаптар табуға негізделгенін Елбасы атап өтті. Дәл осы төзімділік 46 діни конфессияға жататын 130-дан астам ұлттар тұрып жатқан Қазақстанның бейбітшілік, тұрлаулылық пен экономикалық алға басушылығын қамтамасыз етудегі басты факторына айналды, бұл ЕҚЫҰ-ның барлық қауымдастығының үлкен қызығушылығын тудырды және дәл осы жағдайлар Қазақстанның 2009 жылы ұйымға төрағалық етуіне бастама жасауына себепкер болды.

Өз кезегінде Президент Қазақстан ЕҚЫҰ-ға қатысушы мемлекеттердің қолдауына сүйене отырып,

осы мақсатқа табанды және дәйекті түрде жылжып келетінін мәлімдеді және республика ЕҚЫҰ төрағасы ретінде алдына қойып отырған ең маңызды міндеттерді айтып өтті (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Halliburton» компаниясының директорлар кеңесінің төрағасы Д. Лезарды қабылдады және онымен компанияның мұнай-газ саласындағы және Қазақстандағы инвестициялық қызметі жөніндегі ынтымақтастықты одан әрі жалғастыру мәселелерін талқылады.

14 маусым

Мемлекет басшысы «Шанхай бестігінің» құрылғанына 10 жыл және ШЫҰ-ның құрылғанына 5 жыл толуына орай ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшылары Кеңесінің мерейтойлық отырысына қатысу үшін Қытай Халық Республикасының Шанхай қаласына келді.

ШЫҰ-ның тарихы 1996 жылы 26 сәуір күні Қытай, Ресей, Қырғызстан және Тәжікстанның көшбасшылары өңірлік ынтымақтастық спектрі бойынша бірыңғай ұстанымды белгілеу үшін Шанхай қаласында кездескенде басталды. Кездесудің қорытындысына сәйкес әскери сала бойынша біріккен шекара аумағында сенімділік шараларын нығайту жөніндегі мәлімдемеге қол қойылды. «Шанхай бестігі» деген термин де сол кезде пайда болды. Бұрынғы кеңес республикалары мен Қытай шекарасы бойында тұрақтылықты қамтамасыз ету Альянстың басты мақсаты еді. Алайда өзара табысты әрекет ету «бестіктің» мемлекеттеріне трансшекаралық ынтымақтастықтың шеңберін айтарлықтай тез арада кеңейтуге мүмкіндік берді. Терроризмге, ұйымдасқан қылмыс пен есірткі саудасына қарсы күрес көкейкесті мәселелерге айналды. Сондай-ақ тараптар экономикалық ынтымақтастық мәселесіне де назар аудара бастады.

2000 жылы «Шанхай бестігі» құрамына көп ұзамай Өзбекстан да қосылған Шанхай форумына ұласты. 2001 жылғы 15 маусымда 6 мемлекеттің басшылары Шанхай ынтымақтастық ұйымын (ШЫҰ) құру туралы декларацияны қабылдады.

2002 жылдың маусым айында Санкт-Петербург қаласында өткен саммитте ШЫҰ Хартиясына (ұйымның жарғылық құжаты), мемлекет басшыларының декларациясына және Өңірлік Терроризмге Қарсы Құрылым (ӨТҚҚ) құру туралы келісімге қол қойылды.

2003 жылдың мамырында Мәскеу қаласындағы саммит ШЫҰ-ны халықаралық құрылым ретіндегі ресімделу рәсімін аяқтады және оның қызмет етуі үшін құқықтық негіз қалады. 10-ға жуық құжаттарға қол қойылды, оның ішінде қаржылық хартия — ШЫҰ бюджетін қалыптастыру және орындалуының тәртібі туралы келісім, мемлекеттер басшыларының,

үкіметтерінің, СІМ басшыларының кеңестері туралы ереже. Ұйымның өз белгісі бар — ортасында ШЫҰ-ға мүше 6 мемлекеттің географиялық сызбасы орналасқан шеңбер.
2004 жылғы қаңтардан бері Бейжің қаласында ШЫҰ-ны ірі халықаралық форумдарда өкілдік ететін тұрақты әкімшілік орган ШЫҰ-ның Хатшылығы жұмыс істейді.
ШЫҰ экономика саласындағы өзара іс-қимылға баса назар аударады. Мұнай-газ секторын, көлік инфрақұрылымын бірлесіп дамыту, тауарлар, капиталдар, қызметтер мен технологиялардың еркін қозғалысына жағдайлар жасау басым салалар болып танылды.
2003 жылғы қыркүйек айында болашақта ШЫҰ аясында жалпы экономикалық кеңістік құруды көздейтін Көпжақты ынтымақтастықтың 2020 жылға дейінгі ұзақмерзімді бағдарламасы қабылданды. Атап айтқанда әңгіме кедендік баж салығын толық жою немесе азайту туралы және жалпы инвестициялық кеңістік туралы болып отыр.
2004 жылғы маусым айында бақылаушы ретінде ШЫҰ-ға Моңғолия қосылды, 2005 жылғы шілде айында дәл сол мәртебені Үндістан, Иран және Пәкстан да иеленді. Осылайша, ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер мен бақылаушыларының жалпы аумағы Еуразия құрлығының 2/3 бөлігінен астамын алып жатқан, ал халқы — барлық жер шары тұрғындарының жартысын құрайтын әлемдегі ең ірі халықаралық ұйымға айналды.
2004 жылғы желтоқсан айында ұйым БҰҰ-ның Бас Ассамблеясы жанындағы бақылаушы мәртебесін алды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Ху Цзиньтаомен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар стратегиялық серіктестікті нығайту және сауда-экономикалық ынтымақтастықты одан әрі дамытудың келешегін талқылады.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша «Мойнақ СЭС» АҚ мен Қытай мемлекеттік даму банкі арасында СЭС құрылысына 200 млн. доллар сомасындағы кредиттік келісімге, сондай-ақ Қазақстанның даму банкі мен Қытайдың экспорт-импорт банкі арасындағы «Қазақстан Республикасындағы жолаушылар вагон паркін жаңарту» инвестициялық жобасын бірігіп қаржыландыру келісіміне қол қойылды.

Күн соңында Мемлекет басшысы ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшыларының бір күн бұрын құрылған ШЫҰ Іскерлік кеңесінің өкілдерімен кездесуіне қатысты.

Кездесуде сөз сөйлей отыра, Н.Ә. Назарбаев жаһандану үдерісі күшейген сайын ШЫҰ аясында сауда-

экономикалық ынтымақтастық мәселесі айрықша маңызға ие болатынын атап өтті. Сауда-экономикалық және инвестициялық өзара ықпалдастықты дамыту Ұйым қызметінің жаңа бағыты болып табылады, ол нақты нәтижелерді көздейді. Нақ осы мерекелік саммиттің барысында жаңа құрылымдардың — Іскерлік кеңес пен Банкаралық бірлестік жұмысының басталуында нышандық белгі бар және біздің еліміз оларға қолдау білдіруге әзір, — деп сөзін жалғастырды Н.Ә. Назарбаев. Президенттің пікірі бойынша ШЫҰ-ға мүше мемлекеттерге, бұл елдердің компаниялары мен банк мекемелеріне күш-қуатты шашыратып алмай, назарды ірі халықаралық жобаларды іске асыруға шоғырландырған жөн.

Сөзінің соңында Қазақстан Президенті «Біздің мемлекеттеріміздің халықтары Шанхай ынтымақтастық ұйымынан нақты қайтарымды сезінуі тиіс, өйткені, жалпы экономикалық өсу ланкестік және діни экстремизм секілді құбылыстардың әлеуметтік себептерін жоюға жәрдемдесетін болады», — деп мәлімдеді.

15 маусым

Мемлекет басшысы Шанхай қаласындағы «Шанхай бестігінің» 10 жылдығы мен ШЫҰ-ның 5 жылдығына арналып өткізілген ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысына қатысты.

Оның жұмысына Қытай Халық Республикасының Төрағасы Ху Цзиньтао, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиев, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмонов, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Ауғанстан Ислам Республикасының Президенті Х. Карзай, Иран Ислам Республикасының Президенті М. Ахмадинежад қатысты.

Отырыста ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің қауіпсіздігі, халықаралық терроризмге қарсы әрекет ету және сауда-экономикалық ынтымақтастық мәселелері қаралды.

Қазақстан Президенті өз сөзінде ШЫҰ бірлескен күш-жігердің арқасында өңірдегі қауіпсіздік пен тұрақтылықтың кепілі ретінде өзінің ұстанымын дәйектілікпен нығайтып келе жатқанын атап өтті. «Шанхай бестігі» қызметінің басты нәтижесі — ол шекара аумағындағы жылдар бойы сақталып келген ширыққан жағдайдың босаңсуы болды, өз кезегінде ол ШЫҰ елдері арасындағы тығыз экономикалық ынтымақтастыққа жағдай туғызды (Қосымшаны қараңыз).

Жоғары деңгейде өткен отырыстың нәтижелері бойынша ШЫҰ 5 жылдығы декларациясы мен Халықаралық ақпараттық қауіпсіздік туралы мәлімдемеге қол қойылды, ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің лаңкестік, сепаратизм және экстремизмге қарсы күрестегі 2007–2009 жылдарға арналған ынтымақтастық бағдарламасы, Білім саласындағы ынтымақтастық туралы ШЫҰ мемлекеттері үкіметтері арасындағы келісім қабылданды.

Одан басқа Өңірлік терроризмге қарсы құрылым бағыты бойынша ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер аумағында терроризмге қарсы бірлескен іс-шаралар ұйымдастыру және өткізудің тәртібі туралы, террористік, сепаратистік және экстремистік әрекеттерге қатысы бар тұлғаларды анықтау және олардың ШЫҰ елдерінің аумағына ену арналарын жою саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге; ШЫҰ ӨТҚҚ-ға техникалық қолдау көрсету туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы ШЫҰ аясында Қытай Халық Республикасының Төрағасы Ху Цзиньтаомен, Иран Ислам Республикасының Президенті М. Ахмединежадпен, Моңғолия Республикасының Президенті Н. Энхбаярмен екіжақты кездесулер өткізді.

16 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстанға АӨСШК-тің II саммитіне қатысу үшін келген делегациялар басшыларымен өзінің алматылық резиденциясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Н.Ә. Назарбаев Ауғанстан Ислам Республикасының Президенті Х. Карзаймен кездесіп, екіжақты ықпалдастықтың жағдайы мен келешегі туралы пікір алмасты.

Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен келіссөздер жүргізу барысында мұнай-газ саласындағы екіжақты ынтымақтастықты дамыту мәселелері талқыланды және Қазақстанның «Баку-Тбилиси-Джейхан» мұнай тасымалдау жобасына қосылуы туралы шартқа қол қойылды.

Таиланд Корольдігінің Премьер-министрі Т. Шинаватрамен әңгіменің тақырыбы екіжақты экономикалық ынтымақтастықты кеңейту мәселесіне арналды. Сондай-ақ Таиланд үкіметінің басшысы 2008 жылы Қазақстанда өз елшілігін ашуды жоспарлап отырғанын жеткізді.

Мемлекет басшысы сонымен қатар Корея Республикасының Сыртқы істер және сауда министрі Пан Ги Мунды, Израиль Мемлекетінің Премьер-министрі — Негева және Галилеиді дамыту жөніндегі министрі Ш. Пересті, Палестинаны Азат ету ұйымы Атқару комитетінің мүшесі Мұхаммед Саад Ахмед Ауданы және Түркия Республикасының Сыртқы істер министрі А. Гүлді қабылдады.

17 маусым

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен АӨСШК-нің II саммитінің жұмысына қатысты.

Саммиттің күн тәртібін өңірлік қауіпсіздік пен тұрақтылықты қамтамасыз ету, жаңа қатерлер мен қыр көрсетулерге бірлесе қарсы тұру, әскери-саяси, экономикалық, экологиялық және гуманитарлық өлшемдерде оңтайлы сенім шараларын анықтау мәселелері құрады.

Саммитті аша отырып, Қазақстан Президенті: «Бүгінгі әлемнің даму үрдістері, кейінгі кезде бой көрсете бастаған проблемалар мен кереғарлықтар жаһандық, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздікті қамтамасыз ету ісінде бірлескен күш-жігерді үйлестірудің жаңа деңгейіне көтерілудің көкейкесті қажеттілікке айналғанын айқындайды. Бұл тұрғыдан қарағанда барынша ашық және тең құқықты үнқатысуға ыңғайлы «АӨСШК алаңы» өзінің көкейкестілігі мен өміршеңдігін көрсетіп беріп отыр», — деп мәлімдеді (Қосымшаны қараңыз).

Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары жөніндегі кеңесті (АӨСШК) шақыру бастамасын Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев 1992 жылғы қазанда БҰҰ-ның Бас Ассамблеясы 47 сессиясының мінберінен ұсынған болатын.

Форумның басты мақсаты — көкейкесті өңірлік мәселелерді бірлесіп шешу және Азия құрлығындағы ынтымақтастықты нығайту үшін пікіралмасу тетігін құру болып табылады.

АӨСШК-нің бірінші саммиті 2002 жылғы 3–5 маусым аралығында Алматы қаласында өтті. Форумның негізгі мақсаттары мен принциптерін белгілеп берген негізгі құжат-Алматы актісінің қабылдануы оның басты нәтижесі болды.

2006 жылғы 17 маусым күні Алматыда өткен екінші саммит форумның институтталуының және оның біртіндеп азиялық ЕҚЫҰ-ға ұқсас ұйым ретінде қайта құрылуының белгісі болды. Атап айтқанда, саммит аясында форумның тұрақты жұмыс органы ретінде АӨСШК Хатшылығының құрылуы туралы келісімге қол қойылды.

2006 жылғы 31 желтоқсан жағдайына АӨСШК-нің мүшелеріне 17 мемлекет енді: Әзірбайжан, Ауғанстан, Египет, Израиль,

Үндістан, Иран, Қазақстан, Қытай, Қырғызстан, Моңғолия, Пәкстан, Палестина, Ресей, Тәжікстан, Таиланд, Түркия, Өзбекстан. Байқаушы мемлекеттер ретінде 7 ел қатысты — Индонезия, Жапония, Оңтүстік Корея, Малайзия, Украина, АҚШ, Вьетнам, сондай-ақ байқаушы ұйымдар — БҰҰ, ЕҚЫҰ, Араб мемлекеттерінің лигасы.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанға АӨСШК-тің II саммитіне қатысу үшін келген Пәкстан Ислам Республикасының Президенті П. Мушаррафпен кездесіп, онымен екіжақты сауда-экономикалық ынтымақтастық мәселелерін талқылады.

18 маусым

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен бірге «Байқоңыр» ғарыш айлағынан қазақстандық «KazSat» тұңғыш байланыс және хабар тарату жерсерігін ұшыру рәсіміне қатысты.

Астана уақытымен 4 сағат 44 минутта ғарышқа ұшырылған «KazSat» байланыс және хабар тарату геостационарлық жерсерігін ұшыру Қазақстанның ғарыш бағдарламасын іске асырудағы алғашқы қадам болды. Жер серігі елдің барлық аумағын, тіпті ең шалғай аудандарын да телехабар тарату мен жерсеріктік байланыспен қамтамасыз ету үшін арналған.

Жерсерік М.В. Хруничев атындағы Ресейлік мемлекеттік ғарыштық ғылыми-өндірістік орталығымен жасалып шығарылды.

20 маусым

Мемлекет басшысы «В.П. Зверьковты Қазақстан Республикасының Израиль Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №133 Жарлығына қол қойды.

21 маусым

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы азаматтығына қабылдау туралы» №134, «Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы» №135 жарлықтарына қол қойды.

22 маусым

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне атқарушылық іс жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №147-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 16 наурыздағы №65 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №137 Жарлығына қол қойды.

23 маусым

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласында өткен ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің отырысына қатысты.

Отырыста қауымдастықтың халықаралық қызметінің тұжырымдамасы мақұлданды, ЕурАзЭҚ-тың қатарына Өзбекстанның кіруіне байланысты құрылымның 2006 жылға арналған бюджетінің нақтылануына қатысты, сондай-ақ «2007 жылға арналған бюджеттік саясат туралы» Бюджеттік жолдама туралы шешімдер қабылданды.

Кедендік одақты құруда жеткен елеулі жетістіктері мен Еуразиялық кеңістікте интеграциялық үдерістердің дамуына қосқан сүбелі үлесі үшін Н.Ә. Назарбаев ЕурАзЭҚ-тың Құрмет грамотасымен марапатталды.

Еуразиялық экономикалық қауымдастық (ЕурАзЭҚ) — құрамына енетін мүше мемлекеттердің ортақ рыногын құру мақсатын көздейтін халықаралық экономикалық ұйым. ЕурАзЭҚ-ты құру туралы Шартқа Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей және Тәжікстан президенттері 2000 жылдың 10-қазанында Астанада қол қойды. 2006 жылдың қаңтарынан бастап ЕурАзЭҚ-қа Өзбекстан да қосылды.

2002 жылдан бастап бақылаушылар мәртебесін Украина мен Молдова, 2003 жылдан — Армения иеленді.

2003 жылдың желтоқсанында ЕурАзЭҚ БҰҰ-ның Бас Ассамблеясының жанында бақылаушы мәртебесін алды.

Мемлекетаралық кеңес (мемлекеттер басшыларының деңгейінде), Интеграциялық комитет, Хатшылық, Парламентаралық Ассамблея мен Сот ЕурАзЭҚ-тың органдары болып табылады.

Сол күні Мемлекет басшысы ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің кезекті сессиясына қатысты.

Сессия барысында ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің Ұйым қызметін одан әрі жетілдіру мен тиімділігін арттыру туралы декларациясы қабылданды.

Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы (ҰҚШҰ) — 1992 жылғы 15 мамырдағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт негізінде ТМД-ның бірқатар елдерімен 2002 жылы құрылған әскери-саяси одақ. Шарт әрбір 5 жыл сайын ұзартылып отырады.

2006 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҰҚШҰ мүшелігін Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және Өзбекстан мемлекеттері иеленді.
ҰҚШҰ органдарына Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі (мемлекет басшыларының деңгейінде), Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Қорғаныс министрлерінің кеңесі, Қауіпсіздік кеңес хатшыларының комитеті, Хатшылық, Бірікккен штаб.
2004 жылдың желтоқсан айында ҰҚШҰ БҰҰ-ның Бас Ассамблеясының жанында байқаушы мәртебесін алды.

Мемлекет басшысы «А.А. Мусиновті Қазақстан Республикасының Біріккен Араб Әмірліктеріндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №138 Жарлығына қол қойды.

25–27 маусым

Мемлекет басшысы Малайзия Федерациясында мемлекеттік сапармен болып, осы елдің астанасы Куала-Лумпур қаласында Малайзия Жоғары билеушісі Янг Королі ди-Пертуан Агонг XII-мен және Премьер-министрі А.А. Бадауимен кездесті. Олармен екіжақты сауда-экономикалық, ең алдымен жоғары технологиялар саласында ынтымақтастықты кеңейтудің келешегін талқылады.

Президент сондай-ақ Малайзияның жетекші компанияларының басшыларымен кездесу өткізді. «Қазақстан малайзиялық әріптестермен өзара тиімді ынтымақтастыққа қажетті айрықша әлеуетке ие, — деп баса айтты Президент бизнесмендермен кездесуде. — Сондықтан да біздің елдер Үкіметтері басым салалардағы жобаларды жүзеге асыру жөніндегі жұмыстарды белсендірек үйлестіруі тиіс».

Сапар барысында Табысқа салынатын салыққа қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы келісімге, сондай-ақ ақпараттық технологиялар, қаржы және құрылыс саласындағы бір топ бизнес-келісімдерге қол қойылды.

27 маусым

Мемлекет басшысы «Б.С. Шабарбаевты Қазақстан Республикасының Пәкстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №139 Жарлығына қол қойды.

ШІЛДЕ

Дс		3	10	17	24	31
Сс		4	11	18	25	
Ср		5	12	19	26	
Бс		6	13	20	27	
Жм		7	14	21	28	
Сн	1	8	15	22	29	
Жк	2	9	16	23	30	

4 шілде

Мемлекет басшысы «Отан» Республикалық саяси партиясының кезектен тыс IX съезіне қатысты, онда «Асар» Республикалық партиясымен бірігу жөнінде шешім қабылдады.

Н.Ә. Назарбаев екі партияның бірігуі жөніндегі шешім біздің еліміз үшін аса маңызды кезеңде қабылданып отырғанын баса айтты. «Біз дамудың өтпелі кезеңін аяқтауға таядық және Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына қосылу стратегиясын жүзеге асыруға кірісіп жатырмыз. Бүгінде жаңа қарышты қадамдар жасау мақсаттарына қол жеткізу үшін бүкіл қоғамның топтасуы бұрынғыдан да маңызды», — деді Елбасы (Қосымшаны қараңыз).

«Отан» Республикалық саяси партиясы 1999 жылғы 19 қаңтарда құрылды және 1999 жылғы 12 ақпанда тіркеуден өтті. Партияның төрағасы — Н.Ә. Назарбаев.

1999 жылғы парламенттік сайлаудың нәтижелері бойынша Парламент Мәжілісінде 26 орынға ие болды — сайлаушылардың 30,89% даусын жинап, партиялар арасында бірінші орынға шығып, 4 орынды партиялық тізім бойынша алды және 22 орынды бірмандаттық округтер бойынша иеленді. 1999 жылғы желтоқсан айында парламенттік фракцияны құрды.

2004 жылғы парламенттік сайлау кезінде «Отан» Парламент Мәжілісінде — 7-үін партиялық тізім бойынша және 46-сын — бірмандатты округтер бойынша — жалпы 53 орынды жеңіп алды.

2006 жылғы желтоқсанда «Асар» Республикалық партиясымен, Қазақстанның Азаматтық партиясымен және Қазақстанның Аграрлық партиясымен бірігуіне байланысты кезектен тыс X съезінің шешімі бойынша «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы болып қайта құрылды.

«Асар» Республикалық партиясы 2003 жылғы 25 қазанда құрылды және 2003 жылғы 19 желтоқсанда тіркелді. Партия төрайымы — Д.Н. Назарбаева.

2004 жылғы парламенттік сайлау нәтижелері бойынша Парламент Мәжілісінде 4 орын алды — 1 партиялық тізім бойынша және 3 орынды бірмандатты округтар бойынша иеленді.

2006 жылы «Отан» Республикалық саяси партиясының құрамына енді.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиевпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар сауда-экономикалық, қаржы, гуманитарлық салалардағы, сондай-ақ Қырғызстан экономикасындағы Қазақстан инвестициясын арттыру мүмкіндіктеріне қатысты мәселелерді талқылады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №148-III, «Заңсыз еңбектенуге көшіп келушілерді жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» №149-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №150-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот сараптамасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №151-III, «Өзбекстан Республикасының Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа қосылуы туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №152-III, «Қазақстан Республикасы мен Әзірбайжан Республикасы арасындағы стратегиялық әріптестік және одақтастық қарым-қатынас туралы шартты ратификациялау туралы» №153-III, «Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №154-III, «Қазақстан Республикасы мен Польша Республикасы арасындағы Консулдық конвенцияны ратификациялау туралы» №155-III заңдарына қол қойды.

5 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан облыстарының, Астана және Алматы қалаларының әкімдерімен кеңес өткізді.

Кеңесте Президенттің Қазақстан халқына жолдауынан туындайтын тапсырмалардың орындалу барысы, аймақтардың әлеуметтік-экономикалық даму жетістіктері талқыланып, алға қойылып отырған нақты міндеттер белгіленді.

Астана күні қарсаңында Мемлекет басшысы «Астана шоқтығы» тұрғын үй кешенін аралап көрді.

«Астана шоқтығы» 2004 жылы пайдалануға берілді. 39 қабатты тұрғын үй кешені Астана қаласында ғана емес, Қазақстан бойынша да ең биік тұрғын үй болып саналады. Оның биіктігі 142 метрді құрайды.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің арнайы өкілі Жоғары Мәртебелі Йорк герцогы Э. Виндзорды инвестиция және сауда мәселелері бойынша қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты сауда-экономикалық ынтымақтастықты нығайтудың болашағы, сондай-ақ жаңа өзара пайдалы жобаларды іске асыру мүмкіндіктері талқыланды. Өз тарапынан Йорк герцогы Қазақстанға 2003 жылы жасаған алғашқы сапары кезінен бергі уақыт аралығында елде болған өзгерістерді жоғары бағалады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бұқаралық ақпарат құралдары мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №156-III, «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» №157-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» №158-III, «2006 жылға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы №159-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі және Америка Құрама Штаттарының Үкіметі арасындағы Экономикалық даму жөніндегі Қазақстан-Американ бағдарламасы бойынша өзара түсіністік туралы меморандумды ратификациялау туралы» №160-III, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Ауыл шаруашылығы өнімінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру жобасы) ратификациялау туралы» №161-III, «Қазақстан Республикасының Жер кодексіне толықтырулар енгізу туралы» №162-III, «Өзара сақтандыру туралы» №163-III, «Қазақстан

Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзара сақтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №164-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасын жетілдіру және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі қызметінің мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №165-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне табиғи монополиялар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №166-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Кешірім жасау мәселелері жөніндегі комиссия туралы» №140 Жарлығына қол қойды.

6 шілде

Мемлекет басшысы Астана күніне орай мерекелік шараларға қатысып, «Думан» ойын-сауық кешенінде өткен салтанатты қабылдауда қала тұрғындары мен қонақтарын мерекемен құттықтады.

Сол күні Президент Астана күніне орай аяқталған Астана қаласының жаңа объектілерін аралап таныс. Н.Ә. Назарбаев Есіл өзенінен өтетін жаңа автожол көпірін, сол жақ жағалаудың негізгі көлік ағындарының қиылысатын көлік айырықтарын және Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының ғимаратын қарап шықты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №141 Жарлығына қол қойды.

7 шілде

Мемлекет басшысы «Концессиялар туралы» №167-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне концессия мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №168-III, «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» №169-III, «Азаматтардың денсаулығын сақтау туралы» №170-III, «Қазақстан Республикасының кейбір

заңнамалық актілеріне денсаулық сақтау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №171-III, «ЖҚТБ ауруының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №172-III, «Бәсеке және монополистік қызметті шектеу туралы» №173-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тиісті тауар нарығында үстем жағдайға ие табиғи монополия субъектілері мен нарық субъектілерінің қызметін бақылау және реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №174-III, «Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы» №175-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ерекше қорғалатын табиғи аумақтар және орман шаруашылығы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №176-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №177-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экономиканың мемлекеттік секторын басқаруды жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №178-III, «Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №179-III, «Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» №180-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» №181-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үйдің жалға берілетін секторын дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №182-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жұмылдыру дайындығы және жұмылдыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №183-III заңдарына қол қойды.

8 шілде

Мемлекет басшысы Малайзия Федерациясының Федералды аумақтар министрі Д.З. Рафикті қабылдап, онымен екіжақты ынтымақтастық бойынша кең ауқымды мәселелерін, сондай-ақ Н.Ә. Назарбаевтың 2006 жылғы маусым

айында Малайзияға барған мемлекеттік сапарында қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын талқылады.

Мемлекет басшысы «Б.Ғ. Ысқақовқа II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкіл дипломатиялық дәрежесін беру туралы» №142, «А.Д. Смағұловқа II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкіл дипломатиялық дәрежесін беру туралы» №143, «Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №144, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 5 шілдедегі №648 және 2005 жылғы 8 шілдедегі №1611 жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» №145, «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері туралы» №146, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №147 жарлықтарына қол қойды.

11 шілде

Мемлекет басшысы Хорватия Республикасында мемлекеттік сапармен болып, осы елдің астанасы Загреб қаласында Президент С. Месичпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында ең алдымен мұнай-газ, тамақ және жеңіл өнеркәсіптері, ауыл шаруашылығы, құрылыс индустриясы мен туризм салалары бойынша сауда-экономикалық ынтымақтастықты жандандыру мәселелері талқыланды. Сплит, Риеку және Омишаль Хорват теңіз порттары арқылы әлемдік нарыққа шығу үшін ықтимал тасымал жолдарын пайдалану мүмкіндігін талқылау мәселесіне айрықша назар аударылды.

Келіссөздердің қорытындылары бойынша жолаушылар мен жүктердің халықаралық автомобиль тасымалы туралы Үкіметаралық келісімге қол қойылды. Одан басқа Қазақстан Республикасының Индустрия және сауда министрі В.С. Школьник және Хорватия Республикасының Премьер-министрі Д. Полančec Қазақстанның ДСҰ-ға кіру үдерісіне Хорватия жағының қолдау көрсетуі туралы Бірлескен мәлімдеме қабылдады.

Сол күні Мемлекет басшысы Хорватия Республикасының Премьер-министрі И. Санадермен кездесіп, онымен қазақстандық компаниялардың Хорватия экономикасының жекешелендіру үдерісіне қатысуы мәселелерін талқылады.

17 шілде

Мемлекет басшысы ТМД-ның төрағасы ретінде Ресей Федерациясының Санкт-Петербург қаласында өткен «Сегіздік тобының» (G-8) кезекті саммитінің жұмысына қатысты.

Саммитке қатысушылар жаһандық энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, жұқпалы ауруларға қарсы күресті күшейтуге, ұлттық білім беру жүйесінің сапасы мен тиімділігін жақсартуға қатысты мәселелерді қарады. Сондай-ақ лаңкестікке қарсы әрекет ету, жаппай қырып-жою қаруының таралуын болдырмау және қоршаған ортаны қорғауға байланысты халықаралық мәселелер де талқыланды.

Саммитте сөз сөйлей отыра, Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның жаһандық энергетикалық схемаларындағы рөлі туралы өз ойын жеткізді және жаһандану жағдайында энергетикалық нарық пен оның тұрлаулылығы бүтін әлемдік экономиканың табысты жұмыс істеуінің кепілі болатынын атап айтты. Бұл ретте халықаралық энергетикалық нарықта Каспий өңірінің беделі барған сайын артып келеді және үнемі өсіп келе жатқан энергетикалық сектор қызметіне деген сұранысты қанағаттандыру мәселесін шешу аясындағы Қазақстанның рөлі де одан әрі арта түсетін болады. Осы орайда Қазақстанның көмірсутегін әлемдік нарыққа тасымалдаудың диверсификацияланған жүйесін құру да өте маңызды.

Мемлекет басшысы «Сегіздік тобы» (G-8) саммитіне қатысушылар — Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен, Америка Құрама Штаттарының Президенті Дж. Бушпен, Қытай Халық Республикасының Төрағасы Ху Цзиньтаомен, Франция Республикасының Президенті Ж. Ширакпен, Германия Федеративтік Республикасының Федералды канцлері А. Меркельмен, Үндістан Республикасының Премьер-министрі М. Сингхпен екіжақты кездесулер өткізді.

Сол күні Мемлекет басшысы Латвия Республикасына мемлекеттік сапармен аттанды.

18 шілде

Мемлекет басшысы Латвия Республикасына мемлекеттік сапар барысында осы елдің астанасы Рига қаласында Президент В. Вике-Фрейбергамен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамда өткен келіссөздер барысында тараптар сауда-экономикалық ынтымақтастықтың жай-күйі мен оның ең алдымен ауыл шаруашылығы, көлік және транзит салаларын одан әрі жандандыру жолдарының кең ауқымды мәселелерін талқылады. Сондай-ақ екі ел арасындағы саяси үнқатысуды жандандыруға баса назар аударылды. Латвия жағы Қазақстанның ЕҚЫҰ-ға төрағалық ету жөніндегі кандидатурасына қолдау көрсететінін ресми түрде мәлімдеді және Қазақстанның ДСҰ-ға кіру мәселесінде жан-жақты қолдау көрсетуге дайын екенін жеткізді.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздердің қорытындылары бойынша мемлекет басшылары Бірікккен мәлімдемені қабылдады.

21–22 шілде

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласында өткен ТМД басшыларының бейресми кездесуіне төрағалық етті.

Саммитте орын алған Достастық органдарының қызметін жетілдірудің мүмкін жолдары туралы пікірталас барысында Н.Ә. Назарбаев ТМД-ның төрағасы ретінде ТМД институтын реформалауға қатысты әзірленген бағдарламасын ұсынды. Қазақстан Президенті ТМД елдері баса назар аударуы қажет және ықпалдастықты одан әрі нығайтудың негізгі 5 бағытын белгілеп берді, атап айтсақ, көші-қон саясаты, көлік инфрақұрылымы, ғылым мен білім, гуманитарлық салалардағы ынтымақтастық және шекара шебіндегі қылмысқа қарсы іс-қимыл. Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ ТМД-ның жарғылық органдарының құрылымдарын жетілдіру, жаңғыртылған Достастық көшбасшыларының кездесу форматы, оның қызметін ұйымдастыру жөніндегі ұсыныстарын да жеткізді (Қосымшаны қараңыз).

Саммит қорытындысы бойынша ТМД-ның атқарушы комитетіне Қазақстан жағы енгізген жобаны сараптай келе, ТМД басшылары кеңесінің келесі отырысына ұсыныстар дайындауды тапсыру туралы шешім қабылданды.

Мемлекет басшысы ТМД-ның бейресми саммитіне басқа да қатысушылармен бірге Ресей Федерациясы Президентінің жүлдесі тігілген жарыс өткен Мәскеу орталық ипподромында болды.

24 шілде

Мемлекет басшысы «Қ.Қ. Лама Шарифті Қазақстан Республикасының Сауд Арабиясы Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №148, «Л.В. Пакушты II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №149, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 маусымдағы №1388 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №150, «Әзірбайжан Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы, Түрікменстан және Өзбекстан Республикасы арасындағы Есірткі құралдарының, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттық үйлестіру орталығын құру туралы келісімге қол қою туралы» №151, «Қазақстан Республикасы, Түрікменстан және Өзбекстан Республикасы арасындағы Үш мемлекеттің мемлекеттік шекаралары түйісу нүктесінің ауданы туралы шартқа қол қою туралы» №152 жарлықтарына қол қойды.

25 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің арнаулы тобы мүшелерімен кеңес өткізді. Онда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізетін мемлекеттік органдардың іс-әрекеті жөніндегі мәселелер талқыланды.

Кеңес қорытындылары бойынша Президент мемлекеттік сатып алулар, құқық қорғау құрылымдарының қызметін ұйымдық-штаттық қамтамасыз ету саласында, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы сапалы сараптама жүргізу

жөнінде қажетті заңнамалық және ұйымдық шараларды қабылдау туралы Қауіпсіздік кеңесінің тапсырмаларын орындауға қатаң бақылауды қамтамасыз етуді талап етті.

Министрліктер мен ведомстволардың басшыларына, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы жүргізіліп жатқан жұмыстар мен осы бағытта қабылданған шаралар туралы ақпаратты арнаулы топқа беріп тұруды тапсырды.

Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігіне (қаржы полициясы), Мемлекеттік қызмет істері агенттігіне, Бас прокуратураға, Әділет, Сыртқы істер және Ішкі істер министрліктеріне және ҰҚК-ге сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы халықаралық тәжірибені зерттеп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шетелдік заңнамаға талдау жүргізуді тапсырды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясы Сыртқы сауда банк басқармасының президенті әрі төрағасы А.Л. Костинді қабылдады және банктің Қазақстандағы инвестициялық келешегін талқылады.

Мемлекет басшысы «Mashreq Bank» (БАӘ) компаниясы басқармасының президенті әрі төрағасы Абдолла бен Ахмед әл-Гурейр бастаған аталған компанияның басшыларын қабылдады.

Кездесу барысында компанияның Қазақстандағы инвестициялық келешегі талқыланды.

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарының Ауыл шаруашылығы министрі М. Йоханнсты қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан мен АҚШ-тың ауыл шаруашылығы саласындағы ынтымақтастық мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Т.С. Қабдырахманов туралы» №153, «Қазақстан Республикасында азаматтық қоғамды дамытудың 2006–2011 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» №154, «Байқоңыр»

кешеніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің арнаулы өкілі туралы ережені бекіту туралы» №155 жарлықтарына қол қойды.

26 шілде

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 2 желтоқсандағы №1239 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №156 Жарлығына қол қойды.

27 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі Д.К. Ахметовті қабылдады. Ол мемлекеттік бағдарламалардың іске асырылуы және Президенттің халыққа жолдауынан туындаған тапсырмалардың орындалу барысы туралы баяндап берді. Сондай-ақ елдің отын-энергетикалық кешенін дамыту мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы сәндік ағаш-шілік тұқымдарын өсіретін «Астана Зеленстрой» АҚ көшетбағында болды.

Жалпы алаңы 349,6 гектар «Зеленстрой» АҚ көшетбағы 1965 жылы құрылған.

Мемлекет басшысы тұңғыш қазақ ғарышкері Т.О. Әубәкіровке қонаққа барып, 60 жасқа толған мерейтойымен құттықтады.

Т.О. Әубәкіров — тұңғыш қазақ ғарышкері, әуе күштерінің генерал-майоры, КСРО-ның ұшқыш-ғарышкері, Қазақстан Республикасының ұшқыш-ғарышкері, Кеңес Одағының Батыры, «Халық қаһарманы», техника ғылымдарының кандидаты. 1946 жылы 27 шілдеде Қарағанды облысы Қарқаралы ауданы Бірінші май ауылында дүниеге келді.

1969 жылы Әуе шабуылына қарсы қорғаныс күштерінің Армавир жоғары әскери ұшқыштар училищесін бітірді. 1976 жылдан 1992 жылғы ақпанға дейін КСРО әскери әуе күштерінде әскери қызметін өтеді. Т.О. Әубәкіров А.И. Микоян атындағы атақты Тәжірибелік-конструкторлық бюросының және М.М. Громов атындағы Ғылыми-зерттеу институтының ұшқыш-сынақшысы болды. Ұшақтардың 50-ден астам түрлерін игерген. 1988 жылы әлем бойынша алғашқы рет әуеде қонбай ұшаққа 2 рет жанармай құйдыру

арқылы Солтүстік полюске МИГ-31 ұшағында ұшу сапарын ерлікпен орындады. 1989 жылы бірінші болып МИГ-29 ұшағын әуеге көтеріп, «Тбилиси» авиатасушыға шеберлікпен қондырды. МИГ-29 және СУ-27 ұшақтарында жасаған аса қиын әрі күрделі сынақ ұшулары үшін Т.О. Әубәкіровке Кеңес Одағының Батыры атағы берілді.

1991 жылы Т.О. Әубәкіров ғарышкерлер құрамына алынды және Ю.А. Гагарин атындағы Ғарышкерлерді даярлау орталығында қызмет етті.

1991 жылғы 2–10 қазанда «Союз-ТМ-13» ғарыш кемесінде кеңес-австриялық экипаждың ғарышкер-зерттеушісі ретінде ғарышқа ұшты.

ТАМЫЗ

Дс		7	14	21	28
Сс	1	8	15	22	29
Ср	2	9	16	23	30
Бс	3	10	17	24	31
Жм	4	11	18	25	
Сн	5	12	19	26	
Жк	6	13	20	27	

2 тамыз

Мемлекет басшысы «Ш. Омаров туралы» №157 Жарлығына қол қойды.

15–17 тамыз

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Сочи қаласында өткен ЕурАзЭҚ бейресми саммитінің жұмысына қатысты.

Тараптар ЕурАзЭҚ-тың Кедендік одақ құру, қауымдастықтың ортақ энергетикалық рыногын құру, Орталық Азия елдерінің су-энергетикалық ресурстарын бірлесіп пайдалану және атом энергетикасындағы ынтымақтастық мәселелерін талқылады.

Саммит барысында құрамына Қазақстан, Ресей, Беларусь мемлекеттері енетін Кедендік одақ құру туралы түбегейлі шешім қабылданды. Бұл орайда аталған мемлекеттердің үкіметтеріне және ЕурАзЭҚ Хатшылығына Кедендік одақты ресімдеу үшін құқықтық негіз әзірлеу тапсырылды.

Сондай-ақ Өзбекстан Республикасының ҰҚШҰ-ға қосылуының заңды ресімделуі саммиттің маңызды оқиғасына айналды.

Еуразиялық экономикалық қауымдастық (ЕурАзЭҚ) — құрамына енетін мүше мемлекеттердің ортақ рыногын құру мақсатын көздейтін халықаралық экономикалық ұйым. ЕурАзЭҚ-ты құру туралы Шартқа Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей және Тәжікстан президенттері 2000 жылдың 10-қазанында Астанада қол қойды. 2006 жылдың қаңтарынан бастап ЕурАзЭҚ-қа Өзбекстан да қосылды.

2002 жылдан бастап бақылаушылар мәртебесін Украина мен Молдова, 2003 жылдан — Армения иеленді.

2003 жылдың желтоқсанында ЕурАзЭҚ БҰҰ-ның Бас Ассамблеясының жанында бақылаушы мәртебесін алды.

Мемлекетаралық кеңес, Интеграциялық комитет, Хатшылық, Парламентаралық Ассамблея мен Қоғамдастық соты ЕурАзЭҚ-тың органдары болып табылады.

Мемлекет басшысы ЕурАзЭҚ бейресми саммиті аясында Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен екіжақты кездесу өткізді.

Келіссөздер барысында Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясы аумағында орналасқан теміржол учаскелері бойынша және Ресей Федерациясының Қазақстан Республикасы

аумағында орналасқан теміржол учаскелері бойынша жүк тасымалын ресімдеу мен тәртібі туралы; Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі мен Ресей Федерациясының Көлік министрлігі арасындағы екі ел аумағы бойынша тасымалданатын транзиттік жүктерге оңтайлы тарифтер белгілеу туралы келісімдерге қол қойылды.

17 тамыз

Мемлекет басшысы «Алматы қаласында мамандандырылған қаржылық сот құру туралы» №158 Жарлығына қол қойды.

18 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Үкімет басшылығымен кеңес өткізді, онда 2007 жылға арналған мемлекеттік бюджет жобасы қаралды.

Мемлекет басшысы «А. Стельмаховскийді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №159, «П. Леувенді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №160, «Ж. Перролені Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №161, «Х. Гюрерді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №162, «Қазақстан Республикасы ақпараттық кеңістігінің бәсекеге қабілеттілігін дамытудың 2006–2009 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» №163 жарлықтарына қол қойды.

21 тамыз

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» №164 Жарлығына қол қойды.

25 тамыз

Мемлекет басшысы Қарағанды облысында жұмыс сапарымен болып, оның құрылғанына 70 жыл толуына орай ұйымдастырылған мерекелік шараларға қатысты.

Президент Қарағанды көмір бассейні шахталарында қаза болған шахтерларды еске алу монументін ашты, «Отан» Республикалық саяси партиясы облыстық филиалының жаңа кеңсесіне барды, сондайақ «Keratek» ЖШС керамикалық кірпіш шығаратын зауытын пайдалануға беру рәсіміне қатысты.

Сол күннің кешінде Мемлекет басшысы «Шахтер» стадионында өткен облыстың 70-жылдығына арналған театрландырылған қойылымға барды. «Мен 50 жылдай өмірімді, еңбегімді, оқуымды және қалыптасу кезеңімді Қарағандымен байланыстырамын. Осы жерде, сіздердің орталарыңызда тәрбие алғанымды, бойымдағы ең жақсы қасиеттерімді осы жерде ашқанымды мақтан етемін», — деді Н.Ә. Назарбаев стадионда жиналған халық пен қала қонақтарының алдында сөйлеген сөзінде.

26 тамыз

Мемлекет басшысы Қарағанды облысына жұмыс сапары барысында С. Сейфуллин атындағы Облыстық қазақ драма театры құрылысының іргетасын қалау рәсіміне қатысты.

28 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Жапония Премьер-министрі, Жапонияның Либералды-демократиялық партиясының төрағасы Д. Коидзумимен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері, халықаралық сипаттағы көкейкесті мәселелер, оның ішінде БҰҰ-ны реформалау проблемалары талқыланды. Келіссөздер қорытындысы бойынша достық, серіктестік және ынтымақтастықты одан әрі дамыту туралы Бірлескен мәлімдемеге қол қойылды. Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы мен Жапония Үкіметі арасында атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы ынтымақтастықты дамыту ниеті туралы меморандум қабылданды.

Мемлекет басшысы «А.И. Мырзахметовке II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкіл дипломатиялық дәрежесін беру туралы» №165, «Қазақстан Республикасы Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігінің мәселелері туралы» №166, «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі аумақтық даму стратегиясы туралы» №167 жарлықтарына қол қойды.

29 тамыз

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында бірқатар жұмыс кездесулерін өткізді.

Президент Қазақстан Республикасының Республикалық бюджетінің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы О.Н. Өксікбаевты, Қаржы министрі Н.А. Коржованы және Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденовті қабылдады. Олар 2006 жылғы бірінші жартыжылдықтың жұмыс қорытындысы туралы баяндады.

Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ басшылығын — директорлар кеңесінің төрағасы Ә.Р. Жақсыбековті, атқарушы директордың міндетін атқарушы С.М. Мыңбаевты, басқарма төрағасының орынбасары У. Вакурканы қабылдады.

Кездесу барысында холдингтің ағымдағы қызметі мен даму келешегі туралы мәселелер талқыланды.

«Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі Қазақстан Республикасы Президентінің «Экономиканың мемлекеттік секторын басқаруда мемлекеттің мүдделерін одан әрі қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №50 Жарлығына сәйкес құрылды.

«Самұрық» мемлекеттік меншік үлесі бар ұлттық компаниялар мен акционерлік қоғамдардың қызметін реттейтін басқарушы компания болып табылады. Олардың қатарына «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Қазпошта» АҚ кіреді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 19 қыркүйектегі №947 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №168 Жарлығына қол қойды.

31 тамыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 18 тамыздағы №1167 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №170, «Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 11 қарашадағы №3205 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №171, «А. Биоликті Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №172 жарлықтарына қол қойды.

ҚЫРКҮЙЕК

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	29
Сн	2	9	16	23	30
Жк	3	10	17	24	

1 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Парламенті палаталарының бірлескен отырысына қатысып, үшінші шақырылымының III сессиясын ашты.

«Әкімшілік реформа шеңберінде корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде мемлекеттік басқаруды жаңарту» бағдарламалық баяндамасын ұсына отырып, Елбасы: «Біз мемлекеттік қызметті тұтынушылардың мүдделері барынша ескерілетін мемлекеттік басқарудың сапалы жаңа моделін жасайтын боламыз. Мемлекеттік аппарат корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде ең озық халықаралық тәжірибеге сүйене отырып жұмыс істеуі тиіс», — деп атап өтті.

Н.Ә. Назарбаев әкімшілік реформаның негізгі бағыттарын, оның ішінде мемлекеттік органдар құрылымын жетілдіруді, мемлекеттік қызметшілердің жалақысын арттыруды, мемлекеттік қызмет көрсетудің жоғары сапасына қол жеткізуді, мемлекеттік органдар қызметінің рейтингін және бюджеттік процестің жаңа ұстанымдарын енгізуді, мемлекеттік аппараттың тұрақтылығын, тұрлаулылығын және оның басқару мүмкіндігін арттыруды, сыбайлас жемқорлықты азайтуды, мемлекеттік қызметтің оң имиджін қалыптастыру мен оны нығайтуды атап көрсетті (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Орталық Азия мемлекеттері басшыларының бейресми кездесуіне қатысты.

Саммитке Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиев және Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмонов қатысты.

Кездесу барысында көпжақты ынтымақтастықты дамыту аясында өңірдегі негізгі ахуал мен оларды шешудің жолдары жөніндегі мәселелер талқыланды.

Мемлекет басшысы Астана қаласының сол жақ жағалауындағы Бейбітшілік және келісім сарайын салтанатты түрде ашты.

Салтанатты рәсімге сондай-ақ Орталық Азия мемлекеттері басшыларының бейресми кездесуіне қатысу үшін келген Өзбекстан Республикасының

Президенті И.А. Каримов, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиев және Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмонов қатысты.

Бейбітшілік және келісім сарайы — Астана қаласының жаңа әкімшілік орталығында қолдан жасалған төбеде орналасқан 77 метрлік пирамида пішіндес бірегей құрылыс.

Бейбітшілік және келісім сарайы — 2003 жылы Астана қаласында өткен Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының I съезінде айтылған және әлемге танымал сәулетші лорд Н. Фостермен жүзеге асырылған Н.Ә. Назарбаев идеясының іске асуының жарқын айғағы.

2 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанға Орталық Азия мемлекеттері басшыларының бейресми кездесуіне қатысу үшін келген Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиев және Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмоновпен бірге елордадағы «Астана шоқтығы» тұрғын үй кешеніне барып, ғимараттың төбесінде орналасқан шолу алаңынан қалаға көз тастады.

4 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері бойынша пікір алмасты. Өңірдегі қауіпсіздікті сақтау және нығайту мәселелеріне айрықша назар аударылды.

Келіссөздер қорытындылары бойынша екі ел арасындағы Экономикалық ынтымақтастықтың 2006–2010 жылдарға арналған бағдарламасына, құпия ақпаратты өзара сақтау жөніндегі үкіметаралық келісімге, Қазақстан-Өзбек мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттері туралы 2001 жылғы 16 қарашадағы үкіметаралық келісім Хаттамасына, Мәдени-гуманитарлық саладағы ынтымақтастықтың 2006–2008 жылдарға арналған үкіметаралық бағдарламасына қол қойылды.

5 қыркүйек

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Украинаның елшісі Н.Ф. Селивон мен Из-

раиль Мемлекетінің елшісі Р. Ишайдан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы Ұлы Отан соғысының ардагері, мемлекеттік наградалардың иегері С.С. Жиенбаевты қабылдады, ол аға ұрпаққа жасап отырған тұрақты қамқорлығы үшін ардагерлер атынан алғыс білдірді.

Сол күні Мемлекет басшысы Солтүстік Қазақстан облысына жұмыс сапарымен барып, Тайынша қаласындағы инновациялық технологияларды пайдалану арқылы биоэтанол, желімтік, азықтық ашытқы, ұн шығаруға бағытталған «Биохим» кешенін пайдалануға беру рәсіміне қатысты.

«Ауыл шаруашылығын көтермей, тұтастай экономиканы көтеру мүмкін емес. Қазақстанның астығы біздің экспортқа шығаратын ең таңдаулы тауарымыз болып табылады. Мұндай аграрлық өндірісті индустриаландыру жөніндегі жобаларды жүзеге асыру, ауыл шаруашылығы шикізатын өндіру мен қайта өңдеу саласындағы кластерлік бастамаларды жүзеге асыру әлемдік рынокта бәсекеге қабілетті өнім шығаруға жәрдемдесетініне сенемін», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев зауыт ұжымы алдында сөйлеген сөзінде.

Содан соң Президент Тайынша ауданындағы «Тайынша-Победа» ЖШС егістік алқаптарына барды және сонда облыстың ауыл шаруашылығы еңбеккерлерімен Қазақстанның ДСҰ-ға кіру келешегін ескере отырып, саланың көкейкесті мәселелері талқыланған кеңес өткізді. Облыс әкімі Т. Мансұров Президентке облыстағы ауыл шаруашылығы тауарын өндіруді дамытуға бағытталған бағдарламалардың орындалу барысы туралы баяндады. «Сіздердің облыстарыңыз еліміздегі тауар астығын негізгі өндірушілердің бірі болып табылады. Сіздер республика астығының кемінде ширек бөлігін өндіре алатындарыңызға сенімдімін. Еліміздің ДСҰ-ға кіруге дайындалып жатқанын ескере отырып, ауыл шаруашылығының тиімділігін барынша арттыру қажет. Біздің өніміміз жоғары сапалы әрі әлемдік рынокта бәсекеге қабілетті болуы тиіс», — деп атап өтті Н.Ә. Назарбаев кеңесте сөйлеген сөзінде.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы

туралы 2005 жылғы есепті бекіту туралы» №173, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №174, «Д.Л. Лонгоны II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №175 жарлықтарына қол қойды.

6 қыркүйек

Мемлекет басшысы Солтүстік Қазақстан облысына жұмыс сапары барысында Петропавл қаласындағы «Отан» Республикалық саяси партиясы облыстық филиалының кеңсесіне, сондай-ақ «Қызылжар» орталық мешітіне және Православиелік шіркеуіне барып шықты және онда мінәжат етушілермен кездесті.

Сол күні Мемлекет басшысы Қостанай облысына жұмыс сапарымен аттанып, «Садчиковское» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің астық алқаптарын аралап көрді және Садчиковское селосының «Иволга» Мәдениет үйінде облыстың ауыл шаруашылығы өнімін өндірушілерімен кездесті.

Күн соңына қарай Президент облыстық тарихи-өлкетану музейінде болып, онда облыстың 70 жылдығына арналған экспозициямен танысты.

7 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қостанай облысына жұмыс сапары барысында Қостанай қаласындағы Достық үйінің ашылу салтанатына, сондай-ақ «Отан» Республикалық саяси партиясы облыстық филиалының жаңа кеңсесінің ашылуына қатысты.

Сол күні Мемлекет басшысы Ақтөбе облысына жұмыс сапарымен аттанды.

Ақтөбе қаласына ұшып келісімен Президент әуежайды қайта жаңарту жобасымен танысты.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Хромтау ауданының Көктау ауылына барып, «Ақтөбе мыс компаниясы» ЖШС-ның мыс кенін қайта өңдеу жөніндегі комбинатының ашылу салтанатына қатысты. «Бұл комбинат 1,5 жылда салынып бітті және мыс-мырыш кенін өңдейтін екінші фабриканың құрылысы басталды. Бұл өз кезегінде, жаңа жұмыс орындарының ашылуына септігін тигізетін болады. Осының бәрі индустриялық-инновациялық стратегияның жүзеге асырылуының көрінісі, — деді Елбасы комбинат ұжымымен кездесуінде.

Сондай-ақ Президент «Солтүстік Қазақстан — Ақтөбе облысы» өңіраралық электр тасымалдау желісі құрылысының іргетасын қалау рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы «Орталық Азиядағы ядролық қарудан азат аймақ туралы шартқа қол қою туралы» №176 Жарлығына қол қойды.

8 қыркүйек

Мемлекет басшысы Ақтөбе облысына жұмыс сапары барысында Ақтөбе қаласындағы «Отан» Республикалық саяси партиясы облыстық филиалының жаңа кеңсесіне барды, сондай-ақ жаңа «Көктем» тұрғын үй кешенін аралап, қоныстанушыларды құттықтады.

11 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезіне қатысу үшін Қазақстанға келген делегациялар басшыларымен бірқатар кездесулер өткізді.

Н.Ә. Назарбаев Бүкілдүниежүзілік ислам лигасының бас хатшысы Абдалла бен Әбдел Мохсен Ат-Түркиді, Үнділердің «Джамаат-е-Шабаб-е-Ислам» мұсылман ұйымының президенті Салман Әл-Хусейн әл-Надвиді, ағылшындық шіркеуінің Кройдон Епископы Н. Бэйнсті, ЮНЕСКО бас директоры К. Мацуураны, үндістандық «K.J. Somaiya Trust» үкіметтік емес ұйымының вице-президенті Ш.К. Сомайяны қабылдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің қызметін жетілдірудің кейбір мәселелері туралы» №177 Жарлығына қол қойды.

12 қыркүйек

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезін ашты.

Форум жұмысына 26 елден келген барлық әлемдік дәстүрлі діндер мен конфессиялар: ислам, христиандық, иудаизм, буддизм, даосизм, синтоизм және басқа да өкілдерінен тұратын 29 делегация қатысты. Олардың арасында құрметті меймандар ретінде белгілі саяси және қоғам қайраткерлері — ЮНЕСКО бас директоры К. Мацуура, БҰҰ бас

хатшысының орынбасары С.А. Орджоникидзе, Малайзияның бұрынғы премьер-министрі М. Мохаммад, сондай-ақ түрлі елдердің заң шығарушы органдарының, үкіметтік емес ұйымдарының өкілдері бар.

«Осымен екінші рет Астана аспаны астында осыншалық үлкен форум өткізіліп отыр. Сіздерге хош келіпсіздер дей отырып, мәртебелі меймандарымызға өзімнің ризашылығым мен алғысымды білдіргім келеді. Алғашқы өткізілген форумда өзім құрылысы туралы айтқан Бейбітшілік және келісім сарайы бүгін тұңғыш рет Сіздерге есігін ашып отыр. Осында, Астанада 2003 жылы болған әлемдік және дәстүрлі діндердің бірінші съезі күллі әлемнің назарын өзіне аударды. Осыған дейін конфессиялар өкілдері осыншалық көп жиналған мұндай форум болған емес. Астанадағы сол кездесу өңірлік әрі әлемдік ауқымда діндер арасындағы жаһандық диалогқа, түрлі конференциялар форумдарына маңызды ұйытқы болды. Бүгін біз Әлемдік және дәстүрлі діндер басшыларының екінші съезін ашып отырмыз. Егер осыдан үш жыл бұрын біздің форумға 17 конфессиялық делегация қатысқан болса, қазіргі съезге 29 делегация қатысып отыр. Бұл серпін назар аударуға тұрарлық және біздің форумның өскелең беделін білдіреді. Ол өзара түсіністік, қазіргі әлемде туындаған күрделі мәселелерге бірлесіп жауап іздеу жолымен біздің бірге жүріп келе жатқанымызды білдіреді», — деді Н.Ә. Назарбаев съездің ашылуында.

Қазақстан Президенті өзінің сөйлеген сөзінде әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларын өзара өркениетті диалог жолында үш «түсіністік принциптерін» ұстануға шақырды: алдын ала ұйғармау, ғасырлар бойы қалыптасқан өзара қабылдау стереотиптерінен бас тарту, біреудің қастерлі саласына қол сұғудан саналы түрде бас тарту, жаңа қатерлерге қарсы әлемдік және дәстүрлі діндердің бірлескен жауабы (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезіне қатысқан делегация жетекшілерімен бірқатар кездесулер өткізді.

Н.Ә. Назарбаев Әділеттік пен бейбітшілік Папа кеңесінің Президенті Р. Этчегарайды, Вашингтондағы Рим католик шіркеуінің Архиепископы Т.Э. Мак-Керикті, Еуропа Парламентінің бірінші вице-президенті А. Видал-Квадрасты, БҰҰ бас хатшысының

орынбасары С.А. Орджоникидзені, Израильдің бас сефард раввині Ш. Амарды, Израильдің бас ашкеназий раввині И. Мецгерді, Франция Парламентінің сенаторы Э. де Монтескьюді, Жоғарғы имам, Әл-Азхар шейх Мұхаммад Саид Тантауиді, Минск және Слуцкий Митрополиті, Беларусь Патриархы Экзарх, әулие Филаретті, Малайзия Федерациясының бұрынғы Премьер-министрі М. Мохаммадты, Жапонияның Синтоистер храмы қауымдастығы жетекшілерінің төрағасы К. Куниакиді, Константинополь православиелік шіркеуінің Патриархы I Варфоломейді қабылдады.

13 қыркүйек

Мемлекет басшысы Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшылары II съезінің қорытынды күнінің жұмысына қатысты.

«Мен Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшылары съезінің тұрақты жұмыс істейтін беделді халықаралық форумға айналып келе жатқанын жеткізіп отырғаныма қуаныштымын. Бұл конфессияаралық үнқатысу идеясының мейлінше қажетті екендігін дәлелдейді және халықаралық өмірдің нақты факторына айналуда. Мен съезге қатысушылардың Қазақстанның мәдениет пен дін үнқатысуын қамтамасыз етудегі күш-жігерін және біздің ұлттық, мәдени, діни төзімсіздікке қарсы күрес жолындағы қызметімізді жоғары бағалағандары үшін ризашылығымды білдіремін. Бұл әрдайым Қазақстанның ішкі және сыртқы саясатының басты басымдықтарының бірі болып қала береді», — деді Н. Назарбаев қорытынды сөзінде.

Қазақстан Президенті сондай-ақ съезд аясында мәдениеттер мен діндердің халықаралық орталығын құру жөнінде бастама көтеріп, съезге қатысушылар бұл ұсынысты бірауыздан қабылдады.

Съезд қорытындылары бойынша Біріккен декларация қабылданды. Онда форумға қатысушылар дүние жүзіндегі түрлі діндерді ұстанатын барша адамзатқа өзара жауласушылық пен өшпенділіктен бас тартып, өзара құрмет ауанында өмір сүру және мәдени, діни және өркениеттік саналуандықты мойындау жөнінде үндеу жария етілді. Съезд халықаралық қоғамдастықты өркениеттер арасындағы үдерісте қолдау көрсетуге, әлемде әділеттіліктің салтанат құруына жәрдемдесуге, ядролық қаруды дайындау, өндіру және иелену әрекеттерінен толық бас тартуға шақырды.

Съезд делегаттары сондай-ақ діндер көшбасшыларының форумын тұрақты негізде өткізіп тұру, Әлемдік

және дәстүрлі діндер көшбасшыларының III съезін 2009 жылы өткізу жөніндегі шешім қабылдады.

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында қазақстандық және шетел журналистері үшін Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезінің қорытындылары бойынша баспасөз конференциясын өткізді.

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезіне қатысушылармен және мәртебелі мейман-дарымен бірқатар кездесулер өткізді.

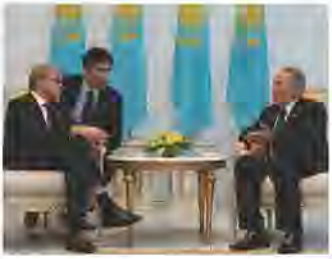

Президент ЕО Кеңесі Парламенттік ассамблеясының төрағасы Р. Линденді, Бүкіләлемдік лютерандық федерациясының бас хатшысы И. Ноконы, бейбітшілік үшін Азия буддистері конференциясының жетекшісі, Моңғол буддистік орталығының жоғарғы басшысы Д. Чойжамшты, Иран Ислам Республикасы Жоғарғы мәдени кеңесінің мүшесі Ә. Рашадты, Бүкілқытайлық буддистер қауымдастығы төрағасының орынбасары Цзямуян Лосонцзюмэй Туданьцюэцзинимді, АҚШ Конгресі Сенатының Ұлттық ғибадаттық таңертеңгі ас және Ғибадат етуші топ төрағасы Д. Бонкерді қабылдады.

Мемлекет басшысы «Rotschild Investment Trust» корпорациясының президенті лорд Д. Ротшильдті және «Citygroup» компаниясының аға кеңесшісі, Дүниежүзілік банктің бұрынғы президенті Д. Вулфенсонды қабылдады.

Кездесу барысында компанияның Қазақстанның ауыл шаруашылығына, қаржы секторына инвестиция салуға қатысуы жөніндегі мәселелер талқыланды.

15 қыркүйек

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болды.

Президент мегаполиске жақын жерде орналасқан Алатау кентіндегі Ақпараттық технологиялар паркінің ашылу салтанатына қатысты. «Бүгін біз тұңғыш ірі ақпараттық технологиялар паркін ашып отырмыз. Осы технопаркті құру идеясы менде біраз уақыт бұрын, атап айтқанда, 2002 жылы Үндістанның Бангалор қаласындағы ақпараттық технологиялар орталығын

көрген кезде туындаған. Бұл жобаны біздің Әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті елу елдің қатарына кіру стратегиямыздың «алғашқы қарлығашы» деп атауға болады. Өздеріңізге белгілі, мен өз Жолдауымда өңірлік IT-орталығы ретінде ақпараттық технологиялар паркін құру міндетін қойдым. Осы шешімді қабылдар алдында біз қаланың экологиялық жағдайын да ескердік. Алматының ауқымдылық жағынан бұдан әрі дамуы қарқын ала алмайды, бұл мегаполиске компьютерлік және нанотехнологиялық саланы терең дамытатын жаңа ресурстар қажет. Бәсекеге қабілеттілікті арттыру жөніндегі басты мақсатымыз орайында бізге халықаралық тәжірибеге сүйене отырып, Қазақстанда қазіргі заманғы ғылыми орталықтар мен «технологиялық парктер» құру әрі дамыту бағытында ауқымды жұмыстар атқару керек. Сонымен бірге, ғылыми әлеуетті дамыту қолданбалы ғылымды өндіріске, бизнеске барынша жақындатуға бағытталуы тиіс», — деп атап өтті Н.Ә. Назарбаев.

Президент сондай-ақ болашақ Алматы қаржы орталығы құрылысының іргетасын қалау рәсіміне қатысты, Алматы қаласының оңтүстік-батыс бөлігі құрылысының бас жоспарымен және Алматыдағы тұңғыш қазақстандық «MEGA Center Alma-Ata» моллы — сауда-ойын сауық кешені құрылысының барысымен танысты.

16 қыркүйек

Мемлекет басшысы Алматы облысында жұмыс сапарымен болды.

Президент сапар барысында Қаскелең қаласының орталық алаңында Қарасай ауданының тұрғындарымен кездесті және Наурызбай батырдың 300 жылдығына орай орнатылған ескерткішінің ашылу рәсіміне қатысты, Райымбек кентіндегі ипподромда өткен ат спорты шараларында болды, сондай-ақ Қазақстан мен Орталық Азиядағы аса ірі қағаз және картон өнімдерін шығаратын кәсіпорын болып табылатын «Қазақстан қағазы» ЖАҚ-қа барды. Онда Н.Ә. Назарбаев қағаз бен гофрокартон шығаратын цехтарды аралап көрді.

18 қыркүйек

Мемлекет басшысы Алматы қаласындағы 1986 жылғы желтоқсан оқиғаларының 20 жылдығына арналған «Тәуелсіздік таңы» ескерткішінің ашылу рәсіміне қатысты.

«Жастарды алаңға алып шыққан 1986 жылғы желтоқсан оқиғалары біздің тәуелсіздігіміздің алғашқы хабаршысы болды», — деді Н.Ә. Назарбаев салтанатты рәсімде сөйлеген сөзінде.

19 қыркүйек

Мемлекет басшысы Жалпыұлттық социал-демократиялық партияның төрағасы, Демократиялық реформаларды әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның мүшесі Ж.А. Тұяқбайды қабылдады және онымен комиссияның жұмысына байланысты мәселелерді талқылады.

Жалпыұлттық социал-демократиялық партия (ЖСДП) 2006 жылғы 10 қыркүйекте құрылды және 2007 жылғы 25 қаңтарда тіркелді. Партия төрағасы — Ж.А. Тұяқбай.

Мемлекет басшысы «Атамекен» Кәсіпкерлер мен жұмыс берушілердің жалпыұлттық одағы басқармасының төрағасы С.Н. Ахметовті қабылдады. Ол Одақтың жұмыс қорытындылары, алдағы кезеңде атқаратын перспективалық жоспарлары мен жобалары туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрі Е.К. Ертісбаевты қабылдады. Ол министрліктің мәдениет, еліміздің ақпараттық кеңістігі салалары бойынша заң шығару жұмысы жөнінде баяндап берді.

Мемлекет басшысы Қазақстанның «Ақ жол» Демократиялық партиясының төрағасы, Демократиялық реформаларды әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның мүшесі Ә.М. Бәйменовті қабылдады және онымен комиссияның қызметіне байланысты мәселелерді талқылады.

Қазақстанның «Ақ жол» Демократиялық партиясы 2002 жылғы 16 наурызда құрылды және 2002 жылғы 3 сәуірде тіркелді. Партия төрағасы — Ә.М. Бәйменов. 2004 жылғы парламенттік сайлау қорытындылары бойынша Парламент Мәжілісінде партиялық тізім бойынша бір орынды иеленді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 2 сәуірдегі №839

Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №178 Жарлығына қол қойды.

20 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің кезекті отырысына төрағалық етті. Кеңес барысында үш мәселе қаралды.

Бірінші мәселе Президенттің Қазақстан халқына Жолдауында көрсетілген Астананы Еуразияның мәдени және рухани орталығы ретінде дамыту міндетін жүзеге асыру бағытында әзірленген «Астана — есірткісіз қала» бағдарламасына арналды. Президент бағдарламаны мақұлдады және оны іске асыруды қолға алуды тапсырды.

Шымкент қаласының медициналық мекемелерінде балалардың жаппай АҚТҚ-инфекциясын жұқтыруына орай Оңтүстік Қазақстан облысында орын алған төтенше жағдайға байланысты ел аумағында АҚТҚ-инфекциясы таралуының алдын алу шаралары туралы мәселе екінші болып қаралды. Осы мәселе бойынша Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі Е.А. Досаевтың және Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі Б.Ә. Жылқышиевтың есептері тыңдалды.

Екінші мәселені қарау нәтижелері бойынша Мемлекет басшысы Үкіметке денсаулық сақтау саласының жағдайын түбегейлі жақсартуға бағытталған кешенді шаралар қабылдауды, сондай-ақ Қазақстанда ЖҚТБ эпидемиясына қарсы іс-қимыл жөніндегі жаңа бағдарламасын әзірлеуді тапсырды. Денсаулық сақтау министрлігі мен Оңтүстік Қазақстан облысы әкімдігіне АҚТҚ-инфекциясын жұқтырғандарды толыққанды емдеуді ұйымдастыру, зардап шеккен балалар мен олардың отбасыларын диагнозбен байланысты болуы мүмкін кемсітулерден қорғауды және бұдан кейінгі уақытта әлеуметтік оңалтуды қамтамасыз ету, АҚТҚ-инфекциясының ошақтарын тауып, әрі қарай өршуіне жол бермеу жөніндегі барлық шараларды қолдану міндеттері қойылды.

Президент Е.А. Досаевты, Б.Ә. Жылқышиевты және Денсаулық сақтау министрлігі Медициналық қызметтер сапасын бақылау комитетінің төрағасы В.И. Ахметовті қызметтерінен босатты.

Үшінші мәселе мемлекеттік активтерді басқарудағы проблемаларға қатысты болды, атап айтқанда жекелеген ұлттық компаниялар басшылары мен даму институттары жалақыларының негізсіз өсуі болды. Осы

мәселе бойынша Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Әлеуметтік-экономикалық сараптау бөлімінің меңгерушісі А.Е. Мешімбаева баяндама жасады.

Президент Үкіметке мемлекеттің қатысуымен құрылған ұлттық компаниялар мен акционерлік қоғамдардың басшылық органдарында жалақы төлеу қорларын құрудың бірыңғай принциптерін белгілеуді тапсырды.

Отырыста берілген тапсырмалардың орындалуына бақылау жүргізуді Мемлекет басшысы Қауіпсіздік кеңесінің Хатшылығына жүктеді.

Мемлекет басшысы «Миттал Стил Теміртау» АҚ-ның В.И. Ленин атындағы шахтасындағы апатқа байланысты Қарағанды облысының әкімі Н.З. Нығматулинге көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Осындай қайғылы сәтте барша қазақстандықтар Қарағанды шахтерлерінің басына түскен ауыр қайғыны шын көңілден бөліседі», — делінген жеделхатта.

Елбасы Қазақстан Республикасы Үкіметіне қайғылы оқиғаның себептерін тексеру және қаза тапқандардың отбасыларына көмек көрсету жөніндегі комиссия құруды тапсырды.

Мемлекет басшысы «Е.А. Досаев туралы» №179, «А.Г. Дерновойды Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі қызметіне тағайындау туралы» №180, «Б.Ә. Жылқышиев туралы» №181, «Ө.Е. Шөкеевті Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №182 жарлықтарына қол қойды.

21 қыркүйек

Мемлекет басшысы ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің салықтық (қаржылық) тергеу органдары үйлестіру кеңесінің сегізінші отырысына қатысушылармен кездесті.

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Нидерланды Корольдігінің елшісі К. Темпельден және Беларусь Республикасының елшісі В.И. Гапеевтен сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы Астана қаласының активіне Астананың жаңа әкімі А.Ұ. Маминді таныстырды.

Мемлекет басшысы «А.Ұ. Маминді Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №183 Жарлығына қол қойды.

22 қыркүйек

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясы Үкіметі төрағасының бірінші орынбасары Д.А. Медведевті қабылдады. Онымен көлік саласындағы серіктестік, сауда-экономикалық ынтымақтастық мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Корея Республикасының Премьер-министрі Хан Мен Сукті қабылдады.

Келіссөздер барысында тараптар энергетика мен минералды ресурстарды табу жағынан ғана емес, сондай-ақ ақпараттық технологиялар мен білім беру секілді шикізаттық емес секторлар бойынша екіжақты ынтымақтастық мәселелерін кеңейту ниетін білдірді.

25 қыркүйек

Мемлекет басшысы Испания Корольдігіне жұмыс сапарымен аттанды.

Мемлекет басшысы «С.Н. Ахметовті Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрі қызметіне тағайындау туралы» №184, «А.А. Мусиновке Төтенше және Өкілетті Елші дипломатиялық дәрежесін беру туралы» №185 жарлықтарына қол қойды.

26 қыркүйек

Мемлекет басшысы Испания Корольдігіне жұмыс сапары барысында осы елдің астанасы Мадрид қаласында Король Хуан Карлос I кездесті.

Кездесу барысында мұнай-газ, ақпараттық технологиялар, транспорт, мәдени және білім беру салаларындағы, сондай-ақ Қазақстанда Сервантес институтын құру мәселесі бойынша ынтымақтастықтың келешегі талқыланды.

Өз тарапынан Хуан Карлос I Қазақстанның ЕҚЫҰ-да төрағалық ету кандидатурасын Испанияның қолдайтынын жеткізді.

Сол күні Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарына ресми сапармен аттанды.

Бұл — Қазақстан Республикасының Президенті Н. Назарбаевтың АҚШ-қа алтыншы сапары. Бірінші сапары 1992 жылдың мамыр айында болған еді. Бірінші сапарының шеңберінде АҚШ Президенті үлкен Дж. Бушпен, Мемлекеттік хатшы Дж. Бейкермен кездесулер болып, «Chevron Corporation» компаниясымен бірлескен «Теңізшевройл» кәсіпорнын құру туралы шартқа және бірқатар басқа да құжаттарға қол қойылған болатын.

1994 жылы болған екінші сапардың нәтижесінде негізгі құжатқа — Қазақстан мен АҚШ арасындағы Демократиялық әріптестік туралы Хартияға қол қойылды.

Елбасының АҚШ-қа 1997 жылғы үшінші ресми сапары кезінде Н.Ә Назарбаевтың АҚШ Президенті Б. Клинтонмен, Вице-президент А. Гормен, АҚШ Президенті Әкімшілігінің қызметкерлерімен кездесуі болып өтті. Сапардың қорытындысы бойынша Каспий жағалауы мұнай-газ кен орындарын пайдалану жөніндегі Келісімге, Қазақстан Республикасы мен АҚШ арасындағы экономикалық әріптестік жөніндегі іс-қимыл бағдарламасына, сондай-ақ бірқатар маңызды құжаттарға қол қойылды. Сапар барысында Б. Клинтон Қазақстанды «АҚШ-тың Орталық Азиядағы стратегиялық әріптесі» деп атады.

ҚР Президентінің АҚШ-қа келесі ресми сапары 1999 жылы болып өтті, онда Консулдық мәселелер жөніндегі ынтымақтастық туралы, өзара түсіністік туралы үкіметаралық меморандумға және басқа да бірқатар құжаттарға қол қойылды. Осы сапар барысында Н.Ә. Назарбаевқа Сайлау жүйелері халықаралық қорының «Демократияны алға бастырудағы зор үлесі үшін» дипломы табыс етілді.

2001 жылғы желтоқсанда Мемлекет басшысының АҚШ-қа жұмыс сапары болды. Сапар барысында екі ел президенттері ұзақ мерзімдік стратегиялық әріптестікті нығайту ниеті туралы айтылатын ынтымақтастық туралы бірлескен мәлімдемеге қол қойды.

27 қыркүйек

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарына ресми сапары барысында осы елдің астанасы Вашингтон қаласындағы «Blair House» резиденциясында АҚШ Конгресінің мүшелерімен кездесті.

Кездесуге сенаторлар М. Ландрье, С. Браунбек, конгрес-смендер Т. Лантос, Дж. Сакстон, Э. Хастингс, Р. Векслер, Д. Айсса, Ш. Беркли, Ф. Инглиш, Ч. Ме-

лансон, К. Кэннон, П. Тиберии, С. Кинг, Р. Адерхолд қатысты.

«Мен өзімнің ескі де жаңа достарымды көргеніме аса қуаныштымын. Біздің сіздермен «Blair House»-дағы соңғы кездесуімізден бері Қазақстанда ауқымды өзгерістер жүзеге асты. Қазақстан ғана емес, сондай-ақ, Қазақстан-Америка әріптестігінің қарқыны да өзгерді. Мен біздің елдеріміз арасындағы стратегиялық әріптестіктің барынша сапалы деңгейге жетіп, өзара жоғары сенімге ие болғандығын ризашылықпен айтамын», — деп атап өтті Қазақстан Президенті кездесудің ашылуында.

Кездесуде сөз сөйлеген АҚШ Конгресінің аса беделді әрі қадірлі мүшелерінің бірі Т. Лантос Н.Ә. Назарбаевқа әлемдегі аса ірі екінші ядролық полигонның жабылуының 15-жылдығымен Қазақстанды құттықтаған АҚШ Конгресі Өкілдер палатасының № 905 қарарын тапсырды. Осы Қарарда «Қазақстанның көшбасшылығы және Құрама Штаттармен ядролық қаруды таратпау саласындағы ынтымақтастығы басқа елдер үшін үлгі болып табылады» деп айрықша атап көрсетілген.

Кездесуде сөз сөйлеген Америка-Қазақстан парламентаралық достық тобының тең төрағасы, Флорида штатынан сайланған конгрессмен Роберт Векслер АҚШ-тың Капитолий ғимараты үстінде Қазақстан Президенті сапарының құрметіне көтерілген АҚШ жалауын Н.Ә. Назарбаевқа тапсырды. Сондай-ақ конгресмен Мемлекет басшысына сәлемхат-жолдауын тапсырды, онда былай делінген: «Біз сіздердің елдеріңіз 1991 жылы Тәуелсіздік алған уақыттан бері тереңдей түскен достық пен әріптестікті Құрама Штаттар мен Қазақстан нығайта түсуге тиіс деп кәміл сенеміз. Біз осы әріптестікті алға жылжытудағы, лаңкестікке қарсы күрес пен қару таратпау саласындағы Сіздің еліңіз көрсеткен теңдессіз көмекті қоса алғанда, Сіздің шешуші рөл атқарғаныңыз үшін зор ризашылығымызды білдіреміз. Американ халқы қысқа мерзім ішінде әлемнің көптеген елдері қызыға қарайтын қуатты, өркендеген әрі толерантты мемлекет құрған Қазақстан халқының ерлігі мен табандылығына сүйсінеді. Сізді Құрама Штаттарда құшақ жая қарсы алу — біз үшін үлкен мәртебе».

Сол күні Мемлекет басшысы АҚШ-тың бұрынғы президенті Дж. Буш үлкенімен оның Кеннебункпорт қаласындағы «Walker's Point» резиденциясында кездесті.

Қазақстан мен Құрама Штаттар арасындағы өзара тығыз іс-қимыл ядролық қарусыздану және қару-жарақты таратпау саласында басталған болатын. Сондықтан да, тап бүгінгі күні ядролық қатерді төмендетуде шешуші рөл атқарған біздің қарым-қатынастарымыздың сол бір елеулі кезеңі туралы әлем алдында жарқын дауыспен айтып отыру парызымыз деп білемін. Жаңа мақсаттарды ойдағыдай орындау үшін Құрама Штаттар біздің ұзақ мерзімдік жоспарларымызды жүзеге асырудағы дәстүрлі және басты әріптесіміз болып қала береді, — деп атап өтті Қазақстан Президенті.

Кездесуден кейін үлкен Дж. Буш пен Н.Ә. Назарбаев бірге теңізде катермен серуендеді.

28 қыркүйек

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарына ресми сапары барысында осы елдің астанасы Вашингтонда Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі монументінің ашылу рәсіміне қатысты.

«Бүгін Қазақстан мен АҚШ тарихындағы айрықша тебіреніске толы күн, — деді Н.Ә. Назарбаев. — Біз тұңғыш рет шетелде Қазақстанның Тәуелсіздігі монументін ашып отырмыз. Біз егеменді Қазақстан символының біріне айналған осы ескерткіштің АҚШ астанасында орнатылғанын мақтаныш тұтамыз. Біздің халқымыздың бостандық пен тәуелсіздікке ұмтылысын бейнелейтін осы тамаша ескерткіш Қазақстан мен АҚШ-ты ортақ мұраттарға негізделген берік достық пен стратегиялық әріптестік байланыстары біріктіретінінің тағы да бір жарқын куәсі болсын».

Монументтің ашылу рәсіміне АҚШ Энергетика саласының министрі С. Бодманды қоса алғанда 150-ден астам қонақтар қатысты.

Мемлекет басшысы АҚШ вице-президенті Р. Чейнимен кездесіп, онымен мемлекетіміздің әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы аясында қауіпсіздік, лаңкестікке қарсы күрес, энергетика саласындағы ынтымақтастықты тереңдете түсу және Қазақстанда жоғары технологиялық, инновациялық өндірістерді дамытуға американ компанияларының қатысуы секілді кең ауқымды мәселелер төңірегінде пікір алмасты.

Мемлекет басшысы Дүниежүзілік банктің президенті П. Вулфовицпен, «ExxonMobil Corporation»

компаниясының президенті Р. Тиллерсонмен, «ConocoPhilips Inc.» компаниясының президенті Дж. Малвамен, «Halliburton» компаниясы директорлар кеңесінің төрағасы Д. Лезармен, «Access Industries» компаниясы директорлар кеңесінің төрағасы Л.В. Блаватникпен кездесті.

Мемлекет басшысы АҚШ Үкіметі мүшелерімен бірқатар екіжақты кездесулер өткізді. Атап айтқанда, Н.Ә. Назарбаев Сауда министрі К. Гутиерресті, Энергетика министрі С. Бодманды және ОББ директоры М. Хайденді қабылдады.

Мемлекет басшысы әлемдік Еуропа көшбасшыларын қабылдады.

«Біз осында Президент Назарбаевқа құрмет сезімін білдіру үшін келдік. Адамдардың бір-біріне деген қатынасы демократияның барынша жарқын көрінісі болып табылады. Қазақстан — аз халықтар өкілдері мен көп халықтардың өкілдері бірігіп үндесе бейбіт өмір сүре алуының үлгісі. Мен Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаевтың құрған моделін өте жоғары бағалаймын және ол көптеген елдер үшін үлгі бола алады деп ойлаймын. Біз әлемнің түпкір-түпкіріндегі көптеген елдер қазақ моделін ұстану керек деп есептейміз», — деп мәлімдеді кездесуде Дүниежүзілік Еуропа конгресі саяси кеңесінің төрағасы И. Сингер.

Мемлекет басшысы «Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» қорының атынан Қазақстан басшысының құрметіне орай ұйымдастырылған қонақасыға қатысты.

Осы шара барысында сөз сөйлеген «Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» қорының тең төрағалары Т. Тернер мен С. Нанн, конгрессмендер Ш. Беркли, Э. Фалеомаваега, П. Брукс Қазақстанның ядролық қарусыздану үдерісі мен халықаралық қауіпсіздікті нығайтуға қосқан зор үлесін атап өтті.

Қазақстан Президенті кешке қатысушыларға осы шараны ұйымдастырғандары, ықылас білдіргендері және Қазақстанға деген достық ілтипаттары үшін алғысын білдірді. Н.Ә. Назарбаев өзінің сөйлеген сөзінде ядролық қауіп-қатер орайындағы жаһандық қауіпсіздіктің өзекті проблемаларын айқындады.

Қазіргі уақытта бүгінгі әлемдегі тұрақтылықтың шешуші тетіктерінің бірі жаһандық қауіпсіздіктің

тұрлаулы жүйесі болып табылады. Соңғы жылдары біз ядролық ауыздықтау, қаруды таратпау, ядролық материалдарды әзірлемеу жөнінде БҰҰ шеңберінде қабылданған келісімдердің табысқа қол жеткізе алмағанына куә болып отырмыз. Бұл әлемде қазіргі кездегі шешімнен мүлде бөлек шешімнің қабылдануы тиіс екенін білдіреді.

Әлемде халықаралық құқықтың негізгі принциптеріне түбегейлі қайшы келетін кереғар жағдай қалыптасты: біреулерге қарулануға және оны жетілдіруге рұқсат етіледі, ал екінші біреулерге оны иеленуге, сондай-ақ тіпті әзірлеуге де тыйым салынады. Бұл — дұрыс емес, әділетсіздік, тең қарамаушылық.

Мен осыған байланысты өзіме ғана тән пікір болғанына қарамастан, нақты жүзеге асуға тиіс мынадай ойды айтқым келеді: жаппай әрі жаһандық қарусыздану проблемасы тек қана оны ядролық қаруы барлар емес, ядролық та, ядролық емес те мемлекеттердің барлығы — күллі халықаралық қауымдастық бірігіп қолға алған кезде ғана оң шешімін табатын болады, — деді Н.Ә. Назарбаев (Қосымшаны қараңыз).

29 қыркүйек

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарына ресми сапары барысында осы елдің астанасы Вашингтон қаласында Президент Дж. Бушпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамда өткен келіссөздер барысында екіжақты және көпжақты ынтымақтастық аясында Қазақстан-американдық байланыстың толық спектрі талқыланды.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша мемлекеттер басшылары Қазақстан-американ Бірлескен мәлімдемесін қабылдады. Онда Қазақстан мен АҚШ стратегиялық әріптестік бағытында қол жеткізген табыстарға қанағаттанушылық білдіріп, Орталық Азия мен одан сыртқары жерлердегі тұрақтылыққа, өсіп-өркендеуге және демократиялық реформаларға ортақ пікірге адалдығын жеткізді. Тараптар сондай-ақ халықаралық лаңкестікке және жаппай қырып-жою қаруының таралуына қарсы күрес мәселелері бойынша ынтымақтастықтың тереңдей түсуі жөнінде пікір алмасты.

Кездесу аяқталған соң, мемлекеттер басшылары БАҚ өкілдерінің сауалдарына жауап берді.

ҚАЗАН

Дс		2	9	16	23	30
Сс		3	10	17	24	31
Ср		4	11	18	25	
Бс		5	12	19	26	
Жм		6	13	20	27	
Сн		7	14	21	28	
Жк	1	8	15	22	29	

АССАМБЛЕЯ
НАРОДОВ

2 қазан

Мемлекет басшысы «Vuelta a Espana» беделді испандық велошабандоздар жарысының жеңімпаздары, «Астана» велошабандоздары командасының мүшелері А.Н. Винокуров, А. Кашечкин және А. Базаевты қабылдады.

Мемлекет басшысы мемлекетке сіңірген ерекше еңбегі және жоғары спорттық жетістіктері үшін А.Н. Винокуровты II дәрежелі «Барыс» орденімен марапаттады. Президент сондай-ақ А. Кашечкинге Астанадағы пәтердің кілті мен А. Базаевқа Алғыс жариялады.

Өз жағынан спортшылар Н.Ә. Назарбаевқа жеңіске жеткізген велосипедті және спорттық майканы сыйға тартты.

«Астана» (Astana Team) қазақстандық кәсіпқой тасжол велокомандасы 2006 жылы оның бірінші капитаны болған, танымал қазақстандық велошабандоз А.Н. Винокуровтың бастамасымен құрылды, Команданың Про-Тур мәртебесі бар және Швейцарияда шоғырланған. Команданың Бас менеджері бұрынғы Швейцария Турын ұйымдастырушы Й. Брюнель болып табылады.

Команда 2006 жылы беделді испандық «Vuelta a Espana» веложарысты бас сыныптамасында жеңіп шығып, бірден өзінің атын әйгілі етті.

1

2

3

4

«Барыс» ордені 1999 жылы үш дәрежелі болып бекітілді. «Барыс» орденімен наградтау Қазақстан Республикасының мемлекеттігі мен егемендігін нығайту ісіне; бейбітшілікті, қоғамның топтасуы мен Қазақстан халқының бірлігін қамтамасыз етуге; мемлекеттік, өндірістік, ғылыми, әлеуметтік-мәдени және қоғамдық қызметте; халықтар арасындағы ынтымақтастықты нығайтуға; ұлттық мәдениеттерді жақындастыру мен өзара байытуға; мемлекеттер арасындағы достық қатынастарды дамытуға сіңірген ерекше еңбегі үшін жүргізіледі.

I дәрежелі «Барыс» ордені жұлдыздан (1-сурет) және иыққа асатын лентадағы белгіден (2-сурет), II дәрежелі «Барыс» ордені тақташасындағы белгіден (3-сурет), III дәрежелі «Барыс» ордені мойынға асатын лентадағы белгіден (4-сурет) тұрады.

Мемлекет басшысы «А.Н. Винокуровты II дәрежелі «Барыс» орденімен наградтау туралы» №186, «А.Б. Миллерді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №187 жарлықтарына қол қойды.

3 қазан

Мемлекет басшысы Батыс Қазақстан облысының Орал қаласында өткен Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығының III форумына қатысты.

Форум аясында Н.Ә. Назарбаев Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен шағын құрамдағы келіссөздер өткізді. Келіссөздер барысында онымен өңірлік және екіжақты ынтымақтастықтың Қарашығанақ кен орнына қызмет көрсету үшін Орынбор газ өңдеу зауытының негізінде бірікккен кәсіпорын құру туралы кең ауқымды мәселелерін талқылады.

Содан соң екі мемлекет басшылары халықаралық шекаралық ынтымақтастық орталығының және «Тасқала-Озинки» көліктік-логистикалық орталығының тұсаукесеріне, екі мемлекеттің шекаралық облыстары тауар өндірушілерінің өңіраралық көрмесіне барды, сондай-ақ Қазақстандағы А.С. Пушкин жылына орай ақынның 1833 жылы қыркүйек айында осы қалаға келгенде тоқтаған үйде ұйымдастырылған экспозицияны қарап шықты.

Түстен кейін Н.Ә. Назарбаев және В.В. Путин Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығының III форумының пленарлық отырысына қатысты.

Қазақстан Президенті өзінің сөзінде айтып өткендей: «Шекаралық аймақтар, біздің интеграцияның өзіндік генераторлары болып табылады». Ол екі ел арасындағы тауар айналымының 70% шекаралық өңірлердің үлесіне тиетінін еске салды. «Бұл бағыттың күшейтілуіне шекаралық қарым-қатынастың қолда бар инфрақұрылымын, ең бірінші кезекте Қазақстан — Ресей үкіметаралық комиссиясының жұмысын, сондай-ақ қолданыстағы шекаралық ынтымақтастық жөніндегі бағдарламаны бағыттау қажет», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Форум қорытындылары бойынша бірқатар екіжақты келісімдерге қол қойылды, оның қатарында Орынбор газ өңдеу зауытының негізінде шаруашылық қоғам құру ынтымақтастығы туралы, автомобиль өткізу пунктіндегі бірікккен бақылау жүргізу бойынша Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасындағы ынтымақтастық туралы, Қазақстан мен Ресейдің шекара аумақтары тұрғындарының шекараны кесіп өту тәртібі туралы келісімдер де бар. Сондай-ақ Астрахан, Махачкала және Ақтау қалаларының порттары арқылы тікелей халықаралық теміржол-паромдық қатынас жасауды ұйымдастыру туралы уағдаластыққа қол

жеткізілді. Одан басқа өңіраралық ынтымақтастықты қолдау және шекара аумақтарының сауда-экономикалық байланыстары туралы Қазақстанның даму банкі мен Ресейдің Сыртқы эконом банкі арасында іс-қимыл бағдарламасы қабылданды. Ал екі елдің әділет министрлігі саласы бойынша құқық қорғау органдары арасындағы «Байқоңыр» кешенінің аумағында құқықтық тәртіпті қамтамасыз етудегі құқық қорғау органдарының өзара іс-қимылы туралы 1997 жылғы 4 қазандағы үкіметаралық келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қойылды.

Қазақстан-Ресей екіжақты қарым-қатынасында шекара маңындағы ынтымақтастық мәселесі ерекше орынды иеленеді, бұның өзі бірқатар объективті себептерге негізделеді.

Қазақстан мен Ресей ұзындығы 7,5 мың шақырымнан астам құрлықтағы бірлескен шекараға ие. ТМД мемлекеттерінің шекаралары бойында орналасқан Ресей Федерациясының 27 субъектісінің 12-сі қазақстандық 7 облыспен көршілесе орналасқан. Ресейдің 89 өңірлерінің 76-сы Қазақстанмен сауда-экономикалық байланыста. Бұдан бөлек, шекара маңындағы ынтымақтастықтың үлесіне Қазақстан-Ресей арасындағы барлық сауданың 70% тиесілі.

Шекара маңындағы ынтымақтастықты одан әрі нығайту мақсатында Қазақстан мен Ресей 1999 жылдың қыркүйегінде шекара маңы ынтымақтастығы туралы үкіметаралық келісімге қол қойды және 1999–2007 жылдарға арналған шекара маңы ынтымақтастығының бағдарламасын қабылдады.

2003 жылдан бастап екі мемлекеттің басшыларының қатысуымен Қазақстан мен Ресей шекара маңындағы өңірлер басшыларының жыл сайынғы форумын өткізу практикасы ауқымдана түсті, оның барысында екіжақты ынтымақтастықтың аса өзекті мәселелері талқыланатын болды.

Алғашқы қазақстандық-ресейлік форум 2003 жылдың сәуірінде Омбы қаласында (Ресей), екіншісі — 2005 жылдың мамырында Челябі қаласында (Ресей), үшіншісі — 2006 жылдың қазанында Орал қаласында (Қазақстан) болып өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстанның ауыл еңбеккерлерін мол астық өнімін алуымен құттықтады.

«Қамбаларға 18 млн. тоннаға жуық астық жиналды — бұл Қазақстан үшін тәуелсіз даму жылдарындағы ең рекордты көрсеткіш. Бұл ретте, Солтүстік Қазақстан

және Қостанай облыстары егістік алқаптарынан әрқайсы 5 млн. тоннадан артық астық жинап, сүбелі үлес қосты. Облыстардың көбі жоғары өнімділік көрсетті! Енді осы астықпен тек елді қамтамасыз етіп қана қоймай экспортқа шығарылатын астық көлемін ұлғайтамыз. Бұл елдің қаржылық әлеуеті бұрынғысынан да нығая түседі, Қазақстан халқының әл-ауқаты бұрынғысынан да арта түседі деген сөз», — деп айтылған баспасөз бетінде жарияланған Н.Ә. Назарбаевтың құттықтауында.

4 қазан

Мемлекет басшысы Батыс Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болды.

Сапардың бағдарламасы Орал қаласындағы мұнай-газ машина жасау, аспаптар жасау, мұнай-химия және табиғатты қорғау технологияларына маманданған «Алгоритм» технопаркіне барумен басталды. Президент 3 600 шаршы метр жерді алып жатқан, үш өлшемді автоматты жобалау жүйесі бар ең заманауи құрал-жабдықтармен жарақталған жаңа ғимаратты аралап шықты.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Қазақстан, Ресей және Грузияның инженер-конструкторлары, ғалымдары, өнертапқыштары қатысқан «Халықаралық және өңіраралық қатынастарды дамытудағы технопарктердің рөлі» атты халықаралық конференцияның жұмысына қатысты. Өз сөзінде Президент Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиялық мақсатына жету үшін елдің инновациялық дамуының маңыздылығын баса айтты. «Алгоритм» технопаркі Орал қаласындағы инновациялық үдерістің катализаторына айналуы тиіс және машина жасау саласын жаңа баспалдаққа көтеруі керек», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Содан кейін Мемлекет басшысы қаланың электр энергиясы және жылумен қамтамасыз етуге және атмосфераға шығарылатын қалдықты азайтуға мүмкіндік беретін Орал ЖЭО-дағы қуаттылығы 30 МВт-ға жуық газ-турбиналық қондырғыны іске қосу рәсіміне қатысты.

Сапар аяғында Н.Ә. Назарбаев Тұрғын үй құрылысының 2005–2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы аясында тұрғызылған Орал қаласының 6-шы шағын ауданына барып,

құрылысшылармен және шағын аудан тұрғындарымен кездесті.

Сол күні Мемлекет басшысы Атырау облысына жұмыс сапарымен келіп, облыс активіне жаңа әкім Б.С. Рысқалиевті таныстырды.

Сол күні Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапарымен барып, «Испат Кармет» АҚ Ақтаудағы түрлі мұнай құбырларын шығаратын зауытының ашылу рәсіміне қатысты.

Біз бүгін үлкен диаметрлі мұнай құбырлары түрлерін шығаратын республикадағы тұңғыш кәсіпорынды ашып отырмыз. Республика экономикасының осы өнімге деген сұранысы ерекше. Тек «ҚазМұнайГаз»-дың өзіне ғана жарты миллион тонна осындай құбырлар қажет. Осы кезге дейін Қазақстан кәсіпорындары үшін бұл өнімді жеткізіп берушілер Украина мен Ресей болып табылады. Зауыт республиканың әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіруі жөніндегі мақсатқа қол жеткізуіне жәрдемдесе отырып, Қазақстан экономикасы жүйесіндегі тағы да бір маңызды буынға айналады, деп үміттенемін, — деді Н.Ә. Назарбаев.

Содан кейін Президент «Ақтау шыны-талшықты құбыр зауыты» ЖШС-да болды, онда кәсіпорынның өндіріс үдерісімен және дайын өнім үлгілерімен танысты.

Сол жерде Н.Ә. Назарбаевқа 2006 жылдың тамыз айында жұмыс істей бастаған «ҚазАзот» ЖШС-ның өнімі ұсынылды.

Мемлекет басшысы «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №188, «А.Е. Мусинді Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» №189, «Б.С. Рысқалиевты Атырау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №190 жарлықтарына қол қойды.

5 қазан

Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапары барысында Ақтау халықаралық теңіз

сауда порты екінші кезегінің құрылысы барысымен танысты.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Ақтау қаласындағы «Батыс» өңірлік қолбасшылығы жағалау қорғанысы әскерлерінің 25 744 гвардиялық құрамасында болды. Президент бөлімшенің жатақханасын, оқу корпусын, әскери машиналар мен техника паркін аралап көрді және әскери қызметшілермен кездесті.

Мемлекет басшысы «Keppel Kazakhstan» бірікккен қазақстан-сингапурлық кәсіпорны» ЖШС кеме жасау зауытының салтанатты ашылу рәсіміне қатысты. «Тұңғыш рет Қазақстанда өзінің алғашқы баржасын жасаған кеме жасау компаниясы пайда болды. Каспий теңізі қайраңындағы көмірсутегі шикізатының орасан зор қорлары бізден өндірісті жан-жақты дамытуды талап етеді», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев.

Түстен кейін Н.Ә. Назарбаев Құрық кентінің маңында Бекович-Черкасский шығанағының мүйісінде орналасқан «ERSAI Caspian Contractor» бірікккен қазақстан-итальяндық кәсіпорны» ЖШС металл конструкциялары зауытын пайдалануға беру рәсіміне қатысты. «Бүгінгі күні сіздердің зауыттарыңыз — Қазақстандағы Каспий теңізі кен орындарына қажетті конструкцияларды дайындай алатын бірден-бір кәсіпорын. Біз мұнай мен газ өндіріп қана қоймай, мен өзімнің Қазақстан халқына Жолдауымда айтқанымдай, елімізде мұнай-сервистік кластерін құра отырып, оларды қайта өңдеу тізбегін дамытуға тиіспіз», — деп мәлімдеді Президент.

Мемлекет басшысы «А.Е. Бозжігітов туралы» №191 Жарлығына қол қойды.

9 қазан

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі Ө.Е. Шөкеевті қабылдады. Ол Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің балалардың жаппай АҚТҚ-инфекциясын жұқтыруына байланысты облыста орын алған төтенше жағдайды еңсеру туралы шешімінің орындалу барысы туралы баяндап берді.

Президент барлық зардап шеккен балаларды емдеуге олардың ата-аналарына көмек көрсетуге қатысты шаралар қолдануды, сондай-ақ барлық кінәлі тұлғаларды жазаға тартуды тапсырды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының президенті, химия ғылымдарының докторы, профессор М.Ж. Жұрыновты қабылдады және онымен отандық ғылымның басым бағыттарын дамыту мәселелерін талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы азаматтығына қабылдау туралы» №192, «Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы» №193, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Сапа саласындағы жетістіктері үшін» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсы туралы» №194, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы «Сырдария өзенінің арнасын реттеу және Арал теңізінің солтүстік бөлігін сақтау (2-кезең)» жобасын дайындауға грант бөлу туралы келісім-хатқа қол қою туралы» №195, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №196, «С. Акбариді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №197 жарлықтарына қол қойды.

10 қазан

Мемлекет басшысы «Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Қазақстан халқына Жолдауында қойылған міндеттердің, сондай-ақ өңірлерге жасаған жұмыс сапарларының қорытындылары бойынша берілген тапсырмалардың іске асуы жөнінде кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасының Премьер-министрі Д.К. Ахметов, Премьер-министрінің орынбасары К.Қ. Мәсімов, Президенті Әкімшілігі Басшысының орынбасары Е.Т Орынбаев, бірқатар министрлер, сондай-ақ «Қазына» тұрақты даму қоры» АҚ және «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ, «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ және Ақтау теңіз портының басшылары қатысты.

Президент әкімшілік реформа жүргізу, «Қазына» және «Самұрық» холдингтерін дамыту, Ақтау порттын одан әрі дамыту бағдарламасын жүзеге асыру, ел өңірлерінде әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар құру жөніндегі жұмысын қатал сынға алды және жағдайды түзету бағытында бірқатар тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы италиялық «Eni S.p.A» мұнай компаниясының бас басқарушысы П. Скарониді қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанның транзиттік мүмкіндіктері, Қазақстаннан Ресейге газ тасымалдау және Каспий құбыртарту консорциумының қуатын ұлғайту мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Азаматтық мәселелері жөніндегі комиссия туралы» №198, «Қазақстан Республикасының ақпараттық қауіпсіздік тұжырымдамасы туралы» №199, «Қазақстан Республикасының азаматтарына патриоттық тәрбие берудің 2006–2008 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» №200 жарлықтарына қол қойды.

11 қазан

Мемлекет басшысы «Астанабасжоспар» МКК-ге барып, елорданы дамытудың бас жоспары тұжырымдамасымен және бірқатар жаңа жобалармен танысты.

12 қазан

Мемлекет басшысы Қарағанды облысының әкімі Н.З. Нығматулинді қабылдады. Ол өңірдің 2006 жылғы 9 айы ішіндегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары туралы, сондай-ақ Шахтинск қаласында 2006 жылғы 20 қыркүйекте В.И. Ленин атындағы шахтасында болған апаттың салдарын жою жөніндегі облыстық жедел штабтың жұмысы және «Миттал Стил Теміртау» АҚ басшылығымен келіссөздердің қорытындылары туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» №201 Жарлығына қол қойды.

13 қазан

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының 60 жылдығына арналған салтанатты жиналысқа қатысты.

Мәжіліске қатысушыларды Ғылым академиясының мерейтойымен құттықтай отырып, Президент Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру Стратегиясын іске асырудағы оның орны мен рөлі турасындағы өз ойымен бөлісті.

«Инновациялық және технологиялық табысқа жету үшін бізге елдің ғылыми-техникалық әлеуетін жұмылдыруды жеделдету, ресурстарды ғылымның басым бағыттарын дамытуға жұмылдыру, жетістіктерімізді өндіріске белсенді түрде енгізуге жағдай жасау қажет. Тек ғылыми-техникалық ресурстар ғана инновациялық дамытудың негізгі факторына айналуға тиіс. Ұлттық Ғылым академиясының басты мақсаты — тынымсыз ғылыми ізденіске, алдыңғы қатарлы білім алуға, біздің қоғамымызды рухани дамытуға барынша ден қоюды әспеттеу», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев өз сөзінде.

Ғылымды реформалаудың басты басымдықтары туралы айта отырып, Президент олардың қатарында ғылыми мекемелерді басқарудан ғылыми зерттеулерді басқаруға көшу; Білім және ғылым министрлігі арқылы барлық ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды орталықтандырылған қаржыландыруға көшіру; Ғылым қорын және нанотехнология, биотехнология, ядролық технология, ақпараттық және ғарыштық технологиялар, көмірсутегі және тау-металлургиялық өнеркәсіп үшін жаңа технологиялар секілді басым бағыттар бойынша ашық түрдегі 5 ұлттық лабораторияларды құру; ғылыми кадрларды даярлаудың осы заманғы жүйесін қалыптастыру; Ғылымды дамытудың 2007–2012 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын қабылдау сияқты бағыттарды айтып өтті (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Т.С. Қабдырахманов туралы» №202 Жарлығына қол қойды.

15 қазан

Мемлекет басшысы КСРО халық әртісі И.Д. Кобзонның Астана қаласындағы Конгресс-холда өткен Рухани келісім күніне арналған концертін тамашалады.

Рухани келісім күні Қазақстанда Президент Н.Ә. Назарбаевтың қолдауымен Алматы қаласында әртүрлі конфессиялардың, рухани мектептердің, гуманитарлық қоғамдық қозғалыстардың өкілдерін жинаған Рухани бірлік пен келісімнің алғашқы дүниежүзілік конгресі өткізілген 1992 жылдан бері аталып өтіледі.

16 қазан

Мемлекет басшысы «В.С. Бабичевті II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №203 Жарлығына қол қойды.

17 қазан

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Болгария Республикасының елшісі Н. Борисовтан, Канаданың елшісі М. Скок және Сауд Арабиясы Корольдігінің елшісі Хишам бен Абдель Уаххаб Зараадан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №204 Жарлығына қол қойды.

18 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстандағы дипломатиялық миссиясының аяқталуына байланысты Ресей Федерациясының Төтенше және Өкілетті Елшісі В.С. Бабичевті қабылдады.

Н.Ә. Назарбаев дипломатқа екі мемлекет халықтарының қамы үшін атқарған жемісті еңбегіне алғыс білдірді және екіжақты қарым-қатынастарды нығайтуға және дамытуға қосқан айрықша үлесі үшін II дәрежелі «Достық» орденімен марапаттады.

1

2

3

«Достық» ордені 1995 жылы шығарылған. Екі дәрежесі бар. Онымен қоғамда өзара келісімді сақтау бойынша жемісті еңбек еткен, халықтар арасындағы бейбітшілік, достық және ынтымақтастықты нығайтуға айрықша үлес қосқан қазақстандық және шетелдік азаматтар марапатталады.

I-ші дәрежелі «Достық» ордені жұлдыздан (1-сурет) және аспалы лентаға тағылған орден белгісінен (2-сурет), II-ші дәрежелі «Достық» ордені — тақташасындағы белгіден (3-сурет) тұрады.

Мемлекет басшысы «Кешірім жасау туралы» №205 Жарлығына қол қойды.

19 қазан

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссияның сыртқы байланыстар жөніндегі комиссары Б. Ферреро-Вальднерді қабылдады.

Кездесу кезінде энергия ресурстары, қоршаған ортаны қорғау, ғылым мен жоғары технологиялар саласындағы Қазақстанның Еуроодақпен стратегиялық серіктестік мәселелері, сондай-ақ Қазақстан мен Еуропалық Одақтың саяси үнқатысудың дамуымен байланысты ынтымақтастық мәселелері талқыланды. Өз жағынан Б. Ферреро-Вальднер ДСҰ-ға кіру барысында Қазақстанға қолдау білдіретіні туралы ЕО-ның ұстанымын растады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденовті қабылдады. Ол банктің инфляциялық үдерістерді бақылау жөніндегі қызметі туралы және елдің қаржы секторын нығайту бойынша Президенттің қойған міндеттерін іске асыру барысы туралы баяндады.

Сондай-ақ кездесу барысында алдағы уақытта жүргізілетін ақша ауыстыру және айналымға ұлттық валютамыздың жаңа дизайнды банкноттарын енгізу мәселелері талқыланды.

20 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы, бас мүфти Әбсаттар қажы Дербісәліні қабылдап, онымен діни саладағы жекелеген мәселелерді талқылады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» №206 Жарлығына қол қойды.

23 қазан

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Бразилия Федеративтік Республикасының елшісі Ф.С.Д. Эстрада Мейерден және Франция Республикасының елшісі А. Куаноннан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстандық менеджмент, экономика және болжау институты» (ҚМЭБИ) АҚ президенті Ч.Й. Бэнгті қабылдады. Ол ЖОО-ның халықаралық аккредитация алатыны туралы хабарлады.

1992 жылы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен құрылған ҚМЭБИ Солтүстік Американың кредиттік технологиялары бойынша магистрлер мен бакалаврлар даярлайтын коммерциялық емес жоғары оқу орны болып табылады.

24 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан халықтары Ассамблеясының XII сессиясына төрағалық етті. Онда Президент Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 мемлекеттің қатарына кіру Стратегиясы аясында қазақстандық патриотизмді нығайту жөніндегі негізгі міндеттер туралы баяндама жасады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы бір топ саяси мемлекеттік қызметкерлердің Қазақстан халқына және Президентіне ант беру рәсіміне қатысты.

«Еліміздің ұлы мерекесі — Республика күні қарсаңында сіздер салтанатты түрде ант бердіңіздер. Бұл жүрек тебірентер сәт естеріңізде мәңгі сақталып қалатынына сенімдімін. Қазір еліміздің Конституциясы мен заңдарын, халықтың бостандығы мен құқықтарын сақтауға, мемлекет пен халық мүддесін

басшылыққа алуға сіздер ант бердіңіздер. Осы анттың сөздері сіздердің күн сайынғы іс-әрекеттеріңіздің бағдарламасына айналсын. Бұл сөздерді ешқашан жадыларыңыздан шығармаңыздар», — деді Н.Ә. Назарбаев ант қабылдаушыларға арнаған сөзінде.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау туралы» №207 Жарлығына қол қойды.

25 қазан

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болды.

Н.Ә. Назарбаев облыс активімен кеңес өткізді. Кеңесте облыс әкімі Ө.Е. Шөкеевтің 2006 жылдың 9 айы бойынша өңірдің әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары туралы, Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі А.Г. Дерновойдың АҚТҚ-ЖҚТБ бойынша эпидемиологиялық ахуал туралы, облыс прокуроры М. Ахметжановтың балалардың АҚТҚ-инфекциясын жұқтыруының себептерін тексеру барысы туралы, облыстық Денсаулық сақтау департаментінің директоры В.Ю. Дудниктің денсаулық сақтау саласындағы ахуал туралы есептерін тыңдады.

Кеңесті аяқтай отырып, Президент: «Өңірдегі жағдайды жөнге келтіру керек. Облыстың денсаулық сақтау саласын оңалту үшін тез арада шаралар қолдану қажет. Балалардың АҚТҚ-инфекциясын жұқтыру фактілері бойынша тергеу барысы ақырына дейін жеткізілуі қажет. Әрбір кінәлі адам лайықты жазасын алуға тиіс. Осы қайғылы оқиға арқылы біз денсаулық сақтау саласында орын алған барлық келеңсіздіктерге куә болып отырмыз. Осыны тез арада түзету үшін жедел түрде шаралар қолдану қажет», — деп мәлімдеді.

Мемлекет басшысы Шымкент қаласында «Отан» Республикалық саяси партиясының облыстық филиалының кеңсесінде болып, оның басшылығымен және «Жас Отан» жастар қанаты, сондай-ақ «Намыс» жастар қоғамдық бірлестігінің өкілдерімен кездесті.

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысына жұмыс сапары барысында Біріккен Араб Әмірліктерінің Президенті Халиф бен Заид әл-Нахаянмен кездесті.

Кездесу кезінде екіжақты ынтымақтастықтың даму болашағын талқылады және Шымкентте салынатын жаңа перзентхана мен мешіт құрылысына БАӘ қаржы бөлу туралы уағдаластықтарға қол жеткізілді.

ҚАРАША

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	29
Бс	2	9	16	23	30
Жм	3	10	17	24	
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

3 қараша

Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасында жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Ташкент қаласында Президент И.А. Каримовпен бірге 2006 жылғы 19–20 наурызда Н.Ә. Назарбаевтың Өзбекстанға мемлекеттік сапары қорытындысы бойынша құрылған Мемлекетаралық үйлестіру кеңесінің алғашқы отырысына қатысты.

Тараптар екіжақты қарым-қатынастардың кең ауқымды мәселелері мен өңірдегі ахуал жөнінде пікір алмасты, сондай-ақ 2006 жылғы мемлекеттік сапарлары кезінде қол жеткізілген уағдаластықтарды жүзеге асыру барысы талқыланды.

Отырыстардың қорытындылары бойынша екі ел басшылары Қазақстан мен Өзбекстан үкіметтеріне сауда-экономикалық, әскери-техникалық және су ресурстарын пайдалану жөніндегі ынтымақтастықты одан әрі тереңдету бойынша тапсырмалар берді.

4 қараша

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылысы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы №184, «1992 жылғы 15 мамырдағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шартқа қатысушы мемлекеттер арасындағы Әскери-техникалық ынтымақтастықтың негізгі қағидаттары туралы келісімнің шеңберінде жеткізілетін әскери мақсаттағы өнімдердің нысаналы пайдаланылуын бақылауды жүзеге асыру тәртібі туралы хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №185-III, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» №186-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 28 желтоқсандағы №1509 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №208, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №209, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 27 желтоқсандағы №1508 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №210 жарлықтарына қол қойды.

6 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Армения Республикасының Президенті Р.С. Кочарянмен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар мәдени және ғылыми салалардағы алмасу, сондай-ақ ТМД және ҰҚШҰ аясындағы өзара қарым-қатынас жөніндегі екіжақты ынтымақтастықты тереңдету келешегін талқылады.

Келіссөздердің қорытындылары бойынша инвестицияларды көтермелеу мен өзара қорғау туралы, мәдениет саласындағы ынтымақтастық туралы, азаматтардың өзара жол жүруі туралы үкіметаралық келісімдерге, сондай-ақ табыс пен мүлік салықтарына қатысты қосарлы салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтарудың алдын алу туралы конвенцияға қол қойылды.

7 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанда ресми сапармен жүрген Армения Республикасының Президенті Р.С. Кочарянмен бірге «Қазақстан-Армения: бизнестің жаңа мүмкіндіктері» деп аталатын бизнес-форумға қатысты.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Египет Араб Республикасының Президенті М.Х. Мубаракпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, мәдени-гуманитарлық салаларда екіжақты ынтымақтастықты дамыту мүмкіндіктері, сондай-ақ өзекті халықаралық мәселелер талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №829 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №211 Жарлығына қол қойды.

8 қараша

Мемлекет басшысы «Р.Т. Ыбыраев туралы» №212 Жарлығына қол қойды.

9 қараша

Мемлекет басшысы Иордания Хашимиттік Корольдігінің Премьер-министрі — Қорғаныс министрі М. Бахитты қабылдап, онымен екіжақты сауда-экономикалық ынтымақтастықты нығайту мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Президентінің «Сапа саласындағы жетістіктері үшін» сыйлығының лауреаттары мен «Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсының дипломанттарын марапаттау рәсіміне қатысты.

Марапаттау рәсімі басталмас бұрын Президент құрылыс, жеңіл өнеркәсіп, машина жасау, отын-энергетикалық кешен, азық-түлік тауарлары мен сусындар, ыдыстар мен орауыштар салаларында жұмыс істейтін өңірлік конкурстардың жеңімпаздары атанған 90-нан астам отандық кәсіпорындардың тауарлары ұсынылған көрме павильондарын аралап шықты.

Н.Ә. Назарбаев 2006 жылғы «Сапа саласындағы жетістіктері үшін» сыйлығын «Ақтау шыны-талшықты құбыр зауыты» ЖШС-ға, «Балқаш түсті металл» ӨБ-ге, «Беккер және К» ЖШС, «LG Elektronics Almaty Kazakhstan» АҚ-ға, «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» РМК-ға табыс етті.

Қазақстан Республикасы Президентінің «Сапа саласындағы жетістіктері үшін» сыйлығына арналған конкурс пен «Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсы Мемлекет басшысының 2006 жылғы 9 қазанындағы №194 Жарлығымен бекітілген.

Конкурстың басты мақсаты — өнімдердің бәсекеге қабілеттігін арттыру, отандық тауар өндірушілердің экспорттық мүмкіндіктерін күшейту және олардың ішкі және сыртқы нарықтардағы беделін арттыруды қалыптастыру.

«Сапа саласындағы жетістіктері үшін» сыйлығы жыл сайын үш номинацияда: «Өндірістік бағыттағы ең үздік кәсіпорын», «Тұрғындар үшін тауарлар шығаратын ең үздік кәсіпорын» және «Қызмет көрсететін үздік кәсіпорын», екі категория (шағын және орта кәсіпкерлік субъектісі, ірі кәсіпкерлік субъектісі) бойынша беріледі.

«Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсы үш номинацияда: «Өндірістік бағыттағы үздік тауар», «Тұрғындар үшін үздік тауарлар» және «Ең үздік азық-түлік тауарлары», екі категория (заңды тұлға және жеке кәсіпкер) бойынша жүргізіледі. Оның дипломанттары әр номинация бойынша I, II, III дәрежелі «Алтын сапа» дипломдарымен марапатталады.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Шежіре» галереясында ұйымдастырылған А.Ә. Ақанаевтың «Таранды Великого Эля» атты жеке көрмесін тамашалады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы арасындағы Одақтастық қатынастар туралы шартты ратификациялау туралы» №187-III Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 22 желтоқсандағы №528 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №213 Жарлығына қол қойды.

10 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстанның Азаматтық партиясының VII съезіне қатысты.

Съезд күн тәртібінің басты мәселесі партияның «Отан» республикалық партиясымен бірігуі туралы шешім қабылдау болды. Съезд делегаттары аталған шешімді көпшілік дауыспен қолдады.

Партияластарды қабылдаған шешіммен құттықтай отырып, Н.Ә. Назарбаев «Отан» партиясының IX съезінде айтқан Қазақстанның барлық сындарлы саяси күштерін біріктіру туралы идеясына құлақ асқан Азаматтық партия жауапты ұстанымын, өзінің бүгінгі таңда ел алдында тұрған стратегиялық міндеттерді түсінетінін көрсетті деп атап өтті. Президент «Отан» мен «Асар» партияларының бірігу үдерісін қатар алғанда Қазақстанның саяси жүйесінің дамуындағы жаңа кезеңге қадам жасалғанын баса айтты.

Қазақстанның Азаматтық партиясы (ҚАП) 1998 жылдың 17 қарашасында құрылып, 1999 жылдың 29 желтоқсанында тіркелді. Партия ОК-ның бірінші хатшысы — А.Т. Перуашев.

1999 жылғы парламенттік сайлаудың қорытындылары бойынша Парламент Мәжілісінде 2-уі партиялық тізім бойынша және 14 орын бір мандатты округтар бойынша 16 орынды иеленді. 1999 жылдың желтоқсан айында парламенттік фракцияны құрды.

2004 жылдың парламенттік сайлауына ҚАП Қазақстанның Аграрлық партиясымен бірге (Еңбеккерлердің аграрлық-индустриалдық одағы) ЕАИО сайлау блогы құрамында қатысты.

2006 жылы ҚАП-тың 2006 жылғы 10 қарашадағы VII съезінде қабылданған шешімі негізінде «Отан» Республикалық саяси партиясының құрамына кірді.

11 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Конгресс-холлда Маңғыстау облысының күндері аясында өткен гала-концертті тамашалады. Концертке облыстың жетекші шығармашылық ұжымдары — халық аспаптары оркестрі, «Мұнайшылар» квинтеті, «Маңғыстау жұлдыздары» және «Алатау» триосы қатысты.

13 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің кезекті отырысына төрағалық етті. Онда тұрғын үй құрылысы, жол қозғалысының қауіпсіздігі және ойын бизнесін реттеу мәселелері қаралды.

Тұрғын үй құрылысы саласындағы көрсеткіштердің өсу қарқынын атап өткен Президент аталған саладағы шешімін таппаған жекелеген проблемаларды көрсетіп берді және оларды еңсеру бағытында тиісті тапсырмалар берді. Атап айтқанда, Н.Ә. Назарбаев Үкіметке Қазақстан Республикасындағы 2005–2007 жылдарға арналған тұрғын үй құрылысын дамыту мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде бөлінген қаржының уақытылы әрі нысаналы түрде игерілуіне бақылау жасау жөнінде кешенді шаралар қабылдауды жүктеді, сондай-ақ тұрғындардың әлеуметтік топтарға бөлінуіне қарай Мемлекеттік бағдарлама шеңберінде салынған үйлерді бөлудің бірыңғай ашық жүйесін жасау керектігін ескертті. Индустрия және сауда министрлігіне 2006 жылдың сонына дейін тұрғын үй заңнамаларын оңтайландыру жөніндегі барлық шараларды қолдануды тапсырды. Мемлекет басшысы әкімдерге арзан үйлер тұрғызуға қосымша инвестиция тарту бойынша міндеттерді қойды.

Екінші жол қозғалысының қауіпсіздігіне қатысты мәселе бойынша оң рөлді автомобильдерді пайдалануға тыйым салу жөніндегі ұсыныстар қаралды.

Отырыс күн тәртібінің ойын бизнесін реттеуге қатысты үшінші мәселесіне байланысты Н.Ә. Назарбаев Парламентке «Ойын бизнесі туралы» заң жобасын қарауды жеделдетуді ұсынды. Оған сәйкес казино мен ойын автоматтары залдарының қызметі тек

қана Алматы облысының Қапшағай су қоймасының жағалауында және Ақмола облысының Шортанды ауданында жергілікті атқарушы органдар белгілейтін аумақтарының шегінде рұқсат етілуі керек.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №214, «Қазақстан Республикасының Жоғарғы сот кеңесі құрамындағы өзгерістер туралы» №215 жарлықтарына қол қойды.

14 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласының жаңа әкімшілік орталығындағы Америка Құрама Штаттарының Елшілігі жаңа ғимаратының ресми ашылу рәсіміне қатысты.

«Осыдан 1,5 ай бұрын мен Қазақстанның Вашингтондағы Елшілігі ғимаратының алдында Тәуелсіздік монументін ашқан болатынмын. Бүгінгі күні біз АҚШ-тың Астанадағы Елшілігінің жаңа ғимаратын ашып отырмыз. Осы екі оқиға екі елдің нығая түскен әріптестік байланыстары мен болашаққа деген ұмтылысының жарқын көрінісі бола алады», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев ашылу салтанатында сөйлеген сөзінде.

Мемлекет басшысы американ дипломаттары мен рәсімге қатысушылардың барлығын АҚШ-тың Астанадағы Елшілігінің ресми ашылуымен құттықтап, оларға мықты денсаулық пен сәттілік тіледі.

Мемлекет басшысы Қытай коммунистік партиясының Орталық комитеті Саяси бюросының мүшесі, Шынжаң-Ұйғыр Автономиялық өлкесінің партком хатшысы Ван Лэцюаньді қабылдады және онымен екіжақты шекаралық ынтымақтастықты кеңейту мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының 2007–2024 жылдарға арналған орнықты дамуға көшу тұжырымдамасы туралы» №216 Жарлығына қол қойды.

15 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан қаржыгерлерінің VI конгресінің жұмысына қатысты, онда Қазақстанның қаржы секторын жаңарту жолдары, республиканың ДСҰ-ға кіру алдындағы оның бәсекеге қабілеттігін арттыру мәселелері талқыланды.

Конгресте сөз сөйлей отырып, Н.Ә. Назарбаев қаржы секторының алдында тұрған басым міндеттер қатарында отандық қаржы нарығын дамытудың бұдан былайғы келешегін белгілеуді, қаржы жүйесінің тұрақтылығын нығайтуды, Алматы қаласын өңірлік қаржы орталығы ретінде дамытуды, қаржы секторын ДСҰ-ға кіруге дайындауды атап көрсетті.

Осы орайда, Президент Үкіметке және қаржылық органдарға келешекке миссиясы, міндеттері мен даму басымдықтары айқындалған қаржы секторын дамытудың жаңа тұжырымдамасын әзірлеуді тапсырды. Бұдан басқа, Қазақстанның ДСҰ-ға кіру келешегі аясында және қаржы саласындағы бәсекеге қабілеттілікті күшейту шеңберінде Үкіметке, Ұлттық банкке және қаржылық бақылау агенттігіне Мемлекет басшысы ұлттық қаржылық сектордың бәсекеге қабілеттігін әлемдік алдыңғы қатарлы қаржы жүйелерімен салыстыра алатындай дәрежеге жеткізу бойынша іс-қимыл жоспарын әзірлеу тапсырмасы берілді.

Мемлекет басшысы төрағасы Р.Р. Мадинов бастаған Қазақстан Аграрлық партиясының басшылығын қабылдады. Олар жақын арада болатын партия съезінің қарауына Аграрлық партиясы ОК-ның «Отан» Республикалық саяси партиясына қосылу туралы шешімін енгізетінін хабарлады.

Қазақстанның Аграрлық партиясы (ҚАП) 1999 жылдың 6 қаңтарында құрылып, 1999 жылдың 16 наурызында тіркелді. Партия төрағасы — Р.Р. Мадинов.

1999 жылғы парламенттік сайлау қорытындылары бойынша сайлаушылардың 12,63% даусын жинап, партиялар арасында үшінші орын алды, 2 орынды партиялық тізім бойынша және 4 орынды бір мандатты округтар бойынша алып, Парламент Мәжілісінде жалпы 6 орынды иеленді. 1999 жылдың желтоқсан айында парламенттік фракция құрды.

2004 жылдың парламенттік сайлауына ҚАП Қазақстанның Азаматтық партиясымен бірге (Еңбеккерлердің аграрлық-индустриалдық одағы) ЕАИО сайлау блогы құрамында

қатысты және Парламент Мәжілісінде 1-уі партиялық тізім бойынша және 3-уі бір мандатты округтар бойынша — жалпы 4 орын алды.
2006 жылы ҚАП-тың 2006 жылғы 22 қарашадағы VII съезінде қабылданған шешімі негізінде «Отан» Республикалық саяси партиясының құрамына кірді.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясы Мүфтийлер кеңесінің төрағасы, Ресей Федерациясы еуропалық бөлігінің Мұсылман рухани басқармасының мүфтиі шейх Р. Гайнутдинді қабылдады. Ол Н.Ә. Назарбаевқа Ресей мұсылмандарының жоғары наградасы — I дәрежелі «Әл-Фахр» құрмет орденін табыстады.

I дәрежелі «Әл-Фахр» құрмет ордені 2002 жылы тағайындалған және Ресей мұсылмандары қауымдастығының жоғары наградасы болып есептеледі. Ол дәстүрлі рухани байлықты жандандыру, адамгершілік пен гуманизмді қорғау ісіне қосқан айрықша үлесі үшін табыс етіледі.

16 қараша

Мемлекет басшысы Қытай коммунистік партиясы ОК Саяси бюросының мүшесі, Бейжің қаласы парткомының хатшысы Лю Циді қабылдады.

Кездесу барысында стратегиялық әріптестік, мәдени, экономикалық ынтымақтастықты нығайту және екі ел арасындағы партияаралық байланыстарды дамыту мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №188-III Заңына қол қойды.

17 қараша

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Анталия қаласында өткен Түркі тілдес мемлекеттер басшыларының VIII саммитіне қатысты.

Саммитте трансшекаралық қыр көрсетулерге, жаппай қырып-жоятын қаруды таратуға, лаңкестікке, сепаратизм мен экстремизмге қарсы күрес саласындағы өзара іс-қимылды тереңдету жолдары, сондай-ақ Азия мен Еуропа арасында энергоресурстарды тасымалдаудың баламалы жолдарын табу, жолаушы-

ларды, жүк тасымалын қамтамасыз ету арқылы сауда-экономикалық байланыстарды кеңейту мәселелері талқыланды.

Саммиттің қорытындысы бойынша мемлекет басшылары Анталия декларациясын қабылдады, онда Қазақстанның ЕҚЫҰ-ға төрағалық етуге кандидатурасын, сондай-ақ Түркияның 2009–2010 жылдарға, Қазақстанның 2010–2011 жылдарға, Қырғызстанның 2012–2013 жылдарға арналған БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің тұрақсыз мүшелігіне кандидатурасын қолдайтынын мәлімдеді.

Мемлекет басшысы Түркі тілдес мемлекеттер басшыларының VIII саммиті аясында Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен, Қырғыз Республикасының Президенті Қ.С. Бакиевпен және Түркия Республикасының Президенті А.Н. Сезермен екіжақты кездесулер өткізді.

20 қараша

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінде ресми сапармен болып, осы елдің астанасы Лондон қаласында Еуропа қайта құру және даму банкінің президенті Ж. Лемьермен кездесті және Қазақстан мен ЕҚДБ арасындағы байланыстарды одан әрі нығайту мәселелерін талқылады.

Сонымен қатар, Қазақстан басшысы «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ директорлар кеңесінің жаңа төрағасы Р. Эвансты қабылдап, оның холдингті одан әрі дамыту жөніндегі ұсыныстарын тыңдады.

«Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ Қазақстан Республикасы Президентінің «Экономиканың мемлекеттік секторын басқаруда мемлекеттің мүдделерін одан әрі қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №50 Жарлығына сәйкес құрылды.

«Самұрық» мемлекеттік меншік үлесі бар ұлттық компаниялар мен акционерлік қоғамдардың қызметін реттейтін басқарушы компания болып табылады. Олардың қатарына «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Қазпошта» АҚ кіреді.

Холдинг қызметінің негізгі мақсаты — мемлекеттік активтерді басқарудың тиімділігін арттыру.

Р. Эванс осы лауазымда Ә.Р. Жақсыбековті алмастырып, «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы қызметіне 2006 жылғы қазан айында бекітілген болатын. Р. Эванс «Самұрыққа» ауысуының алдында «BAE Systems» британдық концернін басқарып келген еді.

21 қараша

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігіне ресми сапары барысында Букингем сарайында Елизавета II патшайымымен кездесті.

Кездесу барысында екі мемлекет арасындағы ынтымақтастықты нығайту, әлемдегі тұрақтылық деңгейін арттыру және лаңкестік пен экстремизмнің таралу қаупін төмендету мәселелері бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Т. Блэрмен кездесті және онымен энергетика, қорғаныс, транспорт салалары бойынша екіжақты ынтымақтастықтың келешегін, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздік мәселелерін талқылады.

Өз кезегінде Т. Блэр Ұлыбритания қазақстандық экономикаға инвестиция құйып отырған екінші ірі инвестор екенін атап өтті және Қазақстанның ДСҰ-ға кіру ниетін қолдайтынын білдірді.

Мемлекет басшысы Ұлыбританияның іскер топтарының өкілдерімен және мемлекеттің Қаржы министрі Г. Браунмен кездесті.

Мемлекет басшысы әлемдегі ең ірі Лондон Қор биржасының саудасын ашу рәсіміне қатысты.

Сауданы ашу рәсімінен кейін Н.Ә. Назарбаев Лондон қор биржасының Президенті К. Гибсон-Смитпен төрт қазақстандық компаниялар — «Қазкоммерцбанк» АҚ, «Қазақмыс» АҚ, «KazakhGold Group Ltd.» және «Разведка Добыча «ҚазМұнайГаз» АҚ өз акцияларын Ұлыбритания астанасының қаржылық алаңына орналастыруымен байланысты мәселелерін және екі елдің қаржы институттары ынтымақтастығын талқылады.

22 қараша

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігіне ресми сапары барысында Лондон Сити мэрі Дж. Статтардпен кездесіп, онымен бірге «Қазақстан — алға бастайтын жол» атты конференцияға қатысты.

Инвестициялық ынтымақтастықты ұлғайтудың мүмкіндіктері қаралған «Қазақстан — алға бастайтын жол» атты конференцияда сөз сөйлей отырып, Н.Ә. Назарбаев екі елдің қамы үшін британдық бизнесті белсенді ынтымақтастық қарым-қатынас жасауға шақырды.

Лондон Сити — Британ астанасының іскерлік орталығы, ол 2,6 шаршы километр аумағында Лондонның тарихи орталығында орналасқан. Сити салтанатты графтықтың және айрықша артықшылығы (жеке полициясы бар, королева Сити аумағына тек қана мэрдің рұқсатымен бара алады) бар қалалық ауданның құқығына ие.

Ситиде жетекші әлемдік компаниялардың кеңселері орналасқан.

25 қараша

Мемлекет басшысы «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» заңды жүзеге асыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшелерімен, орталық және жергілікті атқарушы органдарының мүшелерімен селекторлық кеңес өткізді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2007–2009 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» №189-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Молдова Республикасының Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімді ратификациялау туралы» №190-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Грузияның Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімді ратификациялау туралы» №191-III, «2000 жылғы 30 қарашадағы Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қырғыз Республикасының Үкіметі, Ресей Федерациясының Үкіметі және Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара визасыз сапарлары

туралы келісімге хаттаманы ратификациялау туралы» №192-III, «Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының темекіге қарсы күрес жөніндегі негіздемелік конвенциясын ратификациялау туралы» №193-III заңдарына қол қойды.

27 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденовті және Қаржы нарығын және қаржылық ұйымдарды реттеу мен қадағалау агенттігінің төрағасы А.Ғ. Дунаевты қабылдады. Олар елдің қаржы саласындағы ағымдағы жағдайы жөнінде баяндап берді. Кездесу барысында сондай-ақ банк секторын одан әрі дамыту және қаржы саласындағы тұрақтылықты қамтамасыз етуге қатысты мәселелер талқыланды.

28 қараша

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласында өткен ТМД-ға қатысушы мемлекеттер басшылары кеңесінің ТМД-ның құрылғанына 15 жыл толуына орай мерейтойлық мәжілісіне қатысты.

Саммит барысында Жоғары деңгей тобының Н.Ә. Назарбаевтың 2006 жылғы 22 шілдедегі Ресей Федерациясының Мәскеу қаласында өткен ТМД-ға қатысушы мемлекеттер басшыларының бейресми саммитінде айтқан ұсыныстарын сараптау негізінде дайындалған ТМД-ның тиімділігін арттыру жолдары және оны дамыту болашағы туралы баяндамасы тыңдалды.

Отырыс қорытындысы бойынша мемлекеттер басшылары заңсыз көшіп-қонуға қарсы күресте ынтымақтастықты арттыру туралы мәлімдемені қабылдады, ТМД-ның терроризмге қарсы орталықтың басшысы туралы келісімге қол қойды, сондай-ақ ТМД-ның Сыртқы істер министрлері кеңесіне Жоғары деңгей тобының баяндамасы мен Достастыққа мүше мемлекеттердің ұсыныстары негізінде 2007 жылғы 1 маусымға дейін ТМД қызметін одан әрі жетілдіру Тұжырымдамасының жобасын дайындау үшін Мемлекетаралық жұмыс тобын құруды тапсырды.

Саммиттің соңында ТМД төрағасы Н.Ә. Назарбаев пен ТМД-ның атқарушы хатшысы В.Б. Рушайломен баспасөз конференциясы өткізілді.

Мемлекеттер басшыларының кеңесі ТМД-ның жоғары органы болып табылады. Оның жұмысы 1991 жылғы 8 желтоқсандағы ТМД-ны құру туралы Келісіммен және 1993 жылғы 22 қаңтардағы ТМД Жарғысымен реттеледі, оған сәйкес Кеңесте төрағалық ету мерзімі — 1 жыл.
2006–2007 жылдар ішінде ТМД Мемлекеттер басшылары Кеңесінің төрағасы міндетін Н.Ә. Назарбаев атқарды.

Сол күні Мемлекет басшысы Иордания Хашимит Корольдігіне ресми сапармен аттанды.

29 қараша

Мемлекет басшысы Иордания Хашимит Корольдігіне ресми сапары барысында осы елдің астанасы Амман қаласында Король Абдалла II бен Хусейнмен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері бойынша, сондай-ақ бірқатар өзекті өңірлік және халықаралық проблемалар бойынша пікір алмасты.

Тараптар елшілік деңгейінде екі елдің дипломатиялық өкілдіктерін ашу, қазақстандық және иордан кәсіпкерлерінің Іскерлік кеңесін құру, мәдени-гуманитарлық саладағы ынтымақтастықты жандандыру, Қазақстанға ДСҰ-ға кіру процесінде қолдау көрсету туралы уағдаласты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша мемлекеттер басшыларының бірлескен мәлімдемесі қабылданды, сондай-ақ білім және ғылым саласындағы ынтымақтастық туралы, екі ел үкіметтері арасындағы екіжақты ынтымақтастық туралы, сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы, инвестицияларды ынталандыру және өзара қорғау туралы, сондай-ақ Қазақстанның Білім және ғылым министрлігі мен Иорданияның Жастар ісі жөніндегі жоғарғы кеңесі арасында жастар саясаты саласындағы ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімдерге қол қойылды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Король Хусейн, Король Абдалла I және Король Талалдың кесенелеріне гүл шоқтарын қойды. Сондай-ақ, Амман қаласының мэриясында болды. Иордания астанасының мэрі Омар

аль-Маани Н.Ә. Назарбаевқа қаланың символдық кілтін табыс етті.

30 қараша

Мемлекет басшысы Иордания Хашимит Корольдігіне ресми сапары барысында Петра қаласының тарихи сәулет ескерткіштерін аралап көрді және Қызыл теңіз жағалауында орналасқан Акаба қаласы портындағы Еркін экономикалық аймағына барды.

ЖЕЛТОҚСАН

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	29
Сн	2	9	16	23	30
Жк	3	10	17	24	31

2–3 желтоқсан

Мемлекет басшысы Египет Араб Республикасында жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Каир қаласында Президент М.Х. Мубаракпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында Египет көшбасшысының Қазақстанға 2006 жылғы 7–8 қарашада жасаған ресми сапары кезінде қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асу барысы талқыланды.

3 желтоқсан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігінде ресми сапармен болды.

4 желтоқсан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігіне ресми сапары барысында осы елдің астанасы Брюссель қаласында Корольдіктің Ұлы Люксембург герцогтығының, Еуропалық Одақ пен НАТО-ның ресми тұлғаларымен кездесті.

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен кездесті және онымен Қазақстанның Еуроодақпен екіжақты ынтымақтастығына қатысты кең ауқымды мәселелерін талқылады.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Н.Ә. Назарбаев және Ж.М. Баррозу Біріккен мәлімдеме қабылдады. Сондай-ақ олардың қатысуымен Қазақстан Республикасы мен Еуропалық Одақ арасындағы энергетика саласы бойынша ынтымақтастық мәселелері жөніндегі өзара түсіністік Меморандумына қол қойылды.

Еуропалық комиссия немесе Еуропалық қауымдастықтың комиссиясы — ЕО-ның басты атқарушы органы және барлық негізгі құрамдас бөліктер: Еуропалық экономикалық қауымдастық пен Атом энергиясы бойынша еуропалық қауымдастық үшін бірыңғай басшылық институты.

1967 жылдың шілдесінде құрылған орган қазір Еуроодақ елдерінің әрқайсысының мүдделерін қорғайтын 25 комиссардан құралады. Оларды 5 жылдық өкілеттік мерзімге барлық мемлекеттердің үкіметтері тағайындайды. Сонымен бірге 2014 жылдан бастап Еуропалық комиссияның құрамы тендік принциптері негізінде іріктелетін ЕО елдерінің 2/3 бөлігіне өкілеттік ететін 18 мүшесінен құралатын болады.

Бүгінгі таңда Еурокомиссия ЕО негізгі шарттары орындалуының басты кепілі болып табылады, қажетті заңнамалық бастамалармен шығып, олар бекітілген соң, орындалу барысына бақылау жасайды.

Мемлекет басшысы НАТО-ның штаб-пәтерінде болып, Солтүстікатлантикалық альянс ұйымының бас хатшысы Я. Схеффермен кездесті.

Кеңейтілген құрамдағы келіссөздерде Қазақстан мен НАТО-ның әскери-техникалық және саяси серіктестік, өңірлік және жаһандық қауіпсіздік, халықаралық қаруды таратпау және қарусыздандыру режимін нығайту мәселелері талқыланды.

Келіссөздердің соңына қарай Н.Ә. Назарбаев пен Я. Схеффер НАТО-ның штаб-пәтерінде Семей ядролық полигонының жабылуына 15 жыл толуына орай ұйымдастырылған фотокөрменің ашылу рәсіміне қатысты. «Жаппай қырып-жою қаруының барлығы қандай да жоғары міндеттерді алға қоймасын, ол адам жаратылысына жаттығын әлем білуі тиіс. Жаппай қырып-жою қаруына мемлекеттердің иелену мәселесін болжам мен қарсылықтың аясында емес, ынтымақтастықтың, жақсы көршіліктің және диалогтың негізінде шешу керек. Біз, атомдық жарылыстардың тозағын өз басымыздан өткізген қазақстандықтар, шынайы қауіпсіздікті сақтап қалу үшін ядролық арсеналдар емес, бейбіт сыртқы саясат, ішкі тұрақтылық, елдің орнықты экономикалық және саяси дамуы, оның азаматтарының патриотизмінде екендігінде сенімдіміз», — деп атап көрсетті Қазақстан Президенті ашылу рәсімінде сөйлеген сөзінде.

5 желтоқсан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігіне ресми сапары барысында Люксембург Ұлы герцогтығының Премьер-министрі Ж.-К. Юнкермен кездесті және онымен екіжақты ынтымақтастықты дамыту мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Бельгия Королі Альберт II-мен кездесті. Ол Бельгия мен Қазақстан арасындағы достық қарым-қатынастарды дамытуға қосқан үлесі үшін Н.Ә. Назарбаевқа Үлкен крест төсбелгісі бар Леопольд I орденінің үлкен лентасын табыс етті.

Леопольд I ордені — Бельгия Корольдігінің жоғары ұлттық наградасы. Ол 1832 жылы 11 шілдеде Король I-ші Леопольдтың құрметіне «Күш — бірлікте» ұранымен («L'Union fait la Force») тағайындалды.

Орденнің азаматтық, әскери, теңіз секілді үш категориясы және үлкен лента, командор, аға офицер, кавалер және офицер деген 5 сыныбы бар.

I-ші Леопольд орденінің үлкен лентасы төске тағатын жұлдыз бен иық лентасындағы крестен тұрады.

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігінің Премьер-министрі Г. Верховстадтпен кездесті.

Келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың ауқымды мәселелері жан-жақты талқыланды. Тараптар сауда-экономикалық, саяси байланыстарды одан әрі кеңейту үшін үлкен әлеует бар екенін атап өтті және БҰҰ, ЕҚЫҰ және басқа да халықаралық құрылымдар аясында өзара іс-әрекетті күшейту туралы уағдаластыққа қол жеткізді. Г. Верховстадт Бельгия тарапынан Қазақстанның ДСҰ-ға кіру мәселесінде қолдау көрсететінін білдірді.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша халықаралық автомобиль тасымалы, сондай-ақ ынтымақтастық пен кеден істерінде өзара әкімшілік көмек көрсету туралы үкіметаралық келісімдерге қол қойылды.

Күн соңында Мемлекет басшысы Қазақстан тәуелсіздігінің 15 жылдығына орай Брюссельде Қазақстан Республикасының Елшілігі ұйымдастырған салтанатты қабылдауға қатысты.

Салтанатты шараға Бельгияның, Еуроодақтың көрнекті саяси және қоғам қайраткерлері, Бельгияда, ЕО-да, НАТО-да тіркелген дипломатиялық корпустардың өкілдері, Еуропарламенттің депутаттары, ЕО-ның іскер топтарының және БАҚ өкілдері қатысты.

«Бұл күндері Қазақстан өз Тәуелсіздігінің 15 жылдығын атап өтуде. 15 — жыл тарихи өлшем бойынша үлкен мерзім емес. Бірақ ол бүкіл Қазақстан мен оның көпұлтты халқының өмірін түбегейлі өзгерткен іргелі саяси және әлеуметтік-экономикалық реформаларды сыйдырып тұр. Бүгінде экономикалық реформалар жағынан Қазақстан посткеңестік кеңістігінде көшбасшы ретінде танылды. Біздің республикамыздың табысты дамуының арқасында саясаткерлер, сарапшылар мен журналистер дамудың жаңа «қазақстандық жолы» туралы айта бастады», — деді қабылдауды ашу рәсімінде Н.Ә. Назарбаев.

Қабылдауда сөз алған Еуропалық Комиссияның сыртқы байланыс жөніндегі Комиссары Б. Феррero-Вальднер, Еуропалық Парламенттің бірінші вице-президенті А. Видал-Квадрас және «Еуропалық халық партиясы — Еуропалық демократтар» парламенттік фракциясы төрағасының орынбасары С. Стивенсон

Орталық Азиядағы тұрақтылықты нығайтудағы Қазақстанның маңызды рөлін атап көрсетті.

6 желтоқсан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігіне ресми сапары барысында осы елдің Парламенті Өкілдер палатасының төрағасы Х. де Кроомен кездесіп, онымен екі елдің арасындағы парламентаралық байланыстарды нығайту мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Брюссель қаласындағы Еуропалық парламенттің штаб-пәтерінде болып, төрағасы Х. Боррельмен кездесті.

Әңгіме барысында тараптар өзара әрекет етудің әртүрлі салаларына қатысты сөз қозғады, оның ішінде, экономикалық, саяси, мәдени салалардағы стартегиялық ынтымақтастық мәселелері де бар. Еуропалық парламенттің басшысы Қазақстанның бәсекеге қабілеттілігін барынша арттыру және ДСҰ-ға кірумен байланысты мақсаттарына жетуге бағытталған күш жұмсауына қолдау көрсететінін мәлімдеді.

Мемлекет басшысы ЕО Кеңесінің бас хатшысы — сыртқы саясат пен қауіпсіздік мәселелері бойынша ЕО-ның жоғары өкілі Х. Соланамен кездесті.

Кездесу барысында қазақстан-еуропалық ынтымақтастық пен халықаралық деңгейдегі кең ауқымды мәселелер бойынша пікір алмасты.

Сондай-ақ Қазақстанның алдағы уақытта ДСҰ-ға қосылу аясында энергетикалық және сауда-экономикалық ынтымақтастықты нығайту мәселелері талқыланды.

7 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында «Indo-City Infotech Ltd.» тұрғын үй кешенінің, «Хан шатыр» сауда-демалыс орнының және Шортанды-Бурабай курорттық аймағында шаңғы спортын дамыту жөніндегі жобалармен танысты.

8 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XVI пленарлық отырысына қатысты.

Мемлекет басшысы жұмыс берушілердің корпоративтік әлеуметтік жауапкершілігі принциптерін бұдан әрі белсенді етуге шақырды. Бұл тұжырымдама тұтынушыларға жоғары сапалы тауарлар мен қызмет көрсету, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, заңнамаға сәйкес еңбекақы төлеу, адам әлеуетін дамытуға инвестиция салу секілді негізгі принциптерді қамтиды.

Бұл ретте, Н.Ә. Назарбаев кәсіби-техникалық білім берудің тиімді жүйесін құру қажеттігіне баса назар аударды және шетелдік компанияларға қазақстандық мамандарды даярлау мен біліктілігін арттыруды қамтамасыз етуді тапсырды, бұл шығарылатын өнімнің сапасын арттыруға және шетелдік жұмыс күшін тартуды кемітуге мүмкіндік береді (Қосымшаны қараңыз).

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесі Қазақстанда жұмыс жасайтын шетел инвесторлары арасында тікелей байланысты қамтамасыз ету, сондай-ақ инвестициялық қызметтерге байланысты проблемалы сұрақтарды шұғыл түрде шешуді қамтамасыз ету мақсатында Мемлекет басшысының 1998 жылғы 30 маусымдағы Жарлығымен құрылған.

Кеңес кеңесші-консультативтік орган болып табылады. Кеңесті оның қызметіне басшылық жасап, күн тәртібін бекітетін және отырыстарына қатысуды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының Президенті басқарады.

Кеңес шеңберінде салық салу, заңдылықтар сұрақтары, шетел инвесторларының ағымдағы қызметтері, Қазақстанның инвестициялық имиджін арттыру және мұнай-газ секторы мәселелері бойынша 5 біріккен жұмыс тобы қызмет атқарады. Кеңестің отырысы жылына 1–2 рет өткізіледі.

Мемлекет басшысы «2007 жылға арналған республикалық бюджет туралы» №194-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Халықаралық автомобиль қатынасы туралы келісімді ратификациялау туралы» №195-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Орталық Азиядағы ЖҚТБ-мен күрес жөніндегі жобаны басқару өңірлік тобы арасындағы Орталық Азиядағы ЖҚТБ-мен күрес жөніндегі жобаны басқару өңірлік тобының Қазақстан Республикасында болу шарттары туралы келісімді ратификациялау туралы» №196-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы Халықаралық автомобиль қатынасы туралы келісімді ратификациялау туралы» №197-III, «Микрокредиттік ұйымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» №198-III заңдарына қол қойды.

Сондай-ақ Президент «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №217, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қыркүйектегі №1443 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №218, «Астана» естелік медалімен наградтау туралы» №219 жарлықтарына қол қойды.

11 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №199-III, «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына оларды Қазақстан Рес-публикасы Конституциясының нормаларына сәйкес келтіру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» №200-III, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бо-йынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №201-III, «Еуразия экономикалық қоғамдастығына мүше мемлекеттердің тауарларының, сондай-ақ осыған байланысты жекелеген қызмет түрлерінің импортын және экспортын лицензиялаудың бірыңғай ережелері туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №202-III, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Хорватия Республикасының Үкіметі арасындағы Жолаушылар мен жүктердің халықаралық автомобиль тасымалдары туралы келісімді ратификациялау туралы» №203-III, «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» №204-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Агроөнеркәсіптік кешенді дамытудың кейбір мәселелері туралы» №220, «Қазақстан Республикасының Сингапур Республикасындағы Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» №221 жарлықтарына қол қойды.

12 желтоқсан

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Италия Республикасының елшісі Б.А. Паскуниодан, Ауғанстан Ислам Республикасының елшісі А. Арианфардан, Ресей Федерациясының елшісі М.Н. Бочарниковтан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында «Атамекен» Кәсіпкерлер мен жұмыс берушілердің

жалпыұлттық одағы» басқармасының мүшелерін қабылдады.

Кездесу барысында ұлттық бизнесті дамытудың келешегі мен проблемалары бойынша пікір алмасу өтті.

Бизнесмендермен әңгімелесу барысында Президент атап өткендей, тәуелсіздік жылдары ішінде біз мемлекет пен бизнес арасында өзара сенім мен қолдауға негізделген өзара іс-әрекет етудің әріптестік үлгісін құра алдық. Енді қазір, — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев, — қазақстандық экономиканы әртараптандыруды қамтамасыз ету бойынша барлық күш-жігерімізді біріктіру өте маңызды. Президент өңірлерге инвестициялар мен инновацияларды тарта алатын, өңірлік бизнестің бәсекеге қабілеттігін арттыра алатын, әлеуметтік маңызды жобаларды іске асыра алатын, тиімсіз кәсіпорындарды жандандыра алатын әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды құру бойынша жұмысты белсендіру қажеттігін баса айта отырып, отандық компаниялардың назарын отандық өндіріс пен ұлттық инфрақұрылымды инвестициялауға аударуға шақырды.

Н.Ә. Назарбаев кез келген кәсіпкерлік қызметтің негізі болуы тиісті әлеуметтік жауапкершілік принципін ерекше атап өтті. Мемлекет басшысы ел Үкіметіне әлеуметтік жауапкершілік қорын құру туралы идеяны қолдауды және кәсіпкерлерді мемлекетпен серіктесе отырып, мектептер, балабақшалар, ауруханалар құрылысына, халықты таза ауыз сумен қамтамасыз ету, техникалық кадрларды даярлау мәселелерін шешуге қатысуды тапсырды.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Эталон орталығын ашу рәсіміне қатысты.

Эталон орталығы — Қазақстан үшін ғана емес, бүкіл Орталық Азия өңірі үшін бірегей нысан болып табылады. Эталон орталығында уақыт және жиілік цезий стандартымен өлшенетін уақыт жиілігі, қысымның, салмақтың, ұзындықтың, меншікті электр өткізгіштігінің, қатысты ылғалдылықтың гигрометрі, абсолютті қысым, астық өнімдері және астықтың ылғалдық шамасын анықтауға арналған жоғары құрылғылар, алғашқы pH эталон орналастырылған.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Mabetex Project Engineering S.A.» швейцариялық компанияның салған «Radisson SAS» жаңа бесжұлдызды қонақ үйін қарап шықты.

Қонақ үйдің қабылдаулар өткізетін холында Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның жас мәдениет және

өнер қайраткерлерімен кездесті, оларды Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 15 жылдық мерейтойымен құттықтап, жаңа пәтерлердің кілтін табыс етті.

Мемлекет басшысы «Жоғары әскери атақтар және сыныптық шен беру туралы» №222, «Армения Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №223, «Қазақстан Республикасының Нидерланды Корольдігіндегі Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» №224 жарлықтарына қол қойды.

13 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында мемлекеттік тілді жете меңгерген ұлты қазақ емес жас мемлекеттік қызметкерлермен және ұлттық компаниялардың қызметшілерімен кездесті.

Президент атап өткендей, олардың мемлекеттік тілді жетік меңгеруі мемлекет саясатын қолдауының жарқын көрінісі. «Өзін Қазақстанның азаматы санайтын кез келген адам, кез келген ұлттың өкілі барлық өркениетті елдердегідей мемлекеттік тілді меңгеруге ұмтылуы тиіс. Алайда бұл үдеріс асыра сілтеушілікпен емес, асықпай жүргізілуі қажет. Күн сайын жүйелі түрде жұмыс жүргізіп отыру керек. Бұл ретте, халықаралық тіл ретінде бізді ақпараттық қамсыздандыратын орыс тілінің маңызын да төмендетуге болмайды», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында Қазақстанның Республикалық ардагерлер кеңесінің өкілдерін қабылдады.

Мемлекет басшысы Астана қаласының бірқатар жаңа салынған нысандарын аралап көрді.

Президент Ана мен баланың денсаулығын қорғау Ұлттық ғылыми орталығында және Республикалық балаларды оңалту орталығында, «Қазына-Тауэр» ғимараты мен жаңа «Керемет» монша-сауықтыру кешенінде болды.

Ана мен баланың денсаулығын қорғау ұлттық ғылыми орталығы мен Республикалық балаларды оңалту орталығы «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты 2006 жылғы 1 наурыздағы Елбасының Қазақстан

халқына Жолдауын іске асыру аясында сол жақ жағалауда құрылып отырған медициналық қызметтер көрсету инновациялық кластерінің нысандары болып табылады. Кластердің негізін халықаралық деңгейдегі 6 медициналық орталықтар құрайды: 500 орындық Ана мен баланың денсаулығын қорғау Ұлттық ғылыми орталығы, 300 орындық Республикалық балаларды оңалту орталығы, жедел жәрдем станциясы мен 240 орындық Республикалық жедел медициналық жәрдем көрсету ғылыми орталығы, 160 орындық Республикалық нейрохирургия ғылыми орталығы, 180 орындық Кардиохирургия ғылыми орталығы және ауысымына 500 келушілерді қабылдайтын Республикалық диагностикалық орталық.

Мемлекет басшысы «1998 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Жер қойнауын пайдалануға арналған егемендік құқықтарды жүзеге асыру мақсатында Каспий теңізі солтүстік бөлігі түбінің ара-жігін ажырату туралы келісім хаттамасына өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №205-III, «Еуразия экономикалық қоғамдастығына мүше мемлекеттердің интеграцияланған валюталық рыногын ұйымдастыру саласындағы ынтымақтастығы туралы келісімді ратификациялау туралы» №206-III заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Катар Мемлекетінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №225 Жарлығына қол қойды.

14 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Ақорда» резиденциясында Тәуелсіздік күні қарсаңында Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі үлес қосқан бір топ қазақстандықтарға мемлекеттік наградаларды табыс етті.

Марапатталғандардың қатарында Қазақстанның Республикалық ардагерлер кеңесінің төрағасы М.Р. Сағдиев, Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Ә.Ғ. Сәйденов, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі Б.С. Әйтімова, Солтүстік Қазақстан облысының әкімі Т.А. Мансұров, Астана қаласының әкімі А.Ұ. Мамин, зілтемір көтеруші И.А. Ильин және тағы да басқалары болды.

Мемлекет басшысы сондай-ақ бірқатар әскерилер мен құқық қорғау құрылымдарының қызметкерлерін жоғары әскери арнайы атақтармен және сыныптық шендермен марапаттады.

Генерал-лейтенант атағы Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті төрағасының бірінші орынбасары В.К. Божкоға, генерал-майор атағы Павлодар облысы бойынша ҰҚК департаментінің бастығы Қ.Т. Ыбыраевқа, Алматы қаласы бойынша ҰҚК департаментінің бастығы Н.К. Мырзалиевке және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскери құрамасының командирі Е.М. Кузяковқа берілді.

III сыныпты мемлекеттік әділет кеңесшісінің шені Ақмола облысының прокуроры С.С. Ерімбетовке берілді.

Сол күні Мемлекет басшысы Украинаның Премьер-министрі В.Ф. Януковичті қабылдады.

Кездесу кезінде ауыл шаруашылығы, машина жасау және энергетика, оның ішінде, көмірсутектерін тасымалдау мен еуропалық нарыққа бағдарланған Украина аумағында бірлесіп мұнай өңдеу зауытын салу бөлігінде екіжақты ынтымақтастық мәселелерінің келешегі талқыланды.

Сондай-ақ 2007 жылы Украинадағы Қазақстан жылын өткізу әңгіменің жеке тақырыбына айналды.

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Сыртқы істер министрі М. Моттакиді қабылдады.

Кездесу кезінде екіжақты экономикалық ынтымақтастықтың өзекті мәселелері талқыланды.

15 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 15 жылдығына арналған салтанатты жиналысқа қатысты.

Қазақстан Тәуелсіздігінің 15 жылдығымен ел азаматтарын құттықтай отырып, Президент тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап еліміздің қиын да өтпелі кезеңінен сәтті өту және бүгінгі белестер мен жетістіктерге жету жолында қомақты үлес қосқан барша қазақстандықтарға өзінің шынайы сенімін білдірді.

«Қазақстан реформалар жүргізудің көшбасшысы атанды және бұрынғы КСРО мемлекеттерінің арасында бірінші болып инвестициялық сыныптың жоғары рейтингілік бағалары мен нарықтық экономикасы бар ел мәртебесін алды. Қазақстандық тәжірибемен ТМД елдері алмасуда және олар көбіне бізде жүргізілген реформаларды жаңадан қолға алып жатыр. Біз бұны мақтаныш ете аламыз және мақтануымыз да ке-

рек!», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев. Бұл ретте, ол Қазақстанның жоғары халықаралық рейтингісі — елдің ішкі қолжетімділіктерінің тікелей нәтижесі екенін атап өтті. Олардың қатарында жүйелі түрде жүзеге асырылып жатқан бейбіт саясат, сондай-ақ ядролық қарудан бас тарту, АӨСШК, әлемдік және дәстүрлі діндер съездерін өткізу, лаңкестікке қарсы күреске және халықаралық бейбітшілік миссияларына қатысу секілді ірі халықаралық бастамаларға қатысу басымдықтарын атап өтуге болады.

Осы жетістіктердің барлығы да Президенттің пікірінше, ұлттық мақсат пен оған жету жолындағы басымдықтар жүйесін белгілеп берген «Қазақстан-2030» ұзақмерзімді Стратегиясына негізделген (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Мәдениет туралы» №207-III Заңына қол қойды.

19 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына мемлекеттік сапармен аттанды.

20 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына мемлекеттік сапары барысында осы елдің астанасы Бейжің қаласында ҚХР Төрағасы Ху Цзиньтаомен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдардағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, энергетикалық, мәдени-гуманитарлық, ғылыми-зерттеу салалары бойынша кең ауқымды мәселелердің екіжақты ынтымақтастығы талқыланды.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы XXI ғасырдағы ынтымақтастық стратегиясына және Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы екіжақты ынтымақтастықты дамыту тұжырымдамасына, сондай-ақ экономикалық, энергетикалық, қаржылық, білім беру, көлік салаларындағы ынтымақтастық туралы 11 келісімге қол қойылды. Олардың қатарында білім, ғалымдық (ғылыми) дәрежелер мен ғылыми атақтар туралы құжаттарды өзара тану және олардың бара-барлығы туралы, Қазақстан-Қытай шекарасы арқылы құбыр көлігімен тасымалданатын энергия ресурстарына кедендік бақылау туралы үкіметаралық келісімдерге,

Қазақстан-Қытай мемлекеттік шекарасының режимі туралы келісімге, мұрағат ісі саласындағы ынтымақтастық туралы, негізгі трансшекаралық өзендердің шекаралық гидробекеттерінің өзара гидрологиялық ақпарат (деректер) алмасуы туралы, трансшекаралық өзендерде ғылыми-зерттеу ынтымақтастығын дамыту туралы келісімдерге қол қойылды.

Тараптар сондай-ақ 2005 жылғы 4 шілдедегі «Хоргос» Халықаралық шекара бойы ынтымақтастығы орталығының қызметін реттеу туралы үкіметаралық келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қойды және Қазақстан мен Қытайдың теміржолдарын Қорғас (Қазақстан) — Хоргос (Қытай) арқылы жалғастыру ниеті туралы меморандумды қабылдады.

21 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына мемлекеттік сапары барысында ҚХР-дың Қоғамдық ғылымдар академиясында болып, қытайлық ғалымдар алдында сөз сөйледі.

«Басынан көптеген қиын-қыстау кезеңдерді өткере отырып, Қазақстан халқы өзінің басты мақсатына қол жеткізді. Бүгін біз қазақ мемлекеттілігінің тарихи миссиясы сәтті орындалды деп сеніммен айта аламыз», — деді Президент және Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігін мойындағандардың бірі Қытай болғанын атап өтті. Н.Ә. Назарбаев Қытаймен әртүрлі салалар бойынша стратегиялық серіктестікті тереңдете түсуге мүдделі екенін және дәл сондай мүдделілікті Қытай тарапынан да көріп отырғанын атап көрсетті.

Сөз сөйлеп болған соң, Мемлекет басшысы Қытай ғалымдарының сұрақтарына жауап берді, содан соң Қоғамдық ғылымдар академиясының холында ұйымдастырылған фотокөрмені аралап көрді және «Болашақ» бағдарламасы бойынша Қытайда оқып жатқан бір топ студенттермен кездесті.

Мемлекет басшысы Бүкілқытайлық халық өкілдері жиналысының Тұрақты комитетінің төрағасы У Бангомен кездесіп, онымен мемлекеттер арасындағы екіжақты стратегиялық серіктестікті одан әрі нығайту мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасы Мемлекеттік кеңесінің Премьері Вэнь Цзя-

баомен кездесіп, онымен сауда-экономикалық ынтымақтастықтың келешегін талқылады.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Қытай Халық Республикасы Мемлекеттік кеңесінің мүшесі Тан Цзясюаньді халықтар арасындағы достық пен ынтымақтастықты нығайтуға қосқан үлесі үшін II дәрежелі «Достық» орденімен марапаттады. «Біз Сіздің Қазақстан-Қытай қарым-қатынастарын нығайту үшін, әсіресе АӨСШК үдерісі аясында көптеген шаруа тындырып жүргеніңізді жақсы білеміз», — деді Қазақстан Президенті награданы тапсырған кезде.

1

2

3

«Достық» ордені 1995 жылы шығарылған. Екі дәрежесі бар. Онымен қоғамда өзара келісімді сақтау бойынша жемісті еңбек еткен, халықтар арасындағы бейбітшілік, достық және ынтымақтастықты нығайтуға айрықша үлес қосқан қазақстандық және шетелдік азаматтар марапатталады.

I-ші дәрежелі «Достық» ордені жұлдыздан (1-сурет) және аспалы лентаға тағылған орден белгісінен (2-сурет), I-ші дәрежелі «Достық» ордені — төске тағатын орден белгісінен (3-сурет) тұрады.

22 желтоқсан

Мемлекет басшысы Түрікменстан Президенті С.А. Ниязовтың қайтыс болуына байланысты Президент міндетін атқарушы Г.М. Бердымұхамедовке көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына мемлекеттік сапары барысында Сянган арнайы әкімшілік ауданына барды.

Қазақстан Президенті Гонконг Қор биржасында болып, оның бас атқарушы директоры Пол Чоумен, «UBS Asset Management» компаниясының Азия-Тынық мұхит өкілдігінің басшысы К. Кутчермен және Сянганның банк-қаржы құрылымдарының басқа да өкілдерімен кездесті.

Кездесу кезінде Н.Ә. Назарбаевқа биржаның және «UBS Asset Management» компаниясының Азия-Тынық мұхит өкілдігінің қызметі туралы бейнекөрсетілімнің тұсаукесері ұсынылды.

«Біз үшін Гонконгтың қаржы, инновация, технология және ақпарат салаларындағы тәжірибесі аса бағалы. Сянгандық кәсіпкерлер аса қолайлы инвестициялық ахуал жасалған Қазақстанда өз инвестицияларын белсенді түрде салып, өз ноу-хаулары мен басқару тәжірибесін пайдаланатын болады деп

үміттенемін. Өз кезегінде қазақстандық компаниялар да Гонконгтың қор рыногына тезірек шыға алатын болады. Қазақстан мен Сянган арасында іскерлік ынтымақтастықты жандандыру үшін жағдай жасау аса маңызды болмақ», — деп атап өтті Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Қапшағай көлінің оң жақ жағалауындағы кешен құрылысы жобасын әзірлеген «Shun Tak Holdings Ltd.» компаниясының төрағасы Стэнли Хомен кездесті.

«Біз қазір ғана құны 10 млрд. доллар тұратын Қапшағайдың оң жағалауында орналасатын болашақтың жаңа қаласы құрылысының жобасымен таныстық. Бұл жай ғана ойын бизнесі орталығы емес. Бұл күллі дүниежүзінен туристер келетін қала болмақ. Осы арада демалыс үшін де, өмір сүруге де барлық жағдай жасалады. Жаңа халықаралық әуежай, спорт кешендері, мектептер салынады. Біз Макао мен Гонконг бизнесмендерінің осы жобаны инвестициялауға бел буғандарын көріп отырмыз», — деді Н.Ә. Назарбаев кездесуді қорытындылай келе.

«Ойын бизнесі туралы» және 2007 жылғы 12 қаңтардағы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ойын бизнесі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңдарына сәйкес 2007 жылдың 1 сәуірінен бастап казино мен ойын автоматтары залдарының қызметі тек қана Алматы облысының Қапшағай су қоймасының жағалауында және Ақмола облысының Шортанды ауданында жергілікті атқарушы органдарының белгілейтін аумақтарының шегінде рұқсат етіледі.

Мемлекет басшысы Сянган арнайы әкімшілік ауданына сапары соңында әкімшілік басшысы Дональд Тсангпен келіссөздер жүргізді. Келіссөздер барысында қаржы-экономикалық және ғылыми-техникалық салалардағы ынтымақтастық мәселелері және инвестициялық ынтымақтастықтың мүмкіндіктері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгеріс енгізу туралы» №208-III Заңына қол қойды.

23 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Кешірім жасау туралы» №226 Жарлығына қол қойды.

24 желтоқсан

Мемлекет басшысы Түрікменстанның астанасы Ашғабад қаласында болған Президент С.А. Ниязовпен қоштасу рәсіміне қатысты.

Н.Ә. Назарбаев С.А. Ниязовтың туған-туысқандарына және барша түрікмен халқына қайғыларына ортақтасып, көңіл айтты.

25 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі А.Е. Мусинді елдің 2006 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуы мәселесі бойынша қабылдады.

Кездесу қорытындылары бойынша Президент 2007 жылға жаңа міндеттер қойды.

Мемлекет басшысы «Б.Қ. Нұрғалиев туралы» №227, «Чжан Дэгуанды Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №228, «Қазақ Советтік Социалистік Республикасы Президентінің 1991 жылғы 28 тамыздағы №408 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №229 жарлықтарына қол қойды.

26 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Бәйтерек» Қазақстан-Ресей бірлескен кәсіпорны» АҚ бас директоры Т.А. Мұсабаевты қабылдап, онымен елдің ғарыш саласының даму келешегін талқылады.

27 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласының әкімдігі ұйымдастырған жаңажылдық балға қатысты.

28 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спортты дамытудың 2007–2011 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» №230 Жарлығына қол қойды.

29 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Отан» Республикалық саяси партиясы төрағасының міндетін атқарушы Б.Т. Жұмағұловты қабылдады. Ол 2006 жылғы 22 желтоқсанда өткен «Отан» РСП-ның кезектен тыс X съезінің қорытындысы туралы, партияның Жарғысы

мен Саяси кеңесінің құрамына енгізілген өзгерістер туралы хабардар етті.

Сондай-ақ Б.Т. Жұмағұлов «Отан», «Асар», Азаматтық және Аграрлық партиялардың бірігуіне байланысты оларды «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы етіп қайта құру туралы шешім қабылданғаны туралы мәлімдеді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне техникалық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №209-III Заңына қол қойды.

Сондай-ақ Президент «Қазақстан Республикасында туризмді дамытудың 2007–2011 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» №231, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 25 желтоқсандағы №530 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №232, «Қазақстан Республикасының Моңғолиядағы Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» №233, «Мемлекеттік және жалпы сыртқы борышты басқару жөніндегі тұжырымдама туралы» №234, «2007 жылы Украинадағы Қазақстан жылын өткізу туралы» №235 жарлықтарына қол қойды.

30 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ұлы Отан соғысының ардагері, даңқты партизан, майдангер-жазушы, «Халық қаһарманы» Қ. Қайсеновтің өмірден озуына байланысты туыстары мен жақындарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

31 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстанның барша мұсылман қауымын Құрбан айт мерекесімен құттықтады және бүкіл қазақстандықтарға бақыт, жақсылық, бейбітшілік пен гүлдену жолын тіледі.

Мемлекет басшысы қазақстандықтарды келе жатқан Жаңа 2007 жылмен құттықтады (Қосымшаны қараңыз).

ҚОСЫМШАЛАР

Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына ресми кірісу салтанатты рәсімінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 11 қаңтары

Уважаемые дамы и господа!
Дорогие сограждане!

Сегодня — очень важный исторический день не только для меня, принимающего присягу, но и для всей нашей страны.

Более месяца назад народ Казахстана демократическим путем на открытых, справедливых и прозрачных выборах осуществил свое волеизъявление и избрал Главу государства.

Выборы, состоявшиеся на глазах наблюдателей из многих стран мира и международных организаций, стали ярким свидетельством уверенности независимого Казахстана в своем настоящем и будущем, свидетельством единства нашего народа, сплоченного общей целью.

Я воспринял оказанную мне на этих выборах всенародную поддержку как поддержку политики стабильности, межнационального согласия и динамичного экономического развития. Поэтому моим высоким и священным долгом и в предстоящий период останется верное служение народу Казахстана.

Казахстан, обретя независимость всего 14 лет назад, достойно пройдя все испытания и трудности, вступил на путь ускоренной экономической, социальной и политической модернизации.

Мы создали национальное законодательство и приняли новую Конституцию, обеспечивающие равные права, свободы и достойную жизнь всех казахстанцев.

Все эти годы мы проводим гармоничную политику, обеспечившую межнациональное согласие между представителями более 130 национальностей, проживающих в нашей стране, и политическую стабильность в обществе. Это превратило Казахстан в землю мира и согласия в этом бушующем современном мире.

Благодаря государственной политике межконфессионального согласия, обеспечивающей свободу совести, в Казахстане дружно проживают представители свыше 40 религиозных конфессий. В результате этого в 2003 году лидеры мировых и традиционных религий выбрали Астану для проведения своего первого съезда.

Приняв Стратегию развития Казахстана до 2030 года, направленную на динамичный экономический рост, мы вошли в число наиболее стремительно развивающихся стран мира. Казахстанская модель экономического развития позволила нам в течение последних пяти лет увеличивать ежегодно рост ВВП на 9–10%. Поэтому мы поставили новую задачу — увеличить в 2008 году ВВП по сравнению с 2000 годом в 2 раза. Нынешнее динамичное развитие Казахстана ярко свидетельствует, что эта цель будет обязательно достигнута.

Казахстан полностью урегулировал вопросы государственной границы со всеми соседями — Россией, Китаем, Узбекистаном, Туркменистаном, Кыргызстаном — и закрепил это на международно-правовом уровне. Это большой успех внешней политики нашей страны, имеющей более 14 тысяч километров сухопутной границы.

Мы высоко ценим и будем дальше всемерно развивать сотрудничество и партнерство со всеми нашими соседями.

Укрепив государственность, Казахстан создал общество, соответствующее стандартам западных демократий. Сформировав казахстанскую модель развития, основанную на принципах рыночной экономики, мы приступили к политической модернизации.

Мы реально обеспечили политический плюрализм и многопартийность. Ярким свидетельством тому является участие в прошедших парламентских и президентских выборах представителей десяти официально зарегистрированных политических партий.

В Казахстане обеспечены свобода слова и свободная деятельность более пяти тысяч неправительственных организаций и более двух тысяч независимых средств массовой информации.

В соответствии с международными нормами мы создали институт омбудсмена, защищающий права и свободы человека, ввели мораторий на смертную казнь.

Казахстан сформировал независимую судебную систему, получившую высокую оценку международных экспертов, и находится на пути к введению, согласно мировой практике, института суда присяжных.

В ближайшие годы наши внешнеполитические приоритеты также останутся неизменными.

Сегодня безопасность каждого государства тесно связана с глобальной безопасностью, безопасностью всего человечества.

Закрыв самый крупный в мире Семипалатинский ядерный полигон, Казахстан добровольно отказался от всех ядерных арсеналов на своей территории. Это — достойный вклад нашей страны в дело нераспространения и ликвидации ядерного оружия на Земле, в формирование системы глобальной безопасности.

Казахстан, выступая против любых проявлений международного терроризма и религиозного экстремизма, стал лидером в обеспечении безопасности в Центральноазиатском регионе.

Благодаря политической стабильности мы привлекли в свою экономику более 40 млрд. долларов прямых иностранных инвестиций. Активно осваивая свои энергетические ресурсы, наша страна экспортирует их на мировые рынки. Тем самым мы не только обеспечиваем собственную энергетическую безопасность, но и вносим свой вклад в формирование энергетического баланса мировой экономики.

Эти внешнеполитические приоритеты Казахстана — яркое свидетельство нашего стремления жить в дружбе, партнерстве и взаимовыгодном сотрудничестве со всеми народами мира. Все это по праву можно считать вкладом Казахстана в обеспечение глобальной безопасности и стабильности современного мира.

Уважаемые главы государств и делегаций, гости и друзья нашей страны, оказавшие нам честь своим присутствием, а также — находящиеся сейчас вне этих стен! Уважаемые дамы и господа!

Я глубоко тронут доверием, которое оказал мне народ Казахстана, вновь избрав меня Президентом страны. Эти чувства многократно усиливаются высочайшей оценкой моего труда на этом посту, выраженной в итогах голосования. А еще более — здравым пониманием ответственности, значимости и масштабности задач, которые нам с вами предстоит решить.

Я сердечно благодарю моих сторонников и соратников, всех граждан страны за оказанную мне честь, за созидательный труд, результатом которого является сегодняшний Казахстан.

Я выражаю также искреннюю признательность от имени всего нашего народа странам мирового сообщества, нашим соседям, которые самым непосредственным участием и дружественным отношением поддерживали нас все эти годы.

Выборы 2005 года — это не просто очередная президентская кампания, это оценка того, что нам удалось сделать за годы независимости.

Мы решили три задачи огромной сложности — построили собственную государственность, создали одну из самых динамичных экономик в мире, реально повысили уровень жизни народа.

Мы построили новую столицу — Астану в самом сердце Евразии, как символ нашей устремленности в будущее, которую наши гости называют жемчужиной степей.

Создав прочные основы нового общества, мы пошли на самые открытые и прозрачные в истории Казахстана выборы, доказав свою готовность к масштабным демократическим изменениям.

Благодаря тысячам иностранных и местных наблюдателей, международным организациям и практически всем мировым средствам массовой информации, Казахстан оказался в фокусе глобального внимания. Такая беспрецедентная открытость есть прямое свидетельство того, что мы серьезно настроены на интеграцию в современный мир.

В сегодняшнем мире национальная и религиозная нетерпимость стали реальной угрозой не только государственной, но и глобальной стабильности. В этих условиях Казахстан еще раз показал, что в стране, состоящей из более 130 этносов и 40 религиозных конфессий, благодаря настоящей толерантности в государственной политике можно добиться согласия и гармонии. Именно поэтому нашу национальную политику поддержал весь народ Казахстана.

Но выборы — это не только оценка прошлого опыта. Выборы — это прежде всего надежда людей на будущее. Я испытываю великую гордость за доверие моего народа, я чувствую глубочайшую ответственность перед моим народом. Какие горизонты откроются Казахстану в ближайшее десятилетие? Будет ли это будущее таким же мирным и безоблачным? Ответ на эти вопросы зависит от выбора цели.

У меня есть давно вынашиваемая цель — в следующем десятилетии вывести Казахстан в число пятидесяти самых конкурентоспособных государств мира. Развитость определяется не только экономикой, не только душевым доходом или объемом валового национального продукта. Я веду речь о четырех измерениях развитого государства — экономическом, политическом, социальном и культурном. Это потребует разработки целостной программы, включающей серьезные экономические, административные, политические и правовые изменения. Впереди огромная работа. Через призму этой задачи мы рассматриваем и наше вступление во Всемирную торговую организацию, и наши планы на председательство в ОБСЕ.

Время, которое дано мне народом, будет использовано на достижение этих целей. Этот карт-бланш нужно оправдать твердой политической волей и ясным пониманием приоритетов.

Однако достижение любого, даже точно рассчитанного плана, невозможно без внутренней и внешней безопасности.

Наша внутренняя безопасность будет строиться на трех платформах. Это сохранение межнационального и религиозного согласия, это политическая стабильность на фоне серьезной демократизации политической системы, это жесткая профилактика системных угроз национальной безопасности.

Наша внешняя безопасность строится на здравом понимании своих международных обязательств в сфере энергетической безопасности, борьбы с международным терроризмом, создании пояса добрососедства и стабильности по всему периметру казахстанских границ. Мы твердо стоим на позициях стратегического партнерства с Россией, Китаем, Соединенными Штатами Америки. Расширение сотрудничества с Европейским союзом и мусульманскими странами является одним из главных приоритетов нашей внешней политики. Мы придаем особое значение нашим отношениям с ближайшими соседями в Центральной Азии. Мое глубокое убеждение состоит в том, что безопасность региона требует качественного прорыва в уровне интеграции наших государств.

Казахская земля, откуда человек впервые взлетел в космос, земля, где впервые остановили безумие ядерных испытаний, не случайно открывает свои богатства перед нынешним поколением.

Мы должны быть достойны наших мужественных предков, в жестоких битвах веками защищавших широкие просторы нашей Родины. Они мечтали о независимости, о едином и сильном государстве. На долю нашего поколения выпало великое счастье осуществить эту мечту. Наша историческая задача — вывести страну в ряд развитых государств мира и передать будущим поколениям сильный и процветающий Казахстан.

Дорогие соотечественники, соратники и друзья!

Вступая в должность, я горд тем, что меня поддержали и впредь будут со мной честные, патриотичные, верные своему гражданскому долгу казахстанцы. Поэтому я уверен в том, что нам по силам достижение самых высоких вершин.

Мы сильны нашим многообразием — многообразием национальностей и вероисповеданий. Наша сила в единстве — единстве ценностей и устремлений к прогрессу и процветанию нашей Родины. Мы должны идти к этим высоким целям смело, последовательно, с несгибаемой волей во благо своего народа.

Дорогие сограждане!

Насколько высоки покоренные нами вершины, настолько их еще много впереди. Самое главное — мы построили независимое государство, основанное на мире и согласии. Мы сформировались как единая нация, устремленная в будущее. Мы создали новое общество, приверженное общечеловеческим ценностям. Мы построили казахстанскую модель экономического развития, обеспечивающую ежегодный рост благосостояния народа.

Все это стало возможным благодаря созидательному труду и единству всех казахстанцев. Так будем же всегда вместе и всегда впереди!

Именно к этому нас призывают заветы наших предков и ответственность перед грядущими поколениями.

Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 18 қаңтары

Құрметті депутаттар!
Ханымдар мен мырзалар!

Былтырғы Елбасы сайлауы экономикалық, әлеуметтік және саяси жедел жаңару жолына түскен елімізде орныққан ұлтаралық татулық пен тұрақтылыққа негізделген саясатты барша қазақстандықтардың жаппай қолдайтындығын айқын дәлелдеп берді.

Енді біз таяудағы он жылдың ішінде Қазақстанды әлемдегі бәсекелестікке қабілетті 50 елдің қатарына қосу міндетін алға қойып отырмыз.

Осы мақсатты жүзеге асыру үшін Қазақстанның 2030 жылға дейінгі стратегиялық даму бағдарламасынан туындайтын бірқатар аса маңызды мәселелерді шешуіміз керек. Осыған орай жаңа үкіметтің алдына төмендегідей басымдықтардан тұратын міндеттерді шешуді жүктеймін.

Бірінші басымдық экономиканы жаңарту, оған серпінді сипат беру. Бұл міндетті іске асыру жолында салықтық және қаржылық-несие саясатын ырықтандыруды, экономикалық өрлеуді қамтамасыз ететін жаңа бағыттарды қалыптастыруды, әлеуметтік даму мен кәсіпкерліктің өңірлік корпорацияларын жасақтауды, рентабельді емес кәсіпорындарды жаңғыртып, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды құруды жүзеге асыруымыз керек.

Екінші басымдық Қазақстанның жедел экономикалық дамуы үшін серпінділікті қамтамасыз ету. Бұл үшін «инкубациялық жобаларды» іске асыру, энергетикалық емес жаңа нарықтарды дамыту, экспорт-импорт секторының артықшылықтарын қолдау, қорғалған сауда белгісі мен зияткерлік меншік құқығы бар тауарлар өндірісін өркендету, көлік инфрақұрылымын дамытуымыз қажет.

Үшінші басымдық экономикамыз бен еліміздің дамуына қолдау көрсететін осы заманғы әлеуметтік саясат жүргізу. Әлеуметтік жаңару Қазақстан халқының барлық топтарының тұрмыс сапасын жақсартып, әлеуметтік өлшемдерін өсіруге тиіс. Бұл үшін зейнетақылық жинақтаулардың үш деңгейлік жүйесіне көшуді аяқтау керек. Білім беру мен денсаулық сақтау салаларында жаңа реформаларды жүзеге асыру кешіктірмей қолға алынуға тиіс.

Төртінші басымдық — демократия мен қоғамды саяси жаңарту мәселелері. Бұл біздің барша азаматтарымыздың құқықтары мен бостандықтарын одан әрі дамытуға мол мүмкіндіктер туғызады.

Бесінші басымдық — осы заманғы қауіп-қатерлер мен жаһандық ауқымдағы сипаты бар талаптарға сай келетін ұлттық қауіпсіздік стратегиясының мәселелері.

Алтыншы басымдық еліміздің сыртқы саясатынан туындайды.

Міне, Қазақстанды таяу жылдары әлемдегі бәсекелестікке қабілетті 50 елдің қатарына қосатын мақсаттан туындайтын міндеттер осындай. Алдағы уақытта

Үкімет бұл міндеттерді рет-ретімен жүзеге асырудың бағдарламасын жасап, жедел іске кірісуі керек.

Уважаемые депутаты!
Дамы и господа!

4 декабря наш народ проголосовал за свое будущее, формула которого очень проста: от стабильности и модернизации — к процветанию. Добившись уже многого, мы поставили еще одну стратегическую задачу — в ближайшие десять лет вывести Казахстан в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира.

В основе этой стратегии — использование преимуществ региональной и глобальной экономики для выхода Казахстана на международные рынки за счет повышения конкурентоспособности национальных товаров и услуг.

Предлагаемый курс базируется на принципах развития Казахстана до 2030 года, углубляет их с учетом реалий сегодняшнего дня. Приоритеты и задачи для нового Правительства таковы.

I приоритет. Модернизация и динамичность экономики Казахстана, которые предполагают решение комплекса взаимоувязанных задач.

Первое. Фискальная политика.

Реформирование налоговой и тарифной политики позволит поставить заслон коррупции и стимулировать предпринимательство, развитие бизнеса и международной торговли.

Мы должны увеличить собираемость налогов, упростить структуру налогообложения и ограничить число налогов. Надо изучить возможность введения фиксированной ставки подоходного налога для физических лиц и упрощения Налогового кодекса в интересах бизнеса.

Второе. Кредитно-денежная политика.

Борьба с инфляцией — главная цель кредитно-денежной политики. Мы должны обеспечить нужную гибкость реального обменного курса в целях минимизации отрицательных последствий роста инфляции за счет управляемой либерализации валютной политики, опираясь на уже апробированные рекомендации и советы наших партнеров за рубежом.

Третье. Организация нового уровня эффективности топливно-энергетического и добывающего секторов экономики.

Надо создать условия опережающего развития отраслей с высокой степенью добавленной стоимости, непосредственно связанных с нефтегазовым комплексом.

Каждое месторождение должно рассматриваться как потенциальная база развития предпринимательства: от сферы бытовых услуг и до самого современного программного обеспечения.

Мы должны не только добывать нефть и газ, а должны превращать страну в нефтесервисный кластер по примеру Норвегии.

Государство должно поддержать расширение деятельности наших нефтяных компаний в стране и за рубежом.

Четвертое. Формирование новых направлений обеспечения роста экономики.

Государство может и обязано создавать условия, стимулирующие спрос в экономике, но не должно само организовывать или контролировать производство. Это сделает рынок.

В отраслях экономики, где есть здоровый частный спрос, государство должно играть лишь регулирующую роль, необходимую для развития конкурентной среды и предотвращения монополизации рынка, а где нет такого спроса, содействовать его созданию.

Пятое. Широкомасштабная государственная поддержка предпринимательства.

Предлагая новые, подчиненные рынку механизмы государственной политики в поддержку развития предпринимательства, расширения и укрепления малого и среднего бизнеса и внутреннего спроса, следует учитывать, что государство должно использовать налоговый режим лишь в качестве одного из многих инструментов индустриальной политики. Развитие конкуренции должно стать приоритетом для развития предпринимательства.

Шестое. Региональные корпорации социального развития и предпринимательства.

Государственная политика должна предусматривать создание административных и нормативных предпосылок для сотрудничества малого и среднего бизнеса с крупными диверсифицированными финансово стабильными предприятиями, которые могут выступать в роли заказчика и «локомотива» для малого бизнеса при ясных условиях работы.

Можно сформировать несколько крупных региональных холдингов, сочетающих общественные интересы и прибыльную деятельность. Такие частные корпорации с государственным участием — фонды или корпорации социального развития и предпринимательства региона — могут управлять активами, инициировать проекты и привлекать дополнительные инвестиции в интересах развития региона. Главное направление их деятельности — создание на прибыльной долгосрочной основе спроса в регионе на товары и услуги малых и средних предприятий.

Седьмое. Развитие экономических взаимоотношений на основе рыночных принципов.

Важность развития контрактных отношений в обществе и укрепления института частной собственности неоспоримы. Но для их необратимости нужны дополнительные законодательные, административные меры и развитие системы независимого рассмотрения споров и арбитражных процедур.

Эффективность государственного участия в экономике мы должны повысить за счет административной реформы, предусматривающей разграничение и оптимизацию полномочий разных уровней государственного управления, снижение контроля государства над экономикой.

Восьмое. Реабилитация нерентабельных предприятий и создание социально-предпринимательских корпораций.

Мы не можем позволить себе «списать» работающие нерентабельные предприятия. Но и финансировать их «ради принципа» — это расточительство.

Потенциально перспективные предприятия должны стать основой для развития новых бизнесов. Им необходимы реструктуризация и «раскручивание». Правительство обязано рассмотреть возможность участия в кризисном управлении таких предприятий. И, если нужно, рассмотреть целесообразность выкупа определенных предприятий и их передачи под управление сети Социально-предпринимательских корпораций.

На базе этих предприятий должны развиваться новые индустрии и новые технологии, нужные рынку. А региональные корпорации пусть соревнуются в привлече-

нии экспертизы и капитала, освоении новых рынков и реализации новых проектов. Так работает весь мир. Так должны работать и мы.

Девятое. Территориальное развитие.

Мы должны сконцентрировать экономическую деятельность в развитых региональных центрах, способных стать «локомотивами» экономической и социальной модернизации, предусмотреть систему законодательных, экономических и административных мер.

Нам нужна новая миграционная политика, чтобы использовать потенциал развитых региональных центров для общего сбалансированного регионального развития и возрождения депрессивных регионов.

II приоритет: Обеспечение прорывов для ускоренного экономического развития Казахстана.

Дальнейший рост экономики Казахстана будет определяться, прежде всего, факторами внешней торговли и конъюнктуры. Очевиден ряд «внешних локомотивов» ускоренного экономического развития страны.

Первое. Прорывные проекты международного значения.

Нам нужно определиться с целевыми нишами и «центрами прибыли» с точки зрения региональной и глобальной экономики, всесторонне и тщательно проанализировать соответствующие международные тенденции.

У Правительства должна быть целостная система поддержки международной конкурентоспособности казахстанских товаров и услуг.

Мы должны приступить к осуществлению целевых среднесрочных и долгосрочных проектов. К первым я бы отнес создание фермерских конгломератов для экспорта мяса; создание с международным участием биотехнологических центров по инновационному производству семян и культур; развитие Казахстана как международной информационной гавани; создание совместных предприятий для производства запчастей, по возможности, конечного продукта в сельскохозяйственной и авиационной промышленностях и многое другое.

Долгосрочные проекты — это развитие с международным участием индустриальных конгломератов в области органической химии, телекоммуникационной индустрии; развитие производства тяжелых машин и оборудования; создание центра космической индустрии.

Второе. Развитие альтернативных источников поступлений.

Для стимулирования развития отдельных отраслей топливно-энергетического и добывающего секторов требуется нормативная правовая база, обеспечивающая не только их «закрепление» в определенных нишах мирового рынка, но и создание надежной платформы общей международной энергетической безопасности.

Необходимо выбрать несколько сырьевых и энергетических отраслей экономики, в которых Казахстан может иметь конкурентные преимущества на мировых рынках, и направить целевую государственную помощь на их развитие с участием частного предпринимательства.

Чтобы позволить неэнергетическому сектору экономики развиваться, необходимо разрушить «скрытые» монополии, существующие в металлургии, в банковской сфере, в страховании, в химической промышленности и в других отраслях, создавая привлекательные условия и упрощая административную и нормативную

системы для вхождения в эти секторы экономики новых компаний — как отечественных, так и иностранных.

Третье. Развитие конкурентоспособности страны, как полноправного субъекта глобальной экономики.

Представляется важным привлечение для разных секторов экономики местных и международных экспертов, ресурсов и технологий. При этом мы будем не только развивать предпринимательскую культуру, но и создавать конкурентную основу для участия частных предпринимателей и капитала в различных сферах экономики. Варианты такого подхода были успешно применены в ряде государств. И нам не грех позаимствовать лучшее из мировой практики.

Необходимо постоянно ограничивать «непрофильные» функции бюрократии и сосредоточиться на точечной государственной поддержке предпринимательства.

Четвертое. Казахстан должен стать учредителем и акционером компаний, развивающих новые технологии, и осваивать их уже на стадии разработки.

Благодаря разумной макроэкономической политике и устойчивому кредитному рейтингу, Казахстан может позволить себе и должен проявить технологическую инициативу. Наиболее эффективный способ — участие в процессе инновации и технического развития на начальном, учредительском уровне.

Необходимо подготовить условия, которые дадут возможность нам сосредоточить ресурсы на приобретении пакетов акций перспективных компаний по всему миру и, тем самым, утвердиться в различных отраслевых нишах. Мы должны последовать примеру Сингапура, США, Франции, Китая и других стран, которые для овладения наиболее передовыми технологическими идеями приобретали пакеты акций только что сформированных высокотехнологичных международных компаний.

Приобретение перспективных зарубежных активов до их выставления на открытые торги представляет собой эффективный способ импорта инноваций.

Пятое. Поддержка преимуществ экспортно-импортного сектора.

Нужно реализовать на практике различные варианты вовлечения предпринимателей в международные проекты через создание государственного Экспортно-импортного банка, построенного с учетом международного опыта и на базе уже созданных в стране государственных институтов развития.

Создание Эксимбанка поможет заключить ряд взаимовыгодных соглашений с подобными агентствами передовых стран. Казахстан сможет в этом случае участвовать и даже лидировать в синдицировании экспортных кредитов для больших международных проектов. Таким образом, наши предприятия и компании могут получить прямой опыт и выгоды от участия в передовых международных проектах.

Шестое. Реализация «инкубационных проектов».

«Инкубационные проекты» — это развитие с международным участием научных центров в Казахстане, поддержка процесса освоения новых технологий и диверсификация системы переквалификации кадров.

В практическом плане это означает подготовить и осуществить проекты по предоставлению земельных участков для развития международных научных центров и создание корпораций, научных центров в отдельных регионах, которые должны стать источником новых технологий и формирования квалифицированного персонала.

Седьмое. Развитие новых рынков в неэнергетических и недобывающих секторах.

В условиях ограниченной численности квалифицированной рабочей силы и удаленности страны от основных потребительских рынков мы не можем просто ждать появления международных компаний, которые начнут инновационную производственную деятельность. Напротив, мы должны изучить имеющиеся рыночные ниши в ключевых секторах экономики и выбрать два или три производственных направления, которые бы позволяли выпускать продукцию с высокой долей добавленной стоимости. Государство должно будет предоставить благоприятные условия для этого, и в некоторых случаях напрямую инвестировать необходимые средства в рамках всего производственного цикла через специализированные государственные корпорации.

Необходимо определить рынки и отрасли, в которых казахстанский бизнес сможет сформировать широкую клиентскую базу за рубежом. Потребуется введение инновационных и нестандартных подходов и действий, таких как использование института «почетных консулов» и других методов повышения «чувствительности» наших менеджеров к возрастающим требованиям рынка.

Государство должно взять на себя предоставление помощи и поддержки при внедрении международных стандартов качества. Следует также принять меры к снижению инвестиционных рисков, включая программы и схемы государственного страхования рисков в сотрудничестве с Всемирным банком, ЕБРР и другими международными финансовыми институтами.

Все это станет источником дополнительных доходов для развития экономики и важным инструментом снижения зависимости страны от конъюнктуры на мировых рынках энергоносителей.

Восьмое. Создание благоприятных условий для производства товаров с защищенной торговой маркой и правами интеллектуальной собственности.

Чтобы международное сообщество воспринимало Казахстан как равноправного и ответственного участника глобальной экономики, нам необходимо принципиально изменить отношение к обеспечению защиты прав интеллектуальной собственности и торговых марок, приняв соответствующие законы и нормативные меры.

Репутация Казахстана как жесткого гаранта защиты авторских прав и торговых марок позволит нам активнее развивать и диверсифицировать новые сектора экономики у себя в стране, включая электронику, товары для домашнего потребления и многое другое.

Девятое. Создание государственной холдинговой компании для повышения эффективности приоритетных секторов индустрии.

Правительство давно уже занимается этой проблемой, поэтому я обозначу лишь важные акценты.

Госхолдинг должен быть связующим звеном между Правительством и госкомпаниями, обеспечивающим их ответственную работу. В портфель Госхолдинга должны быть включены стратегические индустрии — энергетика, нефть и газ, транспорт, металлургия и т.д. Госхолдинг должен иметь соответствующую административную и нормативную платформу, позволяющую ему стать инвестиционным «рычагом» и быть дополнительным инструментом для развития экспорта и производства конкурентных товаров.

Десятое. Развитие Алматы как крупного регионального центра финансовой и деловой активности должно быть направлено на создание условий и возможностей

для крупных финансовых организаций Казахстана стать основными «подрядчиками» в сфере предоставления займов, страховых и финансовых услуг для крупных региональных бизнесов и проектов.

Одиннадцатое. Развитие транспортной инфраструктуры и услуг.

Правительство должно предоставить возможность развития транспортным и другим инфраструктурным бизнесам, приняв соответствующую программу. Вокруг крупных транспортных инфраструктурных объектов нужно создавать и развивать гибкие, высокотехнологичные и возобновляющиеся объекты инфраструктуры через малые и средние проекты. Так нам удастся организовать внедрение конкурентной транспортной сети в региональный рынок для обеспечения наших лидирующих позиций в Центральной Азии.

Для достижения такого прорыва нам нужно также содействовать развитию конкурентной и открытой авиационной индустрии. Для развития транспортной инфраструктуры необходимо создать условия по привлечению частного сектора при определенных гарантиях государства; реализовать совместные проекты с международными кредитными институтами, которые технологически обеспечат развитие транспортной инфраструктуры.

Двенадцатое. Вступление в ВТО, как реальный механизм экономического роста.

Не дожидаясь давления со стороны членов ВТО, мы должны сработать на опережение — внести изменения в законодательство в соответствии с условиями ВТО для ускорения темпов, адекватных нуждам и уровню развития Казахстана.

Потребуется реформа налоговой и таможенной систем в области энергетики и топлива, и введение прозрачной налоговой системы для внутреннего рынка топлива, переориентация содержания государственной помощи для местных производств.

Налогообложение рынка финансовых услуг также должно быть приведено к условиям ВТО, что, в свою очередь, позволит обеспечить прозрачность деятельности финансово-промышленных групп.

Мы должны довести до логического конца снятие неоправданных ограничений на уровне учредительного участия иностранных инвесторов в секторах финансовых услуг, страхования и строительства, а также подумать над тем, как уравнять условия для естественных монополий Казахстана и новых «игроков», приходящих на рынки строительного сектора, телекоммуникаций, транспорта и т.д.

Нам предстоит приведение законодательной и нормативной базы сельского хозяйства в соответствие с требованиями ВТО для повышения специализации и конкурентоспособности нашей сельхозпродукции.

Тринадцатое. Интеграция в глобальную экономику через участие в международных экономических союзах и ассоциациях.

Укрепление позиций Казахстана в региональных экономических союзах, таких как в ЕврАзЭС, ЕЭП и другие, безусловно, будет содействовать обеспечению благоприятных условий экспорта товаров на региональном рынке. Равно как и присутствие Казахстана в международных экономических блоках и ассоциациях улучшит доступ к международным рыночным нишам.

Здесь необходимо сосредоточиться на проектах, финансируемых Азиатским банком развития, Всемирным банком и Европейским банком реконструкции и развития. Осуществление подобных проектов, как известно, сопровождается передачей самого современного ноу-хау по управлению проектами и существенным увеличе-

нием внимания со стороны международных кругов. Причем оба эти обстоятельства вместе являются более ценными, чем сами кредиты.

Необходимо начать консультации с Европейским инвестиционным фондом и Европейским инвестиционным банком для развития инфраструктуры Казахстана и последующей ее интеграции в более крупные европейские и евразийские проекты.

III приоритет: Современная социальная политика, защищающая слабых и поддерживающая развитие экономики и страны.

Главным критерием результативности всех наших действий в социальной сфере должно быть устойчивое повышение качества и социальных стандартов жизни народа Казахстана в соответствии с уровнем тех наиболее развитых и конкурентоспособных стран мира, в сообщество которых мы устремлены.

Поэтому к числу наиболее приоритетных направлений дальнейшей модернизации социальной сферы относятся следующие.

Первое. Развитие адресной социальной поддержки наиболее «уязвимых» слоев населения.

Мы должны завершить переход на трехуровневую систему пенсионных накоплений.

Нам предстоит реализация комплексной программы поддержки молодых семей и повышения рождаемости.

Мы должны создать наиболее благоприятные законодательные и налоговые условия для привлечения частного сектора в систему обеспечения социальной защиты, в том числе и государственно-частного кредитования на получение образования и новой специальности, в наибольшей степени востребованных казахстанской экономикой.

Второе. Приведение системы социальной помощи в соответствие с условиями рынка.

Необходимо обеспечить социальную поддержку казахстанцев за счет создания рабочих мест, поскольку это остается самой действенной социальной политикой.

Требуется разработка и применение системы критериев оплаты труда в бюджетной сфере и социальных выплат, адекватных росту производительности труда и другим макроэкономическим показателям.

Использование социальных выплат для повышения образования и переподготовки рабочей силы должно стимулировать безработных к посещению обучающих курсов в течение определенного фиксированного периода времени. Это приведет к созданию дополнительного пула квалифицированной казахстанской рабочей силы.

Третье. Создание спроса на новые услуги в социальной сфере.

Нам нужно использовать процесс развития социальной сферы как инструмент развития предпринимательства, и одновременно с этим, согласовывать социальные услуги с реалиями рыночной экономики.

Например, развитие системы здравоохранения должно сопровождаться развитием частной сети первичной медицинской помощи, центров здорового образа жизни, развитием медицинского транспорта на частной основе, созданием собственного производства вакцин на экспорт, другими формами предпринимательства.

Четвертое. Развитие системы современного образования и подготовки квалифицированных кадров.

Решение этого блока вопросов предполагает корректировку уже принятой программы реформ среднего и высшего образования. Нам нужна система престижных инженерных учебных заведений, возможно, с нестандартными условиями приема и особыми требованиями к выпускникам.

Мы должны приступить к формированию собственной национальной управленческой школы.

Надо развивать научные центры с международным участием. Для этого необходимо рассмотреть возможность предоставления государством земельных участков на льготных условиях; вовлечение иностранных государств, корпораций и академических центров в процесс создания новых научных центров в Казахстане.

Диверсификация системы переквалификации и образования будет реально осуществляться за счет сотрудничества этих международных научных центров с местными академическими центрами и организациями.

Пятое. Переподготовка кадров подразумевает подготовку трудовых ресурсов, квалификация которых адекватна реальным экономическим потребностям страны.

Стимулом повышения образования и переподготовки рабочей силы в Казахстане будут социальные выплаты.

Нам предстоит повысить число образовательных учреждений для переподготовки кадров. Чтобы система образования в большей степени отвечала условиям рынка, можно предоставлять налоговые льготы отечественным компаниям, вкладывающим средства для выполнения НИОКР в Казахстане, вузам и научным центрам.

Мы можем пригласить ведущие международные организации по развитию из США, Франции, Германии, скандинавских стран, Японии, России, Испании, Канады и Австралии для создания научно-исследовательских центров, управление которыми напрямую бы осуществлялось донорами. Работа таких национальных исследовательских центров должна быть нацелена на продвижение исследований в каком-либо определенном направлении, а также на создание в процессе исследований своей интеллектуальной собственности. По крайней мере, деятельность двух центров должна быть посвящена исследованиям в области сельскохозяйственных наук, пищевой промышленности и здравоохранения. Правительство и местные органы власти могли бы профинансировать часть затрат на развитие инфраструктуры, необходимой для начала деятельности каждого центра. В этом отношении может пригодиться опыт инженерно-технологических центров в Индии.

Шестое. Вопросы развития жилищного строительства и рынка недвижимости.

У нас уже третий год реализуется жилищная программа. За это время мы смогли в полной мере оценить ее достоинства. И этого времени было достаточно, для того, чтобы обнаружить изъяны программы, о которых, может быть, на первых порах и не думали, решая принципиальную задачу — обеспечение казахстанцев жильем. Поэтому сегодня надо очень тщательно изучить природу этих недостатков и скорректировать жилищную программу.

Надо посмотреть на развитие городов с позиций создания условий для строительства доступного жилья, обратив особое внимание индивидуальному и арендному жилищному строительству. При этом система социального обеспечения должна стимулировать население сосредотачиваться в городах, имеющих соответствующие инфраструктурные преимущества. Это обеспечит необходимую основу для более

привлекательного инвестирования средств в жилищное строительство и недвижимость для частного сектора и, соответственно, сделает жилье более доступным.

Седьмое. Переход на современные принципы и стандарты в организации деятельности в сфере здравоохранения.

Здесь я бы обратил ваше внимание на завершение в основном к 2007–2008 году реализации пакета законодательных и административных реформ в социальной сфере, относящихся к здравоохранению, а также на необходимость ускоренной реализации Государственной программы реформирования и развития здравоохранения.

Мы должны пойти также на продуманную, там, где это экономически и социально оправдано, либерализацию сектора здравоохранения для активного вовлечения частного сектора и обеспечения населения самой современной системой медицинских услуг.

Восьмое. Охрана окружающей среды.

Вопросы в сфере экологии необходимо решать в соответствии с международными стандартами, на основе территориального развития с целью нейтрализации международной озабоченности и улучшения возможности развития «чистых» индустрий.

Меры по охране окружающей среды должны стимулировать создание производств с новейшими технологиями или реконструкцию существующих предприятий.

Здесь нам предстоит решить ряд проблем, в частности, таких как: международное сотрудничество и координация действий в решении проблем экономического развития экологически пострадавших районов; введение законодательных норм по улучшению охраны окружающей среды; и другие элементы экологической безо-пасности.

Девятое. Внедрение международных стандартов управления социальной ответственностью бизнеса.

На этот счет существует специальная программа ООН. И нам предстоит привести свои стандарты в соответствие с этой программой.

Нужно разработать и внедрить общепринятые правила социальной отчетности бизнеса и повышения его социальной ответственности в решении общенациональных задач, сопровождая их созданием преимуществ для «социально-ответственных» бизнесов.

Теперь о других приоритетах предлагаемого сегодня стратегического курса.

Вопросы демократии и политической модернизации общества — а это:

IV приоритет — на мой взгляд, уже прошли определенную «общественную апробацию». Конкретные дальнейшие действия я предполагаю обсудить на первом заседании Государственной комиссии, о которой я уже говорил.

V приоритет — стратегия национальной безопасности, адекватная современным угрозам и вызовам глобального масштаба.

VI приоритет — внешнеполитические задачи, учитывающие динамику мирового развития, у нас в значительной степени проработаны. Тем не менее, они будут обсуждены на Совете безопасности с точки зрения их соответствия и обеспечения ускоренной модернизации Казахстана.

Все перечисленное выше — это только основа наших общих задач. Программа действий Правительства должна дать нам возможность последовательно и взвешенно, без спешки и суеты двигаться в сообщество конкурентоспособных государств мира.

Эта цель должна стать главной идеей всей нации, всех исполнительных органов страны.

Предстоит сложная, напряженная работа каждого члена Правительства и акиматов всех уровней. Должны быть определены ответственные лица за каждый блок проблем. Пробуксовка порученной работы будет означать, что должностное лицо не справляется с возложенной ответственностью и должно заменяться.

При нынешнем составе Правительства были сохранены высокие темпы роста экономики. Начали давать положительные результаты индустриальная и жилищная программы, осуществляться задуманное и в сельском хозяйстве, были разработаны программы в социальной сфере. Самое главное — улучшилось благосостояние граждан.

Эта работа должна продолжаться и развиваться в свете новых задач, о которых я сказал сегодня. Именно поэтому я решил выступить сейчас, чтобы не терять времени на раскачку. Для этого нужна преемственность практических действий исполнительной власти. Поэтому на ваше рассмотрение вношу предложение дать согласие на назначение Премьер-министром вновь Даниала Ахметова. Вы его хорошо знаете, нет необходимости давать характеристику.

Но новые цели, поставленные перед Правительством, требуют и изменений в его составе. Считаю, что нужно поднять самостоятельность и ответственность министерств и агентств, не дублируя их работу. Им придется больше работать в мировом экономическом пространстве, и они должны этому соответствовать.

В случае поддержки вами кандидатуры Д.К. Ахметова на должность заместителя Премьер-министра будет назначен К.К. Масимов, который ранее был министром, заместителем Премьер-министра. Будучи моим помощником, занимался экономическими вопросами. Он был одним из разработчиков Стратегии индустриально-инновационного развития.

Надеюсь, что, с одной стороны, огромный опыт и прагматизм, а с другой стороны, знание тенденций современной мировой экономики, сделают этот тандем эффективным в осуществлении поставленных задач.

«Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» атты Қазақстан халқына Жолдауы

Астана қаласы, 2006 жылдың 1 наурызы

Қымбатты қазақстандықтар!
Құрметті депутаттар және Үкімет мүшелері!
Ханымдар мен мырзалар!

Қазақстан бүгінгі таңда әлеуметтік-экономикалық жаңару мен саяси демократияландырудың жаңа кезеңіне қадам басқалы тұр.

Мен өзіміздің әлемдік рейтинг кестесінің жоғары бөлігіне іліккен елдер тобының ішінен орын алуымызға мүмкіндік беретін басты негіздер мыналар деп білемін.

Біріншіден, өркенді де өршіл дамып келе жатқан қоғамның іргетасы тек қана осы заманғы, бәсекеге қабілетті және бір ғана шикізат секторының шеңберімен шектеліп қалмайтын ашық нарық экономикасы бола алады. Бұл — жеке меншік институты мен келісім-шарттық қатынастарды құрметтеу мен қорғауға, қоғамның барлық мүшелерінің бастамашылығы мен іскерлігіне негізделген экономика.

Екіншіден, біз аға ұрпақты, ана мен баланы, жастарды қамқорлық пен ілтипатқа бөлейтін әлеуметтік бағдарланған қоғам, ел халқының барлық топтары тұрмысының жоғары сапасы мен алдыңғы қатарлы әлеуметтік стандарттарын қамтамасыз ететін қоғам құрудамыз.

Үшіншіден, біз еркін, ашық әрі демократиялық қоғам орнатудамыз.

Төртіншіден, біз дәйекті түрде саяси тежемелік пен тепе-теңдіктің үйлестірілген жүйесіне негізделген құқықтық мемлекет құрып, оны нығайта береміз.

Бесіншіден, біз барлық діндердің тең құқылығына кепілдік береміз және Қазақстанда конфессияаралық келісімді қамтамасыз етеміз. Біз Исламның, басқа да әлемдік және дәстүрлі діндердің озық үрдістерін құрметтеп әрі дамыта отырып, осы заманғы зайырлы мемлекет орнатамыз.

Алтыншыдан, біз қазақ халқының санғасырлық дәстүрін, тілі мен мәдениетін сақтап, түлете береміз. Сонымен қатар ұлтаралық және мәдениетаралық келісімді, біртұтас Қазақстан халқының ілгері дамуын қамтамасыз етеміз.

Жетіншіден, біз өз елімізді халықаралық қоғамдастықтың толық құқылы және жауапты мүшесі ретінде қарастырамыз, ал мұның өзі біздің аса маңызды басымдықтарымыздың бірі. Қазақстан мұнда геосаяси тұрақтылықты және өңірдегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөнінде маңызды міндеттер атқарып отыр.

Бүгін, сіздерге, құрметті қазақстандықтар, өзімнің жыл сайынғы Жолдауымды арнай отырып, мен Қазақстанның әлемнің бәсекеге барынша қабілетті әрі серпінді дамып келе жатқан мемлекеттерінің қатарына қарай қадам басуы жолындағы негізгі басымдықтарды ұсынғым келеді.

1. Бірінші басымдық: Қазақстанның әлемдік экономикаға ойдағыдай кірігуі — елдің экономикалық дамуының сапалық серпілісінің негізі.

Біз Қазақстанның жаһандық экономикалық үрдістерге сәйкес дамып келе жатқан ел болуын қалаймыз. Әлемдегі жасалған жаңа мен озық атаулыны бойына

сіңірген, дүниежүзілік шаруашылықтан шағын да болса өзіне лайық «орнын» иемденген, әрі жаңа экономикалық жағдайларға жылдам бейімделуге қабілетті ел болуын қалаймыз.

Біз қатаң бәсекеге әзір тұрып, оны өз мүддемізге пайдалана білуіміз керек. Қазақстан көп тарапты халықаралық экономикалық жобаларға белсене қатыса алады, қатысуға тиіс те, өйткені олар біздің жаһандық экономикаға кірігуімізге жәрдемдеседі әрі сол арқылы біздің қолайлы экономикалық-географиялық жағдайымызға және қолымыздағы ресурстарымызға сүйенеді.

Мемлекет өз тарапынан іскерлік бастамашылықтың жолындағы заңнамалық, әкімшілік және бюрократиялық кедергілерді ысырып тастауға, жеке меншік капиталдың келешегі үлкен кемел бастамаларына тікелей қолдау көрсетуге міндетті.

Қазақстанның экономикалық дамуындағы сапалық «серпілісті» әлемдік экономикаға кірігудің қажетті шарты ретінде пайымдай отырып, мен мынадай бағыттарға баса назар аудару керек деп санаймын.

1.1. Халықаралық маңыздағы «серпілістік» жобаларды іске асыру, индустрияны дамыту, әлемдік рыноктың белгілі бір тауашаларында бәсекеге қабілетті бола алатын тауарлар мен қызметтерді өндіру.

Біз түпкі өнімдерін экспортқа шығаруға бағдарланған өндірістерді, мұнай-газ, көлік саласында және машина жасау мен металлургиядағы, химия мен агроөнеркәсіп кешеніндегі басқа да ішкі салаларда бірлескен кәсіпорындар құруға және дамытуға арқа сүйеуіміз керек. Алдымызда халықаралық ұйымдардың белсене қатысуымен биотехнологиялық орталықтар; өңірлік IT-орталық ретінде ақпараттық технологиялар паркін дамыту міндеті тұр.

Үкімет ұлттық тауарлар мен қызмет көрсетудің бәсекеге қабілеттілігін қолдауға бағытталған нақты бағдарламалар қабылдауы қажет. Жеке меншік бизнесті қолдаудың және оның тауарлары мен қызметін әлемдік рыноктарға жылжытатын мамандандырылған құрылымдар болуы шарт, мұндай ұйымдардың әлемдік тәжірибесін зерделеп, оны еліміздің жағдайына бейімдеуіміз керек.

1.2. Қазақстанның өңірлік және халықаралық экономикалық бірлестіктер мен ассоциацияларға қатысуы жолымен халықаралық экономикаға кірігуі.

Қазақстан көп тарапты халықаралық экономикалық жобаларға белсене қатыса алады және қатысуға тиіс, мұның өзі біздің жаһандық экономикаға кірігуімізге жәрдемдеседі әрі біздің экспорттаушыларымызға қолдау көрсетеді.

Өңірлік серіктестікке келгенде, біз ЕурАзЭҚ шеңберінде өзара тиімді ынтымақтастықты кеңейтуге және Біртұтас Экономикалық кеңістікті қалыптастыруға одан әрі септесе беру ниетіндеміз.

Сонымен қатар Бүкіл дүниежүзілік банк, Еуропа Қайта құру және даму банкі, Азия даму банкі және таяуда құрылған Еуразия даму банкінің жобаларына баса назар аудару керек.

1.3. Қазақстанды экономикалық жаңарту мен халықаралық рыноктарда бәсекеге қабілеттілігін нығайтудың қосымша құралы ретінде БСҰ-ға кіру.

Қазақстанның БСҰ-ға кіруі жолындағы келіссөз үдерісі тоқтаусыз жүргізіліп жатыр. Республиканың сыртқы сауда режимін реттейтін заңдарының едәуір бөлігі

қазірдің өзінде БСҰ нормаларына сәйкес келтірілді немесе Парламентте талқылану үстінде.

Еліміздің осы халықаралық экономикалық ұйымға енуі Қазақстанның дүниежүзілік рынoктағы бәсекеге қабілеттілігін нығайту үшін кең мүмкіндіктер ашатынына сенімдімін. Дегенмен осы мүмкіндіктерді ұтымды әрі тиімді пайдалана білу керек.

Біз әлі қолға алынбаған секторлардағы шетел инвесторларының құрылтайшылық қатысуы деңгейіндегі экономикалық тұрғыдан өзін ақтамайтын шектеулерді алып тастауымыз керек.

1.4. Экспорттық-импорттық кредиттеуді дамытуды мемлекеттік қолдау.

Шикізаттық емес тауарлардың экспорты мен жоғары технологиялық жабдықтардың импортын қолдау мен кредиттеу басымдыққа айналуға тиіс.

Бүгінгі күні дайын өнімдер экспортының көлемі жылына 2 млрд. АҚШ долларын құрап отыр. Шикізаттық емес экспорт 10 жылға жуық осы деңгейде қалып келеді. Ендігі жерде осы көлемді үдемелі түрде ұлғайтатын уақыт жетті.

Біз үздік әлемдік тәжірибеге сүйеніп, шет елдердің экспорт-импорт агенттіктерімен ынтымақтастықты белсенді дамытуымыз керек.

1.5. Қазақстанның жаңа технологияларды әзірлейтін және дамытатын халықаралық компаниялардың құрылтайшысы және акционері ретінде қатысуы.

Қазақстанға өзінің ғылыми әлеуетіне қоса жоғары технологиялардың халықаралық бизнесіне қатысатын және оған бастапқы құрылтайшылық деңгейінде қатысу жөнінде бастамашылық танытатын уақыт жетті деп білемін.

Бұл жерде осы жұмыс үшін жауап беретін Инновациялық қордың атқаратын рөлі өте маңызды.

Біздің осы орайда экономикалық дамудың барынша «серпілісті» бағыттарындағы озық технологиялық идеяларды игеру үшін күллі дүние жүзіндегі жаңа немесе енді қалыптаса бастаған жоғары технологиялық компаниялар акцияларының пакеттерін сатып алатын басқа елдердің өнегесіне ден қойғанымыз абзал.

Осы арқылы біз тиісті авторлық құқық пен зияткерлік меншіктің иесі бола аламыз. Мұндай жобалар үшін бізге өзге елдердегі «құрметті консулдар» институтын кеңінен пайдалану керек.

Үкімет Қазақстанның халықаралық рынoктағы технологиялық бастамашылығы мәселесін мұқият пысықтауы тиіс.

1.6. Қазақстанда зиаткерлік меншік құқығымен және сауда маркасымен қорғалған тауарлар өндірісі үшін қолайлы жағдайлар қалыптастыру.

Қазақстанның авторлық құқық пен сауда белгісін қорғаудың қатаң кепілі ретіндегі беделін нығайту бізге экономиканың жаңа секторларын белсенді түрде дамытып, әртараптандыруға мүмкіндік береді.

Қазақстанда алдамыш өнімдерге төзбестік көзқарас туғызуға бағытталған жариялы науқан жүзеге асырылуға тиіс, сонымен қатар зияткерлік меншік құқығын бұзу мен сауда белгілерін қолдан жасаушылар үшін әкімшілік және қылмыстық құдалау шараларын қабылдау керек. Мұндай шаралардың жоғары технологиялық және ғылыми қамтымды өнімдер шығарушылардың мақұлдауы мен қолдауына ие болатынына, Қазақстан экономикасына жаңа инвестициялар ағысын қамтамасыз етіп, оны әртараптандыруға кең мүмкіндіктер ашатынына сенімдімін.

1.7. Ең жоғары халықаралық стандарттарға сай келетін академиялық орталықтар мен оқу орындарын құру.

Қазақстанда халықаралық ұйымдардың қатысуымен осы заманғы ғылыми орталықтар мен «технологиялық парктер» құру мен дамыту, жаңа технологияларды игеру үдерісіне қолдау көрсету мен кадрлардың білігін бағдарлаудың икемді жүйесін қалыптастыруымыз керек.

Ғылыми әлеуетті дамыту қолданбалы ғылымды өндіріс пен бизнеске мейлінше жақындатуға бағытталуға тиіс.

Көш басында жүрген академиялық институттар мен орталықтарды Қазақстанға тарту үшін тиісті алғышарттар жасау қажет. Бұл үшін бізге Қазақстанда халықаралық оқу орындарын бірлесе дамыту үшін «инкубациялық жобалар» үлгісіндегі құралдарды пайдалануымыз керек.

«Инкубациялық жобаларды» дамытуды көтермелеу мақсатында Үкімет, Үндістанда жасалғандай, ғылыми орталықтарды дамыту үшін жер телімдерін тегін беру, бастапқы капитал бөлу, қажетті негіздік инфрақұрылымды жасақтау және басқа да бірсыпыра шараларды ұйымдастыру мәселелерін шешуге тиіс деп санаймын.

1.8. Осы заманғы және бәсекеге қабілетті көлік-коммуникациялық инфрақұрылымды дамыту.

Қазақстанның көлік-коммуникация кешенінің басты мақсаты еуразиялық көлік жүйесіне кірігу болып қала береді. Көлік-коммуникация кешенін дамыту Еуропа мен Азия ортасындағы аралық көпір болып отырған еліміздің геостратегиялық орналасуының артықшылықтарын пайдалануды толығымен қамтамасыз етуге тиіс.

Жүктердің тез өткізілуін ұйымдастыру жөнінде тиімді рәсімдер енгізу үшін көршілермен арадағы нақтылы уағдаластықтарды дамыту қажет.

Осы және басқа да міндеттердің бәрі Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі Көлік стратегиясын әзірлеу мен іске асыру барысында ескерілуге тиіс.

Бұл мәселелерді шешуде біз мемлекеттік-жеке меншік серіктестікті қамтамасыз ету тетіктеріне баса назар аударуға тиіспіз.

1.9. Табиғат ресурстарын пайдаланудың ашық саясатын іске асыру.

Біз табиғи ресурстарды пайдаланудың, трансұлттық компаниялармен және өңірдегі басты көршілерімізбен ынтымақтастықтың айқын әрі тұрақты шарттарын қамтамасыз етудің ашық саясатын жүргізуге бастама көтердік және оны одан әрі жүргізе беретін боламыз. Бұл Қазақстанның энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге нақты үлес қосып отырған келешегі зор сенімді әріптес ретіндегі беделін нығайта түседі.

Біз қазір Қазақстанның энергия ресурстарын әлемдік рынокқа жеткізудің арналарын әртараптандыру мен олардың тұрақтылығын қамтамасыз етуге, сондай-ақ мұнай-газ кешеніне тікелей қатысты тереңдете өңдеу салаларының ең озық қарқынмен дамытылуына баса назар аударуымыз керек.

1.10. Алматыны қаржы және іскерлік белсенділіктің ірі өңірлік орталығы ретінде дамыту.

Орталық Азия өңірінің басты қаржы орталығы ретінде Алматының серпінді дамуы Қазақстанның ірі қаржы ұйымдарын өңірлік үлкен бизнес-жобаларға арналған займдар беру, сақтандыру мен қаржы қызметін көрсету саласында негізгі

«мердігерлерге» айналдыру үшін қолайлы жағдайлар мен мүмкіндіктер туғызу мақсатына бағытталуға тиіс.

Қаржы орталығының тиімді жұмысын қамтамасыз ету үшін тиісті инфрақұрылымдар, ең алдымен, телекоммуникациялар жасақтау қажет. Сонымен қатар іскерлік қасиетімен танылған әрі осындай орталықтар мен сырт жерлерде еркін аймақтар құру жөніндегі жұмыс тәжірибесі мол мықты менеджерлер тарту қажеттігі де анық.

«Еркін» қаржы-экономикалық аймақтарында ілеспе қызмет көрсету рыногын дамытуға да ерекше назар аудару керек.

1.11. Нақты іске асыру.

Бірінші басымдықты нақты іске асыру мақсатында Үкіметке мына міндеттерді тапсырамын:

2006 жылы қолданылып жүрген нормативтік-құқықтық базаға талдау жасап, ретке келтіретін болсын. Қазақстан Республикасының «Бәсекелестік және монополистік қызметті шектеу туралы» Заңының жаңа редакциясын, «Концессиялар туралы» және «Өңірлік қаржы орталығы — Алматы қаласы туралы» заңдарды әзірлесін.

Салықтық және кедендік әкімшілік жүргізу реформасын іске асырсын, отандық өндірушілерге мемлекеттік көмек көрсетуді қайта бағдарласын, техникалық реттеудің ішкі стандарттарын БСҰ-ның халықаралық стандарттарына сәйкес келтірсін, қаржылық қызмет рыногын реформалауды жалғастырсын.

БСҰ-ға кіру шеңберінде біздің экономикамыздың кейбір салаларын, әсіресе, шикізатты өңдеуді дамыта отырып, ауыл шаруашылығын қолдауға мүмкіндік беретін арнаулы экономикалық «бейрімделу бағдарламасын» әзірлеп, іске асыратын болсын.

Халықаралық рыноктың Қазақстан бәсекеге қабілетті өнім беруші бола алатын барлық секторларын ізерлей зерделеуді жалғастырсын және соны ескеріп, халықаралық әсекеге қабілетті ұлттық тауарлар мен қызметті қолдаудың нақтылы және нысаналы бағдарламасын жасайтын болсын.

Даму институттарымен және жетекші қазақстандық компаниялармен бірлесіп, мақсатты орта мерзімдік және ұзақ мерзімдік жобалар тізбесін түзетін болсын. Индустриялық аймақтардың, атап айтқанда, Астанадағы аймақтың, арнаулы экономикалық аймақтардың, көлік-логистикалық орталықтардың мәселелерін пысықтасын. Қытаймен шекаралық ынтымақтастықтың «Қорғас» орталығын дамытуға ерекше назар аударылуға тиіс.

Мемлекеттік даму институттарының іс-қимылын үйлестіру үшін құрамына барлық даму институттары кіретін Басқару компаниясын жасақтасын.

Биылғы жылы Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі Көлік стратегиясы бекітіліп, онда мемлекет-жеке меншік серіктестігі негізінде инфрақұрылымды дамыту бойынша бизнеспен арадағы тиімді ынтымақтастық қамтамасыз етілсін. Еуропа-Азия аралығында сапалы тасымалды қамтамасыз ету үшін кем дегенде 2-3 авиациялық торап құрылсын. Әуе тасымалына сапалы қызмет көрсетілуін қамтамасыз ету үшін Астана қаласында қызмет көрсету орталығы құрылсын.

2. Екінші басымдық: Қазақстан экономикасын тұрлаулы экономикалық өрлеудің іргетасы ретінде одан әрі жаңарту мен әртараптандыру.

Ел экономикасындағы өрлеудің тұрлаулы әрі серпінді сипатын ұстап тұру үшін мемлекет қазынагерлік, кредит-ақша саясатының, өндірістің негізгі факторларын

тиімді қайта бөлуді мемлекеттік реттеу тетіктерін пайдаланып, жоғары сапалы өнім мен қызметке деген сұранысты көтермелеп отыруға міндетті.

Қазақстан экономикасын алдағы уақытта одан әрі жаңарту мен әртараптандыру мақсатында нақтылы тұрғыда мынадай бағыттарға баса көңіл бөлу керек деп санаймын.

2.1. Ақша-кредит саясаты.

Ақша-кредит саясатының негізгі мақсаты — инфляцияны тежеуді қамтамасыз ету. Бұл мақсатқа жету жолындағы жауапкершілік Ұлттық банк пен Үкіметке жүктеледі. Олардың қолында сол үшін барлық өкілеттіктер мен құралдар бар.

Ақша-кредит саясатының келесі міндеті — қаржы нарығының тұрақтылығын қамтамасыз ету, инфляция өсімінің залалды зардаптарын төмендету, сонымен бір мезгілде экономикалық өрлеуді ынталандыру үшін нақтылы айырбас бағамының икемділігін сақтап тұру. Осы орайда Ұлттық қор маңызды рөл атқаруға тиіс. Үкімет Қор қаражатының ашықтығын және ұтымды құралуы мен пайдаланылуын қамтамасыз етуге тиіс деп санаймын.

2.2. Қадағалау тәртібі мен тиімді салық саясаты.

Салық және кеден саясатын реформалау күллі экономикалық жаңару саясатының маңызды құралы болуы керек.

Экономикамыздың жаңа салаларын әртараптандыру мен дамытуды ынталандыру, бұл салаларға шетел капиталы мен соны ілімді тарту мақсатында икемді салық және бюджет саясатын пайдалану маңызды.

Өндірісті дамыту мен кеңейту мақсатында қосымша құн салығының мөлшерлемесін төмендету қажет деп санаймын.

Ірі салық төлеушілерден түскен салық түсімдерін жинауды тексеру үшін Қаржы министрлігінің Салық комитетінде арнаулы бөлім құруды ойластыру керек. Ол бөлім тексеру ісіне мүдделер қайшылығынан ада халықаралық аудиторлық фирмаларды тартуға тиіс. Қатаң бюджет және салық тәртібі сақталуға тиіс.

2.3. Экономиканың отын-энергетика және өндіруші секторларының тиімділігі мен экономикалық қайтарым деңгейін арттыру.

Ішкі және әлемдік рыноктардың жаңа тауашаларын біз өндіруші өнеркәсіптің мұнай, газ және басқа салаларында терең өңдеуді дамыту есебінен игеруіміз керек.

Әрбір мұнай-газ кеніші кәсіпкерлікті дамытудың осы заманғы тұрмыстық қызмет көрсетуден бастап, ең озық инженерлік және бағдарламалық қамтамасыз ету саласына дейінгі ауқымды қамтитын өзіндік тұтас аумақ ретінде қарастырылуға тиіс.

Тұтынушыларының алдында Қазақстан сенімді өнім берушінің абыройын жоғары ұстауға тиіс. Биылғы жылдың ішінде Үкімет Қазақстанда мұнай-химия өнеркәсібін дамытудың таяудағы 10 жылға арналған кешенді Бас жоспарын нақтылы орындауға кіріседі деген ойдамын.

2.4. Мемлекеттік активтерді тиімді басқару.

Үкімет мемлекет активтерін басқарудың ашық және айқын жүйесін жасауы қажет. Мемлекеттің меншігіне түгендеу жүргізіп, күллі еліміз үшін біртұтас деректер базасын жасаған жөн. Медетшілік жасау немесе банкроттық туралы шешім шығарған кезде біртұтас өлшемдер қолданылуы керек. Банкроттық шығынды

мемлекеттік кәсіпорындардың қызметін қалпына келтіру мүмкіндігі қалмаған жағдайда жасалатын соңғы қадам болуға тиіс.

Банкроттықты мемлекеттік мүлікті басқарудың өзі үшін ең ұтымды тәсілі санайтын белгілі бір конкурстық басқарушыларды қайталап қатыстыру тәжірибесінен арылып, бұл салада барынша бәсекелестік туғызуды ойластырған дұрыс. Қажеттігіне қарай, мемлекеттің неғұрлым ірі активтерін басқару үшін халықаралық компанияларды да жалдау керек.

2.5. Нарық қағидаттары негізінде мемлекет пен жеке меншік сектор арасындағы экономикалық өзара қатынастардың тиімділігін арттыру.

Біз экономикаға мемлекеттің қатысуын әкімшілік реформаның есебінен оңтайландыруымыз керек.

Жаңа экономика жаңа басқару шешімдерін қажетсінеді, ал ондай шешімдерді осы заманға сай ойлай білетін және түпкі нәтижеге бағдарланған мемлекеттік менеджерлер ғана қабылдауға қабілетті.

Қоғамдағы келісім-шарттық қатынастарды дамыту мен жеке меншік институтын нығайту үшін қосымша заңнамалық және әкімшілік шаралар, сондай-ақ даулар мен төрелік ету рәсімдерін тәуелсіз тұрғыда қарау жүйесін дамыту қажет.

Келісім-шарттық міндеттемелерді орындамағаны үшін экономикалық, әкімшілік, керек десеңіз, қылмыстық жауапкершілік билік органдарының өкілдеріне де, сондай-ақ экономикалық өмірдің басқа да барлық агенттеріне қолданылуға тиіс.

Біз үшін миноритарлық акционерлер мен құрылтайшылардың құқықтарын қорғау жөніндегі бара-бар заңнаманың болуы өте-мөте маңызды. Сондай-ақ, ұлт меншігінен қайтадан алуға қарсы заңнамалық кепілдіктер берілуін қарастыру қажет.

«Электрондық үкімет» жүйесін шұғыл енгізу қажеттігін әдейі баса көрсеткім келеді. Ол мемлекеттік органдар қызметінің тиімділігін арттырып, сыбайластық пен әкімшілік кедергілерді кемітуге қол жеткізеді.

2.6. Кәсіпкерлікке кең ауқымды мемлекеттік қолдауды іске асыру, шағын және орта бизнестің тұғырын кеңейту мен нығайту.

Шағын кәсіпкерлікті дамыту қоры халықтың кәсіпкерлік әлеуеті мен бастамашылығын іске асыруға тырысқан түрлі топтары үшін қаржы ресурстары мен сараптама жасаудың нақты қайнарына айналуға тиіс. Қордың өкілдік желісін кеңейту, өңірлердегі кәсіпкерлікті қолдауға бағытталған жұмысты күшейту қажет.

Сонымен қатар, металлургияда, банк саласында, сақтандыруда, химия өнеркәсібінде және басқа салаларда сақталып қалған «жасырын» монополияларды құрту қажет. Мұны монополияға қарсы заңнаманы реформалау арқылы, сондай-ақ отандық және шетелдік жаңа компаниялардың экономиканың осы секторларына кіруі үшін тартымды әрі ашық жағдайлар туғызу арқылы, яғни осы секторлардағы бәсекелестікті арттыру арқылы жасау керек.

Бюрократияның өндірістік активтерге бақылау жасауға ұмтылған әрекеттеріне жол бермеу керек.

2.7. Өңірлік әлеуметтік даму мен кәсіпкерлік корпорацияларын құру есебінен экономикалық өркендеудің өңірлік «локомотивтерін» жасақтау.

Әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар (ӘКК) — бұл өз қызметін өндірістен және тауарлар мен қызмет сатудан пайда табу мақсатында ұйымдастыратын

тұрлаулы бизнес-құрылымдар. ӘКК-нің коммерциялық корпорациялардан басты айырмашылығы сонда, олар алынған пайданы өздері мүддесін көздеп құрылған сол өңірдегі халықтың әлеуметтік, экономикалық немесе мәдени мақсаттары үшін қайтадан жұмсайды.

Қазақстанның түрлі өңірлерінде бастапқы кезеңде қолдарына коммуналдық меншікті, жерді, жаңа бизнес жасау үшін пайдалануға болатын жұмыс істеп тұрған рентабельсіз кәсіпорындарды беру арқылы ӘКК жасақтауға болады.

Әрбір ӘКК өзіндік бір өңірлік даму институтына айналуға тиіс, оның еліміздің тиісті өңіріндегі мемлекеттік активтерді басқаратын холдинг компаниясы ретінде жұмыс істеуі мүмкін.

Содан кейінгі кезеңде басқару тәжірибесін жинақтауы мен ӘКК-нің капиталдану деңгейінің артуына қарай олардың өңірлік және халықаралық рынокқа шығуымен қоса, «жауапкершілік аясын» кеңейту мен әртараптандыру жөнінде әңгіме қозғауға болар еді.

Бұл корпорациялардың қызметі жаңа жобалар тартуға, шағын және орта бизнесті дамытуға, кооперациялануды күшейтуге бағытталады.

Сөйтіп ӘКК ірі жұмыс берушілерге әрі ел дамуының жолбасшысына айналады, бұл ретте ол мемлекеттік қызметшілер санын өсіріп, мемлекетке салмақ салмайтын болады.

2.8. Экономиканы теңдестіре дамыту қажеттігіне сай келетін аумақтық даму.

Бүгінгі таңда тұтас алғанда еліміздегі экономикалық жаңарудың «локомотиві» болуға қабілетті дамыған өңірлік орталықтардың экономикалық қызметін жандандыруға, сондай-ақ өңірлердің ұтымды экономикалық мамандануын қалыптастыруға бағытталған осы заманғы жаңа аумақтық даму стратегиясы қажет. Мұның бәрі де Қазақстанның 2015 жылға дейінгі аумақтық даму стратегиясында бейнеленуге тиіс.

2.9. Астананы осы заманғы әлемдік стандарттарға сай келетін қала ретінде, Еуразиядағы халықаралық ықпалдастықтың ірі орталықтарының бірі ретінде дамыту.

Қысқа мерзімнің ішінде Астана еліміздің осы заманғы жедел өсіп келе жатқан ірі қаласына айналып үлгерді. Оның еуразиялық кеңістіктегі үлгілі астанаға айналуы үшін, еліміздің тұрлаулы дамуын қамтамасыз етудің негізіне айналуы үшін толық мүмкіндігі бар.

Біз бұл үшін бірнеше ауқымды жобаларды іске асыруымыз керек.

Астананың сол жағалауында осы заманғы медицинаның негізгі бағыттарын біріктіретін жаңа орталықтың негізінде осы заманғы, инновациялық және серпінді медициналық қызмет кластерін құру қажет.

Елордамызда бірегей академиялық орта қалыптастыру үшін біз халықаралық деңгейдегі беделді университет құратын боламыз.

Сонымен қатар, құрылыс материалдары, жиһаз, азық-түлік өнеркәсібі салаларының өндірістері және басқа да бәсекеге қабілетті бағыттар шоғырландырылатын индустриялық аймақтың дамуын да қамтамасыз ету қажет.

Әрбір құрылыс салушы өз капиталының бір бөлігін қаланың әлеуметтік саласының дамуына жұмсауға тиіс. Бұл қаланы дамыту үдерісіне бизнесті және халықты тартудың маңызды факторы болып табылады.

Әлемдік бизнестің, іскерлік туризмнің, халықаралық маңызы бар ғылыми және мәдени шаралар өткізудің тартымды орынына айналдыру үшін қаланың беделдік бейнесін көтере беруге баса көңіл бөлу керек.

Келешекте қаланың дамуы Теміртау, Қарағанды агломерациясы және Щучье-Бурабай курорттық аймағы қалаларын қамту арқылы құрылатын желілік «өсу аймағының» жасақталуы арқылы өзгеруге тиіс.

2.10. Нақты іске асыру.

Екінші басымдықты нақты іске асыру мақсатында Үкіметке мыналарды тапсырамын:

Валюталық операцияларды жүзеге асыру тәртібін оңайлату арқылы «Валюталық реттеу туралы» Заңға тәуелді актілерді әзірлеу жұмыстарын аяқтайтын болсын.

2007 жылдан бастан қосымша құн салығының ставкасын 1%-ға, ал 2008-2009 жылдары қосымша тағы да 1-2 %-ға азайту.

2008 жылдан бастап әлеуметтік салық шамамен 30%-ға азайтылып, ол жұмыс берушілерді жұмысшылар жалақысын өсіруге ынталандыруы керек.

2007 жылдан бастап, барлық жеке тұлғалар үшін табыс салығының 10%-дық белгіленген мөлшерлемесі енгізілсін. Еңбекақысы аз жұмысшылар санатының табыс деңгейін сақтау мақсатында айлық есептік көрсеткіштің орнына олардың салық салынатын табысынан ең аз жалақы мөлшерін алып тастауды ұсынамын.

2007 жылдың 1 қаңтарынан бастап шағын бизнес субъектілері үшін салық салудың кемітілген бірыңғай мөлшерлемесі енгізілсін.

6 ай ішінде жоғарыда айтылған Салық қызметінің арнайы бөлімін құру жөнінде нақты ұсыныс әзірлесін.

2006 жылы мұнай-химия өндірісін дамытудың таяудағы 10 жылға арналған кешенді Бас жоспарын белсенді түрде іске асыруды қолға алсын.

Пайдалану мен тиімділік өлшемінің нақты мақсаттарын айқындау арқылы Мемлекеттік меншіктің бірыңғай тізілімін жасасын.

2006 жылдың ішінде келісім-шарттық міндеттемелерді орындау үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған қосымша шаралар кешенін әзірлеп, талқылауға ұсынатын болсын.

Ұлттық банк пен Қаржы рыногын және қаржы ұйымдарын қадағалау және реттеу жөніндегі агенттік компаниялардың жарғылық қорындағы үлестері аз инвесторлардың, акционерлер мен құрылтайшылардың құқықтарын қорғау туралы заңды әзірлесін.

«Электрондық үкімет» жобасын іске асыруды жеделдетсін. Ол үшін биылғы жылы «Біріздендірілген номерлердің ұлттық тізілімі туралы» Заң қабылдануға және «Ақпараттандыру туралы» Заңға тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілуге тиіс. Нақты іске асырылған жағдайда мұның өзі әрбір азаматтың енді қазіргі кезде жиі талап етіп жүрген СТН, ӘЖК, төлқұжат нөмірі және басқа да құжаттардың орнына өзінің әмбебап дербес кодын иеленуіне мүмкіндік береді.

6 ай ішінде монополияға қарсы және бәсекелестікті қорғау туралы заңнамаларды жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізілсін.

2006 жылы Қазақстанның 2015 жылға дейінгі Аумақтық даму стратегиясын әзірлеуді аяқтайтын болсын.

3 ай ішінде әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар құру тұжырымдамасын әзірлесін және 2006 жылдың қыркүйегіне дейін нақты көрсетілген өңірлерде ӘКК құрайтын болсын.

2006 жылы Астана қаласының 2030 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспарын және Астананың әлеуметтік-экономикалық дамуының 2006–2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыруды қолға алсын.

6 ай ішінде заңнамаға «Самұрық» мемлекеттік холдинг компаниясының қызметіне қатысты өзгерістер енгізсін және ұлттық компаниялардың құнды қағаздарын қаржы рыногына шығару бағдарламасын әзірлесін.

3. Үшінші басымдық: Халықтың неғұрлым «әлжуаз» топтарын қорғайтын және экономиканың дамуына қолдау көрсететін осы заманғы әлеуметтік саясат.

Әлеуметтік саланы одан әрі жаңартудың барынша басым бағыттарының қатарына мыналар жатады.

3.1. Халықтың неғұрлым «әлжуаз» топтарына қолдау көрсету.

Мемлекет, бұрынғысынша, халықтың әлеуметтік жағынан «әлжуаз» топтарына қолдау көрсету үшін қаражат аямайтын болады.

Өңірлік әскери жанжалдарға қатысушылар мен халықтың бірқатар басқа да санаттарына мемлекеттік қолдау көрсету деңгейін көтеруге болады әрі солай істеу қажет деп санаймын. Әлеуетті құрылымдар зейнеткерлерінің зейнетақыларын төлеуде орын алған келеңсіздіктер жойылып, мұнда тиісті тәртіп орнатылуға тиіс.

Жеке сектордың әлеуметтік қызмет көрсету жүйесін қамтамасыз етуге, әсіресе білім алу мен жаңа мамандықтар беру ісіне қатыстыратын, сондай-ақ, бизнестің әлеуметтік тұрақтылықтағы жауапкершілігін күшейтетін уақыт жетті.

3.2. Әлеуметтік қолдау көрсету жүйесінің нарықтық экономика талаптарына сай қайта бағдарлануы.

Нағыз пәрменді әлеуметтік саясат — ол халықты жұмыспен тұрлаулы қамту саясаты болып келді және болып қала береді.

Мемлекет қоғамның шын мәнінде осындай көмекке зәру мүшелеріне ғана қолдау көрсету жөніндегі толық жауапкершілікті өз мойнына алуға міндетті деп санаймын.

Осыған орай әлеуметтік көмек көрсету саясаты «әлеуметтік топтардың мұқтаждықтарымен» айқындалуға тиіс емес, қайта «еңбекке қабілетті азаматтарды жұмысшылар сапына қосуға даярлау» міндеті ауқымында шоғырландырылуға тиіс. Азаматтарға қолдау көрсетудің мемлекеттік жүйесі олардың қайта оқып-үйренуі мен жаңа кәсіпті меңгеруіне ынталандыру бағытында құрылуы керек.

Өткен жылдың тамызында менің қазақстандықтармен тікелей эфир арқылы жүздесуім кезінде зейнетақы мен әлеуметтік төлемдерді әр айдың өзінде төлеу жайында өте көп ұсыныстар келіп түсті. Бұл мәселені шешетін боламыз.

Әлеуметтік қызмет көрсету саласын, әлеуметтік қызмет көлемін кеңейту және олардың сапасын арттыру үшін әлеуметтік қызметтің кепілді және қосымша тізбесін әзірлеп, оны заң жүзінде бекіту және оларды беру тәртібіне өзгерістер енгізу қажет.

Әлеуметтік қызмет көрсетудің мемлекеттік стандарттарын енгізу әлеуметтік қызмет көрсету ісімен шұғылданатын ұйымдардың қызметін міндетті түрде лицензиялауды кіргізу және олардың жұмысшыларын тіркеу керек болады.

3.3. Тұрғын үй құрылысы және жылжымайтын мүлік рыногын дамыту мәселелері.

Бізде тұрғын үй бағдарламасы іске асырылып жатқанына үшінші жыл. Осы уақыт ішінде біз оның артықшылығын бағалауға толығымен көз жеткіздік.

Тек 2005 жылы ғана қаржыландырудың барлық көздері бойынша бағдарламада көрсетілген 3 млн. шаршы метрдің орнына 5 млн. астам шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді, бұл 2004 жылғы деңгейден 1,8 есеге көп.

Осы саладағы табыстар мен кемшіліктерді тыңғылықты зерделеп, тұрғын үй бағдарламасына түзетулер енгізу керек.

Жеке тұрғын үй құрылысын кең ауқымда дамыту үшін ынталандыру жағдайларын жасауымыз керек.

Ипотекалық несиелеу жүйесі бойынша тұрғын үй сатып алуға табысы жетпейтін азаматтар үшін тұрғын үй құрылысы жинақтары жүйесін одан әрі дамыту керек.

Елімізде тұрғын үйді жалға беру рыногын әлемдік стандарттарға сай дамытып, оны мемлекет үшін ашық, бизнес үшін тартымды ету керек.

3.4. Денсаулық сақтау саласын ұйымдастыруда осы заманғы қағидаттар мен стандарттарға көшу.

2005 жылдан бастап денсаулық сақтау саласын дамыту мен реформалау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаның іске асырылуы саланың таңдап алынған стратегиялық даму бағытының негізінен дұрыс және тиімді екенін дәлелдеді.

Бұған қоса, жаңа міндеттерді есепке алып, халықаралық стандарттарға көшуді ескеретін болсақ, биылғы жылы саланың заңнамалық және әкімшілік реформалар пакетін іске асыру жөніндегі жұмыстарды аяқтау керек деп санаймын.

Қазақстанда ең жоғары деңгейдегі осы заманғы клиникалар құру мен оларды басқару үшін шетелдік жетекші компанияларды тарту қажет.

Медициналық қызметкерлерге ақы төлеуде көрсетілген медициналық көмектегі еңбектің сапасын, көлемі мен күрделілігін, сондай-ақ біліктілік деңгейін ескере отырып, жұмыстың соңғы нәтижесіне қарай жаңа қадамдар жүзеге асырылуға тиіс.

3.5. Халықаралық стандарттарға сәйкес қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

2006 жылы біздің экологиялық заңнамаларымызды халықаралық озық актілермен үйлестіруге, жаңа стандарттарға көшуге, мемлекеттік бақылау жүйесін жетілдіруге бағытталған Экология кодексі қабылдануға тиіс.

Тұтас алғанда, біз 2010 жылы қоғамның тұрлаулы дамуының негізгі экологиялық стандарттарын жасауға тиіспіз.

3.6. Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігінің халықаралық стандарттарын енгізу.

Қазақстандық бизнес қазірдің өзінде аяғынан нық тұрды, өзінің әлеуметтік жауапкершілігін пайымдай бастады және өз қызметін соған сәйкес құруда. Бұл істе ұлттық компаниялар мен ірі инвесторлар қайырымдылық шараларына, білім, денсаулық сақтау, спорт пен мәдениет жобаларына қаржы бөлу, әлеуметтік жағынан қорғаусыз азаматтарға нақты қолдау жасау арқылы үлгі көрсетуде.

Мұндай тәжірибе дамыған елдердегі сияқты бизнес-орта үшін қалыпты жағдайға айналуы керек.

Мәселен, экономика үшін білікті кадрлар даярлау саласында бизнес пен білім беру жүйесінің бірлескен қызметі компаниялар үшін де, тұтастай алғанда бүкіл еліміздің мүддесі үшін де пайдалы болмақ.

Әлбетте, бұл жерде байыпты түсінік жұмыстарының жүргізілуі және бизнес бастамаларына қолдау көрсету бағдарламасы қажет етіледі.

Бізге бизнестің әлеуметтік есептілігінің жалпыға ортақ ережесін әзірлеп, жалпыұлттық міндеттерді шешуде осы саладағы халықаралық озық тәжірибелерге сүйене отырып, оның әлеуметтік жауапкершілігін арттыратын уақыт келді деп ойлаймын.

Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігінің стандарттары БҰҰ-ның Жаһандық шартында айқындалған.

3.7. Еңбек ресурстарын дамытудың тиімді жүйесін құру.

Бізге осы заманғы көші-қон саясатының тұжырымдамасы керек.

Қазақстанда қалыптасқан қолайлы әлеуметтік-экономикалық ахуал шетелдік жұмыс күшінің ағылып келуіне жағдай туғызып отыр.

Үкімет басқа елдердің тәжірибелерін ескере отырып, республика аумағында жұмыс істеп жүрген заңсыз еңбек мигранттарын ішкі істер органдары мен басқа да тиісті ведомстволарда тіркеу арқылы заңдастыру жөніндегі бір реттік акциялар өткізудің тетіктерін әзірлеуі қажет.

Сонымен қатар бізге республикамызда тұрақты негізде жұмыс істей алатын жоғары білікті және кәсіпқой жұмысшыларды тартудың тетіктерін әзірлеу керек.

Бұл ретте біз өзіміздің отандық жұмысшыларды тәрбиелеп, олардың біліктілігі мен кәсіпқойлығын арттыруды естен шығармауға тиіспіз.

Бізге оралмандарды арнаулы орталықтарда алдын ала дайындау, қоғамымызға бейімдеу мен кіріктіру үшін жағдай туғызуға көбірек зер салуымыз керек. Басқа елдердегі сияқты кәсіпке баулып, тіл үйретсек, олар жаңа жағдайға тезірек бейімделетін болады.

3.8. Нақты іс жүзіне асыру.

Халықты әлеуметтік қорғаудың жоғарыда аталған мәселелерін шешу үшін Үкіметке:

2007 жылдан бастап бюджеттік сала қызметкерлерінің жалақысы орта есеппен 30%-ға көбейтуді.

2006 жылдың 1 шілдесінен арнайы әлеуметтік жәрдемақы мөлшерін:

соғысқа қатысушыларға теңестірілген адамдарға 2,4 есе (2 472 теңгеден 5 974 теңгеге дейін);

соғыс мүгедектеріне теңестірілген адамдарға 1,2 есе (5 871 теңгеден 7 313 теңгеге дейін);

Ұлы Отан соғысы кезеңінде қаза тапқан жауынгерлердің жесірлеріне 1,6 есе (2 781 теңгеден 4 326 теңгеге дейін);

қаза тапқан (қайтыс болған) әскери қызметшілердің отбасыларына бір жарым есе (2 884 теңгеден 4 429 теңгеге дейін);

қайтыс болған соғыс мүгедектерінің әйелдеріне, ерлеріне 2,7 есе (927 теңгеден 2 472 теңгеге дейін);

Ұлы Отан соғысы жылдарында қажырлы еңбегі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен марапатталған адамдарға, сондай-ақ тылда 6 айдан аз емес уақыт жұмыс істеген (қызмет еткен) адамдарға екі есе (1 030 теңгеден 2 060 теңгеге дейін);

1988-1989 жылдардағы Чернобыль АЭС-індегі апат зардабын жоюға қатысушылар қатарындағы адамдарға 4 есе (515 теңгеден 2 060 теңгеге дейін) көбейтуді тапсырамын.

Биылғы жылдың 1 шілдесінен бастап әлеуетті құрылымдардың зейнеткерлері үшін зейнетақы мөлшерінің бір жолғы сараланған өсімі жүргізілсін.

Сонымен қатар мен Үкіметке республикамыздағы әлеуметтік жүйені жақсарту үшін тағы да бірқатар шараларды іске асыруды жүктеймін:

2007 жылдан бастап зейнетақылық және әлеуметтік төлемдерді ағымдағы айдан кешіктірмей төлеуді жүзеге асыруға көшу керек, бұл мақсатқа шамамен 30 млрд. теңге бөлінсін.

2007 жылы Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы кодекс жобасы әзірленсін.

Кәсіби-техникалық және жоғары білім беру мекемелері жүйесі арқылы білікті ұлттық кадрларды жұмысшы мамандықтары бойынша оқыту және кәсіби жағынан даярлау жөніндегі бағдарлама әзірленсін. Бағдарламада кәсіби-техникалық білім беру жүйесіне қатысуы үшін ынталандыру және оның тетіктерін жасау арқылы Қазақстанда жұмыс істейтін ұлттық компаниялар мен жеке бизнестің әлеуеті іске қосылуы қажет.

2006 жылы тұжырымдамасы барлық халықаралық стандарттарға, Халықаралық еңбек ұйымы мен Бүкіләлемдік сауда ұйымының талаптарына сай келетін Еңбек кодексін қабылдау қажет.

Үкімет 2006 жылы оралмандардың білімі мен біліктілігін ескере отырып, оларды иммиграция квотасына енгізудің объективтік өлшемдерін әзірлейтін болсын.

Қымбатты қазақстандықтар!

Экономикалық игілігімізді арттыра түскен сайын біз әр кездерде түрлі жағдайларда өздерінің туған елі үшін қажет болғанда өмірі мен денсаулығын қиған жандарды, олардың отбасылары мен жақындарын ешқашан естен шығармауымыз қажет.

Қазақстан да олардың алдарындағы өзінің әлеуметтік жауапкершілігін ешқашан ұмытпайды. 2002 жылдан бастап 2006 жылға жоспарланған шығынды қоса есептегенде, республикалық бюджеттегі әлеуметтік көмек көрсету мен әлеуметтік қамсыздандырудың жыл сайынғы шығыны 160 млрд. теңгеден 362 млрд. теңгеге дейін, яғни екі еседен астамға өсті.

Өздеріңіз көріп отырсыздар, мүмкіндігінің артуына қарай мемлекет оларға көрсетілетін көмек мөлшерін одан әрі көбейте беретін болады.

4. Төртінші басымдық: Осы заманғы білім беруді дамыту, кадрлардың біліктілігі мен оларды қайта даярлауды ұдайы арттыру және Қазақстан халқы мәдениетінің одан әрі өркендеуі.

4.1. Осы заманғы білім беру және білікті кадрлар даярлау жүйесін дамыту.

Білім беру реформасы - Қазақстанның бәсекеге нақтылы қабілеттілігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін аса маңызды құралдардың бірі.

Бізге экономикалық және қоғамдық жаңару қажеттіліктеріне сай келетін осы заманғы білім беру жүйесі қажет.

Сондықтан 12 жылдық оқуға көшу шеңберінде техникалық және кәсіби білім беретін оқу орындарында одан әрі оқуды таңдағысы келетіндерге 10 жылдық орта білім беруді жоққа шығаруға болмайды. Адамның өмір бойы білім алуы үшін жағдай туғызуымыз керек.

Жоғары білім алғысы келетін адамдар үшін мемлекеттік бюджет қаржысы есебінен 12 жылдық білім алу жөніндегі ұсыныстар әзірленуге тиіс.

Жоғары білім беру саласында техникалық білім беруді дамытуға ерекше назар аудара отырып, жоғары оқу орындары желісінде оңтайландыру жүргізілуге тиіс. Осы заманғы мемлекеттік менеджерлер даярлау үшін Мемлекеттік басқару академиясының негізінде шетелдік серіктестердің қатысуымен ең жоғары халықаралық стандарттарға сәйкес келетін ұлттық басқару мектебі құрылуы қажет.

Білім беру жүйесін дамытуды ынталандыру мақсатында жеке сектор мен мемлекет арасындағы серіктестікті нығайту, мемлекеттік-жекеменшік білім беруге кредиттер бөлу жүйесін жетілдіру қажет.

ЖОО-лардың мәртебесі мен мамандыққа қарай мемлекеттік гранттардың құнын саралауды ойластыруымыз керек.

4.2. Қазақстанның көпұлтты және көпконфессиялы болуы негізінде мәдениеттің ел мемлекеттілігінің қалыптасу үдерісіндегі рөлін нығайту.

Қазір мәдениет саласын дамытуға мемлекеттік-жекеменшіктік қатысуды оңтайландыратын, яғни біздің таланттыларымыздың өзінің шығармашылық қызметінің есебінен лайықты өмір сүру деңгейіне жетуіне мүмкіндік беретін жағдайлар жасайтын кезең туды. Бұлар — елімізде ірі халықаралық өнер аукциондарын өткізу кезінде мемлекеттік қолдау да, талантты музыканттар мен орындаушыларға қолдау көрсету де, сондай-ақ, айталық, өнер көрмелерін сақтандыру мен тасымалдау жөніндегі мемлекет мейлінше аз қатысатын жекеменшік компания құру және басқа осындай шаралар.

Мәдениет саласындағы жұмыспен қамтылу дегеніміз - халқымыздың әл-ауқатынан бірден көрініс табатын икемді жергілікті сұраныстың орасан зор қайнары.

5. Бесінші басымдық: Демократияны одан әрі дамыту және саяси жүйені жаңарту.

Өздеріңіз білесіздер, былтырғы жылы елімізде Демократиялық реформалардың жалпыұлттық бағдарламасы кеңінен талқыланды. Демократияландыру және азаматтық қоғам мәселелері жөніндегі ұлттық комиссия өткізілген пікірталастардың нәтижесін қорытындылады.

Біз елімізде Қазақстанның саяси жүйесі мен мемлекеттік құрылымының тиімділігін арттыруға бағытталған ауқымды саяси реформаларды жалғастыра беретін боламыз.

Демократиялық және өркендеген мемлекеттер орнатудың ортақ заңдылықтарын, сондай-ақ біздің қоғамның маңызды мәдени-тарихи белгілері мен дәстүрлерін үйлесімді ескеруіміз қажет.

Былтырғы жылдың желтоқсанында Мемлекет басшысын сайлау кезінде қазақстандықтар көрсеткен ауызбірлік біздің қоғамның топтасқандығына күмән туғызбаса керек. Біздің азаматтар мұның өзі еліміздің тұрақты дамуының қажетті шарты болып табылатынын айқын түсінеді. Біз сайлауалды науқанның барысында тұңғыш рет қазақстандықтардың елдің тұрақсыздануы мүмкін деген алаңдаушылығы, ал кейбір тұстарда, тіпті үрейге бой алдыруы сияқты ерекше құбылыспен де ұшырастық, оның үстіне, әлдекімдер бәлкім солай дәмеленген болуы керек.

Сайлаудан кейін азаматтарымыздың көңілдері орнына түскен кездер де біздің есімізде.

Бізде демократиялық мәдениеттің терең дәстүрлерінің жоқтығы, еркіндікті ойыңа келгенді істеуге болады деп түйсіну елді тұрақсыздыққа ұрындыруы, біздің болашаққа арналған барлық жоспарларымызды белінен басып, өзімізді алысқа кері серпіп тастауы әбден мүмкін екенін мойындауымыз керек. Бұл біздің өткен президенттік додадан алған сабағымыз.

Біздің қателесу себептеріміздің бірі биліктің либерализмін оның әлсіздігі және бетімен кеткен бейпіл даңғойлардың қайсыбір «еркелігі» мен «қыңырлығына» тыйым салуға дәрменсіздігі ретінде қарадүрсін қабылдауда жатыр. Бізге андамастық пен адасушылықтан арылу керек. Сондықтан елдің ішіндегі және сырттан айтылған сынға қарайлай бермей, біз демократиялық дәстүрлерді дамытумен бірге оны қорғаудың жеткілікті қатаң жүйесін қарастыруымыз керек. Сайып келгенде, заңды бұзғаны үшін қатал талап етуді жүзеге асырып, жалақорлық, ақшамен сатып алушылық пен зорлық-зомбылық үшін жауапкершілік шаралары айқындалуы тиіс, ал қажет болса, тиісті заңдарды қайта қарауымыз керек.

Азаматтардың Конституция мен еліміздің заңдарын орындауын қамтамасыз ету — құқық қорғау органдарының міндеті. Олар үшін «қай жерде және кім не айтады?» дейтін сұрақ туындамауға тиіс, есесіне, «заңды бұзған екенсің — оның баптарына сәйкес жауапқа тартыласың» дейтін нақты ереже бар. Олай болмаған күнде біз кеңестік кезеңдегі "заң қалай бұрсаң солай бұрылатын тәртенің" керін қайталайтын боламыз.

Құқық қорғау органдарының осы ережені орындамайтын басшысы өз лауазымында қалмауы керек. Біз құқықтық мемлекет пен демократиялық қоғамды басқаша құра алмаймыз.

Біз діни экстремизмнің таралуына қатаң тосқауыл қоюымыз қажет.

Біз әлеуметтік саланы дамытуға, елді дамыту бағдарламаларын орындауды бақылау үшін ҮЕҰ-ны белсенді түрде тартуға тиіспіз. Сонымен бірге олардың заңда көзделмеген қызметіне жол бермеуіміз керек.

Қазақстан халықтары Ассамблеясы, міне, 10 жылдан астам уақыт бойы көпұлтты Қазақстан халқын біріктіру міндеттерін ойдағыдай шешіп келеді. Осы уақыт ішінде еліміз бен халқымыз үшін маңызды шешімдер қабылдаған кезде, біздің Ассамблеяны назардан тыс қалдырған немесе оның ұстанымын есепке алмаған оқиға менің есімде жоқ. Осы қоғамдық институттың рөлін арттыра беру қажет деп ойлаймын. Бұл мәселелердің бәрін Демократияландыру мәселелері жөніндегі мемкомиссия қарайтын болады.

6. Алтыншы басымдық: Осы заманғы қауіп-қатерлер мен қыр көрсетулерге қарсы бара-бар ұлттық қауіпсіздік стратегиясын іске асыру.

Біздің еліміздің ұлттық қауіпсіздігін одан әрі нығайтудың барынша басым бағыттарының қатарына мыналар жатады.

6.1. 2006–2010 жылдарға арналған Ұлттық қауіпсіздіктің жаңа стратегиясы.

Қазақстанның мемлекеттілігін, ұлттық егемендігі мен тұтастығын нығайту жаңа Әскери доктринаның негізінде жүзеге асырылуға тиіс. Ол күш пен құралдардың жедел қанат жаюын жүзеге асыруға қабілетті, ең жоғары халықаралық стандарттарға сай келетін кәсіби армияның жасақталуын көздеуге тиіс.

Қазақстанның Қарулы Күштері осы заманғы әскери-техникалық құралдармен қамтамасыз етілуге тиіс, олар Қазақстан мен жаңа халықаралық ахуал үшін өзіндік

ерекше қатерлерге сай келетін жоғары қорғаныс технологияларына орынды үміт артады.

Қажетті қаражатты егжей-тегжейлі есептеп, оларды Әскери доктринада ескерген жөн және қойылған міндеттерді шешу үшін мемлекеттік бюджеттегі қорғанысқа арналған шығындар көлемін ұлғайту қажет.

6.2. Діни экстремизмге қарсы іс-қимылға және халықаралық лаңкестік пен есірткі саудасына қарсы күреске бағытталған саясат.

Лаңкестікке, ұйымдасқан қылмысқа, заңсыз қару-жарақ таратуға, есірткі саудасы мен басқа да осындай қатерлерге қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты нығайту және кеңейту Қазақстанның тиісті халықаралық шарттар мен келісімдерді әзірлеуге және нақты іске асыруға белсене қатысуын қарастырады. Біз қазіргі заманның осындай қыр көрсетулеріне қарсы тұру үшін ҰҚШҰ және ШЫҰ шеңберінде бірлескен оқу-жаттығу шараларына, сондай-ақ лаңкестікке қарсы НАТО-мен бірлескен бастамалар мен операцияларға қатысу арқылы Орталық Азия өңірі мемлекеттерінің ынтымақтастығын нығайтуға тиістіміз.

6.3. Ұлттық қауіпсіздік пен қоғамдық тұрақтылыққа төнген қатер ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі жалпыұлттық кешенді бағдарламаны дәйекті түрде іске асыру.

Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жолында үнемі жұмыс істеп, ахуалды жақсартып келеміз, алайда бірқатар қаржы-өнеркәсіп топтарының ақша ағыстарының ашық болмауы және олардың табысты жасыру, қаржы мен мүлікті шетелдерге шығару, салық төлеуден жалтару есебінен заңсыз баюы, сондай-ақ көлеңкелі экономика біздің дамуымыздың елеулі шектеулеріне айналып отыр. Нақ осы топтар өкілдерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізуге шақырған ұрандары дүңкілдеп тұр. Сонымен бірге бюджеттің негізгі ысырабы да нақ осында жатыр. Сөзден іске көшетін уақыт жетті.

Ұлттық компаниялар мен мемлекеттік кәсіпорындардың, сондай-ақ ірі жеке меншік компаниялардың қызметі мен қаржы ағыстарының ашықтығын қамтамасыз ететін заңнамаларға өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажет. Бұл — жекешелендіру үдерісінің ашықтығын қамтамасыз ету, салық саясаты, жер қойнауын пайдалану және жер қатынастары салаларында шешімдер қабылдау.

Ашық айналымнан шығарылған капиталдар мен мүліктерге рақымшылық жасау проблемасын нағыз жауапкершілікпен және байсалды түрде қарастыратын уақыт жетті деп ойлаймын. Ашық жүргізілген бұл үдеріс Қазақстанның ашық экономикасын құрудың маңызды элементтерінің біріне айналар еді. Әлбетте, капиталға рақымшылық жасау туралы мәселені пысықтау қажеттігі жайында айтқан кезде, мен есірткі саудасы, қарақшылық, заңсыз Қару-жарақ саудасы және басқа қылмыстық әрекеттер арқылы алынған табыстар жайын меңзеп отырған жоқпын.

Капитал мен мүлікке рақымшылық жасау ақысыз іске аспайтынын арнайы атап көрсеткім келеді. Заңды айналымнан шығарылған немесе шетелдерге әкетілген активтерге салықтар салынбағаны және мемлекет бюджетін толықтырмағаны белгілі. Бұл қарыздар заңдастырылған активтер құнының 10%-дық арнайы салығы арқылы өтеліп, ол ел бюджетіне түсуі тиіс. Бұл капиталды заңды айналымнан шығару арқылы алынған табыс үшін онша үлкен төлем емес.

Сол арқылы мемлекет өз елінің дамуы үшін азын-аулақ салық төлеп, өз активтеріне заңды иелік етуге арнайы құжат түрінде құқық алып, адал болып, тыныш өмір сүруді ұсынады.

Егер олардан 10% салық төленетін болса, біз активтерді Қазақстанға қайтаруға мәжбүрлемейміз. Активтердің тығулы жатпағаны, иесіне жұмыс істеп, кіріс кіргізіп жатқаны түсінікті. Ендеше «Мысалы, АҚШ азаматы өз елінен тыс жерлерде активтері бола отырып, шет елдерден тапқан табысынан салық төлейді, ал біздің азаматтар неге мұны істемейді?» дейтін сұрақ туындайды.

Халықаралық тәжірибе бойынша төлеуі тиіс.

Егер бұл адамдар ақшаның елдің ішінде жұмыс істеуі үшін оны Қазақстанға қайтарғысы келсе, рақымшылық жасаудың тетігі мұндай мүмкіндікті де қарастыруы керек.

Көптеген адамдар өздерінің жылжымайтын меншігін, компанияларын жасырады. Бұл активтер айналыстан шығып қалды, оларды жаратуға болмайды. Барлық меншікті заңдастыру азаматтарға және елге тиімді.

Заңдастырылған активтер иелерін қандай да бір құдалаулардан қорғауға кепілдік беретін қарапайым әрі тиімді тетік әзірленуі қажет. Біз бір рақымшылық жасауды жүргіздік. Мұндай оң тәжірибе бізде қазірдің өзінде бар. Ендігі жерде бұл тетік ұғынықты болу керек және әрбір қазақстандыққа, әлемдік қоғамдастыққа жеткізілуге тиіс.

Бұл ретте капиталдарға рақымшылық жасаудан кейін заңды айналымнан бұдан бұрын шығарылған капиталдарды іздестіру жөніндегі іс-шаралар жүргізілетінін бәрі де түсінуі керек. Бұл жұмыс халықаралық құқық қорғау ұйымдарымен бірлесе жүргізілетін болады. Сонда берілген мүмкіндікті пайдаланбаған адамдар өкпелемеуге тиіс.

Биылғы алғашқы жарты жылда Үкімет осы күрделі мәселенің әралуан қырлары ескерілетін нақты тетіктерді көздейтін тиісті заң жобасын әзірлеп, Парламентке талқылауға енгізуі керек.

Президент Әкімшілігі және Үкімет аталған шараның мақсатын, тетіктері мен маңызын түсіндіру жөнінде кешенді шаралар әзірлеп, жүргізетін болсын.

7. Жетінші басымдық: Қазақстанның мүдделерін, өңірлік және әлемдік дамудың серпінін ескеретін теңдестірілген және жауапты сыртқы саяси бағытты одан әрі іске асыру.

Сыртқы саясаттағы біздің басымдықтарымыз өзгеріссіз қала береді. Қазақстан әрқашан да жауапты және сенімді халықаралық серіктес болып қалады.

7.1. Біздің елдеріміз арасындағы ауқымды интеграциялық үдерістер негізінде Ресеймен стратегиялық серіктестік қатынастарын дамыту.

Қазақстан-Ресей қатынастары сенім мен стратегиялық серіктестіктің жоғары деңгейінде тұр.

Ресейлік бағыт — Қазақстан сыртқы саясатының аса маңызды басымдығы.

Қазақстан мен Ресей арасында сындарлы үнқатысу жолымен және өзара мүдделерді ескеру арқылы шешілмейтін проблемалар жоқ. Бұл саяси, сондай-ақ экономикалық мәселелерге де қатысты.

Бүгін басты мәселелер ЕурАзЭҚ, БЭК, ШЫҰ шеңберінде сауда-экономикалық ынтымақтастықты кеңейту мен өңірлік ықпалдастықты дамыту саласында жатыр.

Мұнда қауіпсіздікті нығайту мәселелері маңызды орын алады. Аталған салалардың бәрінде де Қазақстан мен Ресейдің ұстанымдары ұқсас әрі жақын.

7.2. ҚХР-мен өзара тиімді ынтымақтастықты нығайту.

Біз экономикалық және саяси ынтымақтастық мәселелері бойынша Қытай Халық Республикасымен екіжақты шарттарды іске асыруды жалғастыра береміз. Қазақстан осы серпінді дамып келе жатқан елмен өзара тиімді байланыстар орнатудан басқа балама жоқ екенін негізге алады. Экономикалық ынтымақтастық халықаралық қауіпсіздік проблемалары бойынша белсенді саяси үнқатысумен бекемделуге тиіс.

Біз сондай-ақ ШЫҰ шеңберінде, сондай-ақ екіжақты нақты бастамалар мен уағдаластықтар негізінде көші-қон және өңірлік қауіпсіздік проблемаларын шешу жөніндегі саясатты үйлестіру ниетіндеміз.

7.3. АҚШ-пен өзара қарым-қатынастардың жоғары деңгейін нығайту.

Қазақстан мен АҚШ арасында ұзақ мерзімді және тұрақты серіктестік қатынастар орнаған, бұлар халықаралық энергетикалық тұрақтылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету, лаңкестік пен діни экстремизмге қарсы күрес, демократиялық өзгерістерді жалғастыра беру мәселелері бойынша өзара іс-қимылдың кең ауқымымен сипатталады.

Ендігі жерде экономикалық саладағы ынтымақтастықты одан әрі дамыту, американдық инвестицияларды тарту және Қазақстанда озық технологиялар енгізу үшін қолайлы жағдай туғызу күн тәртібінде тұр.

7.4. Еуропалық Одақпен ынтымақтастықты дамыту.

Қазақстан ЕО-мен ынтымақтастыққа өңірлік және халықаралық қауіпсіздік, экономика, әлеуметтік және мәдени даму салаларында зор мазмұн беруге мүдделі. Біз өзіміздің еуропалық серіктестерімізге инвестициялық қызмет, ірі халықаралық жобаларды іске асыру, біздің елімізге озық технологиялар мен білімді тарту үшін қолайлы жағдай туғызуымыз керек.

ЕҚЫҰ-мен осы заман проблемалары мен қыр көрсетулерін шешу, бейбітшілік пен қауіпсіздікті, адамның негізгі бостандықтарын қамтамасыз ету жөніндегі ынтымақтастықты нығайту орынды болмақ.

7.5. Көршілес Орта Азия мемлекеттерімен ынтымақтастық.

Біздің өңірде ықпалдастық қарқынын төмендетпеудің маңызы зор. Біз мәдениетіміз бен тарихымыздың ортақтығы жақындастырып отырған көршілес Орта Азия мемлекеттерімен жан-жақты байланыстарымызды дамыта беруге тиіспіз. Біздің сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы ықпалдастығымыздың келешегі зор.

Біздің күш-жігеріміз бұларды одан әрі дамыта беруге бағытталуы керек.

7.6. Мұсылман әлемі елдерімен біздің қатынастарымызды дамыту.

Біз үшін мұсылман әлемі елдерімен халықаралық ынтымақтастық пен мәдени алмасулар құрылымдарына белсене қатысу мейлінше табиғи нәрсе. Біз сондай-ақ ислам және Араб Шығысы елдерінің көпшілігімен өзара тиімді және өзара байытатын екіжақты қарым-қатынастарды белсенді дамытып келеміз.

Халықаралық қоғамдастықта біздің елімізді мекен ететін және біртұтас Қазақстан халқын құрайтын барлық ұлт өкілдерінің толеранттылығын, конфессияаралық және мәдениетаралық келісімін қамтамасыз етуге бағытталған дәйекті саясатымыз қазірдің өзінде кеңінен танылып отыр. Халқымыз осы заманғы және бәсекеге қабілетті зайырлы мемлекетті белсене орнатып жатыр.

Міне, нақ сондықтан да мен қазірдің өзінде мұндай тәжірибе жинақтаған Қазақстанның халықаралық деңгейдегі мәдениетаралық және конфессияаралық үнқатысу орталықтарының бірі ретінде қызмет атқаруға әзір екенін тағы да қуаттағым келеді.

Біз сияқты өркениеттердің үнқатысуы аталып жүрген үдерісті кеңейту және тереңдетуге мүдделі болып отырған мұсылман әлемінің бірқатар елдерімен бірлесе отырып, біз осы заманғы дүние құрылысының көкейкесті проблемалары бойынша Шығыс пен Батыс арасындағы түсіністікті жақындастыруға бағытталған бірқатар халықаралық бастамалар жасай алар едік деген ойдамын.

Қымбатты отандастар!

Құрметті депутаттар мен Үкімет мүшелері!

Ханымдар мен мырзалар!

Маған аса жоғары қолдау көрсетіп, өздеріңіздің және Отанымыздың тағдырын сеніп тапсырғандарыңыздан бері көп уақыт өте қойған жоқ. Біз сіздермен көп жағдайда ниеттес болдық, бір-бірімізге күмәнмен қарамадық. Менің уәделерім де ешқашан бос сөз болған емес, ал сіздер маған үнемі үміт ұялатып, биік белестерге бастаған шын жүректен қолдау көрсеттіңіздер.

Мен бүгін сіздердің назарларыңызға өзіміз алдағы уақытта шешетін міндеттерді белгілеп, Қазақстанның бәсекеге қабілетті әрі дамыған мемлекеттер қоғамдастығынан орын алуына мүмкіндік беретін Стратегияны ұсындым.

Береке-бірлігі мен ынтымағы жарасқан халықтың алмайтын асуы жоқ. Біз мұны туған Отанымыздың гүлденуі жолындағы қажырлы еңбегіміз бен ауызбірлігіміз арқылы дәлелдедік.

Мен сіздерге сенемін. Әрқашанда сіздердің түсіністіктеріңіз бен қолдауларыңызға үміт артамын. Алдағы уақытта да жаңа әрі ауқымды осы бастамаларды қолдайтындарыңызға нық сенемін.

Баршаларыңызға табыс тілеймін.

Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының бірінші отырысында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 24 наурызы

В Послании народу Казахстана я назвал главные приоритеты стратегии нашего развития, реализация которых позволит Казахстану занять достойное место в числе наиболее конкурентоспособных стран мира. Прежде всего, это последовательная экономическая модернизация страны, основанная на качественном прорыве в экономическом развитии Казахстана. Такой прорыв может быть обеспечен лишь в условиях открытой к внешнему миру казахстанской экономики, которая может и должна стать успешной и динамичной частью мировых рынков товаров, услуг, трудовых ресурсов, капитала, современных идей и технологий.

Далее — это современное образование и социальная политика, отвечающие самым высоким международным стандартам. И, разумеется, это ответственные стратегия национальной безопасности и внешнеполитический курс, обеспечивающие защиту национальных интересов Казахстана и учитывающие главные вызовы регионального и мирового развития.

Я убежден и, полагаю, вы согласны со мной в том, что столь масштабным задачам могут соответствовать и способствовать только эффективные органы государственной власти, развитые политические институты, конструктивные политические партии, общественные организации и институты гражданского общества, работающие механизмы гарантии прав и свобод граждан.

Поэтому мы твердо намерены продолжить последовательные демократические преобразования и политическую модернизацию страны. Наша главная цель остается неизменной — это укрепление основ открытого, демократического и правового государства, в котором гармонично сочетаются как общепризнанные демократические закономерности, так и традиции нашего многонационального и многоконфессионального общества.

Рассчитываю, что свой весомый вклад в укрепление именно такого вектора дальнейшей политической модернизации страны внесете и вы, уважаемые члены комиссии. Вы знаете, что в последние полтора года Национальная комиссия была одним из важнейших форумов реформ, где согласовывались интересы различных политических и общественных сил, находились взаимоприемлемые решения. Сегодня особую актуальность приобретают и развитие такого диалога, и, главное, практическая реализация достигнутых договоренностей по важнейшим вопросам политической модернизации. Поэтому изменен статус комиссии, расширены ее состав и полномочия. И отныне комиссию буду возглавлять я.

1. Практическая реализация итогов всенародного обсуждения Общенациональной программы демократических реформ.

В течение прошлого года в стране было развернуто обсуждение Общенациональной программы демократических реформ, главную цель которой — как целостного

пакета реформирования государственных, политических и общественных институтов Казахстана — я видел в создании эффективной системы государственного устройства, способной отвечать на современные глобальные вызовы и обеспечивать реализацию интересов всего общества на основе демократических процедур.

Всенародное обсуждение политических реформ показало всеобщую поддержку намеченных реформ.

Центральное место заняли следующие вопросы и предложения:

- дальнейшее развитие и укрепление основных политических институтов государства;
- более эффективное взаимодействие различных ветвей власти;
- независимый общественный контроль деятельности различных ветвей власти и усиление их подотчетности, прозрачности и эффективности;
- расширение ответственности и укрепление роли Парламента;
- развитие системы политических сдержек и противовесов;
- более активное участие политических партий в политической жизни страны;
- свое реальное место в жизни нашего общества должны найти НПО;
- укрепление процесса гарантирования прав и свобод граждан.

По-прежнему актуальными были:

- вопросы отчетности власти перед населением, в том числе и подотчетности народных избранников;
- проблемы коррупции.

Но самое главное, общественная дискуссия показала, что процесс демократических реформ должен быть поступательным и не должен быть свернут из-за каких бы то ни было внутренних угроз и общественных конфликтов. Это зависит от всех вас.

Необходимо еще раз внимательно проанализировать весь спектр поступивших предложений, подготовить рекомендации по правовому оформлению инициатив, представляющих наибольшую общественно-политическую значимость.

Не исключаю, что это может потребовать проведения конституционной реформы, о возможности которой я уже говорил в своем обращении к Парламенту в сентябре прошлого года.

При этом хочу в очередной раз подчеркнуть необходимость «народной экспертизы» всех наших действий по разработке и реализации политических реформ, их понимания и поддержки со стороны преобладающей части нашего общества. Общественные преобразования и построение демократического общества нужно проводить с учетом наших традиционных ценностей, а также используя передовой опыт и советы наших друзей из развитых демократий.

Мир уже неоднократно был свидетелем того, когда те или иные рецепты, будучи механически привнесены на неподготовленную почву, приносили прямо противоположные плоды, чем ожидалось: от реставрации архаических моделей общественного устройства до прямого насилия и хаоса.

К сожалению, многими зачастую упускается из виду реальная картина сложного процесса демократического строительства в той или иной стране. Мировой опыт знает примеры, к чему приводит нарушение баланса между эффективностью власти и либеральностью политической системы. Такие крупные страны, как Индия, Бразилия, Аргентина и другие, давно считаются вполне демократическими,

но никто не оспорит того, что значительная часть их населения не достигла благополучия и страдает от бедности.

В то же время в других странах, не воспринимаемых в мире как демократии, удалось обеспечить быстрый экономический рост и процветание. Это часто встречающееся противоречие между демократическим устройством политической системы и эффективным управлением экономикой.

Сегодня нам важно найти оптимальный баланс между темпами демократических изменений и сохранением стабильного равновесия и высокой степени легитимности существующей политической системы.

Считаю, что в основу всех наших действий мы должны положить ориентиры, о которых мы с вами уже договорились в сентябре прошлого года. Напомню, что Программа политических реформ будет охватывать 6-летний период, с 2006 года по 2011 год, а ее практическое исполнение — последовательно осуществляться в два основных этапа — 2006–2008 годы и 2009–2011 годы.

2. Дальнейшее развитие процесса демократизации, укрепление институтов гражданского общества.

Сегодня нужны последовательные действия по повышению эффективности работы органов исполнительной власти. На этом этапе считаю необходимым следующее.

Во-первых. Провести широкое обсуждение и проанализировать возможные изменения структуры исполнительной власти, которые нужны для обеспечения ответственной деятельности всех правительственных органов и институтов.

Во-вторых. Создать и внедрить единую систему оценки эффективности функций и работы Правительства для проведения намеченных правительственных реформ.

В-третьих. Подготовить и принять конкретную программу, разрабатывающую и обеспечивающую механизмы прозрачности и подотчетности исполнительной власти.

Специальный акцент хочу сделать на трансформировании взаимоотношений между государственными органами и гражданами за счет перевода этих отношений от административного к «сервисному» порядку предоставления услуг. В этом плане необходимо поэтапное и ускоренное внедрение системы «электронного правительства». Это, несомненно, позитивно отразится на деятельности исполнительной власти, приведет к снижению коррупции и административных барьеров.

Еще на этом этапе мы можем предпринять действия по усилению авторитета и ответственности Парламента, последовательно развивать органы местного самоуправления, разграничить полномочия между центральными и местными исполнительными органами, а также органами местного самоуправления.

На этом этапе необходимо сконцентрировать свое внимание на следующих направлениях.

Во-первых. Разработать конкретные механизмы для участия Парламента в формировании Правительства и механизмы информированности Парламента со стороны членов Правительства. У нас в этом плане делается действительно много, но не все, что возможно в конституционных рамках.

Во-вторых. Рассмотреть вопрос об оптимально возможном увеличении количества депутатов Мажилиса и Сената.

В-третьих. Развивать нормативную базу и «социальные механизмы» местного самоуправления, а также укреплять полномочия акимов базовых уровней.

В-четвертых. Предстоит сформировать новую, более эффективную систему межбюджетных отношений.

В-пятых. Акимы всех уровней должны и будут ежегодно отчитываться о результатах своей работы непосредственно перед населением. Такая практика уже показала свою эффективность.

Следует принять меры по дальнейшему укреплению роли и функций политических партий. Следует также обсудить вопрос о полномочиях партийных фракций в Парламенте.

Необходимо последовательно реализовывать меры по дальнейшему совершенствованию условий работы неправительственных организаций в соответствии с международно принятыми стандартами. Особое внимание нужно обратить на их более полноценное участие в дальнейшем развитии нашего общества, публичности и подотчетности их деятельности.

Укрепление и развитие средств массовой информации должно стать одним из ключевых направлений в гарантировании свободы слова в нашей стране и независимого контроля деятельности органов власти. Для этого необходимо всемерно развивать профессионализм, независимость и профессиональную этику журналистского сообщества. Гарантии свободы СМИ должны также определять и их моральную ответственность перед обществом, и соответствие их деятельности законам.

3. Обеспечение верховенства закона, правопорядка и укрепление системы гарантирования прав и свобод граждан Казахстана.

Считаю, что особый акцент в рамках реализации программы демократических реформ мы должны сделать на укреплении основ правового государства. Демократия и законность — вещи неразделимые, одно не может существовать без другого. Все гуманистические идеи, ставящие интересы человека в центр государственных интересов, идеи демократии, прав и свобод, останутся нереализованными вне торжества закона.

Свобода и либерализм стоят вровень с ответственностью перед законом. Правят законы, а не люди. Либерализм не должен восприниматься как слабость власти перед «капризами и шалостью» отдельных людей. Я четко хочу сказать всем: слабость власти в наших условиях означала бы утерю управления и откат назад во всем, чего мы достигли.

На этом этапе особенно важна законодательная база, которая регламентирует гарантии прав и свобод граждан Казахстана и обеспечения правопорядка. Это, в частности, предполагает, что уже сегодня мы можем:

- оценить и предоставить рекомендации для повышения эффективности или соответствующих изменений механизмов, обеспечивающих правопорядок и верховенство закона в Казахстане;

- принять комплексные меры по усилению гарантий прав граждан в рамках судопроизводства и на стадии исполнения судебных решений;

- принять меры для усиления независимости судебной ветви власти, повышения прозрачности и эффективности правосудия в этом направлении;

- поэтапно ввести процедуры участия суда в вопросах санкционирования ареста;

- оценить введение в практику уголовного судопроизводства института суда присяжных заседателей и предоставить соответствующие рекомендации;

- разработать систему законодательных административных мер, направленных на формирование целостной системы контрактных отношений в обществе.

Хочу еще раз подчеркнуть: законность, правопорядок, социальный прогресс и права человека находятся в неразрывном единстве. Надеюсь, что именно такое понимание станет определяющим при реализации всех наших начинаний.

Родина, независимость, стабильное развитие! Вот наш общий лозунг. Именно это обеспечит спокойную, процветающую жизнь всех казахстанцев. Если мы едины в этом, то обо всем остальном мы договоримся.

4. Дальнейшее укрепление общественного согласия и стабильности нашего многоконфессионального и многонационального общества.

Фундаментом нашей стратегии политических реформ являются, прежде всего, стабильность общества и широкое общественное согласие по основополагающим ценностям модернизации Казахстана.

В этой связи особое внимание нужно обратить на дальнейшее укрепление общественного согласия и консолидации общества для успешного достижения той сверхзадачи, которую мы перед собой поставили.

Во-первых. Особое место нужно уделить диалогу с казахстанцами о предлагаемых преобразованиях и относительно ожидаемых последствий этих преобразований. Нужно определиться, как обеспечить проведение такой модернизации не только в соответствии с международными демократическими стандартами, но и предусмотреть потенциальные эффекты — как позитивные, так и негативные.

Во-вторых. Мы должны не допустить ситуации, когда процесс демократизации и политической модернизации в стране будет использоваться как катализатор дестабилизации, религиозных и этнических конфликтов.

В-третьих. Нужно подумать серьезно об использовании уже существующих у нас структур, которые обеспечивают межконфессиональную и межэтническую толерантность и понимание в Казахстане. Я уже говорил в Послании о необходимости усиления роли Ассамблеи народов Казахстана, необходимо законодательно укрепить ее авторитет и расширить сферы ее практической деятельности.

Ассамблея народов Казахстана может последовательно решить такие задачи, как:

- укрепление единства и воли народа к независимости и самостоятельности;
- выработка и укрепление широкого общественного консенсуса по основополагающим ценностям модернизации казахстанского общества, которые выходят за границы политических идеологий и текущей конъюнктуры;
- укрепление единой гражданственности, основанной на равенстве возможностей для всех граждан Казахстана, независимо от их национального, социального, «сословного» происхождения и других так называемых «стартовых» общественных условий;
- гарантирование толерантности в обществе и условий межэтнического и межконфессионального согласия;
- жесткое и последовательное противодействие любым проявлениям экстремизма и радикализма в обществе.

Вызовы XXI века настоятельно требуют более динамичной модернизации всей системы общественно-политических отношений, что позволит Казахстану быть полноправным и уважаемым членом международного сообщества, с полным осно-

ванием претендуя на то, чтобы в ближайшие десять лет войти в число наиболее конкурентоспособных стран мира.

Не стану скрывать, что достижение этой цели потребует огромных усилий и во многом нового, неординарного отношения и подходов к делу со стороны органов власти, политических институтов и институтов гражданского общества.

Величие этой цели в том, что мы хотим, чтобы наши граждане жили так же благополучно, как граждане тех стран, в клуб которых мы стремимся. Думаю, что мы все этого хотим. Так давайте же сделаем эту цель идеей каждого казахстанца. Сплотим наш народ вокруг этой благородной цели!

Надеюсь на вас. Как всегда, рассчитываю на ваше понимание и поддержку, а также ваше активное непосредственное участие во всех наших масштабных начинаниях.

Ресей Федерациясы Федералды жиналысы Мемлекеттік думасының 100 жылдығына арналған отырысында сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Мәскеу қаласы, 2006 жылдың 5 сәуірі

Уважаемый господин Председатель!
Уважаемые депутаты!

Хочу прежде всего поблагодарить руководство Государственной думы Российской Федерации и лично ее Председателя Бориса Вячеславовича Грызлова за приглашение выступить сегодня перед вами.

Менее чем через месяц мы будем праздновать 100-летие Государственной думы. Создание законодательного органа стало началом развития парламентаризма в России.

Я говорю «мы», потому что во время создания Государственной думы в числе ее депутатов были 12 представителей казахского народа — Алихан Букейханов, Бахытжан Каратаев, Мухамеджан Тынышпаев и другие представители нашего народа. Причем трое из них избирались в Государственную Думу дважды.

Архивы первых созывов Государственной Думы России хранят многочисленные документы, свидетельствующие о политической активности наших выдающихся земляков, искренности помыслов посланцев казахской степи, желавших лучшей доли не только своему народу, но и всем народам России.

В этом они были солидарны с представителями прогрессивной русской интеллигенции, заседавшими в этом законодательном органе.

Замечу, что это всего лишь один из многочисленных примеров общности истории народов Казахстана и России.

Тогда, в начале прошлого века, деятельность Государственной думы сыграла непреходящую роль в распространении идей и опыта парламентской демократии у народов Евразии. Они по-прежнему актуальны и сегодня. Современный уровень развития наших стран вряд ли бы был достижим без сохранения и развития лучших традиций парламентаризма.

Поэтому я сердечно поздравляю депутатов Государственной думы Российской Федерации, всех законодателей России и в вашем лице всех российских граждан с этим великим и памятным юбилеем.

Парламентарии наших государств неизменно выступали искренними сторонниками развития добрососедства и дружбы между Казахстаном и Россией.

Тот факт, что казахстанские и российские парламентарии синхронно ратифицировали исторический Договор о государственной границе между нашими странами, говорит не только о высоком уровне межпарламентского сотрудничества, но и свидетельствует об атмосфере взаимного доверия, приверженности дальнейшему укреплению казахстанско-российских отношений. Спасибо вам за это!

И это не случайно. У нас общая история, нас связывают родственные чувства. Мы вместе пережили радости и невзгоды, делились последним куском хлеба, вместе победили в самой страшной войне XX века.

Мне очень радостно, что и в это новое время, когда мы стали самостоятельными государствами, мы по-прежнему близки духовно. И мы едины в стремлении сделать жизнь наших братских народов благополучной и процветающей.

Как друзья России, мы с удовлетворением отмечаем стабильный экономический рост России. Это стало результатом огромной и слаженной работы руководства страны и депутатов Госдумы. Главное — ликвидировано противостояние по линии «Центр-регионы», укреплена роль государства в экономике. Улучшается социальное самочувствие россиян и укрепляется их единство. Все эти успехи дают возможность Президенту России В. Путину проводить активную внешнеполитическую стратегию с целью возвращения России в клуб великих держав.

Казахстан заинтересован в углублении стратегического партнерства с Россией в самых разных сферах. И мы видим такую же заинтересованность со стороны России.

У нас огромный потенциал взаимодействия во всех сферах сотрудничества — безопасности, промышленности и энергетики, науки, культуры, что подтверждается динамичным развитием экономик наших стран.

Многие из вас наверняка знают, что Казахстан сегодня поставил перед собой цель — войти в ближайшее десятилетие в число 50-ти наиболее конкурентоспособных и динамично развивающихся стран мира. Это амбициозная задача. Но она вполне достижима, и вот почему.

В течение 5 лет среднегодовой рост экономики в Казахстане составил порядка 10%. Только за 3 года ВВП на душу населения в республике увеличился более чем на 30%. Высокие темпы роста экономики позволяют нам планировать уже в 2008 году двукратное увеличение ВВП по сравнению с 2000 годом, а к 2015 году в 3 раза.

Успехи Казахстана в макроэкономической сфере признаны всеми международными финансовыми и рейтинговыми агентствами.

По индексу макроэкономической среды, опубликованному Всемирным экономическим форумом в Отчете за 2005 год, Казахстан занял 41-е место в списке из 117 стран мира.

Казахстан на сегодняшний день имеет рейтинг инвестиционного класса от всех трех ведущих международных рейтинговых агентств «Moddy's», «Standard&Poor's» и «Fitch Ratings».

Мы сделали ставку на качественный прорыв в экономическом развитии, в основе которого — успешная интеграция Казахстана в мировую экономику.

Пройдя через критическое десятилетие и добившись макроэкономической стабилизации, мы вышли на новый этап экономического развития — к активным реформам на институциональном и микроуровне экономики.

С 2003 года, уходя от преимущественно сырьевой направленности экономики, мы приступили к реализации индустриально-инновационной Стратегии, которая нацелена на диверсификацию экономики, развитие производства товаров и услуг с высокой добавленной стоимостью, создание основ высокотехнологичной сервисной экономики.

Для практического осуществления стратегии созданы государственные институты развития.

- Банк развития Казахстана специализируется на финансировании крупных проектов (более 5 млн. долларов) посредством банковского кредитования.

- Инвестиционный фонд Казахстана создан с целью оказания финансовой поддержки инициативам частного сектора по созданию конкурентоспособных производств в несырьевом секторе экономики путем участия в уставных капиталах вновь создаваемых и действующих предприятий.

- Национальный инновационный фонд — специализируется на финансировании инновационных проектов и НИОКР, создает венчурные фонды.

- В состав Национального инновационного фонда входит Центр инжиниринга и трансферта технологий, определяющий идеологию создания технопарков в Казахстане.

- Роль Государственной страховой корпорации по страхованию экспортных кредитов и инвестиций состоит в страховании несырьевого экспорта и инвестиций, осуществляемых за рубежом.

- Центр маркетинговых и аналитических исследований осуществляет маркетинговые и аналитические исследования перспективных производств и реализацию кластерной инициативы.

- Фонд развития малого предпринимательства специализируется на выделении льготных кредитов для малого и среднего бизнеса с минимальной процентной ставкой.

Общая их капитализация за счет госбюджета превысила 1 млрд. долларов и будет нарастать.

За счет них сегодня финансируется 101 проект, 70 из которых введены в действие. Создано более 200 тысяч рабочих мест. И все это — модернизированные производства.

В этом году мы объединили все институты развития в Фонд устойчивого развития, который теперь обладает всеми необходимыми ресурсами для решения задач на международных рынках.

Для повышения конкурентоспособности малого и среднего бизнеса и ускоренного регионального развития мы создаем группу социальных предпринимательских корпораций, сеть которых будет охватывать все регионы страны.

Они будут взаимодействовать с региональным малым и средним бизнесом, повышая его производительность и обеспечивая выход на новые рынки через внедрение международных стандартов качества и управления, трансферта технологий, консалтинга и развитие кооперации.

В рамках реформирования системы государственного управления существенно сокращена численность государственного аппарата, и, самое главное, сформирована система государственного управления, адаптированная к требованиям современной рыночной экономики. Государство практически полностью отошло от непосредственной хозяйственной деятельности, и оставило в основном функции регулирования и стимулирования социально-экономических процессов.

С целью уменьшения влияния политических процессов на государственный аппарат и повышение уровня его профессионализма Казахстан одним из первых среди постсоветских государств принял 1 января 2000 года законодательный акт о государственной службе, создавший правовые предпосылки для формирования новой модели государственной службы, базирующейся на принципах оценки и продвижения государственных служащих по службе на основе их профессиональных качеств и знаний.

Все государственные должности разделены на политические и административные. Прием административных государственных служащих осуществляется на конкурсной основе.

Ключевым фактором конкурентоспособности нации в современном мире является ее интеллектуальный потенциал. Поэтому мы придаем исключительное значение системной подготовке квалифицированных кадров.

Невзирая на экономические трудности, я 10 лет назад учредил специальную программу «Болашак» («Будущее»), в рамках которой в лучших университетах мира получили и получают образование тысячи талантливых казахстанцев. Сегодня выпускники «Болашака» работают на ведущих позициях в государственных органах и национальных компаниях.

А с прошлого года за государственный счет ежегодно 3 тысячи молодых казахстанцев направляются на учебу в ведущие университеты мира.

В течение последних трех лет мы осуществили в Казахстане крупномасштабную аграрную реформу, в результате которой село не только выведено из кризиса, но и вышло на качественно новый уровень развития.

Валовая продукция сельского хозяйства возросла на 37%, в сфере переработки темпы ежегодного роста составили 10–13%. На обновление основного капитала сельской местности привлечено около 4 млрд. долларов. Объемы кредитования АПК банками второго уровня возросли в 4,3 раза. Энергообеспеченность отрасли возросла на 17%, выпуск запасных частей возрос в 2 раза.

За эти годы высокие показатели достигнуты и в животноводстве. Возросли объемы производства хлебопродуктов, которые сегодня в 4 раза превышают национальные стандарты потребления. За 3 года на селе было создано дополнительно более 208 тысяч рабочих мест. Среднемесячная номинальная заработная плата работников сельского хозяйства только за последние три года выросла в 3 раза. Объемы господдержки АПК из республиканского бюджета увеличились в 2,4 раза. При этом на 1 тенге государственных инвестиций пришли 5 тенге частных инвестиций.

Эти достижения стали возможны во многом благодаря совершенствованию законодательной и налоговой базы.

За 3 года аграрной реформы было принято в общей сложности более 350 кодексов, законов и других нормативно-правовых актов, регулирующих отношения в сфере АПК. В результате этого мы оставили за государством в основном регулирующие и контрольно-надзорные функции.

В 2003 году был принят новый Земельный кодекс, в котором предусмотрели введение института частной собственности на земли сельскохозяйственного назначения.

Установлены льготы покупателям земель в частную собственность. Так, землю можно купить в рассрочку сроком до 10 лет. Кроме того, землю можно купить и за 75%-ю стоимость. Однако при этом ее владелец может перепродать только через 10 лет.

В настоящее время около 160 тысяч гектаров земель сельхозназначения продано в частную собственность, в результате чего в Национальный фонд поступило более 3,2 млрд. тенге.

Поскольку в сельской местности сегодня проживает 43% населения страны и работает 22%, вопросы развития сельских территорий всегда были актуальны.

Для решения проблем в этой сфере мы реализуем Государственную программу развития сельских территорий на 2004–2010 годы.

В корне реформирована и налоговая база. Прежде всего, введены налоговые льготы. Крестьянские и фермерские хозяйства платят единый земельный налог на 0,1% от кадастровой стоимости земель.

Сельхозформирования, имеющие статус юридического лица, работают по патентной системе налогообложения и платят только 20% начисленных налогов. С прошлого года введен институт обязательного страхования в растениеводстве.

Кроме того, государство финансирует мероприятия по борьбе с особо опасными заразными болезнями животных и растений, проверки качества высеваемых семян и посадочного материала, информационное обеспечение субъектов АПК по установленному перечню, субсидирование до 40% стоимости элитных семян, племенной продукции, поливной воды, минеральных удобрений, гербицидов, протравителей семян, дизельного топлива и комбикормов.

Особую популярность у сельчан получила созданная система кредитования через сельские кредитные товарищества, которая в настоящее время охватывает практически все основные сельскохозяйственные районы страны. Данная система уже функционирует 5 лет и за это время показала свою высокую эффективность. Возвратность полученных кредитов составила 99,8%.

Таким образом, благодаря реализации крупномасштабной аграрной реформы, нам удалось возродить сельское хозяйство страны, которое в 1990-е годы находилось в глубоком кризисе.

Мы ожидаем, что реализация этих и других ключевых реформ позволит Казахстану в следующие 3 года сохранить ежегодные темпы роста ВВП на уровне 8,5%.

Согласно моего послания от 1 марта этого года, определено, что для активизации предпринимательской деятельности снижается НДС до 14%, устанавливается ставка подоходного налога для всех физических лиц в 10%, социальный налог снижается до 30%. Это является стимулом для работодателей к повышению заработной платы работников.

Кроме того, вводится уменьшенная единая ставка налогообложения для субъектов малого бизнеса.

Благодаря проведенным реформам мы сейчас стоим на рубеже нового этапа социально-экономической модернизации и политической демократизации.

При этом одним из основных приоритетов для нас остается социальная политика, защищающая наиболее социально уязвимые слои населения и поддерживающая развитие экономики. Мы взяли курс на современную систему образования, которая будет в состоянии обеспечить потребности растущей экономики. Мы работаем по принципу «сначала экономика, потом политика».

Надо сказать, что и политические реформы шли своим чередом. Однако экономические преобразования у нас шли форсированными темпами.

И это был объективный процесс для постсоветской страны, оказавшейся 15 лет тому назад с маленькой, закрытой и практически недееспособной экономикой.

Была проведена решительная приватизация с привлечением крупных западных инвесторов, созданы все условия для развития малого бизнеса.

Создана эффективная банковская система. Осуществлены реформы в системе энергетики, жилищно-коммунального хозяйства. Первое способствовало созданию

конкурентного рынка электроэнергии, второе — повысило ответственность человека за свое жилье. Проведена кардинальная реформа пенсионной системы. За эти годы в экономику привлечено свыше 43 млрд. долларов прямых иностранных инвестиций и 70 млрд. долларов внутренних инвестиций.

Вы хорошо знаете, что при этом мы создали новую столицу Астану — современный город, предмет гордости всех казахстанцев.

Постоянно наращивая темпы реформ, мы решаем вопросы дальнейшей модернизации политической системы.

Полагаю, что все это позволит нам найти оптимальную модель политического и государственного устройства нашей страны, в которой гармонично учитываются как общие закономерности построения демократических и процветающих государств, так и важные культурно-исторические черты и традиции нашего общества.

Уважаемые депутаты Государственной думы, я хотел бы отметить, что предметом особой гордости мы считаем мир и согласие между представителями более чем 130 этносов.

Никакие скептики не смогут оспорить тот факт, что в Казахстане в последние годы не было насилия на почве религиозной или национальной розни. Не было и нет фашистских или расистских организаций. И в этом деликатном вопросе большую роль играют парламентарии.

Я вам сейчас назвал стратегические приоритеты по продвижению Казахстана в сообщество конкурентоспособных государств.

И главным партнером Казахстана в процессе развития, конечно же, мы видим Россию. Об этом я говорил в Послании, подчеркивая, что казахстанско-российские отношения находятся на высоком уровне доверия и стратегического партнерства. Сотрудничество с Россией — важнейший приоритет внешней политики Казахстана.

В казахстанско-российских двусторонних отношениях не существует вопросов, которые не были бы решены путем конструктивного диалога и учета взаимных интересов.

Наши государства успешно сотрудничают в крупных двусторонних и международных проектах, например, таких как, Каспийский трубопроводный консорциум, разработка Карачаганакского газового месторождения, организация параллельной работы энергосистем, создание совместного предприятия на базе Экибастузской ГРЭС-2 и многих других. Успешно функционирует в интересах двух стран и мировой науки, уникальный научно-технический комплекс «Байконур».

Активно развивается сотрудничество в космической и военно-технической сфере. Положительную динамику имеет приграничное взаимодействие между областями и регионами Казахстана и России.

Общеизвестно, что во всех интеграционных процессах на постсоветском пространстве Казахстан и Россия были и остаются «локомотивом».

Между нашими странами есть четкое понимание того, что только совместно можно достойно отвечать на вызовы времени и глобализации — терроризм, экстремизм и наркобизнес, эффективно обеспечивать устойчивое и динамичное развитие, повышать благосостояние народов наших стран.

Первым таким интеграционным объединением, в рамках которого Казахстан и Россия выстраивали и развивали свои отношения, явилось СНГ, которое в настоящее время переживает фундаментальные и динамичные перемены.

Казахстан и Россия являются активными участниками процесса реформирования Содружества, так как у нас есть понимание необходимости сохранения СНГ.

Конструктивная вовлеченность в интеграционные процессы — наш стратегический выбор, важнейшая задача на обозримую перспективу. Среди интеграционных объединений, образовавшихся в рамках СНГ, наиболее перспективными, по нашему мнению, являются Евразийское экономическое сообщество и Единое экономическое пространство.

ЕврАзЭС с вступлением в него Узбекистана стал крупнейшим интеграционным объединением Евразии с населением более 200 млн. человек. Уверен, что мы стоим на пороге создания Евразийского Союза, о котором я говорил в 1994 году здесь, в Москве, в МГУ.

У нас, как и у россиян, есть понимание того, что мы должны продуктивно использовать площадку этих объединений, чтобы сообща определять «правила игры» на экономическом поле региона. И, что особенно важно, взаимодействовать на основе принципов консенсуса и добровольности, которые уже доказали свою эффективность.

В силу своего географического положения и ресурсных позиций Казахстан и Россия играют ключевые роли в формировании транспортной и энергетической архитектуры в ЕврАзЭС. Транзит грузов по территории наших стран оказывается намного дешевле, чем иные торговые пути. Речь идет о грузопотоках между двумя мощными центрами мировой экономики: азиатским и европейским.

Такие транспортно-транзитные проекты открывают большие перспективы и будут напрямую влиять на ускоренное развитие наших регионов.

Более того, вы знаете, что Казахстан и Россия, с целью поддержки деловой активности, договорились об учреждении Евразийского банка развития с уставным капиталом в 1,5 млрд. долларов.

Это мощный интеграционный инструмент, который должен быть задействован и позволит перейти к решению конкретных задач, реализации инвестиционных проектов, программ на евразийском пространстве. Создание Евразийского банка выводит ЕврАзЭС на совершенно другой уровень, когда мы можем сами выдавать кредиты внутри Евразийского сообщества, а не искать их где-то за рубежом.

Думаю, в рамках ЕврАзЭС нам по силам довести уровень интеграции до 80%, а затем и вовсе выйти на создание общего рынка.

Хочу заявить, что Казахстан готов вносить свой вклад в решение этих задач, а также и ряда других задач, в решении которых заинтересованы наши партнеры.

Соответственно, в рамках Единого экономического пространства ставится задача обеспечить переход к качественно новому, более высокому уровню интеграции — свободе перемещения товаров, услуг, капитала и рабочей силы. России здесь принадлежит главная роль.

Наши государства активно взаимодействуют и оказывают поддержку инициативам по обеспечению глобальной и региональной безопасности в рамках ШОС и ОДКБ.

Нам удалось выйти на новый уровень взаимодействия, определить и уточнить приоритеты в соответствии с изменениями обстановки в мире и регионе, повысить инициативность и активность данных организаций в противодействии терроризму и другим угрозам безопасности.

В ходе встреч на высшем уровне, а их только в 2005 году было 8 — и это рекордный показатель — мы договорились с Владимиром Владимировичем Путиным значительно расширить культурно-гуманитарное сотрудничество, направленное на укрепление дружбы и взаимопонимания наших народов. Этому будет способствовать проведение Года Абая Кунанбаева в России и А.С.Пушкина в Казахстане, которое мы открыли в эти дни.

Абай и Пушкин — это символы тесного взаимодействия казахской и русской культуры. Гениальные творения Пушкина, впервые переведенные Абаем на казахский язык, открыли казахскому народу путь к познанию русской культуры.

Имя великого русского поэта гордо носят казахстанские театры и музеи, библиотеки и школы. Его творчество — обязательный компонент учебных программ средних школ в Казахстане, вне зависимости от языка обучения. Памятник Пушкину стал одним из первых монументов, открытых в Астане — новой столице Казахстана.

Заслуги Абая в популяризации русской культуры в казахской степи трудно переоценить. Великий Поэт и Великий Просветитель казахского народа говорил: «Нужно учиться русской грамоте... Русский язык откроет нам глаза на мир. Русские наука и культура — ключ к мировым сокровищницам. Владеющим этим ключом все другое достанется без особых усилий».

Сегодня среди казахов, представителей других этносов, живущих в современном Казахстане, сложно найти человека, который бы не знал русского языка. Казахстан первым из стран СНГ в конституционном порядке придал русскому языку статус официально употребляемого наравне с государственным.

На русском издаются сотни периодических изданий, вещают все электронные средства массовой информации.

На русском языке ведется обучение во всех казахстанских вузах.

Русский язык — обязательный предмет в общеобразовательных школах Казахстана. Более того, свыше 40% всех учащихся Казахстана обучаются в школах с исключительно русским языком обучения. Это при 26%-ном представительстве этнических русских в многонациональном Казахстане. Смею утверждать, что подобной заботы о русской культуре и русском языке нет ни в одном государстве СНГ.

В заключение я хотел бы еще раз отметить, что Казахстан и Россия — это партнеры на века, и Государственная Дума, как высший законодательный орган, играет первостепенную роль в укрепление этого партнерства.

Поэтому я обращаюсь к вам со словами благодарности за ваш вклад в дело укрепления стратегического партнерства наших стран и процветание наших народов.

Спасибо вам за внимание и еще раз примите поздравления со знаменательным юбилеем и пожелания успехов в развитии идей парламентаризма и служении российскому народу.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде оқыған «Инновациялар мен оқу-білімді жетілдіру арқылы білім экономикасына» тақырыбындағы дәрісі

Астана қаласы, 2006 жылдың 26 мамыры

Қымбатты жас достар!
Құрметті ұстаздар!

Мен ең алдымен сіздердің баршаларыңызды бүгінгі мерейтойларыңызбен — Еуразия университетінің құрылуының 10 жылдығымен шын жүректен құттықтаймын.

Осы университетті кеше ғана құрған сияқты едік, енді қарасақ арада он жыл зымырап өте шығыпты.

Алайда осы он жылда ел өмірінде қыруар оң өзгерістер, елеулі оқиғалардың болғаны, адамзат дамуының әлемдік үрдістеріне сәйкес іргелі реформалардың жүзеге асқаны өздеріңізге аян.

Университеттің де сол бір өтпелі кезеңнің қиын-қыстау жылдарында өмірге келгені естеріңізде болар.

Осы жылдар ішінде жаңа университет өзінің тарихын өнегелі бастамалармен, өміршең істермен жасай білді. Сөйтіп қазір ол іргелі ғылым ордасына, білімнің шын мәніндегі киелі шаңырағына айналып отыр.

Ұлттық тарихымыздың рухани жаңғыруының белгісі ретінде Күлтегін бабамыздың көк тасы осы жерге әкеліп қойылды.

Біздің елімізге алыс-жақыннан келіп жатқан мемлекет басшыларының, қоғам қайраткерлері мен өнер тұлғаларының осы университетке бір соға кетуі бұл күнде әдемі дәстүрге айналды.

Университеттің осылайша жақсы мен жайсаңдар бас қосатын рухани ордаға, киелі шаңырақка айналғаны — оның келешегінің кемелдігін көрсетеді. Сондықтан жас мемлекетімізбен, оның жас елордасы Астана қаласымен бірге жайнап, бірге өсіп келе жатқан Еуразия университетінің бүгінгі мерейтойы баршамызға ортақ қуаныш. Бұл той жастардың тойы, жасампаздықтың тойы. Құтты болсын!

Прежде всего, хочу поздравить студентов, профессоров и преподавателей Евразийского университета с первым славным юбилеем — 10-летием со дня основания!

Все мы хорошо помним, что университет создавался в очень тяжелые для страны годы. Еще задерживались зарплаты и пенсии, не утихомирилась инфляция, во многих регионах шли веерные отключения электричества, но страна с огромным оптимизмом встретила известие о создании нового университета.

Ведь это был шаг, устремленный в будущее. Шаг, исполненный достоинства и уверенности в высокой будущности Казахстана.

Сегодня Евразийский университет становится одним из флагманов высшего образования.

Можно сказать, что новая столица началась со строительства здания вашего университета.

Не случайно ваш университет называется Евразийским. Евразийская идея как теория была рождена в прошлом веке. Но, уверен, что евразийская идея как практика организации новой жизни будет воплощена в этом веке. Евразийство — одна из главных идей XXI века. И вы это скоро поймете и увидите.

Три кита евразийской идеи, практически реализованные по инициативе Казахстана — это ЕврАзЭС, СВМДА и ШОС. И это — три разных практических выражения единой евразийской идеи.

И духовной столицей, сердцем Евразии может стать Астана, а самым сокровенным центром этого сердца — наш Евразийский университет в Астане.

Здесь на 8 профильных факультетах обучается свыше 10,5 тысяч молодых людей, работает 8 академиков Национальной Академии наук Казахстана, 476 докторов и кандидатов наук.

Сегодня университет стал авторитетным учебным заведением, в котором сочли за честь выступить главы многих государств, посещавших нашу столицу. Евразийский университет вышел на международный уровень, при нем действует филиал Московского Государственного университета имени М.В.Ломоносова.

Я рад, что юбилей университет встречает с хорошими результатами, и еще раз поздравляю вас всех с этим знаменательным событием.

А в целом по стране у нас почти 800 тысяч студентов, из них по государственным грантам обучается свыше 110 тысяч человек. Ежегодно 3 тысячи молодых людей Казахстан направляет на учебу за рубеж по программе «Болашак».

Все это говорит о приоритетном внимании государства к вопросу образования. Оно становится ключевым фактором нашего развития. И здесь мы во многом опираемся на мировой опыт.

В связи с этим хочу привести два интересных примера.

С 1995 года в Финляндии резко увеличилось финансирование науки, инноваций и образования. В последние годы расходы на НИОКР достигли 3,5% от ВВП и составили 5 млрд. евро, а расходы на образование еще больше — 4,9% от ВВП, или 7,4 млрд. евро. Как результат, Финляндия занимает первое место в мире по индексу конкурентоспособности. В формуле финского успеха три классических слагаемых: высокий уровень образования, конкурсный принцип распределения средств на науку и развитая инновационная инфраструктура.

Второй пример. Физик Уильям Лоуренс Брэгг стал лауреатом Нобелевской премии в возрасте 25 лет. Многим из вас уже совсем скоро будет столько же лет. Как бы мы сейчас сказали, для своих лет он был очень конкурентоспособный молодой человек.

Как вы знаете, Казахстан, основываясь на Стратегии развития до 2030 года, также поставил перед собой амбициозную цель — в течение 10 лет войти в число 50-ти наиболее конкурентоспособных государств. Это и будет темой моей сегодняшней лекции.

Кстати, я общаюсь не только с вами, кто собрался в этой аудитории, а со всем студенчеством Казахстана. В интерактивном режиме к нам подключены и сейчас слушают студенты крупных вузов во всех областях страны, в Астане и Алматы.

Как вы знаете, в своем Послании народу Казахстана я предложил Стратегию вхождения Казахстана в число наиболее развитых и конкурентоспособных стран

мира. Определены семь приоритетных направлений развития, осуществление которых будет способствовать решению этой задачи. Одним из этих ключевых приоритетов является развитие современного образования и передовой науки.

Мы должны быстро адаптироваться к требованиям нового века и быть готовы к жесткой конкуренции. Я хочу, чтобы молодежь поняла смысл и значение Послания, прониклась его идеями. Но чтобы глубже понять те задачи, которые стоят перед нами, нужно сначала начать с того, что представляет собой сегодня глобальный мир.

I. Современный мир: тенденции и вызовы глобализации.

1.1. Что несет с собой глобализация?

Современный мир переживает период глобализации — эпоху всестороннего объединения человечества в едином пространстве информации и коммуникаций, превращения всей планеты в единый экономический рынок.

Глобальное общество становится более открытым: свободное перемещение капитала, финансов, людей, информации стало основой современной концепции «мира без границ».

Какие же факторы способствуют глобализации?

В первую очередь, это движение товаров между странами и секторами экономики. Развитие торговли стратегически необходимо для развития и роста экономики. Открытые экономики доказали свое превосходство перед государствами, осуществляющими протекционистскую политику. В течение последних двух десятилетий мировая торговля росла значительно быстрее, чем мировой ВВП. Если в 70-е годы объем международной торговли составлял лишь 30% от объема мирового ВВП, то в нашем столетии он составляет уже 60%.

Второй шаг на пути к глобализации — свободное движение капиталов.

Например, за последние 20 лет приток прямых иностранных инвестиций в развивающиеся страны вырос в сотни раз. Сегодня один Китай ежегодно привлекает 60 млрд. долларов прямых иностранных инвестиций, остальные азиатские страны — 172 млрд. долларов, страны Латинской Америки — 72 млрд. долл. в год.

В-третьих, беспрепятственное перемещение людей. Сегодня в мире идут серьезные миграционные изменения, усилился поток мигрантов в страны Запада, особенно в Европейский Союз, США, Канаду. Бывая в западных городах, буквально в одном квартале можно встретить выходцев из многих государств Азии, Европы, Америки и Африки, работающих и живущих вместе. И Казахстан не исключение. Около 500 тысяч мигрантов из других стран работает и у нас.

В-четвертых, одним из факторов глобализации является стремительное развитие валютных операций на международных валютных рынках. Мировая валютная система пережила три революции одновременно: отмену регулирования, интернационализацию и инновацию.

В результате улучшилось качество, и повысилась скорость получения сведений об иностранных рынках, проводятся «кругосветные и круглосуточные» финансовые операции, возникли новые финансовые инструменты.

В-пятых, одним из факторов и одновременно последствий глобализации является свободное движение информации, интеллектуальной продукции и идей.

С распространением Интернета, электронной почты, низких по себестоимости международных телефонных услуг, мобильной телефонии и электронных конферен-

ций мир стал более взаимосвязанным. Одновременно спутниковое телевидение и электронная пресса создали настоящее глобальное четвертое измерение. Подобные технические возможности были немыслимы еще 20–30 лет назад.

В то же время глобализация привнесла в современный мир уязвимость и хрупкость. Терроризм, наркоторговля, информационные войны, эпидемии, экологические катастрофы также не знают границ и стали глобальными вызовами всему человечеству. Ни одно государство в мире не способно противодействовать данным вызовам самостоятельно.

Усилилась неравномерность социально-экономического развития в мире. Положительные эффекты глобализации ощутил пока лишь узкий круг наиболее развитых государств мира.

Согласно данным Всемирной комиссии по социальным аспектам глобализации, разрыв показателей ВВП на душу населения между 20 богатейшими и 20 беднейшими странами в 1962 году составлял 53:1 и вырос за 40 лет более чем вдвое, составив в 2002 году уже 121:1.

По данным Всемирного банка, 800 млн. человек в мире страдает от голода и недоедания, 1,3 млрд. человек живет на доходы менее 1 доллара в день, 1,5 млрд. человек не имеет доступа к чистой воде. 80% бедных стран потребляют лишь 20% благ, создаваемых в мире.

Вместо общего «пространства процветания» в ряде регионов разрастается «пространство нищеты» и социальной деградации, которое становится питательной средой для таких вызовов международной безопасности как международный терроризм и организованная преступность, незаконная торговля наркотиками, оружием.

Таким образом, наиболее важной мировой тенденцией сегодня является нарастание жесткой международной конкуренции.

Страны с высокоразвитой экономикой оттесняют менее развитых конкурентов.

Резюмировать вышесказанное можно словами лауреата Нобелевской премии Джозефа Стиглица: «Сторонники глобализации утверждают, что глобализация неизбежна, и рекламируют ее блага; противники ярко обрисовывают в подробностях ее нежелательные последствия и требуют ее прекращения. Я же считаю, что у глобализации огромный потенциал улучшения жизни людей, в том числе и в развивающихся странах, и в некоторых аспектах это уже происходит — например, глобализация знаний привела к совершенствованию здравоохранения и продлению продолжительности жизни».

Можно согласиться с мнением, что, глобализация должна стать объектом серьезного, разумного регулирования и управления. Необходимо признать, что наряду с определенными негативными сторонами, глобализация несет в себе огромное количество возможностей. Но, чтобы их использовать, нужно повышать конкурентоспособность страны.

1.2. Как конкурентоспособность становится причиной успеха в условиях глобализации?

Глобализация предъявляет чрезвычайно высокие требования к конкурентоспособности национальной экономики.

Сегодня конкурентоспособность страны — одна из самых влиятельных концепций в глобальной экономике и политике, поскольку не только охватывает сугубо

экономические показатели, но и оценивает экономические последствия важных неэкономических явлений.

Как измерить конкурентоспособность страны?

Одним из самых простейших способов ее измерения является показатель ВВП на душу населения. Чем выше данный показатель, тем богаче страна и ее граждане, тем выше качество жизни.

По итогам 2005 года ВВП на душу населения в Казахстане сложился в размере 3 700 долларов. Чтобы быть в числе 50 стран по данному показателю, необходимо, чтобы он был как минимум 5 500–6 500 долларов выше. То есть примерно на уровне таких стран, как Чили, Мексика, Малайзия.

Эти страны заметно уступают показателям бывших социалистических стран (Чехия, Венгрия) — у них ВВП уже превышает 10 тысяч долларов на человека. Лидерами же являются маленький Люксембург (свыше 63 500 долларов), Норвегия (55 000 долларов) и Швейцария (50 000 долларов).

Однако конкурентоспособность не ограничивается способностью страны достичь и поддерживать высокие темпы экономического роста. Главным показателем конкурентоспособности является высокий уровень и качество жизни населения.

Институт развития менеджмента в Лозанне, выпускающий Мировой ежегодник конкурентоспособности, анализирует более 320 показателей и экспертных оценок, в том числе 83 экономических показателя, 77 показателей эффективности правительства и управления, 69 показателей эффективности бизнеса, 94 показателя инфраструктуры. Именно взаимодействием всех вышеперечисленных критериев и факторов определяется конкурентоспособность страны.

Можно особо отметить роль некоторых из них.

Во-первых, уровень образования. Суть в том, что нации конкурируют не только товарами и услугами — они конкурируют системами общественных ценностей и системой образования.

Во-вторых, развитие человеческого капитала. В современной экономике акцент делается уже не столько на материальные товары и услуги, сколько на «интеллектуальный потенциал». Способность нации поддерживать современную и эффективную систему образования, повышать интеллектуальный компонент рабочей силы путем обучения становятся критически важными для конкурентоспособности.

В-третьих, инновационное развитие. Так называемый «индекс технологий», который является частью индекса конкурентоспособности, рассчитывается из оценки уровня инновационного развития, трансферта технологий, развития информационных и коммуникационных технологий, объемов инвестирования на научные исследования и разработки, сотрудничества бизнеса и университетов в этой области.

В-четвертых, качество исполнения. Япония, Сингапур, Германия, Швейцария — примеры стран, преуспевших в глобальной экономике благодаря мастерской трансформации идей и технологий в конкретные продукты и услуги.

И, наконец, политическая воля и национальный консенсус. Самый сложный вопрос для политического руководства любой страны, стремящейся к высокой конкурентоспособности, — не только декларировать политическую волю, но и мобилизовать людей и институты на проведение необходимых преобразований.

На протяжении последних 10–15 лет у конкурентоспособности появилось новое измерение: акцент делается на переходе глобальной экономики к новому

качеству — «экономике знаний». Поразительная цифра: в современном западном мире лишь 15% активного населения непосредственное отношение имеют к производству товаров, остальные 85% добавляют стоимость в процессе творчества, менеджмента и передачи информации.

Как же расположены страны, и среди них — Казахстан, в мировой таблице конкурентоспособности?

Возьмем, например, «Давосский» Индекс конкурентоспособности экономического роста за 2005–2006 годы.

Из 117 стран в числе первых оказались Финляндия, США, Швеция, Тайвань, Норвегия, Исландия, Сингапур, Австралия, Канада, Швейцария, Япония, Великобритания, Германия и Израиль. Казахстан занял 61-е место.

Замечу, что мы опережаем все государства СНГ.

Если взять отдельные критерии, Казахстан достаточно высоко котируется по уровню «изобретательности» населения (то есть развития технологических идей), качеству научно-исследовательской базы, образования в точных науках, а также относительно неплохого состояния базовой инфраструктуры.

Однако наша страна низко котируется по факторам, обеспечивающим возможность практической «капитализации» этих преимуществ. А здесь — и высокий уровень «утечки мозгов», и сложные процедуры лицензирования новых технологий и услуг, и низкий уровень защиты прав интеллектуальной собственности, и узкий потенциал по инвестициям в образование и научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы.

Вот и получается, что по уровню, например, грамотности взрослого населения мы в числе первых 3% в мире, а по уровню благосостояния — в числе последних 40% стран. По количеству инженеров и ученых мы в первой трети списка, а по доле экспорта, приходящегося на высокие технологии — в числе отстающих.

Как известно, наиболее комплексно теория конкурентоспособности развита в работах профессора Майкла Портера, который, кстати, посещал Казахстан по моему приглашению. Теория Портера основывается на так называемых детерминантах, формирующих национальную конкурентоспособность. Портером был обобщен опыт тех стран, которые в XX веке сумели стать наиболее процветающими. Наиболее важными выводами являются то, что, во-первых, национальное процветание не наследуется, а создается и, во-вторых, конкурентоспособность стран и регионов определяется не столько набором факторов, сколько эффективностью их использования.

О чем это говорит? О том, что экономический уровень страны и ее конкурентные позиции в мире в первую очередь зависят от качества ее людей — человеческого капитала.

1.3. Почему наука и образование, новые технологии стали ключевыми факторами конкурентоспособности?

Поставив перед собой стратегическую задачу — в ближайшие 10 лет вывести страну в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира, мы должны внимательно отслеживать глобальные тенденции развития науки и технологий, развития образования.

Каковы они?

В области прикладных исследований и разработок все отчетливее видна ориентация на создание технологий общемирового применения. В качестве примера

можно привести информационные и телекоммуникационные технологии, в частности, глобальную сеть Интернет, которая используется в экономике, науке, образовании, культуре, организации досуга и охватывает практически все страны мира. По оценкам экспертов, в 2010 году количество пользователей Интернета в мире превысит 2 млрд. человек.

Постепенно формируется спектр критических технологий мирового уровня, рассматриваемых ведущими странами как приоритетные. К таковым в первую очередь относятся информационно-коммуникационные технологии, получение новых материалов с заранее заданными свойствами, биотехнологии, энергосбережение, создание альтернативных источников энергии.

Мировой рынок наукоемкой продукции развивается весьма высокими темпами: объем продаж на нем за последние 20 лет вырос в 5 раз, превысив 1 трлн. евро.

Сформировалось международное разделение труда, позволяющее странам концентрировать ресурсы на тех направлениях науки и технологий, в которых они обладают наиболее развитым потенциалом. Так, по объему производства вычислительной и офисной техники лидируют США, Япония занимает господствующее положение в электронной промышленности, Швейцария — абсолютный лидер в фармацевтической промышленности. Крупнейшими экспортерами авиакосмической техники являются США, Великобритания и Франция.

Такая ситуация не фатальна, о чем свидетельствует пример Индии, стремительно вырвавшейся в мировые лидеры в производстве программного обеспечения. Я специально посещал Бангалор, где расположена «Силиконовая долина Азии», чтобы познакомиться с этим феноменом. В 2004 году Индия экспортировала этот информационный продукт на сумму более 17 млрд. долларов. Сегодня индийские специалисты востребованы в лучших IT-компаниях и составляют 34% сотрудников «Microsoft Corporation», 28% сотрудников «IBM» и 17% в компании «Intel Corporation».

Важным элементом глобализации является формирование мирового научно-технологического пространства. Сделаны важные шаги по унификации таких составляющих международной научно-инновационной инфраструктуры, как стандарты, системы сертификации, механизмы охраны прав интеллектуальной собственности.

Деятельность ученых и научных организаций во все большей мере базируется на общемировой практике, оценивается по единым международным критериям. Резко увеличивается международный обмен учеными и специалистами.

В предстоящее десятилетие ключевыми направлениями развития нового технологического порядка станут био- и нанотехнологии, системы искусственного интеллекта, глобальные информационные сети и высокоскоростные транспортные системы, энергосберегающие технологии. Дальнейшее развитие получат автоматизация производства, космические технологии, производство конструкционных материалов с заранее заданными свойствами, ядерная энергетика. Произойдет еще большая интеллектуализация производства, переход к непрерывному инновационному процессу. Постепенно завершится переход к обществу нового типа, основанного на знаниях.

Эти направления мы должны держать в фокусе внимания при реализации казахстанской Стратегии повышения конкурентоспособности.

Глобализация в сфере образования также характеризуется рядом тенденций.

В книге Гордона Драйдена и Джанет Вос «Революция образования» (2003) прекрасно описана проблема, присущая многим государствам современного мира в области образования: «Мир так быстро меняется, а системы образования так косны и инертны, будто, попав в ловушку времени, они продолжают обслуживать прошлую эпоху, которая давно закончилась». Это как бы сказано и в наш адрес.

Знания превращаются в основной источник стоимости в информационном обществе. В качестве источника прибыли все чаще выступают знания, инновации и способы их практического применения.

Новый тип экономического развития вызывает необходимость для работников несколько раз в течение жизни менять профессию, постоянно повышать свою квалификацию.

Сфера образования существенно пересекается в информационном обществе с экономической сферой, а образовательная деятельность становится важнейшей компонентой его экономического развития, фактором преодоления отсталости.

Само понятие образования трансформируется и расширяется. Все в большей степени образование перестает отождествляться с формальным школьным и даже вузовским обучением.

Происходит переход от концепции функциональной подготовки к концепции развития личности. Новая концепция предусматривает индивидуализированный характер образования, который позволяет учитывать возможности каждого конкретного человека и способствовать его самореализации и развитию.

Все большее значение приобретают непрерывное образование, образование взрослых. Еще в недалеком прошлом хороший почерк был гарантией спокойной и обеспеченной жизни до старости. Последние десятилетия характерны ускорением обновляемости технологий и знаний в различных сферах деятельности человека. Даже вузовского образования сегодня уже надолго не хватает.

Президент корпорации «General Motors» говорит об этом так: «Нам нужны специалисты не с 4-летним и даже с 6-летним, а 40-летним образованием»!

Наконец, происходит международная интеграция образования. Важной чертой развития образования является его глобальность. Эта черта отражает наличие интеграционных процессов в современном мире, интенсивных взаимодействий между государствами в разных сферах общественной жизни. Образование из категории национальных приоритетов переходит в категорию мировых приоритетов.

Перечисленные тенденции должны определять основные направления в развитии науки и образовательной системы в Казахстане.

II. Стратегия Казахстана в глобальном мире: к экономике знаний через развитие инноваций и образования.

2.1. Чего мы достигли и к чему стремимся?

Мы прошли сложный период системных экономических реформ, во многом опередив другие страны СНГ. Сегодня в Казахстане созданы основные условия для свободного развития рыночной экономики.

Результаты проведенных реформ очевидны. Казахстанская экономика стала одной из самых быстроразвивающихся в мире.

Мы понимаем, что экономический рост нашей страны связан главным образом с развитием добывающего сектора. Однако есть и обнадеживающие тенденции, поскольку высокие темпы роста демонстрируют и другие отрасли, в том числе финансовый сектор, обрабатывающая промышленность, сельское хозяйство, строительство, транспорт и связь.

Но необходимо признать, что наша экономика развивается в основном экстенсивно, для казахстанских предприятий характерен высокий уровень энергозатрат и низкий уровень производительности труда.

Если мы не сможем переломить данную ситуацию, через 20–25 лет Казахстан может оказаться на периферии мировой экономики.

Поэтому сегодня перед нами стоит задача развития новых, конкурентоспособных производств, продукция которых будет востребована на внешних рынках. А этого невозможно достичь без новых технологий, без внедрения современных моделей менеджмента, ориентированных на работу в условиях глобальных конкурентных рынков.

По оценкам экспертов, Казахстан в настоящее время вступил в индустриальную фазу развития экономики. Однако мы должны думать о следующем этапе, так называемом постиндустриальном обществе — это период развития инноваций и технологий.

Сегодня мы должны понимать, что у нас, у Казахстана нет времени развиваться экстенсивно.

Мы должны стремиться приблизить качество и стандарты жизни в Казахстане к уровню 50-ти наиболее конкурентоспособных стран. Ключевым конкурентным преимуществом Казахстана на мировом рынке должен стать высококвалифицированный, мобильный человеческий капитал, а также постоянное внедрение инноваций.

К 2010 году мы намерены повысить душевой ВВП до 7 000 долларов, а по паритету покупательной способности до 15 000 долларов, довести ожидаемую продолжительность жизни населения до 68 лет.

В ближайшие 3 года Казахстан должен увеличить государственные расходы на образование, которые должны быть не меньше 4,1% к ВВП. В текущем году из государственного бюджета на образование запланировано 344 млрд. тенге.

К 2009 году объем финансирования этой отрасли вырастет почти до 540 млрд. тенге.

Объем расходов на здравоохранение к 2009 году будет доведен до 3% к ВВП. Расходы на здравоохранение должны возрасти с 235 млрд. тенге в текущем году до 393 млрд. тенге в 2009 году.

К 2015 году Казахстан повысит удельный вес услуг научной и научно-инновационной деятельности в структуре ВВП с 0,9% в 2000 году до 1,5–1,7%.

2.2. Наши прорывные направления инновационного развития.

Мы разработали Программу по формированию и развитию национальной инновационной системы на 2005–2015 годы, приняли Стратегию индустриально-инновационного развития. Уже начиная с 2004 года реализовано 520 инвестиционных проектов.

Создан государственный холдинг «Самрук», объединяющий крупнейшие национальные компании, чьей основной задачей является продвижение наших экономических интересов на мировых рынках. Основан Фонд устойчивого развития

«Казына», который должен координировать деятельность институтов развития, содействовать диверсификации экономики и финансировать индустриальные проекты. Под эгидой институтов развития начато финансирование 90 проектов стоимостью 2,2 млрд. долларов.

Тем самым, выбрана модель опережающего развития приоритетных отраслей, создания ряда кластеров, имеющих экономический потенциал повышения конкурентоспособности страны.

Отсюда особое значение приобретает вопрос их научно-технического обеспечения.

Мировой рынок высоких технологий сегодня оценивается в 2,5 трлн. долларов в год. Из них на долю США приходится 39%, Японии — 30%, Германии — 16%. Доля остального мира составляет 15%.

Наша основная задача — как можно скорее войти в него и занять свою нишу. Географическое положение страны позволяет нам развивать высокотехнологичное производство, ориентированное на региональный рынок, где Казахстан в перспективе должен стать сервисно-технологическим центром региона.

Как я отмечал в Послании народу, чтобы развивать свои научно-технологические ресурсы, мы должны проявить инициативу по участию в международном бизнесе высоких технологий. Казахстан планирует стать акционером ряда ведущих мировых высокотехнологичных компаний.

Конкурентоспособные технологии, как стержень инновационной экономики, сами по себе не появляются. Это долгий процесс, трудно вынашиваемый плод научных исследований, сложных и затратных экспериментов и, наконец, идейного озарения ученых.

Для организации производства товаров можно, конечно, приобрести зарубежную технологию. Но не будем забывать, что ни одна уважающая себя страна не станет устраивать распродажу новых технологий и секретов производства.

Кроме того, если опираться только на заимствованные технологии, то мы законсервируем нашу технологическую отсталость и окажемся в зависимости от технологически и научно развитых стран. Поэтому нам необходимо развивать собственную науку.

Для этого нам необходимо ускорить мобилизацию научно-технического потенциала страны, сосредоточить ресурсы на выбранных приоритетных направлениях развития науки, создать условия для активного внедрения ее достижений в производство.

Новые научно-технические направления — биотехнологии, нанотехнологии, космическая деятельность и информационно-коммуникационные технологии — это те сферы, где мы имеем шанс добиться конкретных результатов при партнерстве с отечественным и транснациональным бизнесом.

Именно по этим направлениям нам в ближайшем будущем понадобятся тысячи высококвалифицированных специалистов и дипломированных ученых.

2.3. Как мы будем развивать науку и новые технологии?

Очевидно, что развитие науки требует крупных финансовых вложений, и в ближайшие годы мы пойдем на значительное увеличение инвестиций в эту сферу.

На государственном уровне мы поставили задачу до 2012 года увеличить размер инвестиций в развитие науки в 25 раз, доведя их до 350 млрд. тенге в год.

Как будут использованы эти средства? На что мы их потратим?

Сегодня мы должны осознавать, что одного увеличения расходов на науку недостаточно, требуются структурные преобразования в системе управления научным развитием страны.

Нужно перейти к новому этапу управления наукой — от управления научными учреждениями к управлению научными исследованиями.

По сравнению с 2000 годом мы увеличили расходы на науку в 7 раз. Более половины этих денег идет через Министерство образования и науки, другая половина — через 14 других министерств и ведомств. Это приводит к тому, что наука финансируется разрозненно. Результатом этого является отсутствие четкого видения приоритетов научного развития.

Поэтому по моему поручению будет создана Высшая научно-техническая комиссия (ВНТК) под руководством Премьер-министра, которая займется выработкой 5 приоритетов научно-технологического развития Казахстана.

При ВНТК будет образован Международный экспертный совет, основной задачей которого будет анализ мировых трендов развития науки и потенциала проведения в стране передовых научных исследований по конкретным направлениям. В состав ВНТК войдут наши и зарубежные ученые, представители министерств и ведомств, национальных компаний, а также бизнеса. Комиссия будет регулярно отчитываться перед Президентом.

Новая структура предполагает поэтапный переход к финансированию всех научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ через Министерство образования и науки к 2010 году.

С этой целью в Министерстве образования и науки будет создан Комитет по науке, который будет финансировать все научно-исследовательские работы, включая прикладные и фундаментальные исследования. Комитет по науке станет рабочим органом ВНТК.

Для финансирования и координации опытно-конструкторских разработок (ОКР) будет создан Фонд науки, акционерное общество со 100%-ным участием государства. Сферой деятельности Фонда науки будет отбор, экспертиза, финансирование и мониторинг проектов по ОКР.

В финансировании прикладных исследований важная роль также должна принадлежать бизнесу. Во всем мире компании, заинтересованные в собственном развитии, вкладывают значительные средства в разработку новой и постоянное совершенствование уже производимой продукции.

Поэтому одной из важных задач Фонда науки станет стимулирование частного софинансирования проектов опытно-конструкторских разработок до 30% от общей стоимости проектов. Для этого затраты бизнеса на научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы, а также на услуги проектирования будут отнесены на налоговые вычеты.

Хочу обратить внимание на то, что в течение ближайших 4 лет доля расходов на ОКР будет увеличена до 25% от общих расходов государства на науку. Это решит одну из главных проблем казахстанской науки — незавершенность научных исследований, их отрыв от производства.

В соответствии с 5 приоритетами научно-технического развития страны будут созданы 5 национальных лабораторий открытого типа, доступ к которым будут

иметь все ученые и научные коллективы Казахстана, а также частный сектор. Речь идет о 5 национальных лабораториях по следующим направлениям — нанотехнологии, биотехнологии, ядерные технологии, космические технологии, новые технологии для углеводородной и горно-металлургической промышленности.

Для интеграции науки и высшего образования в регионах страны откроются 15 университетских лабораторий инженерного профиля по 15 критическим технологиям, соответствующим 5 приоритетам развития науки.

Для осуществления вышеназванных реформ будет принята Государственная программа развития науки на 2007–2012 годы.

На реализацию этой программы будет направлено вышеназванное 25-кратное увеличение финансирования науки.

Если говорить в целом, в ближайшие годы темпы научно-технического прогресса будут ускоряться по всем направлениям.

И казахстанские ученые должны учитывать мировые тренды в развитии научных знаний, стремиться быть «на переднем крае» науки. Необходимые условия для этого со стороны государства будут созданы.

2.4. Наши приоритеты в области образования.

Особую роль в системе научных разработок в технологически развитых странах играют университеты, являющиеся научными комплексами, занятыми не только обучением специалистов, но и фундаментальными и прикладными исследованиями в области технических, естественных и гуманитарных наук.

Это подтверждается высокой долей ассигнований на вузовскую науку. Например, США и Великобритания передают вузам до 11–12% от общих ассигнований на науку, Франция и Япония — 15–16%.

В целом, лучшие университеты США, Германии, Великобритании, Японии являются крупнейшими научными центрами. Труды университетских ученых составляют до 2/3 наиболее авторитетной научной литературы в мире.

Время стремительно, оно диктует новые правила и никого не ждет. Казахстан просто не имеет права отставать от передовых стран.

Казахстану требуются элитные университеты, являющиеся мощными образовательными, исследовательскими и научно-производственными комплексами, тесно связанными с индустрией. С учетом этого опыта принято решение о создании в г. Астане нового университета международного уровня. Есть планы со временем создать новый университет и в г. Алматы. Надо изучить потенциал и действующих крупнейших университетов страны, которые способны подняться на такой уровень.

В Послании народу Казахстана я поставил задачу создания и развития в Казахстане современных академических центров и «технологических парков» с международным участием, использовании инструментов типа «инкубационных проектов» для совместного развития в Казахстане филиалов международных учебных заведений.

Наши университеты должны иметь в своей структуре высококвалифицированных специалистов в области химии, физики, химической технологии, экономики. Такая связь специалистов позволила Массачусетскому, Калифорнийскому и Токийскому технологическим институтам стать лучшими в мире.

Надо качественно изменить уровень преподавания на прикладных кафедрах математического направления во всех вузах.

Владеть математическими методами анализа данных должны все — инженеры, экономисты, юристы, строители, государственные деятели.

Как показывает мировая практика, высокий уровень математической подготовки кадров обеспечит качественный рывок во всех отраслях.

Центральным звеном реформы системы образования должно стать всеобъемлющее внедрение современных информационных технологий в образовательные процессы. Особое внимание на данном этапе следует обратить на необходимость переподготовки и повышения квалификации преподавателей. Кроме того, необходимо пересмотреть учебные программы на предмет их соответствия международным стандартам и требованиям современного мира.

Я сейчас обращаюсь и к нашим профессорам: учитесь у зарубежных специалистов, перенимайте опыт. Для этого по моему поручению, начиная с прошлого года, в ведущие казахстанские вузы приглашаются лучшие зарубежные ученые и преподаватели.

Начиная с 2006 года, на конкурсной основе присуждаются 200 государственных грантов «Лучший преподаватель вуза». Это грант дает возможность преподавателям выезжать и проходить стажировку в ведущих западных университетах.

Вопрос конкурентоспособности — это, прежде всего, вопрос качества. По моему поручению сегодня разрабатывается система дифференцированного финансирования вузов. Тщательно продумываются критерии для составления рейтинга вузов страны с учетом передовой мировой практики. Определение рейтинга — очень важный момент. Только вуз, работающий в конкурентных условиях, способен подготовить и выпустить действительно конкурентоспособного специалиста.

Надо иметь в виду, что с 2008 года мы поэтапно перейдем к 12-летнему школьному обучению. Это значит, что в вузы будут поступать более подготовленные абитуриенты, многие из которых уже будут обладать техническим и профессиональным образованием.

В целом система казахстанского образования станет более цельной и последовательной, и будет соответствовать мировым стандартам.

Хочу обратиться к нашим студентам, к нашей молодежи.

Ни один преподаватель, каким бы хорошим и профессиональным он не был, не сможет ничему научить студента, если тот сам не тянется к знаниям, если он сам не хочет стать профессиональным, высококвалифицированным специалистом.

У вас должны быть большие амбиции. Вы должны желать стать лучшими в своей профессии и быть готовы к соперничеству.

Это значит, что необходимо постоянно овладевать новыми знаниями, работать над собой. Только так можно стать успешным человеком.

В современном мире «жизненный цикл» знаний и навыков очень короток. Как следствие этого, все более важными становятся непрерывность образования и регулярное повышение квалификации.

В научной литературе США, к примеру, фигурирует особая единица измерения устаревания знаний специалиста — так называемый «период полураспада компетентности».

Этот термин, заимствованный из ядерной физики, в данном случае означает продолжительность времени после окончания ВУЗа, когда в результате устаревания полученных знаний по мере появления новой информации компетентность специалиста снижается на 50%.

На рубеже 1980–1990-х годов этот период составлял 5–6 лет для инженеров на предприятиях с передовой технологией, а для медиков и биологов всего 3–4 года. А сегодня перманентное овладение новыми знаниями становится для специалиста первостепенным условием сохранения квалификации.

В информационном обществе решающее значение будут иметь не компьютеры или линии связи, и не станки, а знания и творческий потенциал мышления. Как сейчас говорят, креативность.

Как говорил президент Джон Кеннеди: «Нам нужны люди, способные мечтать о том, чего никогда не было».

Каждые 10 лет объем человеческих знаний удваивается. В результате знания становятся наиболее ценным и всегда востребованным ресурсом.

Задача вхождения Казахстана в число наиболее конкурентоспособных стран мира может быть решена в том случае, если ее будут воплощать в жизнь высококвалифицированные специалисты, обладающие знаниями наукоемких технологий, управленческими навыками, умеющие ориентироваться в рыночной экономике.

Например, если рассмотреть работу современного инженера, сразу становится понятно, что он должен обладать широким объемом не только технических знаний, но и менеджерских навыков. Ведь он должен представлять, какой путь ему предстоит пройти от зарождения технической идеи, ее проработки, проектирования, экономического обоснования, оценки экологических последствий — до выпуска готового продукта.

Хорошая профессиональная подготовка в технической области должна базироваться на надежных знаниях в области экономики производства и управления им.

Помимо этого, требуются знания иностранных языков, макроэкономики и права других стран.

Образованные, грамотные люди — это основная движущая сила развития человечества в XXI веке. И вы, сегодняшние студенты, которые завтра будут учеными и менеджерами казахстанских компаний, должны это очень хорошо понимать.

Тому, кто не развивается, не идет вперед, придется уступить свое место другому, более конкурентоспособному специалисту.

Как говорят консультанты одной из ведущих международных консалтинговых компаний «McKinsey&Company»: «Вперед или в сторону!». Именно этот принцип руководит современным конкурентным миром. И этот принцип во многом должен определять вашу жизненную позицию.

Я всегда считал и считаю, что молодежь должна быть в авангарде наших реформ. Именно энергия и инициативность молодых, их устремленность в будущее — во многом станут залогом успеха наших инициатив.

Молодое поколение открыто к новым идеям, мыслит глобально, думает категориями будущего. Сегодня, когда мы начинаем серьезно думать о позиционировании Казахстана в глобальном мире, эти качества молодежи как никогда востребованы.

Претворить в жизнь новые задачи будет по силу тем, кто, мыслит по-современному, свободен от устаревших стереотипов и неоправданных страхов и ограничений.

Вы живете поистине в счастливые времена. Сейчас столько возможностей для самореализации, о чем мы, старшее поколение, не могли и мечтать в годы своей молодости. Сегодня — время талантливых, энергичных, людей, которые верят в себя, людей, у которых есть мечта и есть воля осуществить эту мечту. Государство создает для вас все условия. «Молодость — это замечательная вещь; преступно растранжиривать ее...», — говорил Бернард Шоу. Нужно только учиться, не жалея сил трудиться, работать над собой, и вы достигнете всего задуманного.

Я бы очень хотел видеть в глазах каждого из вас ту жажду к познанию нового, к экспериментам, к созиданию и, самое главное, готовность развиваться и брать на себя ответственность.

Хочу также, чтобы вы помнили, что конкурентоспособность Казахстана должна привести не только к материальному, но и к духовному обогащению нации.

За процветанием экономики должны последовать расцвет культуры и искусства, родного языка, традиций и жизненной философии нашего народа.

Но в глобальном мире необходимо жить, уважая культуру и традиции других народов. Нужно дорожить межнациональным согласием в Казахстане. Всегда помните, что стабильность в обществе — главное условие нашего развития.

Слово «Казахстан» должно мощно зазвучать на мировой арене, олицетворяя новую молодость нашей древней страны, уверенную поступь нашего народа в новой истории.

Наши предки защищали и передали нам в наследство огромную территорию нынешнего Казахстана, самобытную культуру и особый дух восприятия и познания жизни. Этот дух свободолюбия и степной доблести не был растрачен на крутых переломах истории, его сумели сохранить предыдущие поколения, на долю которых выпали невиданные испытания.

Каждое из них выполнило свою историческую миссию. На рубеже XIX–XX веков великий Абай проторил дорогу в большой мир и разбудил плеяду титанов Алаш-Орды. Те, в свою очередь, сумели высоко поднять самосознание народа и сформулировать идеи, позволившие казахам подняться из среды отсталости и исторического забвения.

Они стали предтечей замечательного поколения писателей и мыслителей 1930–1940 годов, чьи усилия помогли нации сохранить себя в условиях разрушительного слома вековых устоев, голода и войны.

Послевоенные поколения не только поднимали промышленность, осваивали целину, но и создали прочный фундамент развития в виде системы образования и науки. Казахстанцы стали нацией инженеров и ученых, строителей и геологов, металлургов и врачей.

Моему поколению история вверила судьбы страны, поставив у истоков строительства независимого Казахстана. Эта была задача огромной трудности и исторической важности, и нам не стыдно, как мы ее выполнили. На ваших глазах поднимается ввысь и расцветает наша новая столица — Астана. Таков сегодня и весь Казахстан — динамичный и устремленный в будущее.

Теперь наступает ваше время. Вам строить и развивать Казахстан в XXI веке. Вы, практически ровесники нашей независимости, но, несмотря на свою юность, вы имеете свой собственный опыт свободы, хорошо чувствуете ритм меняющейся цивилизации. Именно поэтому я думаю, что мы понимаем друг друга.

Вы, нынешняя молодежь, выросли в независимом Казахстане, на ваших глазах происходило становление нашей государственности. С молоком матери вы впитали в себя глубокое чувство патриотизма и любви к своей независимой родине.

Именно вам предстоит довести до логического завершения все наши задумки и планы по вхождению Казахстана в число 50-ти наиболее развитых государств мира.

Я верю в нашу молодежь. Уверен, ваши знания, ваша энергия и ваш труд будут работать на построение сильного и процветающего Казахстана.

Надеюсь, что вы хорошо выполните завет великого Абая: «Нужно учиться, чтобы узнать то, что знают другие народы, чтобы стать равными среди них, чтобы стать защитой и опорой для своего народа».

Қымбатты жас достар!

Сіздер тәуелсіз еркін елде ержеткен біздің ұл-қыздарымызсыздар. Үміт артқан ұландарымызсыздар. Әлдебір идеологиялық тұмшалаудан сендердің саналарың азат болды.

Сендер барлықтарың ашық демократиялық қоғам құндылықтары негізінде тәрбиеленген ұрпақсыңдар. Сондықтан келешек мақсаттарың айқын, жолдарың даңғыл.

Ал, еркін елде өскен ұрпақтың рухы әрдайым биік болуы тиіс. Жастары жалын жүректі, өршіл намысты, биік рухты болса — ол елдің еңсесі де биік болады. Өршіл, намысшыл жас отаншыл патриот келеді, халқына, өз ұлтына адал қызмет етуге ұмтылады.

Білім беру ісі біздің мемлекетімізде басты басымдық, дамуымыздың шешуші факторы екенін тағы да ескертемін. Бұл сала ұлттық қауіпсіздігіміздің құрамдас бір бөлігі.

Осы себептен де мен сендерді туған елдеріңнің абыройы, ар-намысы, биік мәртебесі жолында жақсы білім алып, адал еңбек етуге шақырамын. Еліміздің келешек тағдыры, Қазақстанның ертеңі өз қолдарыңда екенін әрдайым естен шығармаңдар. Біз арман еткен, біздің қолымыз жетпей кеткен биіктерге сендер жетуге тиіссіңдер. Мен Қазақстанның жарқын келешегіне сенемін, мен сендерге сенемін.

Туған елдеріңді әлемдегі өркениетті мемлекеттермен терезесі тең, керегесі кең етіп өркендете біліңдер. Ол үшін терең әрі жан-жақты білім иесі болу міндет.

Бұл жөнінде Абай аталарың: «Тегінде адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озады. Одан басқа нәрсемен оздым ғой демектің бәрі бекер» деп ұрпағына өсиет тастап кеткен.

Менің де ұлы Абайдан асырып айтарым жоқ сендерге.

Қазақстан Республикасының Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының үшінші отырысында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 6 маусымы

Уважаемые члены комиссии!

Я хотел бы поблагодарить вас, а также членов рабочих групп, за активную и, самое главное, эффективную работу, которая выразилась в первых практических результатах деятельности Государственной комиссии.

Нами одобрен План действий Правительства по углублению демократических реформ на 2006 год. В него вошли законодательные инициативы, которые, во-первых, представляют большую общественно-политическую значимость, во-вторых, могут быть реализованы достаточно быстро. Это говорит о том, что мы от слов переходим к делу.

Обращаю внимание, что впервые в нашей истории центральная исполнительная власть поставила на планомерную практическую основу законопроектную и нормативно-правовую работу по политическому реформированию.

Уже в ближайшее время политическая система Казахстана испытает серьезные новации, связанные с повышением роли и полномочий представительной ветви власти. Это касается как деятельности Парламента, так и работы маслихатов.

Я призываю Правительство внимательно отнестись к каждому законопроекту, включенному в План работы.

Следует довести до логического завершения весь этот массив законотворческих работ. Мелочей в этом деле не должно быть. Это большая и ответственная работа. Эти законы должны быть тщательно рассмотрены через призму устойчивости нашего государства, главная ценность которого — стабильность и благосостояние народа.

Хочу отметить, что обсужденный сегодня План Правительства не предусматривает конституционных изменений, то есть может быть реализован на базе действующего Основного закона.

Повышению эффективности и прозрачности управления на местах будет способствовать введение выборности акимов 30% районов. И здесь мы должны все внимательно изучить и взвесить. Интересы Казахстана, интересы нашего народа — главное, чем мы должны руководствоваться в своей работе.

Считаю, что и здесь мы провели достаточную подготовительную работу. Вы знаете, в августе 2005 года в четырех районах страны состоялись экспериментальные выборы акимов, которые избирались депутатами маслихатов. В целом, наработан положительный опыт.

Думаю, нам следует идти по этому проверенному пути. Почему мы остановились именно на этой схеме — избрании районных акимов маслихатами?

Прежде всего, на местах нужно усилить систему сдержек и противовесов. Мы будем повышать полномочия маслихатов, в том числе их контрольные функции в отношении глав исполнительной власти.

С другой стороны, практика показывает, что прямые выборы глав исполнительной власти регионов — не панацея от всех бед. Давайте вспомним российский опыт, где данная система выявила много проблем. Мы знаем примеры, когда у них в регионах в аэропорту строили два VIP-прохода: один для губернатора, другой для мэра. Было два независимых друг от друга хозяина в регионе.

Ни к чему хорошему это не привело, и в России от прямых выборов в итоге отказались.

Для нормального функционирования института прямых выборов на этом уровне должны созреть условия, включая высокую политическую культуру, зрелость общества.

Поэтому в вопросе выборности акимов нам нужно придерживаться взвешенной позиции. Мы ни в коем случае не должны терять управляемость на местах, куда постепенно переходит центр тяжести наших реформ. Многое в реализации государственной политики зависит от эффективности управления на данном уровне.

Таким образом, предлагаемая форма выборов акимов представляется наиболее оптимальной и в то же время, прогрессивной. Как гласит известная мудрость, «прогресс — это не вопрос скорости, а вопрос направления». Правильный курс мы взяли, и давайте по нему будем идти.

В нынешнем году будут избраны 30% районных акимов и акимов городов, и в случае успеха, в следующем году выборы будем продвигаться дальше.

Это даст мощный импульс и динамизм общественно-политическим процессам в Казахстане, увеличит общественную активность и инициативу.

Одобрив сегодня концепцию законопроекта о местном самоуправлении, мы также сделали важный шаг в направлении демократизации страны. Не случайно говорят, что местное самоуправление — это реальная демократия, демократия в действии.

В процессе обсуждения данного законопроекта было много споров. Есть жесткие сторонники одной модели, есть приверженцы противоположной точки зрения. Считаю, что при выборе модели местного самоуправления в Казахстане нужно прийти к компромиссному варианту, адекватному условиям нашей страны. Основа в предложенном документе есть, надо его доработать.

Давайте помнить, что в мире процесс развития местного самоуправления отличается многообразием форм, а в ряде случаев наблюдаются разнонаправленные тенденции. Да, есть Европейская хартия местного самоуправления. Но нет единой и универсальной модели. Скорее есть некие промежуточные формы, которые постоянно меняются.

В Великобритании, где наиболее последовательно отстаивалась самостоятельность местного управления, к 1974 году местные органы власти потеряли большую часть своих автономных полномочий и доходов и на 70% были зависимы от вливаний центрального правительства.

Системы организации местной власти разных стран переживают в настоящее время период широкомасштабной реформы, начавшейся в 1970–1980-е годы.

Дело в том, что малая численность и размеры местных единиц, их территориальная обособленность и функциональная замкнутость находятся в противоречии с современными требованиями глобального мира, не способствуют эффективному экономическому развитию территорий и тормозят экономический прогресс в общегосударственном масштабе. Главное препятствие — множественность числа местных единиц при малочисленности их населения.

Поэтому во многих европейских странах (например, Дания, Бельгия) наблюдаются обратные тенденции централизации и укрупнения, когда муниципалитеты пытаются вернуть часть своих полномочий и ответственность на верхний уровень управления. Это тоже поучительный пример.

Практически везде остаются актуальными вопросы финансирования органов самоуправления. Это зачастую связано с необходимостью поддержки слабо развивающихся регионов, устранением диспропорции в их социально-экономическом развитии.

В целом, это нормальная практика некоторых европейских стран, когда регионы остаются зависимыми от трансфертов из центра, а центральная власть строго регламентирует их финансовую политику.

Поэтому нужно отходить от неких стереотипов, не нужно пытаться искусственно перенести полностью готовые схемы. Современные принципы и формы местного самоуправления — результат сложного процесса поиска компромисса, согласования интересов государственных институтов и местных сообществ. Причем в каждой стране они формировались с учетом местной специфики.

Но в целом мы должны учитывать, что преобладающей тенденцией является укрепление роли местного самоуправления, рост ответственности местных органов перед обществом, расширение спектра их услуг.

Все указанные моменты нужно учитывать при введении местного самоуправления в Казахстане. Ясно, что потребуется экспериментальный период — 2–3 года. Я предлагаю в соответствии с законом провести экспериментальные выборы кенесов, то есть советов.

Сконцентрироваться следует на четырех главных вопросах: 1) функции и полномочия органов местного самоуправления, 2) источники финансирования, 3) внутренняя структура, 4) защитные механизмы, обеспечивающие как эффективность местного самоуправления.

Еще один рассмотренный сегодня вопрос касается развития институтов гражданского общества.

В целом представленный документ мы одобрили. Концепция должна стать базой для разработки Правительством соответствующей Государственной программы.

Общая тенденция в мире такова, что неправительственный сектор обретает все большую значимость в общественной жизни, становится залогом необратимости демократического вектора развития.

В этом плане мы должны учитывать мировую практику развития гражданского общества.

Разветвленная сеть гражданских институтов становится гарантом соблюдения общественных интересов.

Гражданское общество — это, если хотите, «гражданская оборона» против коррупции и бюрократии. Поэтому государство должно быть заинтересовано в поддержке НПО и других общественных институтов. Но должны быть определены четкие правовые основы их функционирования — как они создаются, как регистрируются, как работают, — особенно для иностранных неправительственных организаций. Мы — открытое общество, никому ничего не запрещаем, и в ответ просим, чтобы все работали в рамках Конституции Казахстана и наших законов. Это нормальное требование любого демократического государства. Если законов не хватает, нужно их разработать. НПО должны работать в рамках законодательства. Это необходимость и условие спокойствия в нашем государстве и дальнейшего его развития.

Нужно, чтобы «третий сектор» не зависел от зарубежных «спонсоров». Поначалу у нас НПО фактически вступили в клиентельные отношения с разного рода международными фондами, и мы не всегда могли поручиться, что получаемые ими ресурсы действительно направлялись на пользу нашим национальным интересам. В этой связи хочу ясно и четко сказать, что любая деятельность, нарушающая наши законы, будет пресекаться.

Государство не может искусственно взрастить институты гражданского общества, а может лишь создать благоприятные условия для их развития.

Поэтому наша задача — создать условия для реального партнерства государства и НПО.

Ставлю перед Правительством и акимами задачу активизировать взаимовыгодную работу с НПО, другими институтами гражданского общества на основе рассмотренной сегодня Концепции.

Теперь о последовательности наших действий. Прежде всего, отмечу, что принятые сегодня решения — это начальный этап реализации Общенациональной программы демократических преобразований в стране, которые я озвучил в своем Послании. Впереди большая работа.

Уже в этом году мы приступим к обсуждению предложений, связанных с дальнейшим развитием политической системы общества, может быть, и, касающихся Конституции.

Мы должны очень ответственно отнестись к этой работе и не принимать поспешных, недостаточно хорошо обдуманных решений, максимально использовать потенциал нашей Конституции.

Если логика реформ требует изменений в Основной Закон, нужно идти на это. Сомнений в этом быть не должно.

Соответствующая рабочая группа Госкомиссии к концу года должна подготовить предложения по этому вопросу, которые мы все вместе детально обсудим.

Политические реформы — это требование времени. Это наша стратегическая линия. Мы будем двигаться вперед — но взвешенно.

Международные эксперты, профессора Оксфорда и Кембриджа, имеющие большой опыт работы в разных странах, провели исследование нашей политической си-

стемы и пришли к выводу, что у нас назрела необходимость спокойного, взвешенного поиска оптимального политического и экономического устройства Казахстана на перспективу. Суть рекомендации экспертов заключается в том, что, Казахстан несмотря ни на какое давление, непростые исходные позиции и геополитическое окружение, должен пройти свой эволюционный путь и выстроить свои общественные, политические и экономические институты.

Членам Госкомиссии и ее рабочим группам предстоит ударно поработать в этом году, задать такой темп и такой вектор реформ, чтобы всем внутри страны и за рубежом стало ясно — демократизация в Казахстане имеет необратимый характер. Казахстан должен вновь подтвердить свои лидерские качества, но уже в сфере демократических реформ.

«Мәдениетаралық, дінаралық және этносаралық түсіністік» атты ЕҚЫҰ кеңесінде сөйлеген сөзі

Алматы қаласы, 2006 жылдың 12 маусымы

Господин Председатель!
Уважаемые дамы и господа!

Мне очень приятно приветствовать вас всех на казахстанской земле. Я помню мою встречу с представителями государств ОБСЕ в Вене, мое выступление и нашу беседу. Поэтому я вижу в зале знакомые лица и рад возможности встретиться с вами вновь в городе Алматы, который принимает одно из важнейших мероприятий ОБСЕ в 2006 году.

Как известно, идея созыва форума ОБСЕ по проблематике межрелигиозного, межэтнического и межкультурного понимания принадлежит Казахстану. Мне очень приятно, что ОБСЕ поддержала эту инициативу.

Острота ведущихся в мире дискуссий на эту тему очень высока, поскольку события последнего времени убедительно показали оправданность существующих мнений о необходимости формирования новой парадигмы безопасности, основанной на поддержании эффективного диалога культур в условиях многообразия этнических и конфессиональных традиций и ценностей.

Мы должны признать, что в современном мире значительно возросло значение толерантности как одного из главенствующих факторов стабильности, особенно в условиях глобализации, появления новых вызовов и угроз. Поэтому считаю, что обеспечение согласия религий, мирного сосуществования этнических групп является важнейшей доминантой долгосрочной безопасности.

Мы все являемся свидетелями того, как проверяются на прочность механизмы, созданные международным сообществом для противодействия изменившимся угрозам миру. Сейчас к ним добавились ставшие реальностью попытки разделить мир по принципу различия цивилизаций. Имеют место целенаправленные действия по противопоставлению одного вида мировоззрения другим, что чревато возникновением напряженности, а иногда и открытым конфликтам. Насколько эффективны принимаемые меры? Достаточен ли инструментарий для поддержания стабильности? Как избежать повторения событий, буквально взорвавших мусульманский мир в начале года в связи с безответственностью печатных изданий? На эти и другие вопросы должна постараться найти ответ наша конференция.

Мандат ОБСЕ в качестве евро-атлантической и евразийской организации состоит в том, чтобы на раннем этапе предотвратить возникновение кризисов и, во всяком случае, обеспечить постконфликтную реабилитацию. По вопросу, насколько эффективно это делается, существует разные точки зрения, причем противоположные. Вместе с тем считаю, что потенциал ОБСЕ, созданной 31 год тому назад как уникальный форум для диалога, несмотря ни на что, продолжает оставаться высоким.

Именно ОБСЕ, как никакая другая международная организация, способна внести свой ценный вклад в урегулирование существующих проблем, для решения

которых мы собрались сегодня в Алматы. Результаты алматинской конференции, полагаю, должны оставаться основой действий механизмов ОБСЕ в данном направлении, необходимость в выработке которого становится все более актуальной.

Традиционно считается, что ОБСЕ сильна в области, относящейся к так называемому человеческому измерению. Однако ни для кого не секрет, что этот гуманитарный блок вопросов больше связывается с деятельностью ОБСЕ в обеспечении демократизации, прав человека. Вместе с тем межконфессиональное и межнациональное согласие является краеугольным камнем всеобъемлющей безопасности, стабильности, поступательного экономического и политического развития стран.

Опыт Казахстана как нельзя лучше свидетельствует об этом. Именно поэтому наша страна, как активный участник ОБСЕ, считает своим долгом внести свой вклад в дело укрепления опыта и практических знаний, которые могут быть использованы в формате сотрудничества всех участников Организации в целях укрепления безопасности в условиях этнического и культурного многообразия и поликонфессиональности.

Напомню, что в Казахстане проживает более 130 национальностей, принадлежащих 46 религиозным конфессиям. Именно толерантность стала решающим фактором обеспечения мира, стабильности и экономического прогресса Казахстана, который продолжает удивлять мир. Для нас принцип толерантности является не только нормой политической культуры, но и одним из ключевых принципов государства, который мы самым решительным образом поддерживаем и укрепляем. В годы независимости, принимая Конституцию и наши законы, мы всегда учитывали нашу многонациональность, многоконфессиональность. И эта стабильность, взаимопонимание не пришли в один день. Усилия страны, усилия руководства государства и, конечно же, понимание самих людей, что счастье жить в спокойной и стабильной стране и только так можно строить независимость, улучшить жизнь, привело к тому состоянию, которое мы имеем. Конечно же, это счастье быть руководителем страны, где народ объединен общим пониманием высшей ценности незыблемой дружбы и братства всех народов и религиозных конфессий. Для многовековой культуры казахского народа толерантность является поведенческой нормой, совершенно естественным жизненным принципом поведения людей. Именно поэтому все, кто родился в Казахстане, считают его своей Родиной и землей.

В нашем тоталитарном прошлом вы можете найти примеры того, как в Казахстан насильственно перемещались многочисленные представители самых разнообразных народов, ранее компактно проживавших на всей территории бывшего Советского Союза. 500 тысяч жителей Северного Кавказа по указу Сталина были переселены в Казахстан, 800 тысяч немцев Поволжья, 150 тысяч корейцев с Дальнего Востока, крымские татары, греки, поляки, прибалтийские народы также были переселены сюда. Таким образом, казахи на своей многовековой земле стали меньшинством в свое время. Кроме того, значительная часть переселенцев прибыла добровольно в поисках лучшей доли. Все они нашли здесь кров на благодатной земле Казахстана, которая их гостеприимно приняла.

В США есть такой праздник — День благодарения, который отмечается как память о том, как семья индейцев спасла от голодной смерти семью белых переселенцев. Таковым становится у нас День единства народов Казахстана, который мы отмечаем ежегодно первого мая. Стоило бы посмотреть, как на всех площадях

городов и сел различные нации и народы в своих национальных одеждах демонстрируют свое искусство, культуру, кухню, традиции.

Как вы наверняка знаете, с первых лет обретения независимости в нашей стране действует Ассамблея народов Казахстана, ставшая важнейшим элементом политической системы страны, скрепившим интересы всех этносов. За эти годы создана правовая база, гарантирующая неукоснительное соблюдение прав и свобод граждан вне зависимости от их национальной и религиозной принадлежности. Эта база легла в основу межэтнической политики Казахстана. Я, как Глава государства, Председатель Ассамблеи народов Казахстана, не помню случая, когда принимая важнейшие государственные решения или законодательные акты, затрагивающие интересы всех народов, мы не советовались бы с Ассамблеей, не учитывали бы ее мнения.

В Казахстане решена важнейшая стратегическая задача — созданы максимальные условия для удовлетворения потребностей национальных меньшинств, связанные с их культурной и национальной идентичностью. Наиболее важные из них касаются культуры и образования, сохранения родного языка. В Казахстане сложилась оптимальная система поддержания межнационального согласия, главенствующим принципом которой является диалог общества и государства.

Полагаю, что наш опыт представляет большой интерес для всего сообщества ОБСЕ. Именно этим продиктована инициатива Казахстана о желании председательствовать в ОБСЕ в 2009 году, к которому мы последовательно и целеустремленно движемся и надеемся на вашу поддержку.

Какие цели мы ставим перед собой в качестве Председателя ОБСЕ? Выделю наиболее важные.

Во-первых, международным сообществом признано, что Казахстан является гарантом региональной безопасности, проводя политику, которую образно можно назвать «инвестицией стабильности» в Центральную Азию.

Основную свою задачу в качестве регионального лидера мы видим в том, чтобы способствовать обеспечению подлинной и долгосрочной безопасности в Центральной Азии, включая наших соседей и Афганистан.

Все это в конечном итоге направлено на то, чтобы упрочить мир в нашем регионе и сделать жизнь людей, проживающих в Центральной Азии, благополучнее, увереннее и спокойнее.

Во-вторых, нами движет цель укрепить значение Казахстана как своеобразного моста между Западом и Востоком в диалоге цивилизаций, последовательным сторонником которого мы являемся. Казахстан готов поделиться практическим опытом и знаниями, представляющими своеобразное казахстанское «ноу-хау».

В-третьих, как вы знаете, мы приступили к реализации амбициозной государственной программы, направленной на вхождение Казахстана в среднесрочной перспективе в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира. Я благодарен лидерам ведущих держав мира за поддержку наших инициатив и, пользуясь случаем, выражаю им искреннюю признательность за готовность содействовать их полной реализации.

Конкурентоспособность заключается не только в высоких экономических показателях и доле участия в системе мирового распределения труда, не менее важно формирование оптимальной политической конструкции, которая бы обеспечила

максимально эффективное функционирование государства и стояла бы на защите прав и свобод человека. Выбор в пользу демократии, учитывающий опыт ведущих государств Запада и Востока — единственно возможный для Казахстана. Вместе с тем мы должны всегда помнить, что Казахстан, как и многие другие постсоветские страны, никогда в своей истории не имел реального демократического опыта. Мы жили в тоталитарном государстве и несколько поколений людей были воспитаны в таком режиме. Вопросы частной собственности, свободы слова, демократии и выбора никогда не поднимались. Нужно помнить об этом, когда вы оцениваете состояние дел у нас.

Считаем главным показать вам динамику нашего продвижения вперед по пути к демократическим и либеральным ценностям при активном сотрудничестве с ОБСЕ.

В-четвертых, как активный участник ОБСЕ, Казахстан чувствует высокую ответственность за будущее организации, которая переживает не самые лучшие времена. Голос новых независимых государств должен быть в полной мере услышан ОБСЕ, мы все вместе должны укрепить потенциал Организации и сделать ее отвечающей интересам всех стран-участниц. Исходя из этого, я считаю, что реализация инициативы по председательству Казахстана в ОБСЕ соответствует самым высоким приоритетам внутренней и внешней политики нашей страны и принципам, которые проповедует Организация.

В нескольких словах позвольте остановиться на социально-экономических, общественно-политических характеристиках современного Казахстана.

Как показывает мировой исторический опыт, если нет гарантий частной собственности, если не создаются условия для развития малого и среднего бизнеса, то нет и предпосылок для возникновения и развития либеральных ценностей. Именно поэтому мы пошли по пути «сначала экономика, потом политика». Благодаря этой позиции экономика Казахстана развивается опережающими темпами, среднегодовой рост ВВП в течение последних лет сохраняется на уровне 10% и является одним из самых высоких в мире. По экономическому реформированию Казахстан опережает все постсоветское пространство. Сегодня всеми признано, что мы опережаем по экономическому развитию все страны СНГ на 5–6 лет. ВВП на душу населения за три года увеличился более на 30%, и к 2008 году мы достигнем двукратного увеличения этого показателя по сравнению с 2000 годом. К 2015 году в результате осуществления Стратегии индустриально-инновационного развития мы ожидаем экономический рост в 3 раза.

Экономика Казахстана имеет четкую социальную направленность, улучшается жизнь людей. Мы уверенно движемся в направлении построения модели подлинно социального государства, характерной для наиболее развитых стран Запада и Востока. До 2030 года в Казахстане реализуется план мероприятий индустриально-инновационной Стратегии, которая нацелена на диверсификацию экономики, развитие производства товаров и услуг с высокой добавленной стоимостью, создание основ высокотехнологичной сервисной экономики. Мы успешно уходим от сырьевой направленности экономики, чем не могут похвастаться большинство стран основных экспортеров природных ископаемых и энергоресурсов. Благодаря огромным запасам нефти, газа и других ресурсов Казахстан становится звеном европейского развития.

Благодаря успешно проведенным реформам мы успешно вошли в новый этап социально-экономической модернизации и политической демократизации. В Казахстане продолжены масштабные преобразования, направленные на повышение эффективности государственного устройства. Четко определены временные контуры дальнейших реформ. Они, начиная с этого года, будут проводиться в 2 этапа до 2012 года. Политическая система Казахстана в основном соответствует закономерным принципам функционирования демократических процветающих государств, а также учитывает важнейшие культурно-исторические черты и традиции нашего общества.

Разработкой концептуальной программы реформ под моим руководством занимается Государственная комиссия по демократизации, в состав которой входят авторитетные политики, общественные деятели и ученые, представители всех политических партий и общественных объединений, представляющих весь существующий спектр мнений.

Казахстан проводит активную, динамичную внешнюю политику, признанную во всем мире и соответствующую самым высоким принципам мира, добра и справедливости.

Хотелось бы напомнить уважаемому собранию, что именно Казахстан первым на планете закрыл самый страшный полигон для испытания ядерного оружия, оставшийся в наследство от Советского Союза. Мы добровольно отказались от четвертого ядерного ракетного потенциала, размещенного на территории Казахстана. Этим самым мы подаем пример нераспространения, отказа от обладания оружием массового уничтожения людей.

Мы последовательны в развитии добрососедских отношений со всеми странами, полагая при этом, что в современной динамичном мире не может быть альтернативы принципу интеграции. Поэтому Казахстан самым решительным образом поддерживает деятельность интеграционных объединений, в которых мы играем и будем играть самую активную роль. Казахстан — инициатор и активный участник многих интеграционных организаций, таких как СНГ, ЕврАзЭС, Единое экономическое пространство. 15 июня состоится заседание ШОС. Наша страна будет делать все, чтобы эта важная организация Азии стала стержнем экономического сотрудничества и борьбы с экстремизмом. Казахстан считает большой честью 17 июня этого года принять саммит Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии — динамично развивающейся международной структуры, имеющей аналогичные с ОБСЕ цели и задачи. Мы с нетерпением ждем начала работы II съезда лидеров традиционных и мировых религий, который пройдет осенью этого года в столице нашей Родины — Астане, городе, ставшем символом динамичных перемен, которые происходят в Казахстане.

Уважаемые участники совещания!

Очень важно, чтобы итоги работы оправдали ожидания стран-участниц и позволили бы определить эффективные механизмы поддержания стабильности и атмосферы согласия на пространстве ОБСЕ. Это особенно актуально сегодня, когда межрелигиозные и межэтнические конфликты становятся одной из наиболее острых международных проблем.

«Шанхай бестігінің» 10 жылдығы мен ШЫҰ-ның 5 жылдығына арналған ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысында сөйлеген сөзі

Қытай Халық Республикасы, Шанхай қаласы, 2006 жылдың 15 маусымы

Уважаемые коллеги!

Уважаемые участники заседания!

10 лет назад главы государств скрепили подписями уникальный в истории международных отношений документ — Соглашение об укреплении мер доверия в военной области в районе границы, а спустя 5 лет создали Шанхайскую Организацию сотрудничества. Это было логическим продолжением доверительных отношений, возникших в ходе решения сложных пограничных проблем, длившихся столетиями.

Главным результатом деятельности «Шанхайской пятерки» стало ослабление длившегося десятилетиями напряжения на пограничных рубежах. Решение пограничного вопроса с Китаем имело исключительно важное значение для всех государств-участников этого процесса. Это способствовало успешному развитию межгосударственных отношений, укреплению взаимного доверия и общего понимания проблем взаимодействия.

Шанхайская организация сотрудничества, юбилей которой мы отмечаем, за короткий исторический срок окрепла и показала всему миру свою состоятельность в качестве важного фактора современных международных отношений. Сегодняшний мир уже трудно представить без ШОС.

Мы с удовлетворением отмечаем, что совместными усилиями ШОС последовательно укрепляет свои позиции как гарант безопасности и стабильности в регионе.

Важным событием стало принятие на прошлогоднем саммите в Астане Концепции сотрудничества государств-членов ШОС в борьбе с терроризмом, сепаратизмом и экстремизмом. Сегодня нами будет утверждена соответствующая Программа, предусматривающая комплекс практических мероприятий на последующие 3 года. Будут также подписаны важнейшие соглашения антитеррористической направленности.

Мы ожидаем плодотворных результатов от взаимодействия правоохранительных органов наших стран.

Важное практическое значение имеют антитеррористические учения в рамках ШОС. Было бы также полезным установление контактов ШОС с Контртеррористическим комитетом Совета Безопасности ООН.

Нашим государствам следует прилагать еще более активные усилия для наращивания эффективности и целенаправленности ШОС.

Деятельность организации должна сопровождаться формированием в мировом сообществе правильного и справедливого ее восприятия.

Народы наших стран должны получать регулярную и согласованную информацию о деятельности и процессах как самой организации, так и ее членов.

В этом плане большое значение имеет подписываемое сегодня Заявление о международной информационной безопасности. С учетом бурного развития коммуникационных технологий, проникших во все сферы общественной жизни, нам необходимо принять меры по должному информационному обеспечению многосторонней деятельности ШОС. Мир должен быть уверен в том, что ШОС не направлена против кого-либо, а наоборот — ориентирована на конструктивное сотрудничество, борьбу с общими угрозами, решение задач социально-экономического развития и культурно-гуманитарного взаимодействия.

Хотел бы с удовлетворением отметить, что накануне саммита была проведена совместная работа по оптимизации работы исполнительных органов ШОС. Усилены роль и функции Секретариата. Нам предстоит усовершенствовать схему взаимодействия между Секретариатом и Исполкомом Региональной антитеррористической структуры ШОС.

Уважаемые коллеги!

Наш регион, обладая значительными природными ресурсами и огромным человеческим потенциалом, становится неотъемлемой частью глобальных экономических процессов и мировой геополитики.

В этом плане исключительно важное значение имеет экономическое сотрудничество в рамках ШОС, ибо оно способствует решению сложных социально-экономических проблем и, следовательно, обеспечению безопасности и стабильности в Центральной Азии.

Требует детального изучения возможность создания межгосударственных кластеров с полным производственным циклом. Реализация экономических проектов во многом зависит от их финансирования. Поэтому запуск в дни работы саммита механизма Межбанковского объединения ШОС будет иметь практическое значение. В будущем возможно использование кредитных ресурсов созданного Казахстаном и Россией Евразийского банка развития для финансирования проектов ШОС.

Казахстан приветствует начало деятельности Делового совета Шанхайской организации сотрудничества. Мы направляем в этот орган ведущие компании и предприятия, которые в состоянии генерировать и воплощать в жизнь новые идеи экономической кооперации. Свидетельством такого настроя является разработка целого ряда пилотных проектов, в том числе казахстанско-китайских.

Стратегически важной задачей является развитие транспортных коммуникаций. Нашим правительствам предстоит серьезно поработать над тем, чтобы ШОС обладала целостной региональной транзитно-транспортной системой, что не только облегчит сообщение между государствами-членами, но и позволит привлечь дополнительные объемы международного транзита. Предлагаем в приоритетном порядке заключить соглашение о сотрудничестве в ШОС в области транзитных перевозок.

Особо подчеркну, что народы наших стран должны на деле ощутить эффект экономического взаимодействия в Шанхайской организации, ведь конечной целью любого сотрудничества является укрепление стабильности и повышение благосостояния народов. Важнейшее средство достижения этой цели — это реформы.

Без решительных социально-экономических преобразований трудно рассчитывать на процветание региона, на успехи ШОС в решении наиболее актуальных проблем современности.

Мир вступил в новый этап развития. Человечество находится в поиске такой оптимальной модели мироустройства, в которой каждое государство, все культуры и цивилизации заняли бы достойное место соразмерно «Целям развития тысячелетия».

Шанхайская организация, совмещая в себе исламскую, христианскую и конфуцианскую цивилизации, является достойным образцом эффективного сотрудничества, согласия и взаимопонимания на огромном пространстве от Восточной Европы до южных рубежей Азии. В этом заключается уникальность и феномен ШОС, ярко выраженная квинтэссенция «Шанхайского духа».

Создание ШОС стало закономерным итогом стремления народов, исторически связанных культурными, языковыми и торговыми узами, к мирному развитию, добрососедству и сотрудничеству. ШОС олицетворяет собой новую культуру межгосударственных отношений, которые в будущем будут определять облик и характер нашего региона.

Это особенно актуально на фоне процессов глобализации, появления различного рода радикальных концепций будущего мироустройства и расшатывания основ международного права.

Говоря о деятельности ШОС в Центральной Азии, важно иметь в виду, что этот регион привлекает пристальное внимание крупных субъектов мировой политики.

Здесь сложным узлом переплетаются не только идеи евразийства, возрождения Великого Шелкового пути, прикаспийского сотрудничества, но и стратегические интересы мировых держав, в том числе географически удаленных от Центральной Азии.

Вместе с тем, очевидно, что какие бы концепции и рецепты развития для нашего региона ни предлагались, без надежных гарантий безопасности и экономического взаимодействия достижение целей устойчивого развития будет весьма проблематичным.

Такие проблемы, как распространение наркотиков, этнические конфликты, усиление идеологии терроризма и религиозного экстремизма по-прежнему далеки от своего решения и поэтому являются особо актуальными для ШОС.

Следует учитывать, что преступная деятельность религиозно-экстремистских групп подпитывается торговлей наркотиками. К сожалению, Афганистан остается очагом распространения этого зелья на территории ШОС. С принятием в прошлом году Пакистана, Ирана и Индии в качестве наблюдателей в ШОС, образовался своеобразный антинаркотический «пояс безопасности» вокруг Афганистана. Это должно побудить заинтересованные страны к более скоординированным действиям в борьбе с наркобизнесом.

На наш взгляд, Контактной группе «ШОС-Афганистан» предстоит выработать предложения по коллективному содействию социально-экономическому восстановлению этой многострадальной страны, в том числе сокращению производства опиума.

Представляется целесообразным установить взаимодействие ШОС с уже действующими в Центральной Азии антинаркотическими структурами, в том числе создаваемым в Алматы под эгидой ООН Центральноазиатским региональным информационным координационным центром (ЦАРИКЦ).

Особо актуальной задачей является усиление координации совместных действий с целью выявления и перекрытия каналов проникновения преступных элементов. Этой задаче, помимо уже имеющихся правовых документов, способствовало бы подписание соглашения в рамках ШОС о сотрудничестве в совместной борьбе с нелегальной миграцией. Казахстан, в случае согласия всех сторон, готов представить проект этого соглашения.

Казахстан выступает за усиление ведущей роли Организации Объединенных Наций в решении актуальных проблем человечества.

С наступлением эпохи глобализации эта универсальная структура должна обрести новое качество, а Шанхайская организация — органично дополнять деятельность ООН. Это особенно важно, поскольку мы являемся свидетелями усиливающихся противоречий в мировой политике по вопросам нераспространения ядерного оружия. Нет единства мнений и подходов к вопросам демократии и суверенного права государств на собственный путь развития. Полагаем, что наша Организация могла бы содействовать поиску оптимальных путей решения этих проблем в соответствии с «Шанхайским духом». Совместная Декларация, которую мы сегодня принимаем — это важный шаг в данном направлении.

Уважаемые коллеги!

Шанхайская организация сотрудничества переживает этап структурного реформирования в целях более эффективного выполнения стоящих перед ней задач. Уверен в том, что ШОС будет и впредь набирать обороты в качестве динамичного и ответственного субъекта мировой политики в деле обеспечения безопасности и процветания народов. Именно такой мы видим нашу Организацию в будущем.

Поздравляю всех с юбилеем Шанхайской организации, желаю мира, благополучия и процветания нашим народам.

АӨСШК II саммитінде сөйлеген сөзі

Алматы қаласы, 2006 жылдың 17 маусымы

Уважаемые главы государств и правительств, руководители международных организаций!

Уважаемые участники Совещания!

Для меня высокая честь приветствовать столь представительный форум у нас в Алматы. Позвольте выразить всем вам искреннюю признательность за участие в работе II саммита Совещания по взаимодействию и мерам доверия Азии, а также за неизменную поддержку и активное продвижение идеи СВМДА.

В ходе I саммита нашего Совещания был подписан его основополагающий документ — Алматинский Акт. С тех пор цели создания форума по мерам доверия на азиатском континенте получили широкое признание и поддержку мирового сообщества. Процесс СВМДА становится все более заметным фактором на международной арене.

Принятие в 2004 году Каталога мер доверия СВМДА — всеобъемлющего и уникального в мировой дипломатии документа — стало важной исторической вехой в развитии азиатской безопасности. В ближайшее время совместными усилиями нам предстоит разработать механизмы реализации Каталога с целью их возможного применения на практике уже в период до III саммита. Мы хорошо понимаем, что впереди большая работа по сближению долгосрочных, зачастую не совпадающих интересов, обновлению и созданию дополнительной правовой базы.

СВМДА — молодой форум, зачастую идущий непроторенными путями и поэтому не обладающий готовыми рецептами на все случаи. Оптимальные решения вырабатываются в процессе диалога. Но в то же время, имеющийся мировой опыт, современные тенденции развития убедительно демонстрируют, что и на азиатском континенте всеобъемлющий подход к вопросам безопасности и сотрудничества требует практического и поэтапного применения мер доверия.

Для успешного противодействия новым глобальным вызовам и угрозам необходима концентрация усилий всего мирового сообщества. Обширному азиатскому континенту с его богатыми природными ресурсами и огромным человеческим потенциалом, к сожалению, во многих случаях характерны транзитная форма развития государств и обществ, а также наличие «застаревших» конфликтов. СВМДА, на наш взгляд, может и должно стать неотъемлемой частью глобальной системы противодействия вызовам современности.

Рост новых региональных структур в Азии — свидетельство потребности азиатских стран в координации и взаимодействии. Такого рода стремление не является чем-то исключительным, аналогичные процессы происходят и в других частях света.

В качестве основных факторов, способствующих развитию региональных инициатив, я хотел бы отметить следующие.

Во-первых, специфика обстановки в каждом конкретном регионе накладывает повышенную ответственность на государства региона в плане соблюдения базовых принципов ООН, создания атмосферы доверия и полноценного сотрудничества.

Во-вторых, глобализация, будучи, по сути, синонимом взаимозависимости государств современного мира, определяет, что региональные подходы, основанные на

принципах взаимного учета и уважения интересов, становятся гарантией жизнеспособности и долгосрочности внешнеполитических устремлений.

В-третьих, политически и экономически конкурентоспособные региональные структуры усиливают позиции государств на глобальном уровне.

Все это относится и к участникам нашего форума. Сегодня очевидно, что конструктивному взаимодействию в экономической, экологической и гуманитарной областях альтернативы нет.

Казахстан придает большое значение экономическому измерению СВМДА, как важной и неотъемлемой составляющей деятельности по обеспечению экономической безопасности и всестороннего сотрудничества. Уровень экономического развития государств напрямую влияет на возможности по обеспечению региональной стабильности. Не секрет, что питательной средой для распространения новых угроз является расширение в ряде регионов «пространства нищеты» и социальной деградации. Таким образом, стабильный экономический рост и обеспечение устойчивого развития во многом определяют способность наших государств адекватно противостоять современным вызовам.

Одним из первых шагов в укреплении доверия в этой области может стать расширение торгово-экономического сотрудничества. Здесь, по нашему мнению, должен сыграть организующую роль создаваемый Секретариат СВМДА.

Не вызывает сомнений исключительная важность для большинства азиатских государств экологической проблематики. Поэтому уже настало время приступить к выработке общей модели решения этих вопросов, возможно, оформленной в виде отдельного документа, содержащего базовые принципы согласованной политики в экологической сфере. При этом, очевидно, следует ориентироваться на региональный подход, основанный на справедливом учете интересов всех вовлеченных сторон.

События последних лет наглядно продемонстрировали необходимость согласованных действий в предупреждении и всестороннем содействии в преодолении последствий природных катаклизмов и техногенных катастроф. В контексте формирования устойчивой системы доверия в этой сфере весьма важно наладить оперативный обмен информацией. Горько осознавать, что отсутствие необходимых данных порой оборачивается трагедией для сотен тысяч людей.

Повышенного внимания заслуживает вопрос консолидации усилий азиатских государств в урегулировании конфликтов и ликвидации гуманитарных катастроф, а также содействии диалогу и взаимопониманию культур, религий и цивилизаций. Этой высокой и благородной цели, в частности, посвящено проведение в Астане нынешней осенью II съезда лидеров мировых и традиционных религий.

Казахстан, как Председатель Совещания, призывает государства-члены СВМДА, все азиатские страны, вовлеченные в те или иные конфликты, на основе переговорного процесса выйти на путь достижения всеобъемлющего мира, безопасности и стабильности. Всем участникам процесса СВМДА считаем необходимым проявлять сдержанность и ответственность во взаимоотношениях друг с другом во избежание эскалации напряженности.

Мы считаем, что выполнение международных обязательств в ядерной области и по нераспространению оружия массового уничтожения является прочной основой построения более безопасного мира, играет важную роль в обеспечении стабильности и доверия в Азии.

Казахстан приветствует все инициативы, направленные на достижение этой цели, которые основываются на договоренностях и взаимопонимании, принципах уважения суверенитета, невмешательства во внутренние дела государств и неприменения силы. В этом смысле весьма отрадным является то обстоятельство, что все азиатские страны решительно выступают против международного терроризма как глобального зла.

На пути обеспечения региональной и глобальной безопасности, а также достойного противодействия современным вызовам и угрозам, безусловно, требуется широкое сотрудничество и взаимодействие. В этой связи видится важным продолжить обмен мнениями по перспективам нашего сотрудничества с Организацией Объединенных Наций для выработки взаимоприемлемых подходов к укреплению всеобщей безопасности.

Ключевые решения должны приниматься государствами-членами ООН сообща, и при условии неукоснительного соблюдения принципов Устава ООН. Эти общепризнанные международные нормы лежат в основе многосторонней дипломатии, осуществляемой в рамках СВМДА.

Тенденции развития современного мира, обозначившиеся в последнее время проблемы и противоречия, определяют насущную необходимость нового уровня координации совместных усилий в обеспечении как глобальной, так и региональной безопасности. В этом смысле абсолютно открытая и удобная для равноправного диалога «площадка СВМДА» демонстрирует свою актуальность и жизнеспособность.

Уважаемые участники Совещания!

Нынешний саммит знаменует собой исключительно важный процесс формирования институтов Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии, создания его постоянно действующего органа — Секретариата.

Это первый шаг на пути создания структур безопасности в Азии.

Казахстан вместе с партнерами по Совещанию активно работает над решением организационных и финансовых аспектов обеспечения деятельности Секретариата, который будет представлен экспертами государств-участников СВМДА. Мы в качестве своего первого вклада предоставили в Алматы здание для штаб-квартиры СВМДА и необходимые средства для «запуска» Секретариата.

Хотелось бы еще раз особо подчеркнуть, что Совещание по взаимодействию и мерам доверия в Азии открыто для всех государств континента, и мы приветствуем присоединение к СВМДА Королевства Таиланд и Республики Корея. Позвольте выразить надежду, что и другие азиатские государства также присоединятся к нашему Форуму в качестве полноправных участников или наблюдателей. Это способствовало бы успешной деятельности Совещания в качестве общеконтинентальной структуры и платформы для взаимодействия.

В заключение я хотел бы выразить глубокую благодарность главам государств и правительств, высоким представителям международных организаций, прибывшим в Казахстан для участия в нынешнем Саммите, несмотря на свой напряженный график работы. Благодаря вам станет возможным принятие его важнейших документов.

Уверен в больших перспективах процесса СВМДА и желаю всем нам успешной и плодотворной работы.

«Отан» Республикалық саяси партиясының кезектен тыс IX съезінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 4 шілдесі

Құрметті съезд делегаттары!
Қадірлі қауым!

Халқымызда «Береке басы — бірлік» дейтін қанатты сөз бар.

Қай заманда да, қай қоғамда да бірлігі бекем елде ғана береке болған. Сондықтан да шығар, біздің бабаларымыз ынтымақ пен бірлікті қашанда елдіктің сынына, тірліктің темірқазығына балап келіпті. Қазақстанның тәуелсіздік жолына өзімен қатар түскен елдердің арасында еңсесі биіктеу болуының басты сыры да көпұлтты халқымыздың уыздай ұйыған ынтымағы, татулық пен келісімді көздің қарашығындай сақтай білуі — біздің бүгінгі жетістіктеріміздің қайнар көзі.

Осындай ауызбіршіліктің, ел бірлігін бәрінен де жоғары қоюдың үлгісін «Отан» мен «Асар» партияларының көрсетіп отырғаны аса ғанибет.

Сіздердің бұл шешімдеріңіз үлкенге үлгі, кішіге өнеге болатындай игі бастама дер едім. Ынтымағы жарасқан елдің ырысы да мол болатыны белгілі. Бұл саяси шешімдеріңіз де біздің ырысымыз бен мерейіміздің бір бастауы деп ұғайық, ағайын.

Біз қазір әлемнің алпауыт елдерімен терезе түйістірмек үлкен мақсат жолында отырмыз. Болашаққа қарыштап қадам басатын қазіргідей жауапты кезеңде қай салада болмасын береке-бірлікте болуымыз ауадай қажет.

Осы орайда елдің қамы, халық мүддесі жолындағы мақсат-тілегіміздің бір арнада тоғысқанына ризашылығымды білдіремін. «Отан» мен «Асар» партияларының ғана емес, еліміздің саяси өмірі үшін ерекше маңызы бар осынау шешімдеріңізбен сіздердің баршаңызды шын жүректен құттықтаймын.

Уважаемые делегаты съезда!

Прежде всего я поздравляю всех вас с принятием очень важного решения. Важного не только для партий «Отан» и «Асар», но и для всего Казахстана.

Решение об объединении двух партий — «Отана» и «Асара» — принято в очень важный для нашей страны момент. Мы близки к завершению транзитного этапа развития и приступаем к реализации стратегии вхождения Казахстана в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира.

Сегодня как никогда важна консолидация всего общества для достижения целей нового модернизационного рывка. Я благодарен вам за то, что вы глубоко восприняли и правильно поняли те задачи, которые стоят перед страной, и тем самым доказали свою приверженность интересам страны.

Объединение двух ведущих казахстанских политических партий открывает новый этап развития партийной системы. На партийном пространстве появляется общенациональная партия, обладающая стратегическим видением развития страны, мощными организационными и интеллектуальными ресурсами.

Принятое решение об объединении двух партий — это результат партнерских отношений, которые прошли самую серьезную проверку и закалились в ходе

избирательной кампании. Именно вы составляли ядро Народной коалиции Казахстана, которая стала для меня надежной опорой в ходе ответственной предвыборной кампании. И я благодарен членам партий «Отан» и «Асар» за оказанную мне поддержку и высокий патриотизм.

Уверен, что после объединения с «Асаром» обновленная партия «Отан» станет еще сильнее. Общее число членов единого «Отана» теперь составит свыше семисот тысяч человек. Такой массовой, по-настоящему народной партии за всю историю независимого Казахстана еще не было. Это серьезная ответственность, и «Отан» своими практическими делами должен оправдать доверие казахстанцев.

Я хорошо помню, что партия «Асар» с первых дней своего создания твердо стояла на позиции поддержки курса Президента в непростой период. За короткое время завоевала признание казахстанцев, внесла в политическую жизнь страны новое дыхание, энергию, творчество. Партия «Асар» умело провела две серьезные выборные кампании.

Считаю, что члены «Асара» смогут существенно укрепить нашу объединенную партию, принесут с собой современные и прогрессивные методы политической работы, новые инициативы, свежие идеи. Абсолютно логично объединение двух партий, придерживающих общих взглядов. Поэтому наша единая партия должна стать сплавом «отановской» надежности и «асаровской» энергии.

Еще раз поздравляю всех с этим стратегическим решением.

1. Логика и контекст политических реформ.

Наша страна сегодня находится на очень ответственном этапе своего развития. Мы приступили к практической реализации Общенациональной программы политических реформ, основные параметры которой были изложены в моем Послании народу.

Следуя принципу «сначала экономика — потом политика», мы создали устойчивую экономическую базу демократии. Почему мы выбрали такой путь развития?

Существует определенная взаимосвязь между экономическим благополучием и демократией. В этой связи хотел бы привести мнение авторитетного американского политолога Сеймура Липсета, который писал: «Чем больше нация преуспевает экономически, тем больше шансов для того, чтобы нация стала демократической». Действительно, подобная взаимосвязь очевидна, хотя отнюдь не прямолинейна.

Мы учитывали опыт модернизации, накопленный в мире. Нам пришлось централизованно, в русле единой государственной воли проводить рыночные реформы. Именно благодаря этому сегодня созданы условия для качественных преобразований в политической сфере.

Мы преодолели экономический кризис и успешно миновали фазу посткризисного восстановления экономики. Казахстан стал экономическим лидером в регионе, развитие которого положительно сказывается на всех наших соседях.

Показатель роста ВВП Казахстана ежегодно составляет не менее 9–10%. По итогам 2005 года объем ВВП достиг 7,4 трлн. тенге. К 2008 году мы планируем удвоить, а к 2015 году — утроить показатель ВВП по сравнению с 2000 годом.

В экономике главенствуют рыночные отношения, обеспечиваются свобода предпринимательства, движения капиталов. У нас в стране созданы условия для

обеспечения неприкосновенности частной собственности, соответствующая рыночная инфраструктура.

Казахстан первым в СНГ признан страной с рыночной экономикой.

Мы добились весомого роста благосостояния казахстанцев. Уровень доходов наших граждан за последние 7 лет возрос более чем в 3 раза. По показателю ВВП на душу населения мы твердо занимаем лидирующие позиции среди стран СНГ. В ближайшие 3 года он должен достигнуть 6,6 тысяч долларов на человека. В результате активно формируется казахстанский средний класс. Именно он является главной опорой демократических процессов.

Опираясь на динамично растущую экономику, мы в последние годы последовательно осуществляли процесс политической либерализации. В целом, в Казахстане созданы и успешно действуют базовые институты демократии, которые функционируют в рамках общепринятых и современных демократических правил и процедур.

В настоящее время мы выходим на новый этап политических преобразований. Активную работу ведет под моим председательством Госкомиссия по разработке и конкретизации программы демократических реформ.

Результатом проводимых нами политических реформ должно стать формирование современной и конкурентоспособной политической системы.

Какими же будут основные направления политических реформ?

Мы должны существенно усилить механизм сдержек и противовесов между ветвями власти. Для этого будут значительно расширены функции и полномочия представительных органов. Парламент будет играть важную роль в обеспечении контроля за деятельностью Правительства, а маслихаты — за акимами на местах.

Будут приняты меры, укрепляющие независимость, прозрачность и эффективность судебной системы. Суды должны стать реальными защитниками законных интересов граждан, действовать в соответствии с общемировыми стандартами.

Как вам известно, я подписал Указ о проведении в октябре этого года выборов акимов районов и городов областного значения.

Это — принципиальный и стратегический шаг, означающий значительное расширение принципа выборности в стране.

Мы сформируем систему местного самоуправления. Концепция проекта Закона «О местном самоуправлении» была одобрена на третьем заседании Государственной комиссии. Казахстанцы получат возможность решать вопросы местного значения сами, не дожидаясь соизволения чиновников. Но это потребует от них большей инициативности, предприимчивости, решительности.

Мы активно боремся с коррупцией, и я рассчитываю на поддержку этой работы со стороны членов партии «Отан», институтов гражданского общества. Опираясь на сильные партии, неправительственные организации, профсоюзы, средства массовой информации, мы должны свести на нет возможности для чиновничьего произвола.

Мы намерены предпринять меры по развитию и укреплению институтов гражданского общества.

Будет оказана широкая поддержка казахстанским НПО, что позволит повысить уровень развития гражданского общества, а также эффективность государственной социальной политики.

Мы будем создавать благоприятную среду для формирования в стране современных и конкурентоспособных казахстанских СМИ, действующих в рамках закона и в интересах общества.

Почему я говорю об этом именно на съезде партии «Отан»?

Потому что политические партии призваны стать движущей силой дальнейших политических новаций, и я рассчитываю, что «Отан» возьмет на себя ответственность за последовательное проведение этой важной работы.

И в целом, укрепление роли партий в политической системе будет одним из главных приоритетов демократических реформ.

2. Политические партии, как движущая сила ускоренной модернизации страны.

Мы всегда были и остаемся твердыми сторонниками идеологического и политического многообразия. Эти ценности для нас бесспорны. И мы дорожим тем, что в Казахстане существует многопартийность.

В то же время мы все понимаем, что логика развития партийной системы предполагает естественный отбор наиболее сильных и дееспособных партий, работающих строго следуя законам страны.

Последние выборы показали, что наше общество за политическую стабильность и за продолжение президентского курса реформ. Крикливость, критиканство и популизм не находят поддержки у народа.

Как показывает мировой опыт, сильные и крупные партии способны дать мощный толчок развитию страны, мобилизовав нацию во имя общенациональных целей.

Ярким примером этого является Япония — страна, сумевшая возродиться из пепла Второй мировой войны и первой совершившая в регионе модернизационный рывок. Здесь либерал-демократическая партия с 1955 года — с момента своего создания является практически бессменно правящей партией. Так произошло в Сингапуре и Малайзии.

Однако подобные примеры есть не только в Азии, но и в европейских странах с многовековой историей демократического устройства.

Социал-демократическая рабочая партия Швеции с 1932 по 1976 год единолично или во главе коалиций находилась у власти. И в последние тридцать лет эта партия чаще всего добивалась успеха на выборах, получая право формировать правительство. Можно привести примеры и других стран Европы.

Сила прогрессивных доминирующих партий в том, что они способны обеспечить в течение относительно длительного времени успешное реформирование страны и поддерживать политическую стабильность. Это партии, которые базируются на четких и внятных идеологических основах — с приоритетами безопасности, государственности, национальных интересов, разумных рыночных реформ. И, что критически важно, обладают мобилизационными стратегиями.

Казахстану нужна устойчивая и современная партийная система. Наши партии должны эффективно работать в представительных органах, влиять на политику, проводимую исполнительной ветвью власти.

Нам нужны сильные, конкурентоспособные партии, обладающие мощной социальной базой, способные выявлять и транслировать интересы населения, цивилизованно конкурировать между собой за голоса избирателей.

В то же время это должны быть партии, объединенные общенациональной идеей, конструктивно сотрудничающие между собой. В условиях курса на ускоренное развитие страны партии должны быть в состоянии мобилизовать население, сформировать общественную поддержку проводимым преобразованиям.

В этой связи считаю, что объединение партий «Отан» и «Асар» является очень важным шагом в развитии партийной системы страны. Мы фактически приступили к формированию современной партийной системы с сильными и конкурентоспособными партиями. Объединенной партии «Отан» надо и дальше вести переговоры с другими партиями большой коалиции об объединении.

В рамках политики по развитию партий нужно добиться дальнейшего укрепления их роли и влияния в политической системе.

Именно это является основной целью работы Государственной комиссии по разработке и конкретизации программы демократических реформ.

Об этапах политической модернизации и задачах мы говорили на первом заседании комиссии.

Если кратко вспомнить о них, то речь идет о следующих вопросах.

Первое. Надо ли увеличивать число депутатов Парламента? Что мы этим решаем?

Второе. Избирать ли депутатов Мажилиса по мажоритарной системе, когда каждый депутат лично добивается поддержки перед избирателями? Или избирать по пропорциональной системе, которая запутывает избирателей, в результате чего по партийным спискам проходят в парламент совершенно неизвестные, а порой, и случайные люди? Чаще всего, денежные.

Далее. Мы должны договориться о том, что победившая на выборах партия выдвигает Премьер-министра и участвует в формировании Правительства в целом и контролирует его работу.

Мы должны четко представлять, что при этом в Казахстане надо сохранить сильную президентскую власть и вертикаль исполнительной власти.

Мы должны также решить вопрос о государственной поддержке победивших на выборах партий.

От правильного решения этих и других вопросов зависит судьба страны и народа.

Политические партии должны найти консенсус, обсуждая эти задачи. Главное — его должен поддержать наш народ.

По всем этим направлениям Государственная комиссия по разработке и конкретизации программы демократических реформ должна до конца года подготовить соответствующие предложения.

3. Задачи партии «Отан» на современном этапе.

Теперь о конкретных задачах, стоящих перед объединенной партией.

Прежде всего, нужно сохранить преемственность, работать над реализацией ранее намеченных планов и задач. Разумеется, это касается претворения в жизнь программы партии «Казахстанский путь–2009». Обозначенная в ней стратегическая

задача — формирование к 2009 году казахстанского национального стандарта качества жизни — близка каждому казахстанцу.

Теперь о комплексе конкретных задач, на решении которых партия должна сосредоточиться в предстоящий период.

Первое. Необходимо оптимальным образом решить организационные вопросы объединенной партии.

В партии нужно создать эффективную внутреннюю структуру, опирающуюся на современный менеджмент. Нужно подумать и об оптимальной организации руководящих органов партии.

В то же время важно добиться того, чтобы партия не стала громоздкой бюрократической организацией, избегать дублирования функций между руководящими органами. Политсовет партии должен стать эффективным рабочим органом.

Очень важный вопрос — о внутрипартийной демократии. В целях выработки альтернативных предложений следует практиковать регулярные внутрипартийные дискуссии, которые, однако, не должны нарушать внутреннее единство партии.

Нужно обеспечить внутрифракционную и, в целом, внутрипартийную дисциплину, укрепить отношения между центральным аппаратом партии и парламентской фракцией. Программные установки и решения партии должны стать жестким императивом для каждого депутата — члена партийной фракции в Парламенте.

Возможно, придется внести изменения в законы о Парламенте и политических партиях для выполнения этих задач.

Следует укреплять кадровый состав, привлекая и воспитывая публичных политиков, способных вести аргументированную дискуссию, отстаивая позицию партии.

Нужно активнее привлекать инициативную молодежь с хорошим образованием, креативным мышлением, теснее работать с лидерами общественного мнения.

Требуется создание разветвленной инфраструктуры партии, способной обеспечить эффективную информационную и агитационную работу.

Второе. Депутатам от партии «Отан» необходимо провести большую законотворческую работу, а также усилить контроль за ходом реализации политических реформ.

Объединенная партия обладает подавляющим парламентским большинством, и на вас лежит огромная ответственность в вопросах законотворческой деятельности Парламента.

Я благодарен депутатам от партии «Отан» за активное подключение к рассмотрению и принятию законопроектов, включенных в Общенациональный план мероприятий по реализации моего Послания. Нужно продолжать также тесно работать с Правительством.

Большую работу нужно провести в рамках Государственной комиссии по разработке и конкретизации программы демократических реформ.

Партия «Отан» должна быть в первых рядах и при обсуждении дальнейших направлений политических реформ, и при подготовке соответствующих предложений. Но вы должны очень серьезно и ответственно подойти к этому вопросу, так как от него зависит будущее страны.

Третье. Необходимо усиление идеологической работы объединенной партии.

В общих чертах идеологические установки двух партий схожи и вполне интегрируемы. «Отан» должна отличать мобильность, так как фактическое положение

«народной партии», опирающейся на широкие слои населения, требует быстрой адаптируемости программных установок, способности быстро реагировать на меняющиеся обстоятельства.

При этом идеология партии не должна быть оторвана от приоритетов и специфики развития страны, социокультурных особенностей казахстанского общества. Она должна быть близка как общегосударственным интересам, так и чаяниям каждого казахстанца.

Что может быть в основе идеологии партии?

Считаю, что партия должна опираться на Стратегию «Казахстан-2030».

Объединенная партия также должна стать выразителем интересов людей всех национальностей, проживающих в Казахстане, культивировать идею межнациональной и межконфессиональной стабильности. Эту линию надо проводить принципиально, жестко нейтрализуя деструктивные явления в виде роста радикальных религиозных и националистических идей, способных спровоцировать рост напряженности в межнациональной и конфессиональной среде.

Истинная забота о судьбе нации, его культуре, языке и традиции не имеет ничего общего с ущемлением таких же потребностей других народов.

К нам идут инвестиции, нас уважают, восхищаются стабильностью и согласием, которые царят в обществе. Значит, это и есть наше важнейшее достояние, которое поможет нам развиваться. Давайте вместе беречь его.

Необходимо усилить идеологическую работу партии, используя современные формы и методы работы.

Четвертое. Партии необходимо обеспечить решительную поддержку инициатив руководства страны, направленных на повышение конкурентоспособности Казахстана и, в частности, Стратегии вхождения в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных стран мира. Что может быть более возвышенной, вдохновляющей целью партий, которые думают о процветании своего народа?

Мы должны превратить реализацию этой идеи в дело каждого казахстанца, чтобы каждый захотел работать ради этой цели. И мы осуществим ее.

Сегодня проводится масштабная работа по диверсификации экономики страны и достижению устойчивого долгосрочного роста.

Для этого по моему поручению реализуются инвестиционные проекты в несырьевых отраслях экономики, создаются новые производства, идет активная работа по содержательному наполнению кластерной инициативы, формированию инновационной инфраструктуры.

Намечается проработка и реализация «прорывных» проектов международного значения, которые позволят вывести развитие экономики на качественно новый уровень. Планируется создание высокотехнологичных, наукоемких производств.

Мы должны развивать современные технологии в Казахстане. В частности, нам необходимо развитие и внедрение мультимедийных технологий во все сферы жизни. Основные направления мультимедийных разработок должны быть направлены на развитие электронного правительства, повышение качества образования, телемедицины, развитие электронного бизнеса. Мы будем активно перенимать опыт Малайзии и Сингапура в этой сфере.

В условиях глобализации и быстро меняющейся экономической обстановки, а также соседства с большими, конкурентоспособными странами нам необходимо

быть гибкими и мобильными, только таким образом мы сможем оперативно отвечать на вызовы глобализации. Имея ряд стратегических планов и программ, мы должны сделать акцент на стратегический менеджмент.

Для этого, как вы знаете, мной были созданы два государственных холдинга «Самрук» и Фонд «Казына» — структуры, которые должны обеспечить защиту и продвижение экономических интересов страны.

Любая развивающаяся страна гордится своими успешно работающими компаниями, которые вносят основной вклад в развитие страны.

Сегодня ведущие казахстанские компании вышли на уровень международных стандартов ведения бизнеса и стали настоящей визитной карточкой экономики нашей страны за рубежом.

За годы независимости страны создан «КазМунайГаз», который в перспективе должен превратиться в крупную мировую компанию. Успешно работают «Казахмыс», «Қазақстан темір жолы», «Казатомпром», «KEGOC» и др.

Также мы гордимся банковской системой, в которую входят такие крупные банки страны, как Народный банк, Казкоммерцбанк, БТА и др.

Пора научиться с уважением относиться к лидерам казахстанского бизнеса. Конечно, мы говорим и об их недостатках. Но партии вместе должны поддерживать их, ибо мы их создали и вырастили.

В целом без широкой поддержки со стороны всех ветвей власти, общественных организаций, бизнеса и населения невозможно реализовать инициативы по повышению конкурентоспособности страны. Поэтому партия «Отан», которая является самой многочисленной политической партией страны и объединяет в своих рядах представителей всех слоев населения, должна обеспечить активную поддержку всем этим нашим начинаниям.

Пятое. Партии «Отан» необходимо значительно активизировать работу на местах.

Вы знаете, смысл разграничения полномочий между уровнями госуправления во многом заключается в расширении полномочий местного уровня власти. Такова логика политического развития страны, и к этой тенденции «Отану» нужно быстро приспосабливаться.

В октябре этого года в 49 районах и 10 городах предстоят выборы акимов районов и городов областного подчинения. Я призываю отановцев принять самое активное участие в этих выборах.

В предстоящие годы будет вводиться местное самоуправление в сельской местности. И здесь, я думаю, «Отан» должен проявить большую политическую активность, способствуя, тем самым, укоренению в Казахстане новых демократических выборных органов.

В следующем году предстоят выборы в маслихаты страны, через год — выборы в Сенат, а в 2009 году — парламентские выборы. Подготовительную работу к этим избирательным кампаниям нужно начинать уже сейчас, особенно, укрепляя работу партии на местах.

Поэтому необходимо существенно активизировать работу филиалов партии, находить новые решения старых проблем.

Наша партия участвует в формировании руководящего состава исполнительной власти на всех уровнях. Надо поддерживать инициативных работников. Но не закрывать глаза, когда поставленный на службу народу чиновник, зарывается, путает

свой карман с государственным, не справляется с порученным делом. От таких мы должны решительно освобождаться.

«Отан» должен оперативно реагировать на злободневные общественные проблемы, быть реальным «гласом народа».

В целом, я рассчитываю, что объединенная партия «Отан» будет и дальше главной опорой в проведении стратегического курса развития страны, выступая инициатором реформ, генерируя новые идеи и формулируя обоснованные, проработанные предложения по основным направлениям политики государства.

Партия «Отан», партия власти, должна стать главным политическим ресурсом для реализации нашей новейшей стратегии, стать мотором модернизации.

Мы выработали амбициозные планы, реализация которых существенно изменит и нашу экономику, и повседневную жизнь граждан, и в целом облик нашей страны. Это потребует максимальной мобилизации наших сил.

Объединение «Отана» и «Асара» свидетельствует не только об идейной близости, но и о зрелости данных партий. Это закономерный этап в их развитии. Принятое решение говорит о том, что для членов партий «Отан» и «Асар» общегосударственные интересы имеют приоритетное значение и стоят выше индивидуальных амбиций.

Две партии объединились ради достижения общих целей, ради прогресса нашей страны и вхождения Казахстана в число наиболее конкурентоспособных, развитых государств мира.

У нас единая цель — рост благосостояния наших граждан. Мы вместе будем работать над решением этой задачи.

Мы должны быть вместе, чтобы добиться поставленных целей, чтобы двигаться — только вперед!

Қадірлі ағайын!

Сонымен, қадірлі халайық, біз бүгін тәуелсіздік тарихында үлкен мәні болатын шешім қабылдап отырмыз. Еліміздегі қатары қалың екі партияның ортақ мұрат жолында білек біріктіруге бекінуі Қазақстандағы экономикалық және әлеуметтік дамуға соны серпін қосады.

Әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті елу елдің қатарына кіру мақсатын ұлттың ұлы идеясы ұстанып отырған мемлекетіміздің өмірінде бұл оқиға ерекше орын алады. Ендігі жерде елдік сынында сыр бермей келе жатқан халқымыздың абыройы арта түсуіне бұл бірлесудің ықпалы орасан болатынына күмәніміз жоқ.

Баршаңызды жаңарған партияның құрылуымен құттықтаймын. Бірлесе атқаратын ісімізге береке тілеймін.

ТМД мемлекеттері басшыларының бейресми кездесуінде сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Мәскеу қаласы, 2006 жылдың 22 шілдесі

Уважаемые коллеги!

В декабре нынешнего года исполняется 15 лет со дня образования Содружества Независимых Государств — объединения постсоветских стран, создание которого в переломный период начала 1990-х годов, в момент развала СССР, было единственно правильным решением.

Сегодня с полной уверенностью можно говорить о позитивной роли, которую сыграло Содружество в смягчении последствий распада огромного государства и предотвращении развития событий по непредсказуемому сценарию. Решая характерные для того времени задачи, СНГ выполнило свою историческую миссию. За период своего существования организация прошла большую институциональную эволюцию и объединяет сегодня 12 государств с населением порядка 280 млн. человек. За прошедшие годы создана солидная договорно-правовая база практически по всем направлениям взаимоотношений. Работают уставные и исполнительные органы, свыше 70 координационных структур отраслевого сотрудничества.

Вместе с тем, несмотря на широкий спектр взаимодействия, Содружество по ряду субъективных и объективных причин так и не стало полноценным, эффективным интеграционным механизмом — хотя бы с точки зрения способности реализации достигнутых договоренностей. СНГ не удалось обеспечить унификацию законодательства государств-членов, разрешить наиболее серьезные внутренние конфликты на постсоветском пространстве, реализовать крупные интеграционные проекты, позволяющие создать зону свободной торговли, платежный союз, единое оборонное пространство.

В результате в последнее время на пространстве Содружества усилились дезинтеграционные тенденции. Как следствие, сегодня в рамках нынешней модели СНГ не существует общей для всех стран-участниц объединяющей повестки дня. Хотя в условиях глобализации выгоды от наращивания и реализации интеграционного потенциала наших стран весьма очевидны.

На сегодняшний день в рамках СНГ принято более 1 600 документов, из которых к настоящему времени работает не более 10%. При этом главный содержательный недостаток нормативной базы объединения состоит в высоком удельном весе соглашений рамочного характера, которые, определяя общие контуры сотрудничества и основные принципы, не содержат четких обязательств сторон. Они сыграли определенную позитивную роль в формировании основ и направлений возможного сближения на начальном этапе развития интеграции, но сейчас уже не отвечают современным требованиям. В то же время анализ показал, что сложившаяся нормативная база по ряду направлений сотрудничества остается актуальной, отвечающей взаимным интересам.

Объективно существующие различия между государствами СНГ, степень их влияния и участия в международной жизни и региональной политике определяют

необходимость выбора прагматичных и наиболее важных направлений и форм взаимовыгодного сотрудничества в данный исторический период. Приоритеты модернизированного СНГ должны сосредоточиться на тех сферах, которые затрагивают интересы всех народов, населяющих государства Содружества.

Такими перспективными направлениями интеграции являются следующие.

Во-первых, в условиях нарастания глобализации и будущей экономической интеграции на евразийском пространстве актуализируются вопросы сотрудничества в области миграционной политики. Насущной стала необходимость гармонизации национальных законодательств в этой сфере, расширения взаимодействия по экономическому регулированию трудовой миграции и совместному предупреждению незаконной миграции.

Во-вторых, актуализируются вопросы совместного использования и развития транспортной инфраструктуры. Практически все страны СНГ связаны транспортными коммуникациями и линиями связи, входят в общие энергосистемы, интегрированы в системы управления воздушным движением, совместно используют сети нефте- и газопроводов. И нет никаких сомнений, что расширение взаимодействия в использовании современной логистики существенно повысит эффективность эксплуатации железнодорожного, автомобильного транспорта, гражданской авиации, а также трубопроводных и энергосистем.

В-третьих, актуальным является расширение контактов в научно-образовательной сфере, начиная со школьного образования и заканчивая подготовкой высококвалифицированных специалистов. Это укрепит общее образовательное пространство, повысит научно-интеллектуальный потенциал наших стран. Следует отметить, что имеющаяся правовая база сотрудничества в данной области в основном действует, но нуждается в совершенствовании.

В-четвертых, значительные перспективы имеет культурно-гуманитарное сотрудничество. От уровня взаимоотношений в этой сфере, справедливо заметил Президент, в значительной степени зависят мирное сосуществование наших народов, развитие толерантной политики в наших странах и взаимопонимание людей самых различных национальностей.

В-пятых, это вопросы противодействия трансграничной преступности, актуальной для всех стран СНГ. Деятельность организованных преступных группировок, незаконный оборот наркотиков, нелегальная миграция, торговля людьми. Противодействовать данным угрозам можно только объединенными усилиями, а значит, необходимо выработать в государствах-членах СНГ единые подходы, которые существенно повысят значимость принятых решений и будут способствовать адекватному и целенаправленному реагированию на кризисные ситуации.

Сегодня усилиями всех государств СНГ создана и достаточно успешно функционирует комплексная правовая и организационная система противодействия трансграничной преступности, успешно работает ряд соглашений о сотрудничестве в борьбе с преступностью, терроризмом, незаконным оборотом наркотических средств. И важно не утратить уже наработанный потенциал.

Обозначенные направления сотрудничества актуальны для всех постсоветских стран. Ведь они создают условия для реальных объединительных целей и задач. При этом спектр перспективных направлений взаимовыгодных контактов наших государств в рамках Содружества может этим не ограничиваться.

К примеру, требует серьезной реконструкции громоздкая и неэффективная система органов и структур СНГ, которая должна быть напрямую связана с реализацией выбранных приоритетных направлений сотрудничества.

В соответствии с указанными приоритетами в структуре уставных органов СНГ предлагается сохранить Совет глав государств, Совет министров иностранных дел, Межпарламентскую ассамблею. При этом упразднить оставшиеся уставные органы — Совет глав правительств, Совет министров обороны, Совет командующих пограничными войсками, Экономический суд, а также заявленную, но так и не сформированную до настоящего времени Комиссию по правам человека.

Что касается предлагаемого формата встречи лидеров модернизированного Содружества, то наиболее приемлемой и продуктивной видится организация ее деятельности в форме диалоговой площадки, на которой ставятся и обсуждаются актуальные проблемы межгосударственного и глобального характера. Причем решения саммитов глав государств должны носить консенсусный характер, быть обязательными для всех государств-участников, участвовавших в его принятии, что будет способствовать укреплению политической интеграции в рамках Содружества.

В качестве исполнительного органа межгосударственного сотрудничества может стать институт национальных координаторов, который будет представлен на уровне вице-премьеров правительств стран-участниц. Их миссия будет заключаться в определении интеграционной повестки дня, содействии выработке стратегии перспективного сотрудничества в рамках СНГ.

По аналогии с механизмом функционирования «Группы восьми» национальные координаторы, по сути, будут выполнять всю подготовительную работу по проведению саммитов СНГ. Начиная от составления и согласования проектов итоговых документов и заканчивая выработкой конкретных мер по реализации решений глав государств, как это делают шерпы в «Большой восьмерке».

В свою очередь, оптимизация Исполкома СНГ предполагает его реорганизацию в соответствии с новой концепцией и создание на его базе компактных четырехпяти департаментов по соответствующим приоритетным направлениям интеграции в рамках СНГ.

В известной степени Исполком СНГ будет рабочим органом Комитета национальных координаторов в период между саммитами, контролируя реализацию принятых решений и координируя текущую деятельность органов отраслевого сотрудничества СНГ. При этом исключается дублирование функций и полномочий деятельности будущего Комитета национальных координаторов и Исполнительного комитета Содружества.

Структуру органов отраслевого сотрудничества СНГ в виде советов, комиссий и комитетов, количество которых в настоящее время составляет более 70, целесообразно также реорганизовать в соответствии с избранной моделью Содружества. Ряд отраслевых советов предлагается упразднить либо перевести в разряд межведомственных совещаний различного уровня. Надеюсь, что в результате реализации предлагаемых мер по оптимизации институтов Содружества их функционирование будет более эффективным, результативным и не чрезмерно обременительным для членов СНГ.

Для оперативной технической реализации предлагаемых мер предложено создать специальные рабочие группы, деятельность которых будет сосредоточена на

выработке детальных планов действий по внедрению предложенных направлений модернизации механизма Содружества.

Выдвигая предложения по реформированию СНГ, Казахстан вновь подчеркивает свою приверженность стремлению к объединению усилий для достижения процветания наших народов, обеспечения устойчивого развития, безопасности, мира и спокойствия на евразийском пространстве. Надеюсь, что совместными усилиями всех заинтересованных государств, опираясь на международное право, мы сможем достичь понимания и единства, выйти к новой прочной, согласованной и сбалансированной архитектуре Содружества.

Қазақстан Республикасының Парламенті үшінші шақырылымы III сессиясының ашылуында «Корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде мемлекеттік басқаруды жаңарту» атты сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 1 қыркүйегі

Құрметті депутаттар!
Ханымдар мен мырзалар!

Сіздерді Парламенттің үшінші сессиясы жұмысының басталуымен құттықтай отырып, өткен сессия барысындағы жемісті еңбектеріңіз үшін алғыс айтамын.

I. Қазақстан өтпелі кезеңді табысты аяқтап, өз дамуының жаңа кезеңіне сенімді түрде қадам басты.

Сіздер мемлекетіміздің алдына қойылған іргелі міндеттерді шешу және Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру мақсатын іске асыратын аса маңызды заңдарды қабылдауда айтарлықтай қызмет жасадыңыздар.

Тұтастай алғанда, Парламенттің екінші сессиясының жұмыс қорытындылары айрықша бағалауға лайық.

Алайда, жеткен жетістіктерімізбен тоқтап қалуға болмайды. Алда бізді күрделі де маңызды заң шығару жұмыстары күтіп тұр.

II. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына жедел кіріуі – уақыт ұйғарымы.

Тәуелсіздік жылдары біз мемлекеттік құрылыста, әлеуметтік-экономикалық өркендеуде, түрлі этностар мен конфессиялар арасындағы келісімде әлем жұртшылығы таныған нәтижелерге қол жеткізіп, халықаралық қоғамдастыққа толық хақылы мүше ретінде кірдік.

Мұның барлығы «Қазақстан-2030» Стратегиясының шеңберінде атқарылған нақты да айқын іс-әрекеттердің, «бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарған» ұйымшыл командаңың және барша азаматтарымыздың жанқиярлық еңбегі мен ауқымды қоғамдық қолдауының арқасында мүмкін болды.

Соның негізінде біз басты мақсатымыз – Қазақстанды әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына енгізуге кірісіп те кеттік. Наурыздағы Жолдауымда мен экономикамызды дамытудың басым бағыттарын баяндап берген болатынмын. Енді Үкіметтің осы стратегиялық мақсатқа қол жеткізетін нақты іс-шаралар жоспары болуға тиісті.

Әрине, Жолдауда алға қойылған маңызды міндеттерді орындау үшін бізге іскер Үкімет қажет.

«Қазақстан-2030» Стратегиясында мен дамуымыздың негізгі басымдылықтарының бірі ретінде ықшам әрі кәсіби Үкімет жасақтауды алға қойған едім. Қазір біз өтпелі кезеңді табыспен аяқтап, дамуымыздың жаңа кезеңіне қадам басқан кезде бұл міндеттің маңызы бұрынғыдан да арта түседі.

Сол себепті мен әкімшілік реформа жасау жөнінде бастама көтердім.

Германияның канцлері Отто фон Бисмарк XIX ғасырда айтқанындай: «Қауқарсыз заңдар мен қарымды шенеуніктер арқылы елді басқару мүмкін болар-ау, алайда, қауқарсыз шенеуніктермен ешқандай заң да көмектесе алмайды».

Осы тұрғыда біз мемлекеттік басқаруды жаңартудың нақты жолдары мен оны одан әрі дамытудың іс-шараларын жасауымыз қажет.

III. Мемлекеттік басқаруды жаңарту.

Біз мемлекеттік қызметті тұтынушылардың мүдделері барынша ескерілетін мемлекеттік басқарудың сапалы жаңа моделін жасайтын боламыз. Мемлекеттік аппарат корпоративтік басқару, ашықтық және қоғам алдында есеп беру қағидаттарының негізінде ең озық халықаралық тәжірибеге сүйене отырып жұмыс істеуі тиіс.

Менің наурыздағы Жолдауымнан кейін бұл бағытта маңызды құрылымдық өзгерістер жасалды.

Биылғы жылдың 1 шілдесінен бастап Ұлттық қор мен бюджет жаңа ереже бойынша жұмыс істеуде.

«Самұрық» қазақстандық холдингі» және «Қазына» тұрақты даму қоры» акционерлік қоғамдары құрылды. Олардың міндеті – мемлекеттік активтерді корпоративтік түрде басқарудың сапасын халықаралық деңгейге көтеру.

Тап осындай қағидаттар бойынша аграрлық секторда «ҚазАгро» холдинг компаниясын құру қажет.

Әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар (ӘКК) құрылуда. Жуырда Қарағанды облысында әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияның ізашар жобасы ретінде «Сарыарқа» корпорациясы іске қосылды. Осы орайда биылғы жылдың соңына дейін еліміздің барлық аумақтарын қамтитын жеті Әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорация құрылуға тиіс.

Құрылымдық өзгерістердің мазмұны мен сапасына басты басымдылық берілуі керек.

Мемлекеттік басқаруды жаңарту мақсатында Үкіметке мынадай шараларды жүзеге асыруды тапсырамын.

Бірінші. Мемлекеттік органдар құрылымын жетілдіру.

Үкімет қайсыбір аралық буындарды алып тастау арқылы биліктің барлық деңгейіндегі лауазымдық сатыларды қысқартуы тиіс. Басқару шешімдерін қабылдаған кезде мемлекеттік органдар жұмысының кешенділігі қамтамасыз етілуі тиіс.

Саяси мемлекеттік қызметкерлердің саны да қысқартылатын болады.

Орталық мемлекеттік органдар, ведомстволық бағыныстағы аймақтық бөлімшелер және жергілікті атқарушы органдар арасындағы функциялардың қайталануын болдырмау мақсатында Үкімет функцияларға талдауды оқта-текте емес, тұрақты жүргізіп отыруы тиіс. Осындай талдаудың қорытындылары бойынша мемлекеттік органдар құрылымын жетілдіру және мемлекеттік аппаратты қысқарту жөнінде тиісті шешімдер қабылдануы тиіс.

Министрліктерге саясатты әзірлеу және оның іске асырылуын бақылау, саяси шешімдер қабылдау, нормаларды жасау қызметі және қарамағындағы комитеттердің қызметін үйлестіру функциялары бекітіліп берілуі керек. Өз кезегінде министрліктердің комитеттері белгіленген саясатты іске асырумен дербес айналысып, бақылау және қадағалау функцияларын жүзеге асыруға тиіс.

Министрліктер мен ведомстволардың, әкімдіктердің реттеуші функцияларын арттыру үшін олардың басқарушылық шешімдер қабылдаудағы өкілеттіктері мен дербестігі күшейтілуге тиіс.

Үкімет құрамына кірмейтін агенттіктердің мәртебесі мен өкілеттіктерін, олардың мемлекеттік басқару жүйесіндегі рөлін айқындап алу керек.

Екінші. Мемлекеттік қызметкерлердің жалақысын еңбегінің нақты нәтижелеріне қарай, қазақстандық ірі жекеменшік компаниялармен салыстыруға келетін деңгейге дейін ұлғайту.

Кәсіби мемлекеттік аппаратты құру және сыбайлас жемқорлықты жою мақсатында мемлекеттік органдардың бірыңғай еңбекақы төлеу жүйесі елеулі өзгерістерге түседі.

Мемлекеттік органдар мен әрбір қызметкердің жұмыс сапасын бағалау жүйесі енгізілуі тиіс, ал жалақы мемлекеттік қызметшінің кәсіпқойлығы мен орындайтын жұмысының тиімділігіне ғана байланысты болуы қажет.

Саяси мемлекеттік қызметкерлер бойынша мемлекеттік органдар қызметін рейтингтік бағалау нәтижелерінің негізінде жылдық бонустар төлеу жүйесін дайындау қажет. Мемлекеттік қызметкерлердің жауапкершілігін күшейтіп, мемлекеттік органдар қызметін бағалаудың біртұтас жүйесін қалыптастырғаннан кейін Үкімет мемлекеттік аппаратты қысқартудың есебінен жалақыны жекеменшік сектормен салыстыруға келетін деңгейге дейін кезең-кезеңімен көтеру жөнінде ұсыныс енгізуі тиіс. Мемлекеттік аппаратты қысқартудан түскен барлық қаржы жалақыны көтеруге жұмсалады. Менің есебім бойынша мемлекеттік қызметкерлердің 30%-ға жуығы қысқартылатын болады.

Еңбекақы төлеу қорының құрамында әкімшілік мемлекеттік қызметкерлерді ынталандыру үшін арнайы қор қалыптастырылуы мүмкін. Оны жоғары жұмыс нәтижелері үшін сыйлық беруге және келісім-шарт бойынша қосымша қызметкерлер жалдауға пайдалану қажет.

Үшінші. Мемлекеттік қызмет көрсетудің жоғары сапасына қол жеткізу.

Барлық мемлекеттік органдарда мемлекеттік қызмет көрсетудің салалық стандарттары әзірленуге және енгізілуге тиіс.

ИСО халықаралық сапа стандарттары, мемлекеттік органдар жұмысының ашықтығы және олардың қоғам алдында есеп беру қағидаты кезең-кезеңімен енгізілетін болады.

Әрбір мемлекеттік органның өз даму стратегиялық жоспары болуға тиіс, онда нақты мақсаттар мен міндеттер, соларға қол жеткізудің жолдары, сондай-ақ даму мүмкіндіктері көрсетіледі.

Мемлекеттік қызмет көрсету стандарттарын сақтауды бақылау мақсатында, қарапайым халық пен кәсіпкерлер арасында жүйелі әлеуметтік сауалдама жүргізу жолымен де жүргізілетін ішкі және сыртқы аудит жүйесі құрылатын болады.

Барлық жерде «электронды үкіметті» енгізу азаматтар мен ұйымдарға сапалы мемлекеттік қызметке жедел қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Төртінші. Мемлекеттік органдар қызметінің рейтингін және бюджеттік үдерісте жаңа ұстанымдарды енгізу.

2007 жылы орталық мемлекеттік органдар мен облыс әкімдіктері қызметін тұрақты негізде рейтингілік бағалау жүйесі енгізілетін болады. Бұл жұмыс үдерісін ішкі әкімшіліктендіруді жақсарту, бюджет қаржысын жұмсау тиімділігін арттыру және мемлекеттік қызмет көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында жасалады.

Аталған шара мемлекеттік органдарды өз қызметінің тиімділігін арттыруға ынталандыруды көздейді.

Бюджеттік жоспарлауда қатаң бюджеттік шектеулерге барудан гөрі нақты түпкі нәтижелерге бағдарланған қаржыландыру жүйесіне көшуге баса мән беріледі. Мемлекеттік, салалық, өңірлік және бюджеттік бағдарламалардың нақты мақсаты мен индикаторлары болуға тиіс. Бюджеттік қаржыны жұмсау мен тиісті бағдарламаларды іске асыруға бірінші басшылардың жауапкершілігі күшейтіліп, пәрменді бақылау жүйесі құрылуы керек. Мұнан басқа, әрбір мемлекеттік орган өз қызметінің өнімділігін арттыру есебінен әкімшілік шығындарды қысқартуға міндетті болады.

Бесінші. Мемлекеттік аппараттың тұрақтылығын, тұрлаулылығын және басқарымдылығын арттыру.

Орталық мемлекеттік органдарда Мемлекет басшысы тағайындайтын, олардың аппараттарындағы жұмыстың тұрақтылығын қамтамасыз ететін Статс-хатшы жоғары әкімшілік лауазымы енгізілуі қажет.

Статс-хатшы мемлекеттік органның барлық ішкі істеріне жетекшілік жасайтын болады, бұл жоғары басшылықтың саясатты әзірлеумен және стратегиялық мәселелермен айналысуына мүмкіндік береді.

Әкімшілік мемлекеттік қызметкерлердің жұмысын бағалаудың тетіктері енгізіледі, сондай-ақ олардың орталық пен аймақтық құрылымдар арасында алмасып отыру тетігі әзірленетін болады.

Алтыншы. Сыбайлас жемқорлықты азайту.

Жоғарыда аталған шаралардың барлығы және әкімшілік реформалар қисынының өзі сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған.

Біз әкімшілік кедергілерді, бюрократиялық «сөзбұйда» мен шектен тыс тексерулерді қысқарту жөніндегі жұмысты жалғастыратын боламыз.

Шағын және орта бизнес мүдделерін қорғау мемлекеттік реттеу нормаларын енгізу кезінде де, сонымен бірге оларды жүзеге асыру кезінде де күшейтілетін болады.

Бейіндік емес активтер мен мемлекетке тән емес функцияларды бәсекелестік ортаға беру жөніндегі жұмыс 2006 жылдың соңына дейін аяқталуға тиіс.

Көлеңкелі экономиканы қысқарту үшін біз «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» Заң қабылдадық. Адамдар құпиялылықтың қатаң сақталатынына сенімді болуы керек. Өз басым Мемлекет басшысы ретінде бұған кепілдік беремін. Осының алдында жүзеге асырылған қаржыны жария ету тәжірибесі мұны қуаттай алады. Құпиялылықты сақтау мәселесін күшейту және мүлікті жария ету акциясының мерзімін 2007 жылдың 1 сәуіріне дейін ұзарту үшін Парламенттен «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» Заңға тиісті өзгерістер енгізуді сұраймын.

Жетінші. Мемлекеттік қызметтің оң имиджін қалыптастыру және нығайту.

Шенеуніктікті асқақтата көтеру немесе келемеж ету жақсы мінездің кейпіндей көрінетін әсер аз кездеспейді. Солай болса-дағы Қазақстан бүгінде мақтаныш тұтатын нәтижелерге сол мемлекеттік қызметкерлердің де еңбегінің арқасында қол жетті. Ондаған мың мемлекеттік қызметкерлер барлық деңгейде өз парызын адал атқарып жүр, алайда, БАҚ-тың, жұртшылықтың назарына негізінен мүлдем басқа тұрғыдағы мысалдар түсіп жатады.

Егер мемлекетке үлкен корпорация ретінде қарайтын болсақ, онда оның менеджерлерінің іскерлік беделі – аса маңызды капитал екені айдан анық.

Біз мемлекеттік қызметкерлер корпусын ортаңғы, төменгі деңгейлерде өзінің мемлекеттік қызметін жоғары кәсібилікпен, патриоттықпен, адал атқарудың үздік өнегелерінде тәрбиелеп, оларды жұртшылыққа кеңінен танымал етуге тиіспіз. Үкімет осы бағытта да тиісті шаралар қабылдауы қажет деп білемін.

Бұл айтылғандар – әкімшілік реформаның негізгі бағыттары. Таяу арада мен оны жүзеге асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекіту туралы Өкімге қол қоямын, ол заңнамада айтарлықтай өзгерістер жасауды талап етеді.

Бұған қоса, әкімшілік реформа жөніндегі жұмыс тобына үстіміздегі жылдың соңына дейін әкімшілік жүйені жаңартудың осы қағидаттары бойынша құқық қорғау жүйесі мен бюджеттік саланы – бірінші кезекте, білім беру мен денсаулық сақтауды реформалау жөнінде ұсыныстар әзірлеп, енгізуді тапсырамын.

Әкімшілік реформаны жүзеге асырудағы табыс барлық билік тармақтарының қызметіндегі ретке келтірушілікке байланысты болады.

Мен сіздерді әкімшілік реформаның заңнамалық базасын жетілдіру жөніндегі жұмыста белсенділік танытуға шақырамын.

Құрметті депутаттар!

Қазақстанның өз дамуының жаңа кезеңіне аяқ басу қисыны мемлекеттік басқаруды, саяси жүйені, бәлкім, елдің Конституциясын мұқият зерделеуді және тиісті реформалар жүргізуді талап етеді.

Түптеп келгенде, біз еліміздің саяси және мемлекеттік құрылымының ұтымды моделін жүзеге асыруға тиіспіз.

Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу мен нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссияның қызметі де нақ осыған бағытталған.

Мемлекеттік басқаруды жаңарту, саяси реформаларды жүргізу біздің қоғамымыздың топтасуына, Қазақстанның әлемдік қауымдастық алдындағы беделі мен абыройын өсіре түсуге жәрдемдесетіні сөзсіз.

Бұл Қазақстанның халықаралық саясаттың, өркениеттер арасындағы диалогтың, Орталық Азия өңіріндегі тұрақтылық пен ықпалдастықтың бірден бір орталығына айналуына мүмкіндік береді.

Қазақстанның Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық жөніндегі ұйымының төрағасы ретінде сайлануы бұл беделді ұйымның қазіргі заманның басты қатерлері мен уақыт сынына қарсы әлдеқайда серпінді де сенімді жауап қатуына мүмкіндік беретініне кәміл сенемін.

Сонымен қатар, халықаралық терроризм мен діни экстремизмге қарсы тұрудың басты құралдары ретінде толеранттылық, конфессияаралық және ұлтаралық келісім проблемаларын барынша терең зерделеудің де маңызы арта түспек.

Құрметті депутаттар!

Сіздердің құзырларыңызға елімізді одан әрі дамытуға қажетті заң жобалары ұсынылып отыр. Әлемдік қоғамдастықтан өзіміздің лайықты орнымызды алу үшін біз әрдайым ілгері басып, ілкімді жұмыс істеуге тиістіміз. Сіздерге жүктеліп отырған жауапкершіліктің жүгі де аз емес, құрметті депутаттар.

Осы орайда мен сіздерді алға қойған биік мақсаттарға қол жеткізуіміз үшін және Қазақстанның одан әрі өркендеуі жолында жауапкершілікпен жемісті жұмыс істеуге шақырамын.

Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 12 қыркүйегі

Уважаемые лидеры мировых и традиционных религий!
Уважаемые гости съезда!

Прошло 3 года с того момента, как мы провели наш первый съезд, впервые собравший лидеров мировых религий. Как мы и договаривались в ту знаменательную пору, преисполненную духа добронравия и заступничества, нынче мы вновь встречаемся в самом сердце Евразии — в молодой столице Казахстана Астане. И сегодня я всем сердцем рад приветствовать всех вас — тех, кто, сея над миром свет высокой духовности, все свои силы отдает тому, чтобы в разных уголках земли призывать народы к миру, согласию и взаимопониманию.

Как вы помните, на том, самом первом форуме мы приняли решение — следующий съезд провести в специально построенном для этого новом Дворце мира и согласия. Я выполнил данное вам обещание: построен этот уникальный дворец по проекту всемирно известного архитектора Нормана Фостера. И теперь я говорю вам: «Добро пожаловать на казахскую землю!».

Четыре грани нашего Дворца равномерно обращены к четырем сторонам света. В известном смысле это сооружение символизирует независимый Казахстан, дружеские объятия которого раскрыты для представителей всех наций и вероисповеданий. Потому что за годы независимости в многонациональном Казахстане, где проживают представители около 130 этносов и свыше 40 конфессий, прочно установились отношения мира, согласия и взаимного уважения. Благодаря этому мы планомерно выстроили казахстанскую модель развития и добились впечатляющих успехов в модернизации экономики. Добровольно отказавшись от ядерного оружия, мы превратили Казахстан в регион мира и стабильности. Установив дружественные отношения со всеми соседями, мы стали региональным лидером в обеспечении глобальной безопасности. В совокупности все это позволило нам завоевать доверие всех миролюбивых сил и дало нам возможность созвать столь авторитетный форум, на котором в лице вас — духовных предстоятелей различных религий и народов, представлено все конфессиональное многообразие современного мира.

Уже второй раз под небом Астаны собирается столь представительный форум. Я приветствую вас, и хочу выразить свою признательность и благодарность нашим высоким гостям. Дворец мира и согласия, о строительстве которого я говорил на нашем первом форуме, сегодня впервые открыл двери для вас.

Первый съезд мировых и традиционных религий, состоявшийся здесь, в Астане, в 2003 году привлек внимание всего мира. До этого столь универсального по представительству конфессий форума не было. Та астанинская встреча дала серьезный импульс для глобального диалога религий, различных форумов конференций как регионального, так и мирового масштаба.

Сегодня мы открываем II съезд лидеров мировых и традиционных религий. Если три года назад в нашем форуме участвовали 17 конфессиональных делегаций, то

в нынешнем съезде принимают участие уже 29 делегаций. Эта динамика показательна, и отражает растущий авторитет нашего форума. Она означает, что мы продолжаем вместе идти по пути взаимного понимания, совместного поиска ответов на сложные вопросы, порождаемые современным миром.

За время, прошедшее после первого форума, значение межрелигиозного диалога только возросло. К сожалению, многие трагические события, произошедшие за эти годы на территории практически всех континентов мира, прямо и недвусмысленно говорят о том, что решить одними политическими или силовыми мерами многочисленные конфликты невозможно.

Более того, под видом «поиска Бога» совершаются поистине страшные деяния, осуждаемые всеми великими учителями. С другой стороны обрела отчетливый облик односторонняя манера обвинять ту или иную религии в агрессивности.

Эта взаимная категоричность не снижается. Все же цивилизованный человек — это человек, способный порой усомниться в своих взглядах и посмотреть на ситуацию глазами другого. Этого порой не хватает политикам. Но этим всегда славились люди высокой духовности, тем более люди, находящиеся сегодня в этом замечательном зале.

Мы порой забываем об одном великом религиозном принципе, принципе ненасилия в мыслях, словах и деяниях. Но за этим древним принципом стоят вполне современные вещи.

Внутреннее поле человека, полное мыслей, эмоций, тревог и сомнений есть поле духовное, поле религиозных исканий. Обладающие громовым эхом телевидение, Интернет и пресса — это те же слова. А деяния — сфера политиков, которые преобразуют эти мысли и слова в действия. Только отказ от насилия на уровне религиозной доктрины, на уровне медийных средств и на уровне политического действия есть реальная база для выживания в современном мире.

Между тем на всех трех уровнях очевидна растущая агрессивность. Когда религиозные деятели совершенно серьезно рассуждают о преимуществах одной религии над другой, то становится ясным, что конфликт закладывается изначально. Когда средства массовой информации смакуют издевательства над святыми чувствами иноверующих, то становится ясным, что этим журналистам рано или поздно придется столкнуться с издевательством над собственными верованиями. Когда политики без колебаний дают приказ на применение силового метода решения этнорелигиозных конфликтов, то становится ясным, что война придет на порог их собственного дома. В этом треугольнике не должно быть агрессивных сторон. Но в основании должна отсутствовать агрессивность в позиции религиозных деятелей.

Современный диалог в мире, наполненном конфликтами, часто напоминает диалог глухого с немым. Нет никакой необходимости в диалоге, после которого стороны уезжают, еще раз уверившись в собственной непогрешимости.

На мой взгляд, принципы, работающие в разных сферах, могли бы работать и в этой сфере. Я бы назвал их принципами понимания.

Это еще не диалог, это основа для его начала. Но без такой основы любой диалог превращается в пустую трату времени.

Во-первых, непредвзятость, отказ от сложившихся веками стереотипов взаимного восприятия. Нет необходимости вступать в диалог, не отказавшись от негативных стереотипов. В долгой и драматической истории Казахстана было немало примеров вражды и крови. Достаточно сказать, что в первой трети двадцатого века около трети казахов было физически истреблено, погибло от жестоких условий или эмигрировало за границу. Мы все это помним, но не делаем из этого предмета ненависти и агрессии. Опасность исторических стереотипов состоит зачастую в том, что, будучи даже справедливыми, они призывают не к добру, но к злу. В сегодняшнем мире слишком много свежих ран и жертв. Но мой опыт политика говорит об одном — нужно уметь переступать через свои стереотипы.

Во-вторых, сознательный отказ от вторжения в чужие сакральные сферы. То, что свято для одного, не может быть предметом юмора или насмешек для другого. Это простое правило, которое, к сожалению, нарушается не только журналистами и политиками, но часто и самими духовными пастырями, которые небрежно относятся к своим словам в отношении иных религий.

Мы часто повторяем, что в Казахстане мирно уживаются представители более 40 конфессий. И это не просто слова — за последние 15 лет вы не увидите ни в одной казахстанской газете или на телеканале издевательств над чувствами верующих той или иной религии. Это запрещено Конституцией страны. При этом никого не пришлось наказывать за эти годы. Ответ и объяснение простое — сложилась в обществе в целом атмосфера терпимости и понимания ко всем верующим.

В-третьих, совместный ответ мировых и традиционных религий на новые, нестандартные угрозы. Если в мире политики такие нестандартные угрозы связаны с терроризмом, распространением оружия массового поражения, трансграничной преступностью, то в мире духовном возникает угроза более фундаментальная. Это разрыв с тысячелетними духовными традициями. Это явление происходит на всех континентах, независимо от веры. Это не старый мирный секуляризм или примитивный атеизм двадцатого века. Это радикальное отрицание того типа духовности, который сопряжен с традициями мировых религий. Непонимание этой угрозы, которая может просто подорвать основания современных религиозных институтов, вызывает давно потерявшие актуальность споры. Духовная ситуация в современном мире очень динамичная и религиозные институты все же часть общества, которая вынуждена учитывать новые риски и угрозы самим основам своего существования.

Эти принципы могли бы составить своего рода каркас понимания.

В любой сфере человеческой деятельности есть некоторый самый общий принцип. В сфере религиозного диалога, который по форме близок к политическому, но бесконечно глубже по содержанию, таким принципом могла бы стать следующая платформа — «искать основу для диалога через божественное в человеке, а не через человеческое в божественном». При всей абстрактности этого принципа он очень важен.

На самом деле несовместимость многих религиозных доктрин продиктована не божественным, а человеческим. Единство Бога, которое утверждают все мировые религии, отчетливо показывает это.

Есть и другая причина. Все великие религии говорят о серьезной духовной трансформации, забвении своего маленького человеческого «я» перед Богом.

Наконец, все великие духовные учителя говорили об особой опасности гордыни, гордыни всезнания. Кто же может утверждать, что он лучше всех несет слово Божье людям? По-моему, это и есть тот самый грех.

В практическом плане, особая роль этого принципа состоит в том, чтобы, не нарушая главных ценностей своей религии, все же посмотреть на мир с учетом иных духовных перспектив. Глубоко убежден, что политики лишь следуют в своих действиях некоторым глубоким религиозным постулатам, независимо от того, понимают они это или нет. Поэтому готовность религиозных лидеров мира пойти на принцип поиска божественного, а не человеческого в иных религиозных системах, может стать основой более гуманных политических действий в мире.

Рост религиозной нетерпимости есть отчасти результат глобализации. Огромные массы разных культур и религий вошли в прямое соприкосновение. Все перемешалось — миграция, телевидение, культурные модели. Глобализация открыла глаза и на глобальную экономическую несправедливость. Миллиарды обездоленных людей увидели, как можно жить в современном мире и поняли, что они так жить никогда не будут.

В этих условиях происходит своеобразное «духовное бегство». Но это «не бегство к Богу», а «бегство от реальности». Все может закончиться новым культурным шоком, когда религия станет не поиском Бога, а поиском платформы для оправдания своей ненависти к современному миру, его несправедливости. Время действительно может пойти вспять. Одними политическими акциями из этого глобального культурного тупика не выйти. Роль духовных учителей здесь решающая.

Использование религии для политической мобилизации населения — это много раз повторенный в истории ход. Ход, всегда заканчивавшийся трагедией. Особая ответственность лидеров мировых и традиционных религий в том, чтобы религиозные проповеди не вели к политическим конфликтам, не использовались государственными структурами и подпольными организациями для решения своих, далеких от божественного начала задач.

В основе любой подлинной культуры — культ Бога. Тысячелетиями, культуры, основанные на вере, сохраняли свое живое слово в истории. В некотором смысле сохранение своего религиозного духа есть залог сохранения в истории целых народов. Очевидно, что мир никогда не будет построен на базе одного цивилизационного проекта. Для нас, политиков, понимание этого ключевого элемента истории, в том числе истории современности, очень важно. Мир, после тяжелых потрясений, после глобального терроризма, после растущей на глазах угрозы распространения ядерного оружия, после тяжелейших человеческих жертв за 6 лет нового века, кажется, приходит к пониманию одного простого факта. А именно — культурное и религиозное разнообразие мира это реальность, которую нужно понять и принять как данность рода человеческого. Любой иной подход политиков может просто взорвать мир.

Желание одной культурной традиции навязать свои ценности другим культурам, попытки построить общественные отношения по чужим лекалам никогда не приведут к взаимопониманию. Напротив, такая жесткая культурная экспансия вызывает

не менее жесткое сопротивление. Только уважение к историческим традициям других народов, справедливости и искренность в отношениях цивилизаций, религий и народов способны создать мир согласия и духовности.

Человеку свойственно переносить свои проблемы в небесные сферы. Но и общество в целом часто одевает в религиозные одежды вполне земные вещи. То, что именуют конфликтом и противоречиями между религиями в большинстве случаев есть конфликт между государствами, между экономическими группами, конфликт между конкретными политиками. Религия — это сакральный разговор внутри души человеческой, а ее выдают за общественный договор между людьми.

Чтобы построить межрелигиозный диалог, нельзя уходить от современности. Если раньше речь шла о взаимодействии религий в истории, иногда плодотворном, иногда кровавом, то сегодня речь идет о глобальном диалоге религиозного и светского миров.

Современное общество в ходе долгой эволюции выработало три серьезных постулата. Это внутренняя свобода личности, это защищенность собственности, это социальная поддержка со стороны общества и государства. Но есть политические идеологии, не признающие эти постулаты. И многие геополитические баталии современности завязаны на этом противоречии. Пора признать, что речь идет не о конфликте религий, но о конфликте нерелигиозных ценностей.

Казахстан в своей практической политике исходит из того, что только внутренняя свобода человека есть условие межконфессиональной толерантности. Именно поэтому, исторически являясь частью культурного материка ислама, мы не препятствуем развитию всех мировых и традиционных религий в Казахстане.

Когда государство, нация или религия рассматривает чужое культурное пространство через призму захвата, завоевания, тогда всегда деградирует собственная среда обитания. У казахов издревле каждое место имело своего «гения», свой дух, своих аруахов. Эта глубокая интеграция человека, религии, территории была столетиями тем спасительным фильтром, который хранил душу моего народа. Для казахов толерантность не академическое, а практическое понятие.

С момента обретения независимости в Казахстане проводится взвешенная государственная политика в сфере религиозных отношений. Она основывается на следующих базовых принципах. Я бы назвал их принципами согласия.

Во-первых, это законодательное и институциональное обеспечение свободы совести и вероисповедания.

На уровне Конституции запрещаются любые формы дискриминации по конфессиональному и иным социальным признакам. Закон «О свободе совести и вероисповеданий в Республике Казахстан» создал все правовые основы для свободного функционирования религиозных объединений. Страна присоединилась к 40 международным соглашениям и договорам в области прав человека, в том числе к фундаментальным пактам ООН в этой сфере.

Во-вторых, мы исходим из обязанности государства создавать равные и благоприятные условия для реализации конфессиями своих функций. Либерализация религиозный сферы способствовала резкому росту числа религиозных учреждений — в пять раз за период независимости.

Большинство населения Казахстана считает себя мусульманами. Но хочу подчеркнуть, что доминанта ислама в Казахстане никаким образом не препятствует полноценному функционированию других вероисповеданий.

Примечателен рост числа религиозных учреждений немусульманских конфессий. За годы независимости количество православных приходов возросло в 4 раза, католических — в 2 раза. Действуют более тысячи миссий и молитвенных домов протестантских объединений, в стране также функционирует 21 иудейская община, впервые за многие века построен буддистский храм.

В-третьих, важным направлением нашей деятельности является стимулирование межконфессионального диалога в Казахстане.

Мы создали такой уникальный институт межнационального и межконфессионального диалога, как Ассамблея народов Казахстана.

Хотел бы добавить, что с нынешнего года впервые в нашей истории важнейшие религиозные праздники объявлены выходными днями, чтобы верующие могли полноценно проводить культовые мероприятия.

Наша модель межнационального и межрелигиозного согласия — это вклад Казахстана в общемировой процесс взаимодействия различных конфессий. Мы хотим, чтобы нас именно так воспринимали на международной арене.

Чтобы не попасть в ловушку «заблудившегося в поисках Бога», нужна особая осторожность и некоторый здоровый консерватизм. Мне, как политику, особенно понятна необходимость баланса между традицией и поиском нового. Но роль мировых и традиционных религий велика не только в смысле сохранения духовного наследия. Это и наработанная веками духовная практика, которая единственная может спасти от некоторых запредельных для человеческого разума экспериментов. Мы уже находимся в зоне массированного наступления необычных, предельных форм богоискательства, а также находящихся за пределами традиционной этики опытами в сфере генетических технологий. Поэтому в глобальном измерении роль мировых и традиционных религий не просто актуализируется, но становится ключевым фактором сохранения человеком подлинной духовности.

Я знаю о содержании принимаемых нашим форумом документов. Мне бы хотелось предложить вашему вниманию несколько дополнительных идей, которые носят предварительный характер и могли быть обсуждены позднее, за рамками сегодняшней встречи.

Учитывая растущее значение духовного слова в современном мире, мы в Казахстане с 2007 года начнем регулярно по одному из главных телевизионных каналов страны вести «религиозный час». Это будет возможность для духовных лидеров обратиться напрямую ко многим миллионам людей с проповедью добра и веротерпимости. Зная колоссальный авторитет людей, присутствующих в этом зале и тех религиозных институтов, которые за ними стоят, я бы призвал вас обратиться к правительствам своих стран последовать этому примеру и создать нечто подобное на всех материках и континентах Земли.

Создавая Дворец мира и согласия, я мечтал о том, какое высокое духовное собрание освятит своим присутствием эти стены. Моя мечта сбылась. Но у мечты будут короткие крылья, если она не продолжается. Я официально хотел бы пригласить

лидеров мировых и традиционных религий раз в год прочесть почетную лекцию перед казахстанцами в стенах этого Дворца. Если мировые лидеры ислама, христианства, буддизма, индуизма, даосизма, иудаизма, конфуцианства или синтоизма ежегодно будут нести свое слово мира и согласия моим соотечественникам, то это стало бы одним из ярких духовных явлений Евразии.

Во всех мировых столицах одной из главных архитектурных достопримечательностей всегда становились соборы, мечети, церкви, храмы, пагоды. Мы не являемся исключением. Но в новом тысячелетии межрелигиозное понимание должно не только оставаться словами. Оно должно найти выражение в материальной, архитектурной форме. Нам представляется, что нет символа важнее, чем мир и согласие в душе человека и между душами людей. В начале нового столетия Астана подает пример такого архитектурного символа, и мы надеемся, что рано или поздно в столицах всех стран, духовные лидеры которых сегодня собрались в Казахстане, будут сооружены свои Дворцы мира и согласия.

Глобальный характер, как межрелигиозных противоречий, так и межрелигиозного диалога позволяет говорить о том, чтобы Организация Объединенных Наций один из ближайших годов объявила международным годом религиозной и культурной толерантности. Думаю, что эта инициатива может быть озвучена от имени многих государств современного мира.

Хотел бы закончить свое выступление словами гениального казахского мыслителя Абая, который говорил: «Человек человеку — друг. Потому что все в жизни — рождение, воспитание, чувство сытости, голода, печали, горя, форма человеческого тела, путь, которым ты являешься на свет и которым уходишь из него — все у всех одинаково. И в другом мире — смерть, погребение, тление, допрос на Страшном суде, горести и тягости испытаний, наслаждение радостями обоих миров — все общее. Все люди гостят друг у друга, сам человек — гость в этой жизни. Так стоит ли злословить, враждовать из-за богатства, завидовать чужому счастью, коситься друг на друга из-за пустяков?»

Думаю, эти слова близки всем участникам этого форума.

Уважаемые гости!

Сегодня мы сделали еще один великий шаг на пути к непреходящим ценностям, дарованным Творцом человеческому роду — к взаимному пониманию, мирной жизни, достойному существованию, гармонии интересов.

Никто не вправе хоть на миг забывать одну всем известную истину: Создатель — един, вселенная — одна, небо — безбрежно, а значит всем нам — как детям одного отца и одной матери — завещано жить в мире и согласии друг с другом.

Сегодня нельзя не замечать, что в последнее время в разных частях света дают о себе знать новые глобальные вызовы. Поэтому мы должны использовать созидательный опыт, на протяжении веков накопленный в разных религиях, чтобы в наших устах Слово Божье стало надежным инструментом достижения мира и гармонии.

Желаю вам, чтобы на этом благородном поприще снизошла на вас милость и милосердие Всевышнего.

«Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» Қорының атынан қабылдауда сөйлеген сөзі

Америка Құрама Штаттары, Вашингтон қаласы, 2006 жылдың 28 қыркүйегі

Уважаемые гости!
Дамы и господа!

Полтора десятилетия, прошедшие со времени распада Советского Союза и обретения Казахстаном независимости в 1991 году, были переломными не только для нас, но и для всего мира. В начале XXI века мы вынуждены констатировать, что окончание «холодной войны» вопреки надеждам многих людей не привело к более безопасному миру.

Наша планета не стала более стабильной, и количество членов ядерного клуба за последнее десятилетие расширилось. В него вступили Индия и Пакистан. Ряд всем известных стран лелеют ядерные амбиции. Более того, угроза применения ядерного оружия международными террористами стала устрашающей, но реальной перспективой.

Народ Казахстана на себе испытал все ужасы ядерного оружия. 456 ядерных взрывов прогремело на Семипалатинском ядерном полигоне с 1949 года по 1991 год. Это принесло болезни и страдания сотням тысяч наших сограждан и привело к заражению радиацией громадной территории. Собственно, полигон занимал площадь немногим меньше штата Нью-Джерси, но загрязнение территории радиацией от испытаний отмечалось на площади в несколько раз большей, сравнимой с площадью штата Нью-Мексико.

Прошло уже 15 лет с тех пор, как мы навсегда закрыли Семипалатинский полигон. Но последствия ядерных испытаний будут давать о себе знать в течение многих десятилетий. Поэтому как никто другой, казахстанцы знают о страшных последствиях ядерных испытаний. По сей день продолжают страдать не только невольные свидетели тех взрывов, но и их дети и внуки. Это была одна из трагичных страниц в истории Казахстана.

После распада СССР на территории республики осталось значительное количество ядерных вооружений — стратегические ракеты с разделяющимися боеголовками, которые на Западе получили мрачное прозвище «Сатана», дальние бомбардировщики и соответствующие атомные и термоядерные заряды к ним. На тот момент весь этот смертоносный потенциал являлся четвертым по мощности в мире.

Тогда в Казахстане в общей сложности было сосредоточено 148 шахтных установок для запуска межконтинентальных баллистических ракет наземного базирования. В этих пусковых шахтах размещались 104 межконтинентальные баллистические ракеты, каждая из которых была оснащена ядерной боеголовкой. Нагрузка этих ракет составляла 7,6 тонны, а радиус поражения — около 12 тысяч километров.

Но мы отказались от этого ядерного арсенала. И это решение определило дальнейшую стратегию Казахстана в сфере глобальной безопасности. Можно образно сказать, что с этого момента Казахстан стал своеобразным «эпицентром мира», то есть местом, где впервые в истории люди, обладая разрушительной силой, добровольно отказались от нее. Как вы помните, пять лет назад я написал одноименную книгу.

За прошедшие годы мы неуклонно и последовательно вели работу по ликвидации оружия массового уничтожения и поддерживавшей его инфраструктуры. Мы высоко ценим сотрудничество с США в рамках программы Совместного сокращения угрозы, инициированной Ричардом Лугаром и Сэмом Нанном.

Благодаря нашему сотрудничеству к 1995 году на территории Казахстана не осталось ни одной ядерной боеголовки.

Вклад Казахстана в дело нераспространения продолжается, и выражается не только в нашей активной антиядерной позиции, но и в новых конкретных делах.

В начале этого года Казахстан и Фонд «Инициатива по сокращению ядерной угрозы» завершили уникальный международный проект в сфере нераспространения. В результате этого проекта три тонны высокообогащенного урана, достаточного для производства двух десятков ядерных зарядов, были переработаны в низкообогащенный уран, то есть топливо для мирных ядерных реакторов.

Этот проект стал еще одним вкладом Казахстана в укрепление глобальной безопасности, органичной частью и ярким символом широкомасштабного сотрудничества между нашими странами в сфере нераспространения.

В настоящее время одним из ключевых элементов стабильности современного мира является устойчивая система глобальной безопасности.

В последние годы мы стали свидетелями того, что соглашения в рамках ООН, принятые по ядерному сдерживанию, нераспространению, неразработке ядерных материалов не были успешными. Это говорит о том, что в мире должно быть принято совершенно другое решение, чем то, которое есть.

В мире сложилась парадоксальная ситуация, по существу противоречащая основным принципам международного права: одним разрешается иметь оружие и совершенствовать его, другим — запрещается иметь и даже разрабатывать. Это неправильно, несправедливо, непропорционально.

Говоря о том, что ядерное оружие не должно разрабатываться другими странами, не должно распространяться, сами ядерные державы должны показывать пример сокращения со своей стороны ядерного арсенала, который у них имеется.

Полагаю, что в рамках ООН решение этого вопроса должно быть пересмотрено в сторону глобальных мероприятий, ответственности всех государств, прежде всего, ядерных по сокращению ядерного оружия и постепенного уничтожения их арсеналов.

Реалии сегодняшнего времени свидетельствуют о необходимости серьезной адаптации международной системы безопасности. Изжившая себя концепция безопасности посредством взаимного сдерживания ядерным потенциалом противоборствующих государств в полной мере доказала свою архаичность.

В эпоху «холодной войны» ядерное оружие было фактором глобального баланса биполярного мира, и соответственно, ядерный конфликт обладал свойством обратимости.

Конфликтующие стороны не только пребывали на грани ядерной войны, но и в нескольких случаях были в состоянии ядерной войны. Мир тогда стоял не только на пороге всеобщей катастрофы, но и неоднократно принимал участие в ядерном глобальном конфликте, то есть формально ядерные войны уже происходили. Вспомните случай, когда стратегические ядерные бомбардировщики США уже находились на полпути к своим целям на территории Советского Союза. Но тем не менее эти

ядерные войны заканчивались до своей завершающей фазы, то есть до достижения бомбардировщиками или межконтинентальными ракетами своей цели.

Тогда конфликтующие стороны были разведены на довольно значительные расстояния в несколько тысяч и десятков тысяч километров, на Западном и Восточном полушариях. Для того чтобы ракетно-авиационный комплекс выполнил свою боевую задачу, ему требовалось в среднем 30–40 минут. Кроме того, в эпоху глобального противостояния функционировала достаточно сложная и развитая система раннего оповещения, и главное, перекрестного подтверждения ядерного нападения. Также работала эффективно политическая инфраструктура разрешения глобальных конфликтов.

Сегодня же мир столкнулся с феноменом регионального ядерного противостояния, основная специфика которого состоит в том, что возможный ядерный конфликт будет носить необратимый характер. Стратегическим оружием в региональном ядерном конфликте, в отличие от стратегических межконтинентальных баллистических ракет, являются ракеты малой и средней дальности с ядерными боеголовками. Их радиус поражения 500–3000 километров вполне достаточен для решения всех стратегических и тактических задач, связанных с применением оружия массового поражения. В то же время подлетное время ракет малой и средней дальности существенно меньше подлетного времени межконтинентальных баллистических ракет. Оно составляет примерно 2–5 минут, что почти на порядок меньше аналогичного показателя межконтинентальных баллистических ракет. В течение столь короткого времени совершенно невозможно исполнить весь тот сложнейший цикл действий, которые позволяли сделать возможный конфликт при глобальном противостоянии обратимым.

Результатом этого стало многократное усиление напряженности, гипертрофия многих скрытых болезней современного мира, в первую очередь терроризма.

К сожалению, в этом вопросе в международном сообществе до сих пор нет единства, сплошь и рядом применяются двойные стандарты, что создает обстановку неопределенности и двусмысленности с тяжелыми последствиями для безопасности целого ряда государств и регионов.

В целом, в последние годы мы стали свидетелями того, что соглашения в рамках ООН не реализуются. Обзорная конференция ООН 2005 года по рассмотрению выполнения Договора о нераспространении ядерного оружия в очередной раз не сумела выработать согласованных решений. Договор о запрещении ядерных испытаний так и не вступил в силу из-за отказа целого ряда государств ратифицировать этот важный документ. Конференция по разоружению в Женеве увязла в политической риторике и дипломатической бюрократии.

Я хотел бы в связи с этим высказать мысль, которая, несмотря на свою умозрительность, должна получить реальное воплощение: проблема всеобщего и глобального разоружения решится тогда и только тогда, когда ее будут решать не обладатели ядерного оружия, а международное сообщество всех — как ядерных, так и неядерных государств.

То есть если оно основано на принципах коллегиальности и равноправия. Сейчас же стало нормой, что страны, не обладающие ядерным оружием, выступают простыми статистами в процессах разоружения и нераспространения без права решающего голоса. Но это неверно.

Ведь если ядерные государства вовлекают весь остальной мир в рамки всевозможных договоров и соглашений, инициаторами которых они же и являются, то они должны также сделать и второй шаг — создать равноправие и установить принцип равенства голосов в этих процессах.

Человечество продолжает искать новые пути, позволяющие существенно ослабить «центробежную» силу ядерного оружия. Нужны новые политические инструменты, учитывающие необходимость универсального подхода к делу нераспространения и разоружения. Причем не только учитывали, но и основывали универсальность в действии. Это означает, что должен появиться такой механизм обеспечения режима нераспространения как основного гаранта международной безопасности всех без исключения государств.

Такой механизм должен основываться на трех принципах: нераспространение путем необладания, нераспространение путем неразмещения и нераспространение путем запрета на испытания.

Мы убеждены, что государства, обладающие ядерным оружием, должны взять курс на неуклонное и поэтапное ядерное разоружение и заключение соглашений о контроле над вооружениями, которые влекут за собой не только демонтаж, но и необратимость.

Государства также должны вновь подтвердить свои обязательства соблюдать мораторий на проведение испытательных ядерных взрывов и добиваться вступления в силу Договора о всеобъемлющем запрещении ядерных испытаний.

Казахстан выступает за обеспечение жесткого контроля за вооружениями, особо опасными материалами и технологиями — как ключевого элемента нераспространения и основы любой системы безопасности. Наши усилия также направлены на универсализацию международных инструментов в сфере разоружения и нераспространения оружия массового уничтожения. Мы поддерживаем создание международно-признанных зон, свободных от ядерного оружия. Одной из таких зон стала Центральная Азия.

Возврат от техногенного понятия «сдерживание» к гуманитарному «доверие», предложенный миру Казахстаном, глубоко символичен: материальное подвержено тлену, моральное, проверенное мудростью многих поколений — вечно.

Доверие — ключевая категория, которую мы положили в основу нового видения безопасности. Доверие налагает ответственность, является первым условием взаимопонимания, дружбы и сотрудничества. На основе доверия друг к другу мы заключили соглашение о взаимном сокращении вооружений на границе с нашими соседями.

Мне вспоминается мудрое высказывание Альберта Эйнштейна, который сказал, что «высвобождение атомной энергии изменило все, кроме нашего образа мышления. Решение этой проблемы лежит в сердце человечества».

Казахстан вытеснил свои ядерные страхи и избавил от таковых всех, кому они внушались нашим ядерным арсеналом. Мы показали путь вперед к более безопасному будущему. Мы настойчиво призываем весь мир последовать примеру Казахстана и других стран, также вставших на путь разоружения.

Только так мы сможем обеспечить нашим детям и внукам более мирное и безопасное будущее.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының 60 жылдығына арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі

Алматы қаласы, 2006 жылдың 13 қазаны

Қадірлі қауым!
Құрметті қонақтар!

Әлемдік өркениеттің негізгі қозғаушы күші ғылым екені баршаға белгілі ақиқат. Ғылымға қол жеткізу, оның жетістіктерін қоғамдық өмірге, елдің игілігіне пайдалану, білімді де парасатты ұрпақ тәрбиелеу халқымыздың қашаннан бергі арманы болды.

Сол себепті де 1946 жылы Қазақ ССР-ы Ғылым академиясының ашылуы еліміздің тарихындағы аса бір маңызды тарихи оқиға болды деп айта аламыз. Тарихи оқиғалар қашан да тарихи тұлғалармен тығыз байланысты. Бұл арада Қазақстан ғылымын әлемдік деңгейге көтерген ғұламалардың бірі, Қазақстан ғылым академиясының тұңғыш президенті, Лениндік және Мемлекеттік сыйлықтардың лауреаты, халқымыздың ұлы перзенті Қаныш Имантайұлы Сәтбаевты мақтанышпен еске аламыз.

Еліміздің экономикасы мен мәдениетінің дамуына өлшеусіз үлес қосқан Ғылым академиясының даму тарихын бүкіл еліміздің даму тарихы деп айтса да болғандай.

Одан бері 60 жыл уақыт өтті. Әлемде көптеген өзгерістер болды. Заманның келбеті өзгерді. Қазір басқа ғасырда, басқа саяси жүйеде өмір сүрудеміз. Алайда бір зат анық, бүгінгі бәсеке заманында ғылым мен техниканы жетілдірмей, қатарға қосылу, шын мәніндегі тәуелсіз ел болу мүмкін емес. Ғылым адамзат өмірінің ең шешуші факторына айналды. Елдің шаруашылығын, мәдениетін, оның қорғаныс қабілетін жан-жақты дамыған ғылым ғана қамтамасыз ете алады.

Ендеше отандық ғылымды қолдау, барынша дамыту мемлекетіміздің алдында тұрған ең өзекті мәселелердің бірі деп білемін.

Дорогие гости, уважаемые коллеги!

От всей души хочу поздравить вас с 60-летним юбилеем Национальной академии наук и пожелать всем здоровья, дальнейших творческих успехов, новых открытий и достижений.

Мне очень приятно сегодня находиться здесь, среди научной элиты Казахстана и наших гостей — известных и уважаемых ученых из других стран, принявших предложение вместе с нами сегодня отметить это торжество.

Наша Академия наук была создана в тяжелом послевоенном 1946 году. На протяжении шести десятилетий существования Академии не раз менялись ее задачи, статус и структура. Казахстанские ученые создали не просто школы, но и целые перспективные направления науки. Мы помним имена выдающихся казахстанских ученых. Это первый президент Академии наук Каныш Имантаевич Сатпаев, академики Мухтар Омарханович Ауэзов, Абикен Бектурович Бектуров, Дмитрий

Владимирович Сокольский, Алькей Хаканович Маргулан, Александр Николаевич Сызганов и многие другие.

Этот значительный потенциал казахстанской науки не был утерян в период тяжелейших социально-экономических и политических реформ новейшего времени. Национальной академии наук удалось модернизировать направления своей деятельности.

Сегодня наша Академия наук — это крупный интеллектуальный центр, объединяющий более 180 академиков, 10 почетных членов, а также 15 иностранных членов. Крайне важно, что сохранен особый академический дух и высокие традиции научного творчества, без которых невозможны любые научные достижения.

Уважаемые коллеги!

В этом году наша страна отмечает пятнадцатилетие Независимости Казахстана. Эта дата обязывает нас осмыслить пройденные этапы, чтобы наметить дальнейшие шаги, определить задачи на будущее.

Сегодня я хотел бы поделиться с вами некоторыми своими размышлениями о современном развитии нашей республики и развитии науки и образования в стране.

Мир вступил в эпоху глобализации, ускоренного развития инноваций и технологий. Новым этапом развития человечества является переход к «экономике знаний». И Казахстан не должен остаться на обочине этих процессов, на периферии мирового развития.

Как вы знаете, мы приступили к реализации национальной стратегии вхождения Казахстана в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных стран мира и поставили перед собой задачу формирования качественно новой экономики и стандартов человеческой жизни. А трудности — это второй этап решаемых нами задач, не менее трудный, чем становление нашей независимости. Мы перед собой поставили амбициозную задачу, решение которой будет архитяжелым и трудным. И потребует от всех нас огромных усилий и знаний.

Тенденции мирового экономического развития убедительно показывают, что нам необходимо формировать экономику инновационного типа. Другого пути у нас просто нет.

Если мы не решим эту задачу, Казахстан не сможет занять достойное место в глобальной экономике, поднять до современных стандартов уровень жизни нашего населения. Скажу больше — научно-технологическое отставание и архаичные системы образования сегодня становятся факторами, несущими угрозу безопасности нации и государства в самом широком смысле.

Основная цель создания и развития национальной инновационной системы заключается в обеспечении устойчивого экономического роста, развитии высокотехнологичных производств, увеличении поступлений в бюджет за счет роста объемов наукоемкой продукции, решении экологических и социальных проблем за счет использования новейших технологий.

Нами уже предприняты первые реальные шаги для создания базы инновационной экономики. Как вы знаете, разработана Программа по формированию и развитию национальной инновационной системы на 2005–2015 годы, принята Стратегия индустриально-инновационного развития страны до 2015 года. Эти программы четко разработаны с участием мировых ученых-экспертов и с учетом опыта многих стран,

которые прошли по этому пути. Все программы обеспечены кадрами, полностью обеспечены финансированием. Благодаря этому под эгидой институтов развития начато финансирование 130 проектов, стоимость которых достигает 2,5 млрд. долларов.

Нами выбрана модель опережающего развития приоритетных отраслей, имеющих потенциал повышения конкурентоспособности страны.

Мы должны занять свою нишу — пусть небольшую, но перспективную — на мировом рынке высоких технологий. Поэтому намечены перспективные научно-технические направления, в которых мы имеем шанс добиться реальных результатов. Это — биотехнологии, нанотехнологии, космическая деятельность, информационно-коммуникационные технологии и технологии для углеводородной и горно-металлургической промышленности. В эти дни посредством средств массовой информации вы замечаете, что мы один за другим открываем новые технологические парки: в Алматы — информационных технологий, в Уральске — по машиностроению, в Караганде — по металлургии. Строится комплекс биотехнологий в столице, ведутся исследования ядерных технологий в Курчатове и при Евразийском университете в Астане.

Но для инновационного и технологического прорыва нам необходимо ускорить мобилизацию научно-технического потенциала страны, сосредоточить ресурсы на развитии выбранных приоритетных направлений науки, создать условия для активного внедрения ее достижений в производство. Именно научно-технологические ресурсы должны стать основным фактором инновационного развития.

Как мы планируем развивать науку и новые технологии?

Как вы знаете, мы приступили к реформированию системы управления научно-технической сферой страны. В принципиальном плане эту новацию можно трактовать как переход от управления научными учреждениями, как это раньше было, к управлению научными исследованиями.

В чем суть данных реформ?

Первое. Мы повысили статус Высшей научно-технической комиссии (ВНТК), которая теперь работает непосредственно под руководством Премьер-министра страны. Данная комиссия ответственна за выработку государственных приоритетов развития фундаментальной и прикладной науки и техники. В состав ВНТК вошли представители государственных органов, научного сообщества, национальных компаний, институтов развития и бизнеса.

ВНТК будет регулярно докладывать мне о результатах проводимых научных разработок и приоритетах научно-технологического развития страны. Кроме того, при Высшей научно-технической комиссии с 2007 года начнет работу Международный экспертный совет, задачей которого является анализ мировых трендов развития науки и потенциала проведения в стране передовых научных исследований по конкретным направлениям. В его состав войдут как зарубежные, так и отечественные ученые-эксперты. Я считаю, что Академия наук не должна стоять в стороне от работы этого совета.

Второе. Новая структура управления наукой предполагает поэтапный переход к финансированию всех научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ через Министерство образования и науки к 2010 году.

В последние годы финансирование научных разработок осуществлялось как Министерством образования и науки, так и другими министерствами и ведомствами. Но необходимо изменить данную практику, чтобы концентрировать средства на приоритетных направлениях.

С этой целью по моему поручению в Министерстве образования и науки создан Комитет по науке, который будет отвечать за формирование и единое администрирование программ фундаментальных и прикладных научных исследований.

Третье. Для финансирования и координации опытно-конструкторских разработок будет создан Фонд науки, акционерное общество со 100%-м участием государства. Сферой деятельности Фонда будет отбор, экспертиза, финансирование и мониторинг опытно-конструкторских разработок.

Могу сказать, что в 2007 году уже предусмотрено грантовое финансирование научно-технической деятельности через Фонд науки в размере 1,74 млрд. тенге, что составит десятую часть от всего объема финансирования науки в республике.

В финансировании прикладных исследований важная роль также должна принадлежать бизнесу. Малые и средние предприятия во всем мире играют важную роль в инновационном процессе, осуществляя связь с научными структурами и крупными компаниями, развивая новые идеи и активно участвуя в их внедрении. Поэтому одной из важных задач Фонда науки станет стимулирование частного софинансирования опытно-конструкторских разработок.

Необходимо довести размеры такого софинансирования до 30% от общей стоимости проектов. В течение ближайших 4 лет доля расходов на опытно-конструкторские разработки будет увеличена до 25% от общих расходов государства на науку. Это решит одну из главных проблем казахстанской науки — незавершенность научных исследований, их отрыв от производства.

Четвертое. В соответствии с 5 приоритетами научно-технического развития страны будут созданы 5 национальных лабораторий открытого типа по приоритетным направлениям — нанотехнологии, биотехнологии, ядерные технологии, информационные и космические технологии, новые технологии для углеводородной и горно-металлургической промышленности. Доступ к лабораториям будут иметь все ученые и научные коллективы Казахстана, а также частные предприятия.

Для интеграции науки и высшего образования в регионах страны откроются 15 университетских лабораторий инженерного профиля по приоритетным направлениям научно-технологического развития. Кстати, я прихожу к выводу, что следует обратить внимание и на сферу гуманитарных наук. Она законным образом претендует на то, чтобы стать еще одним приоритетным направлением научных исследований. Уровень развития социальных наук, развивающихся на стыке разных отраслей знания, в современном мире настолько высок, что по эффективности своих методов не уступает точным наукам.

Ни в коем случае нельзя принижать значения общественных наук с точки зрения концепции конкурентоспособности. Причем речь идет не только об экономической науке. Социальные науки, включая историю, социологию, этнографию и другие отрасли «человекознания», дают не только точные диагнозы общественным проблемам, но и эффективные рецепты социальной мобилизации.

Пятое. Мы будем уделять особое внимание подготовке перспективных ученых. Ежегодно Казахстан направляет 3 тысячи молодых людей на учебу за рубеж

по программе «Болашак». Они обучаются в лучших университетах США, Великобритании, Германии и других стран. Необходимо поощрять, чтобы в дальнейшем многие из них занялись научной деятельностью в перспективных направлениях. Мне известно, что дополнительно сами родители, благодаря улучшению экономики и уровня жизни, направляют своих детей на учебу за границу в лучшие вузы. Сегодня таких студентов — 15 тысяч. Около 1,5 тысяч молодых людей от 20 до 30 лет, получивших образование за рубежом, уже работают в государстве. Это тот резерв, из которого нам надо черпать молодые кадры.

Особую роль в системе научных разработок в технологически развитых странах играют университеты, являющиеся научными комплексами, занятыми не только обу-чением специалистов, но и фундаментальными и прикладными исследованиями в области технических, естественных и гуманитарных наук. Казахстану требуются элитные университеты, являющиеся мощными образовательными, исследовательскими и научно-производственными комплексами, тесно связанными с индустрией.

С учетом этого опыта принято решение о создании в Астане нового университета международного уровня. Есть планы со временем создать новый университет и в Алматы. Надо изучить потенциал и действующих крупнейших университетов страны, которые способны подняться на такой уровень.

Шестое. Для осуществления вышеназванных реформ будет принята Государственная программа развития науки на 2007–2012 годы. Мы ожидаем, что за этот период будут созданы условия для перехода научной отрасли на качественно новый уровень, обеспечивающий прорыв и выход на передовые позиции в мире.

Очевидно, что развитие науки требует крупных финансовых вложений, и в ближайшие годы мы пойдем на значительное увеличение инвестиций в эту сферу. В целом мы поставили задачу увеличить финансирование науки в 25 раз. Объем ежегодных средств на науку к 2012 году будет доведен до 350 млрд. тенге. Это чуть более 5% от всего объема внутреннего валового продукта. Ни одна страна в мире не выделяет средств на науку в таком объеме, включая США.

Мы ожидаем увеличения удельного веса услуг научной и научно-инновационной деятельности в структуре ВВП до 1,5–1,7% к 2015 году. Хочу напомнить, что в 2000 году данный показатель составлял 0,9%. Нам нужно резко ускорить темпы научно-технического развития. И казахстанские ученые должны учитывать мировые тренды в развитии научных знаний, активно сотрудничать и взаимодействовать с учеными из других стран.

Какова роль и место Национальной академии наук в инновационном развитии?

Я рассчитываю, что наша Академия в новых условиях станет по-настоящему действенной организацией, способствующей динамичному развитию казахстанской науки. И то, что мы реорганизовали Академию наук, отнюдь не говорит о том, что ее значение и роль будут принижены. Да, она стала больше общественной. Такой, какими являются Академии наук во всем мире. Тем академикам, которые работали до реорганизации, учитывая их заслуги, мы установили пожизненный гранд по 450 долларов, что намного выше, чем средняя заработная плата. Остальные члены Академии наук, поскольку они поступают и избираются в общественное объединение,

должны вкладывать взносы за то, что их приняли в высшую ступень научного сообщества нашей страны.

Во-первых, хочу обратить внимание на особую важность работы Академии по подготовке ежегодного национального доклада по науке. На основании данного документа будут уточняться приоритеты, программы и проекты научно-технического развития.

Я ожидаю, что национальные доклады будут чутко улавливать мировые тенденции в развитии науки и трансформировать их в конкретные рекомендации, учитывающие основные потребности развития Казахстана. Это большая и важная работа, выполнение которой соответствует потенциалу Национальной академии наук.

Проведение фундаментальных и прикладных исследований, интеграция академической и отраслевой науки, содействие становлению и развитию наукоемких производств — это основные задачи в сфере науки. Для их решения Академия должна вырабатывать «прорывные» концепции и методики, генерируя и творчески осваивая самые современные достижения мировой науки.

Во-вторых, академические структуры должны активно участвовать в процессе управления научной деятельностью в масштабах страны. Реальным механизмом такого участия является работа Высшей научно-технической комиссии, в составе которой — хочу это подчеркнуть — 7 академиков Национальной академии наук, которые будут участвовать в принятии ключевых решений в этой сфере. Сюда примыкает такое важное направление деятельности академических структур как организация независимой экспертизы научных проектов.

В-третьих, неоспоримой должна быть роль Академии наук в общественной и просветительской деятельности, консолидации научной среды, пропаганде научных знаний и достижений.

Члены Академии — это лицо казахстанской интеллигенции. Вы обладаете высоким общественным авторитетом как внутри страны, так и на международном уровне. Отсюда вытекает важнейшая миссия членов Академии — воспитание нового поколения казахстанских ученых. Особая задача Академии наук — укрепление международного научного сотрудничества.

Существует утверждение, что национальной науки не бывает, она по своей сути интернациональна. Считаю, что развитие международных научных проектов, расширение масштабов научных исследований, активное сотрудничество со своими зарубежными коллегами помогут казахстанским научным центрам усилить свои позиции в мировом научном пространстве. Вестники, издаваемые казахстанской Академией наук, это единственные научные издания, которые зарегистрированы в Национальной библиотеке США.

Полагаю, что нам нужно развивать эти издания, рассмотреть вопрос об увеличении их финансирования, поскольку речь идет о престиже отечественной науки.

В Казахстане сложились серьезные научные школы, действуют коллективы фундаментального профиля. Они обеспечивают существование и развитие науки как целостной системы знаний. Фундаментальная наука во многом выполняет функции поддержания благоприятного интеллектуального климата в обществе, являясь ее культурным пластом.

Великий ученый Луи Пастер отмечал, что «культ наук, возможно, более необходим для нравственного, чем для материального процветания нации. Наука способствует распространению и торжеству великих идей».

Такое понимание роли фундаментальной науки требует сохранения ее как целостной системы. И в этом состоит главное предназначение Национальной академии наук — культивировать атмосферу непрестанного научного поиска, овладения передовыми знаниями, духовного развития нашего общества.

Құрметті достар!

Ұлттық ғылым академиясының биылғы мерейтойы Ел тәуелсіздігінің 15 жылымен тұспа-тұс келіп отыр. Еліміз бұл жылдары ғасырға татитын үлкен жолдан, әлеуметтік-экономикалық жаңарудың түрлі белестерінен өткеніне өздеріңіз куә болдыңыздар. Енді мінеки, барша қазақстандықтар жұмған жұдырықтай әлемдегі бәсекеге қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясын жүзеге асыруға кірісті.

Бұл міндеттер ең алдымен Қазақстан ғалымдарының алдына зор жауапкершіліктер жүктейтіні белгілі. Алға қойған бұл мақсаттарға тек ғылыми әлеуетімізді барынша дамыту арқылы, озық технологияларды өмірге мейлінше батыл енгізу жолымен ғана қол жеткізе алатындығымызды естен шығармаңыздар.

Сіздердің баршаларыңызды Ұлттық ғылым академиясының 60 жылдық мерейтойымен шын жүректен құттықтаймын! Еңбектеріңізге табыс, отбасыларыңызға амандық тілеймін!

Қазақстан халықтары Ассамблеясының XII сессиясында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 24 қазаны

Құрметті қазақстандықтар!
Қымбатты Ассамблея мүшелері!

Біз Қазақстан халықтары Ассамблеясының кезекті сессиясын Республика күні қарсаңында өткізіп отырмыз. Ел тәуелсіздігінің берік іргетасы болған Қазақстанның мемлекеттік егемендігі туралы декларация 1990 жылы дәл осы қазан айында қабылданған болатын. Сондықтан баршаларыңызды осы қастерлі мереке — Республика күнімен шын жүректен құттықтаймын.

Тәуелсіздік алғаннан кейінгі кезеңде небір тар жол, тайғақ кешулерден сүрінбей өтіп, әлеуметтік, экономикалық, саяси жаңару жолына түскен Қазақстан бүкіләлемдік қауымдастықтағы өз орны, өз беделі бар абыройлы мемлекетке айналды.

Дүниенің төрт бұрышында ұлтаралық, дінаралық қақтығыстар толастамай тұрғанда біздің осындай береке-бірлігіміз өзге елдерге үлгі-өнеге ретінде ұсынылып, әлемдік дін лидерлерінің екі бірдей съезі қазақ жерінде өтті. Күні кеше ғана дүниенің төрт бұрышына бірдей айқара құшақ ашқан бүгінгі Қазақстанның символындай болған дәл осы сәулетті ғимаратта бас қосқан ислам, христиандық, яһуди, будда және басқа дін өкілдері біз ұстанған осы саясатты ұлтаралық татулық пен дінаралық келісімнің әлемдегі ең үздік моделі ретінде бағалап, Қазақстанды дүние жүзіндегі бейбітшілік пен келісім аймағы деп жариялады. Туған Отанымыздың бүкіл әлем алдындағы тұғырын биіктетіп, туын желбіреткен осы тұрақтылыққа Қазақстан халықтары Ассамблеясының қосқан үлесі аса зор. Сол үшін осы биік мінбеден баршаларыңызға зор алғысымды білдіремін.

«Бірлік бар жерде тірлік бар», — дейді дана халқымыз. Ел бірлігі мен ішкі саяси тұрақтылықты нығайтқаннан кейін біз алыс-жақын көршілерімізбен дәл осындай өзара тұрақтылық пен сыйластыққа негізделген қарым-қатынас орнатып, мемлекеттік шекара мәселесін біржолата және түпкілікті түрде шештік. Бұл біздің бүкіл әлем алдындағы беделімізді бұрынғыдан да биіктете түсті.

Нәтижесінде Қазақстан кешегі Кеңес Одағы республикалары ішінде бірінші болып АҚШ пен Еуроодақ тарапынан «нарықтық экономикалы ел» мәртебесіне ие болып, өз экономикасына 50 млрд. АҚШ долларына жуық инвестиция тартты. Бүкілдүниежүзілік банк Қазақстанды әлемдегі инвестициялық тартымды 20 елдің қатарына қосты. Осының бәрі саяси сарапшылардың «дамудың қазақстандық моделі» деп таңдай қағып, жарыса жазып жүрген ел дамуының біз қалыптастырған жаңа жолын дүниеге әкелді.

Соңғы бес жыл ішінде ел экономикасы жыл сайын 10% мөлшерінде өсіп, қазір Қазақстанның ішкі жалпы өнімі Орталық Азия мен Кавказдағы жеті елдің ішкі жалпы өнімінен асып түсті. Енді небары екі жыл өткенде, яғни 2008 жылы Қазақстанның ішкі жалпы өнімі 2000 жылмен салыстырғанда екі есеге өсетін болады. Дүние жүзі тарихында ел экономикасын 7 жыл ішінде екі есеге дейін еселеу бұрын-соңды болған емес. Біз бұған қол жеткіздік және осы жетістігімізде сіздер мен біздер іргетасын қалаған ел бірлігі мен татулығының үлесі аса зор.

Қазақстанның бүгінге дейін жүріп өткен жолын қорытындылай келіп, ел тәуелсіздігінің тірегі ретінде мен ұлтаралық татулық, саяси тұрақтылық, әлеуметтік даму мен үздіксіз экономикалық өрлеуді айтар едім. Ендеше, біз алдағы уақытта да осы алған бағытымыздан таймай, әлемдік биіктерді сіздермен бірге бағындыра беретін боламыз.

Сондай биік белестің бірі — Қазақстанның дүние жүзіндегі бәсекеге қабілетті 50 елдің қатарына кіруі. Ол мақсатқа жету үшін, ең алдымен, сіздер мен біздер — әрбір қазақстандық бәсекеге қабілетті болуымыз керек. Оған қалай қол жеткіземіз? Бүгінгі әңгіміміз осы жайлы болмақ.

Дорогие друзья!

Сегодня для нашей страны наступает время новых достижений и амбициозных задач, когда рост казахстанской экономики позволяет говорить о системном этапе лидирующего, опережающего развития. В ближайшее десятилетие Казахстан должен войти в число 50-ти наиболее конкурентоспособных государств мира.

Сегодня мы много рассуждаем о национальной идее. На мой взгляд, главная национальная идея заключается в конкурентоспособности нации. Достижение этой цели означает, что нам предстоит решить целый комплекс взаимосвязанных задач.

Во-первых, нужно обеспечить реализацию адекватной современным угрозам и вызовам стратегии национальной безопасности как необходимого условия устойчивого и стабильного развития нашего государства.

Во-вторых, мы должны обеспечить реализацию стратегии всесторонней модернизации экономики и социальной сферы, добиться существенного повышения качества жизни.

В-третьих, активно продолжить работу по модернизации политической системы и государственного устройства Казахстана.

Решение каждой из этих задач требует конкурентноспособности нации и каждого казахстанца.

Каковы условия конкурентоспособности нации?

Прежде всего, это безопасность страны, что неразрывно связано с глобальной и региональной безопасностью. «В котле с кипящей водой не бывает холодного места», справедливо гласит восточная мудрость. Если вокруг страны бушуют конфликты и локальные войны, нависают ядерная угроза, терроризм и экстремизм, ее процветание является весьма проблематичным.

Добровольно отказавшись от четвертого в мире ядерного арсенала, закрыв крупнейший в мире Семипалатинский ядерный полигон, Казахстан показал миру высокий пример ответственности перед человечеством и, как очевидно сегодня, создал надежный фундамент собственной безопасности.

Этот вклад нашей молодой страны в глобальную безопасность по достоинству оценен мировым сообществом. Неслучайно в совместном казахстанско-американском заявлении, принятом по результатам моего недавнего визита в США отмечено: «Соединенные Штаты признают лидерство Казахстана и высоко оценивают его усилия по предотвращению распространения оружия массового уничтожения, что укрепляет глобальную безопасность».

Конструктивное решение вопросов государственных границ со всеми соседями, активное участие в ОДКБ, ШОС, созыв СВМДА, участие в борьбе с международным

терроризмом, интеграционные инициативы в постсоветском пространстве и Центральной Азии, — все это весомый вклад Казахстана в безопасность не только Азии, но и в глобальном масштабе.

Важнейшим условием прогресса в современном мире, раздираемом конфликтами на религиозной и этнической основе, является сохранение и укрепление межнационального и межконфессионального согласия.

Уникальный опыт толерантности и бесконфликтного развития многоконфессиональной и полиэтничной страны как наша носит не пропагандистский, а вполне прикладной характер. Каким образом страна, которая, по мнению большинства экспертов, должна была встретиться с массовыми межнациональными и межрелигиозными столкновениями добилась впечатляющего успеха в гармонизации межнациональных отношений?

Причин этому много, но я бы назвал три основные.

Во-первых, это экономические успехи Казахстана. Терпимость в межнациональных отношениях при нищете и бедности не появляется. Эта истина, не отмененная временем и опытом. У нас есть прочный фундамент для мира и согласия. Сегодня все этнические группы страны испытывают улучшение благосостояния и экономический подъем.

За последние семь лет валовой продукт на душу населения увеличился в Казахстане в три раза. В 2009 году валовой продукт на душу населения превысит 6 тысяч долларов. Это существенно отражается на самочувствии населения. Организация «Евробарометр», которая имеет опыт многолетних исследований по разным странам мира, отмечает, что уровень удовлетворенности сегодняшней жизнью в Казахстане — самый высокий в СНГ и близок к показателям Евросоюза. Поэтому удивляться не приходится — мощный экономический подъем страны способствует гармонизации межнациональных отношений.

Во-вторых, грамотная национальная политика государства. Я не буду повторять многочисленные оценки самых авторитетных политиков и общественных деятелей современного мира относительно успехов нашего государства в этом плане.

Всем известно, что для нашей политики в национальном вопросе характерно принципиальное неприятие и жесткое пресечение любых форм и проявлений этнического и религиозного радикализма.

С самого начала мы сделали выбор в пользу формирования гражданской, а не этнической общности, совмещения интересов народов, проживающих в Казахстане, открывающем для всех этносов возможность участия в государственном строительстве.

20 лет назад рухнул миф о «едином советском народе». Сегодня всем понятно, что национальная политика в СССР строилась на жесткой субординации, старших и младших братьях, насилии и ограничении. Также очевидно, что национальный вопрос, а точнее его нерешенность, в конечном счете, развалили внешне могучую страну. Хочу напомнить, что только казахи поднимали восстания против царских и советских методов национальной политики более 200 раз.

На заре независимости наша государственная национальная политика должна была решить два вопроса.

Это реализация права казахов как государствообразующей нации и недопущение ущемления прав всех наших граждан по национальному признаку. Мы грамотно решили обе задачи.

Мало кто обратил внимание на то, что за 15 лет казахи стали подлинно урбанизированной нацией не только по статистике, но по существу. Мы все помним социальную структуру казахстанских городов, когда кроме маленькой партийной прослойки и гуманитарной интеллигенции, основная масса казахов занималась низкооплачиваемой и непрестижной работой. Сегодня во всех сферах бизнеса, менеджмента, информационно-технологической сфере, в наиболее престижных сферах широко представлено городское казахское население. Этот сдвиг принципиально важен для понимания того, что происходит в обществе. Уровень национального статуса и национальной самооценки казахов стал соответствовать статусу государствообразующей нации.

Принципиально изменилась образовательная среда страны. Те, кто говорит о равноправии народов в советские времена, сильно лукавят, забывая, например, о том, что долгие годы даже в Алматы была всего одна полноценная школа на казахском языке. Сейчас около 60% школьников получают образование на казахском языке. Кое-кто утверждает, что якобы образование на казахском языке пока по стандартам не дотягивает до современных требований. Категорически не согласен. Вот конкретная цифра — 64% победителей международных школьных олимпиад — учащиеся казахских школ.

Сегодня в 119 общеобразовательных школах республики представители 15 национальностей изучают родной язык. И другая цифра: более 40% общеобразовательных школ в Казахстане преподают на русском языке. Все это свидетельствует о проведении взвешенной национальной политики, которая решала стратегические задачи, но не ущемляла национальное достоинство кого-бы то ни было и стала вторым фактором нашего успеха. И такую политику мы будем проводить и далее.

В-третьих, ответственное поведение национальных элит. Именно взвешенное и мудрое поведение настоящих лидеров всех этнических групп Казахстана позволило избежать тех многочисленных конфликтов, которые происходили во многих, том числе соседних странах за последние полтора десятилетия. Сегодня в этом Дворце мира и согласия находятся те люди, к которым впрямую можно применить эти слова — национальная элита.

Уверен, что в будущей летописи Казахстана еще не раз добрым словом вспомнят ваш вклад в эту пятнадцатилетнюю страницу нашей истории, как историю единства народов Казахстана.

Нам надо продолжать эту работу, не поддаваясь никаким провокациям типа: «нас обидели». Наши законы защищают всех.

Важнейшее условие конкурентоспособности нации — это сильный дух и знания, позволяющие добиваться успехов в процессе мировой конкуренции.

Хотел бы остановиться на такой важной составляющей успеха нации — казахстанском патриотизме.

Это любовь к своей Родине и земле, огромное уважение к ее истории и культуре, вера в собственные силы каждого и сплоченность всего общества.

Это высокое чувство сопричастности к истории и ответственности за будущее своей страны, которое возводится сегодня.

Это гордость за успехи каждого казахстанца, и желание добиться высот на своем поприще, в чем бы оно ни состояло. И этот успех каждый должен посвятить Родине, чтобы прославить ее, поднять ее имидж в мире.

Патриотизм нужно формировать общими усилиями всего общества, особенно среди молодежи, в наших детях.

Очевидно, что успех и международное признание каждого нашего гражданина — это бесценный капитал, предмет гордости и достояние всех казахстанцев. На этих примерах нужно поднимать дух нации!

Быть патриотом своей Родины — это носить Казахстан в своем сердце. Я призываю вас к этому.

Вопрос государственной важности, тесно связанный с патриотизмом — вопрос государственного языка. Государственный язык — это такой же символ как флаг, герб, гимн, с которых начинается Родина. И он призван объединять всех граждан страны.

За все годы Независимости мы проводили самую либеральную на всем постсоветском пространстве языковую политику. Необходимо глубже и точнее разъяснять обществу суть нашей языковой политики.

Хорошо известно, что она является стержнем национальной политики любого государства. В мире немало многонациональных стран. Возьмем США, Великобританию, Францию, Германию, Россию. Они многонациональны и к ним прибывает много эмигрантов. Разве можно жить и работать в этих государствах, не зная государственного языка? Конечно, нет.

Мы избежали ненужной политизации в этом вопросе, стараемся решать языковую проблему цивилизованными методами, с учетом языковых потребностей населения страны.

Если вспомнить, что первый закон о языках был принят 17 лет назад в 1989 году, а на государственный язык делопроизводство не переведено даже в половине из 16 регионов, становится очевидным истинное положение казахского языка в нашей стране.

Перевод делопроизводства на государственный язык опять же предполагает не ущемление кого-либо, а предоставление возможностей перевода и свободного использования русского языка его носителями.

Прямо скажем, осуществление программы развития государственного языка оставляет желать лучшего.

Между тем, сегодня в нашем обществе есть понимание важности и необходимости знания государственного языка. Я сужу об этом по следующему факту. Бывая в регионах, я нередко вижу молодежь неказахской национальности, отлично владеющую казахским языком. Их надо повсеместно поддержать, не терять из вида. В казахскоязычные детсады и школы отдают своих детей родители самых разных национальностей. Не это ли самый красноречивый положительный показатель отношения к государственному языку?

Вообще много на эту тему говорилось. А нужно несколько практических шагов. Я поручаю Правительству в течение месяца подготовить предложения по серьезному материальному стимулированию государственных служащих неказахской национальности, владеющих государственным языком.

А для казахов должно быть обязательное требование — знание государственного языка.

Правительству также нужно пересмотреть программу по языкам, оказать серьезную поддержку школам, учреждениям по изучению государственного языка,

созданию методик и учебников. Необходимо обратить особое внимание подготовке преподавателей казахского языка и их материальному поощрению.

Следует положительно оценить имеющийся опыт и поддержать русские и славянские объединения по организации курсов обучения государственному языку. Будет хорошо, если этот почин будет поддержан и другими национально-культурными центрами. А тем, кто сегодня рьяно выступает поборниками казахского языка, я предлагаю доказать это конкретной помощью этим организациям в обучении.

Далее, нам необходимо подумать о том, чтобы обучение некоторых дисциплин в школах одновременно велось и на казахском, и на русском языке. Это новая задача для всей нашей системы образования, на проработку которой необходимо время. Это нужно серьезно изучить. Но давайте посмотрим на ситуацию с другой стороны. Тому, кто пошел в первый класс в 1992 году, уже 21 год. Как же учили их, и каково было требование к знанию государственного языка, если они до сих пор практически не владеют казахским языком? Пройдет еще 10 лет, и мы получим молодежь, разделенную образовательными и языковыми барьерами. Я много раз говорил о том, что нельзя заставлять людей старшего поколения насильно учить язык. Остаюсь при своем мнении и сейчас.

Но молодежь в Казахстане должна знать: без знания государственного языка работать в государственных органах, сфере услуг, правоохранительных органах или судебной сфере будет невозможно. На вопросы на государственном языке придется давать ответы на том же языке. Есть время, есть возможности, есть поддержка государства — язык нужно учить для того, чтобы на необходимом уровне осуществлять свои функции. Это абсолютно нормальное и цивилизованное условие.

Мы должны приложить все усилия для дальнейшего развития государственного языка как важнейшего фактора единения всех казахстанцев. И здесь нашим ученым, лингвистам казахского языка надо работать над созданием терминов науки и современных технологий, тем более, рыночного казахского языка. Этот вопрос — срочный. Правительство должно комплексно изучить все проблемы и принять меры.

Во-вторых, положение русского языка. Можно осуждать методы, которыми прививался русский язык в Казахстане весь двадцатый век. Методами, которые привели к тому, что миллионы казахов забыли свой родной язык. Но нельзя из-за этого отказываться от массового знания русского языка казахами.

Вопрос в том, что массовое владение одним из международных языков, каким является русский, миллионами казахов есть фактор, расширяющий информационные горизонты в современном мире. В обозримом будущем русский язык будет оставаться фактором нашей конкурентоспособности. В этом нет никаких сомнений. Поэтому уровень знания русского языка в Казахстане должен оставаться высоким.

Как видите, необходимо встречное движение в знании государственного языка и русского. Это будет служить фактором взаимоуважения и укрепления стабильности в стране.

В-третьих, в современном мире желательно, а в завтрашнем необходимо знание английского языка.

Я уже говорил, что новое поколение казахстанцев должно быть, по меньшей мере, трехъязычным, свободно владеть казахским, русским и английским языками.

В Европе многоязычие стало нормой, к этому непременно должны прийти и мы. Без широкого знания английского языка сложно говорить о подлинной конкурентоспособности нации.

Здесь я имею в виду всех граждан нашей страны. Даже полуторамиллиардный Китай с четырехтысячелетней национальной историей и культурой активно осваивает английский язык. Одним из важных факторов экономического успеха таких стран как Япония, Индия, Сингапур, Малайзия стало массовое знание населением английского языка.

Думаю, что пришло время создания специальной программы углубленного и интенсивного изучения английского языка во всех общеобразовательных школах и вузах нашей страны. Необходимо подумать о привлечении крупных образовательных структур Великобритании и США к этой программе. Правительство в течение 2 месяцев должно подготовить соответствующие предложения.

Я обращаюсь ко всем родителям учить детей быть трехъязычными. Это важно для их будущего.

В-четвертых, нужно вернуться к вопросу о переходе на латиницу казахского алфавита. Мы в свое время отложили его. Все же латинская графика доминирует сегодня в коммуникационном пространстве. И не случайно многие страны, в том числе и постсоветские, перешли на латиницу. Специалисты в течение полугода должны изучить вопрос и выйти с конкретными предложениями.

Обучение наших детей английскому языку уже предполагает латинский алфавит. Так что ничего страшного в этом нет. Конечно, мы не должны допускать здесь торопливости и изучить все плюсы и минусы.

В-пятых, мы готовимся к серьезным политическим реформам. Необходимо в ходе этих политических трансформаций найти механизм политического представительства разных национальных групп в структурах власти и прежде всего в обеих палатах Парламента. А затем этот механизм закрепить законодательно. Ассамблея народов Казахстана должна иметь в этих органах свою квоту.

Уважаемые казахстанцы!

История нашей Ассамблеи — это история нашей стабильности. Мир и согласие казахстанцев являются консолидирующей силой общества и залогом прогресса республики. И мы на деле доказали, что многонациональность является стратегическом преимуществом страны.

Поэтому не случайно, что наша сессия проходит в новом Дворце мира и согласия. Ассамблея народов Казахстана и национально-культурные центры смогут проводить здесь все свои акции и мероприятия.

Недавно я встречался с Премьер-министром Южной Кореи. И во время встречи она поблагодарила меня за поддержку корейцев в Казахстане. Я ответил, что не нужно благодарить потому, что это не ваши корейцы, а наши кровные граждане. Так я говорю во время встреч на высшем уровне и в России, Германии, Израиле, везде. Потому что мы — соотечественники, граждане нашей общей Родины — Республики Казахстан, который создает равные условия для всех своих граждан для жизни и процветания.

Уже в далеком 1995 году, когда наша Ассамблея только образовывалась, мы приняли формулу: главное в нашей идентичности — это казахстанское гражданство.

Все эти годы в нашей стране незыблемо сохраняется верность этому принципу. Но нам необходимо наполнять эту правовую формулу культурным содержанием.

Существует прямая зависимость между эффективностью проводимой национальной политики и конкурентоспособностью государства.

Если политика ведет к национальному единству, к консолидации общества, то это высвобождает скрытые резервы и удесятеряет потенциальные возможности страны, позволяет ставить задачи на уровне «исторического максимума».

Если мы хотим стать уважаемой и конкурентоспособной страной, то мы должны быть единой и сплоченной нацией. Нацией, которая будет интегрирована общими ценностями, с гармоничной языковой средой, нацией, которая устремлена в будущее, а не прошлое.

Все сказанное мной сегодня продиктовано одной мыслью — о дальнейшем развитии и благополучии нашего многонационального народа, сохранении стабильности в обществе. А это залог лучшего будущего для всех нас. Надеюсь, поймете и как всегда поддержите меня.

Құрметті достар!

Ежелден сан алуан мәдениеттер мен өркениеттердің тоғысы болған қазақ жерінде тағдыр жазып, жүзден астам ұлт пен ұлыстың өкілдері бас қосты.

Біз өз ішімізде ұлтаралық татулық негізінде саяси тұрақтылықты берік орнықтырдық. Мен біздің әлем халықтарына үлгі боларлық осы өнегеміз туралы әлемнің аузымен құс тістеген аса беделді сарапшылардың бағасын келтірмей-ақ қояйын (оның бәрі сіздер мен біздерге белгілі), бірақ бір нәрсенің басы айқын: біз дүние жүзінде ешкімге ұқсамайтын, тек қана өз еліміздің ішкі ерекшеліктерінен туындайтын уақыт сынынан сүрінбей өткен саяси, әлеуметтік, экономикалық және ұлттық дамудың қазақстандық моделін қалыптастырдық. Бұл барша қазақстандықтардың абырой-беделін бұрын-соңды жетпеген биікке көтеріп, бізді әлемдік дамудың алдыңғы қатарына шығарды.

Дәл осы тарихи кезеңде қазақ халқы тағы да өзінің үздік қасиеттерін көрсетіп, елімізді мекендеген көп ұлт пен ұлыстың басын қосып, тәуелсіз ел бола алатынын көрсетті. Көрсетіп қана қойған жоқ, дүние жүзіне үлгі бола білді. Бәріне де әділ бағамын беретін уақыт. Мен осы жолымыз, бағытымыз дұрыс деп ойлаймын.

Ендеше, біз алдағы уақытта да алған мақсат, белгілеген бағытымыздан таймайтын боламыз. Осы тура жолда елге — тірек, маған серік болған залда отырған Қазақстан халықтары ассамблеясының мүшелеріне — баршаларыңызға зор алғысымды білдіремін. Әрқашан бірге, әрдайым алда болайық, ардақты ағайын!

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XVI пленарлық отырысында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 8 желтоқсаны

Уважаемые члены Совета иностранных инвесторов!
Уважаемые гости!

Наша встреча проходит накануне 15-летия независимости Казахстана. В эти полтора десятилетия произошли события исторической значимости, полностью изменившие жизнь страны, общества и каждого казахстанца. Мы построили новую, динамично развивающуюся страну.

Вы, уважаемые инвесторы, вместе с нами строили новый Казахстан. Инвестиции, новые технологии, опыт управления, которые вы привнесли в нашу экономику, неоценимы. Мы благодарны вам за это.

Опираясь на достигнутые успехи, мы поставили перед собой стратегическую цель — войти в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира. Важным фактором достижения этой цели является человеческий фактор.

Человеческий капитал — это реальное богатство страны, богатство нации. Это интеллектуальные способности, знания и навыки, которые приобретает человек в течение всей своей жизни. Это высокообразованное, здоровое и социально защищенное население.

Важнейшим инструментом развития человеческого капитала является образование. Поэтому наша первостепенная задача — создание эффективной системы образования, адекватной потребностям экономики. Именно этому важному вопросу посвящено наше сегодняшнее заседание.

В настоящее время основные направления и приоритеты государственной политики в области образования определены в Государственной программе развития образования в Республике Казахстан на 2005–2010 годы.

Необходимо отметить, что намеченные нами приоритеты в сфере образования в целом достигаются поэтапно на каждом из уровней образования. Однако, учитывая необходимость дальнейшего развития образовательного процесса, по моему поручению проводится работа по модернизации системы обучения. И наша конечная цель — сформировать такую систему управления образованием, которая бы создавала стимулы для оказания образовательных услуг в стране на уровне мировых стандартов.

Признавая важность дальнейшего развития в Казахстане технического и профессионального образования в подготовке высококвалифицированных технических кадров, государство уже делает шаги в этом направлении.

К примеру, ведется работа по созданию 4 межрегиональных центров по подготовке и переподготовке кадров по 700 мест в каждом. Это центры подготовки кадров для нефтегазовой отрасли в Атырау, текстильной и обрабатывающей промышленности в Шымкенте, машиностроения в Усть-Каменогорске и для топливно-энергетической отрасли — в Павлодаре. Я поручил создать дополнительно еще один центр по подготовке и переподготовке кадров для нефтяной и нефтехимической отрасли в Шымкенте.

На базе региональных центров по подготовке кадров планируется создание высших технических школ, основной задачей которых станет подготовка инженерных кадров.

Однако в масштабах экономики всего Казахстана этого недостаточно.

Дальнейшее наращивание производственного и экономического потенциала, инновационное развитие Казахстана возможно только на новой технологической основе. Высокотехнологические отрасли требуют наличия специализированных трудовых ресурсов и развитой научно-технической базы. Именно углубленная специализация создает конкурентное преимущество. Поэтому подготовка высококвалифицированных рабочих кадров и специалистов среднего звена для нас является одной из приоритетных задач.

В настоящее время в стране подготовкой кадров технического и обслуживающего труда занимаются 475 колледжей с контингентом учащихся в 395 тысяч человек, плюс 312 профессиональных школ, в которых учатся еще 105 тысяч молодых казахстанцев. В сумме получается полмиллиона учащихся, что казалось бы неплохо.

Но подготовка кадров непосредственно по техническим профессиям осуществляется только в 107 профессиональных школах, где обучаются около 54 тысяч человек, и в 122 колледжах на 109 тысяч учащихся.

Это означает, что только каждый четвертый обучается по ныне дефицитным техническим и сельскохозяйственным специальностям. Этого явно недостаточно для удовлетворения текущих и тем более будущих потребностей экономики.

Каковы основные проблемы сферы профтехобразования и пути их решения?

Во-первых, это слабое развитие инфраструктуры технического и профессионального образования. Остро ощущается нехватка инженерно-педагогических кадров, материально-техническая база профессиональных школ и колледжей очень слаба.

У нас экономика в частной собственности. Почему наши инвесторы и компании не готовят себе специалистов, не создают солидные учебные центры? Правительству и компаниям надо создать программу по подготовке специалистов при поддержке государства. Надо разработать закон, обязывающий всех заняться этой проблемой.

Сегодня мы наблюдаем низкий уровень вовлечения бизнеса, частного сектора в процесс подготовки кадров технического и обслуживающего труда.

Во-вторых, отсутствие объективного прогноза потребностей отраслей индустрии в специалистах технического и обслуживающего труда.

Специалисты, которых мы сейчас выпускаем, не соответствуют потребностям современного рынка труда, и тем более, они не соответствуют требованиям инновационной экономики, которую мы намерены построить. Поэтому зарубежные компании, работающие в Казахстане, ссылаясь на отсутствие в регионах необходимых специалистов или их низкую квалификацию, все больше привлекают иностранную рабочую силу. И никто не потребовал от них подготовки кадров.

На протяжении последних шести-семи лет численность иностранных специалистов, привлеченных на работу в Казахстан, растет. Если в 2000 году эта цифра составляла чуть более 10 тысяч человек, то по данным за девять месяцев текущего года — уже более 30 тысяч человек.

Значительную долю иностранной рабочей силы составляет технический и обслуживающий персонал. Получается, что казахстанцам остается простая, тяжелая, не

требующая высокой квалификации и, соответственно, низкооплачиваемая работа. Отсюда и случаи дискриминации в части оплаты и условий труда наших рабочих, что совершенно недопустимо. Недавние события в Атырауской области являются этому подтверждением. Это тенденция опасна для самих компаний, работающих в разных секторах экономики. И нам совместно надо серьезно продумать этот вопрос, относясь с уважением к местному населению, по праву, считающему богатства Казахстана своими.

Почему бы иностранным компаниям не ставить перед собой задачу переподготовки и повышения квалификации именно казахстанских специалистов? Тогда будут соблюдаться условия выдачи разрешений на привлечение иностранной рабочей силы, и не нужно будет ввозить ее из заграницы.

Полагаю, что для того, чтобы наши специалисты были востребованы как в иностранных, так и в казахстанских компаниях, требуется сформировать объективный прогноз потребностей отраслей в кадрах. При этом прогнозирование должно проводиться с учетом нововведений в деятельности предприятий, перспективных проектов, а также стратегий развития бизнеса.

Правительству необходимо обновить существующие учебные программы для профессионального образования. Для внедрения новых программ, используемых в мировой практике, надо привлекать крупных, в том числе, и иностранных работодателей.

Очевидно, что без активного участия работодателей в профессиональном образовании, предприятия не получат специалистов высокой квалификации в соответствии с требованиями современного производства. В этих целях необходимо расширение связей с работодателями, с их объединениями и ассоциациями.

Я предлагаю внедрить механизм, предусматривающий контрактные формы подготовки специалистов с обязательным распределением на работу. Схема проста: работодатель оказывает финансовую помощь учебному заведению, где обучаются студенты по государственным грантам. В свою очередь, учебное заведение гарантирует компании распределение данных студентов именно на это предприятие. Эта схема закрепляется в трехстороннем контракте. При этом, внедрив этот механизм, мы решаем две проблемы: частично — проблему материально-технического обеспечения учебных заведений и проблему трудоустройства специалистов.

Изучение опыта профессиональной подготовки кадров в развитых странах подтверждает жизнеспособность этой схемы: производственные предприятия и образовательные организации активно и взаимовыгодно сотрудничают.

К примеру, среди молодежи Новой Зеландии обучение в технологических институтах или политехнических колледжах является очень популярным. Отличительной чертой таких институтов является их практическая направленность и возможность начать работать сразу после окончания учебы. Образовательный процесс там строится на сочетании лекционных занятий и работы на производстве. Существует гибкая система переподготовки работающих кадров, предоставляющая возможность модульного обучения в любое удобное время.

В связи с тем, что у институтов налажены тесные партнерские связи со многими коммерческими и промышленными компаниями, все занятия основаны на практическом опыте и отвечают запросам рынка труда. И все это в целом позволяет значительно улучшить профессиональные навыки студентов.

Почему бы и нашим компаниям в целях развития социального партнерства не перенять данный опыт?

Полагаю, что данная схема должна активно реализовываться всеми крупными иностранными и казахстанскими компаниями. Также предлагаю рассмотреть развитие технического образования в более широком аспекте в рамках развития социального партнерства государства и бизнеса.

Необходимо более активно внедрять принципы корпоративной социальной ответственности работодателей. Эта концепция включает в себя такие базовые принципы как предоставление потребителям товаров и услуг высокого качества, обеспечение безопасности труда, выплату заработной платы в соответствии с законодательством, инвестирование в развитие человеческого потенциала. Принятие обязательств по корпоративной социальной ответственности во всем мире происходит на добровольной основе. Такие компании пользуются гораздо большим доверием со стороны деловых партнеров. Во многих высокоразвитых странах внедрение принципов корпоративной социальной ответственности становится жизненно важным фактором конкурентоспособности предприятия.

Считаю необходимым, чтобы и казахстанские бизнес-структуры участвовали в разрешении наиболее острых социальных проблем общества. Для этого мы должны активно содействовать продвижению инициатив корпоративной социальной ответственности в Казахстане.

Еще одним направлением сотрудничества государства и частного сектора может быть совместное финансирование проектов в сфере технического и профессионального образования. Очень важным представляется и создание учебных центров при крупных предприятиях.

На решении всех перечисленных проблем необходимо сконцентрировать усилия государства и частного сектора. Для этого уже сейчас необходимо обозначить сферы ответственности центральных и местных органов власти, а также работодателей.

Четкое разграничение ответственности потребует от государства и бизнеса большей степени координации действий в сфере технического и профессионального образования.

Правительству и министерству образования поручаю немедленно заняться этими вопросами.

Уважаемые участники заседания!

Поступательный экономический рост страны требует все больше профессиональных кадров. И эту задачу мы должны решать все вместе.

Настало время и иностранным инвесторам, и отечественным предпринимателям принять социальную ответственность в сфере образования. Бизнес не должен ограничиваться пассивной ролью покупателя образовательных услуг.

Мы должны создать гибкую, открытую, непрерывно развивающуюся и доступную систему технического и профессионального образования. Эта система, основанная на партнерстве государства и частного сектора, должна быть нацелена на подготовку конкурентоспособных на международном уровне кадров для перспективного развития Казахстана.

Полагаю, что наше заседание придаст дополнительный импульс решению этой задачи. Это в общих интересах.

Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 15 жылдығына арналған салтанатты жиналыста «Қазақстандық жол: тұрақтылықтан — жаңару арқылы — өркендеуге» атты сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2006 жылдың 15 желтоқсаны

Құрметті қауым!
Ханымдар мен мырзалар!
Қадірменді қонақтар!

Бүгін барша қазақстандықтар еліміздің ең ұлық мерекесі — тәуелсіздік күнін атап өтуде. Азат Қазақстанның ең қастерлі құндылығы — ел тәуелсіздігіне тура он бес жыл толды.

Иә, 1991 жылдың 16 желтоқсанында қабылданған Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы конституциялық заң Еуразия құрлығының жүрек тұсындағы ежелден ұлы дала атанған ұланғайыр өлкеде жаңа мемлекеттің дүниеге келгенін паш етті. Санаулы сағаттардан кейін алуан мемлекеттерден келіп түскен ежелден азаттық аңсаған қаһарман халықтың тәуелсіздігін таныған қуанышты хабарлар әлемдік ақпарат құралдары арқылы дүниенің төрт бұрышына түгел тарап жатты.

Біз тәуелсіз еліміздің бүгінгі биігінде тұрып осы күнді армандаған бабаларымыздың биік мұраттары алдында, жан алысып, жан беріскен алмағайып замандарда азаттық үшін күрескен аталарымыздың әз аманаты алдында, ел бостандығы жолында құрбан болған есіл ерлеріміздің мәңгі өшпес рухы алдында басымызды иіп, тағзым етеміз.

Қазақтар өзінің бостандығы мен тәуелсіздігі жолында тек патша отаршылдары мен кеңестік жүйенің озбырлығына қарсы 200-ден астам ұлт-азаттық көтерілістерге шыққан екен. Соның ең соңғысы — тоталитарлық жүйенің темір құрсауын талқандауға арналған қазақ жастарының желтоқсан қозғалысына да 20 жыл толды. Тәуелсіздік жолындағы мұндай ұмтылыстардың бәрі ел тарихының ең қастерлі парақтары ретінде әрқашан жадымызда сақталатын болады.

Біз тәуелсіздік алған алғашқы күннен бастап туған Қазақстанымыздың небір тар жол, тайғақ кешулерден сүрінбей өтіп, бүгінгі шыққан биігі мен қол жеткен жетістіктеріне зор үлес қосқан барша қазақстандықтарға шынайы алғысымызды білдіреміз.

1. Тарихи тағылым.

Тәуелсіздіктің он бес жылы — біздің халқымыздың сан ғасырлық қаһармандық тарихының ажырамас бөлігі.

Еуразияның жүрегінде, өркениеттер тоғысында талай халықтарды тал бесігінде тербеткен ұлы даланың төсінде дүниеге келген біздің халқымыздың барша тарихы — ұлт пен ұлыс ретінде сақталып қалу жолындағы толассыз күрестерге толы тарих.

Алысқа бармай-ақ, шығыста — Қытай, батыста — Византия сияқты алып империялар арасында қос ғасыр бойы салтанат құрып, еңселіні еңкейтіп, жұлындыны

жүгіндірген, аз халықты көп етіп, аш халықты тоқ еткен ұлы мемлекет — Түрік қағанаты ыдырағаннан кейінгі бабалар өткен жол біржолата жоғалып, жұтылып кетпеу үшін жанталасқан күреске толы бұрмасы мен бұқпасы мол жол еді.

Монғол шапқыншылығы, жоңғар жаугершілігі, батыс пен шығыстағы қос империяның қыспағы, патшалық Ресей отаршылдығы, кеңестік жүйенің озбырлығы — бәрі-бәрі азаттық аңсаған халқымыздың үздіксіз күрес пен тартысқа толы қастерлі тарихындағы бүгінгі ұрпақтың ешуақытта ұмытуына болмайтын бабалар қанымен жазылған қасиетті кезеңдер.

Міне, осылайша Жұбан ақын айтқандай «мың өліп, мың тірілген» қазақ халқы бабаларымыз ғасырлар бойы армандаған тәуелсіздікке ұлт болып қалып-қалмауы қыл үстінде тұрған алмағайып заманда қол жеткізді.

Кеңес Одағы құлағанда әлемдік бәсекеге мүлде қабілетсіз, тек ішкі рынокқа ғана негізделген «халық шаруашылығы» деп аталатын ебедейсіз экономикалық жүйе біржолата тұралап қалды. Басым көпшілігі кедейшілік қыспағында қалған қазақстандықтардың болашаққа деген үмітінен гөрі күдігі молайып, ел ішін әлеуметтік келеңсіздіктер жайлады.

Тәуелсіздік рухымызды асқақтатып, болашаққа деген сенімімізді күшейтті. Бабалар жүріп өткен жолдың тарихи тағылымы бізге береке бастауы — ел бірлігінде екендігін айқын көрсетіп берді. «Өсіп-өну жолындағы адамның талап қылып ізденер қарызды ісінің алды — әуелі дос көбейтпек» деп данышпан Абай атамыз айтқандай, біз тағдыр жазуымен қазақ жерінде тоғысқан алуан ұлт пен ұлыстың береке-бірлігі мен достығын өсіп-өркендеуіміздің алтын қазығы ретінде алып, болашаққа қарай нық қадам жасадық. Бұл халқымызды бұрын-соңды шығып көрмеген жаңа биіктерге бастады.

Бәріміз үшін қуаныштары мен қиындықтары қатар келген сол кезеңде маған әрқашан біздің күшті, қуатты, еркін мемлекетте өмір сүрсек деген ізгі мақсатымыз үнемі күш беріп, қанаттандырып отырды.

Ол кезде біздің қайта түлеген мемлекеттілігімізге төнген қатерлер тым көп әрі қауіпті еді. Сан алуан саясаткерлер, сарапшылар мен бақылаушылар арасында ел болашағы туралы мүлде қисынға келмейтін сыңаржақ пікірлер мен күмәнді тұжырымдар жетіп артылатын. Біз, ең алдымен, еліміздің еркін дамуын қамтамасыз ететін стратегиялық бағдарламамызды қабылдадық. Кейін оны біртіндеп жүзеге асыру арқылы жыл өткен сайын алдымызға жаңа мақсаттар қойып, бүгінгі биігімізге шықтық.

2. Платформа нашего успеха.
Уважаемые казахстанцы!

Сегодня мы с гордостью говорим о достижениях нашего народа за годы независимости. Мы успешно преодолели экономический кризис, доказали способность к государственному управлению, создали прочные основы демократии и свою дипломатию, сохранив при этом самобытность нашей культуры и уважение к своей истории.

По основным показателям экономического, социального развития и уровня жизни населения Казахстан занимает сегодня лидирующие позиции в СНГ и продолжает развиваться высокими темпами.

Казахстан сегодня — полноправный, уважаемый и авторитетный член международного сообщества.

Главным результатом нашей четкой и выверенной стратегии действий, сплоченной работы команды единомышленников, самоотверженного труда и широчайшей поддержки наших соотечественников стало то, что казахстанская государственность полностью состоялась!

Главное, чего мы достигли — это единение нации во имя развития и процветания. Новое, что нам предстоит сделать, — это сохранить и умножить нашу консолидацию в интересах дальнейшего созидания.

Взяв за основу политическую формулу «единство в многообразии» мы сумели сберечь мир и согласие. У нас сохраняются стабильность и толерантность, отсутствуют проявления религиозного, национального и иного экстремизма.

Казахстан стал Родиной в подлинном смысле этого слова для представителей свыше 130 национальностей и 45 различных конфессий, объединившихся десять лет назад в Ассамблею народов Казахстана. Мы должны беречь мир и согласие в нашем общем доме всеми средствами, всем народом. Это является гарантией осуществления всех наших планов в будущем.

Мы приняли с первых дней независимости четкую установку на развитие, которая объединила и направила усилия государства и общества на достижение целей роста.

При этом наша страна прошла 3 этапа.

Первый (1991–1995 годы), когда мы демонтировали советскую систему и занялись созданием основ государственности.

Второй этап (1996–2000 годы) был связан с реализацией глубинных структурных преобразований экономики и политической системы.

Третий этап (2001–2006 годы) — время экономического роста.

Таким образом, за прошедшие 15 лет в Казахстане проведена крупномасштабная модернизация нашего общества. Мы добились впечатляющих успехов.

Во-первых, по уровню развития экономики Казахстан сегодня входит в десятку наиболее динамично развивающихся стран мира, что убедительно доказывает экономический рост на уровне 9–10% ВВП в год.

За эти годы нам удалось создать экономические механизмы поддержания высоких темпов экономического роста за счет несырьевых секторов, прежде всего, обрабатывающей промышленности. К примеру, показательно, что за последние семь лет прирост объемов производства в машиностроении составил 600%.

В настоящее время активы созданного в 2000 году Национального фонда превысили 12 млрд. долларов. При этом бюджет страны целиком формируется за счет несырьевого сектора экономики, без участия поступлений от нефтегазовых ресурсов.

Благодаря реализации трехлетней программы возрождения аула, на селе произошли преобразования системного характера и отрасль выведена на качественно новый уровень развития. Сегодня наша страна вышла в мировые лидеры по экспорту зерна. Казахстанское зерно экспортируется сегодня более чем в 40 стран мира.

Бурный экономический рост был бы невозможен без активного развития малого и среднего бизнеса при постоянной заботе государства.

Если в начале 1990-х годов слова «предприниматель», «бизнесмен» имели в общественном сознании негативный оттенок, а прослойка деловых людей была

ничтожно мала, то сейчас доля малого и среднего бизнеса в объеме ВВП превышает 30%. И сегодня бесспорно, что рост предпринимательства привел к созданию большинства новых рабочих мест и снижению безработицы. Эта политика будет продолжаться.

Казахстан признан лидером реформ и первым среди государств бывшего СССР получил статус страны с рыночной экономикой и высокие рейтинговые оценки инвестиционного класса.

Казахстанский опыт перенимается странами СНГ, которые зачастую только приступают к тому, что уже сделано в нашей стране. Мы можем и должны этим гордиться!

И по объему прямых иностранных инвестиций на душу населения мы занимаем бесспорное первое место в СНГ и опережаем ряд стран Восточной Европы. По оценке Всемирного банка, сейчас Казахстан входит в двадцатку стран мира, наиболее привлекательных для инвестиций.

Во-вторых, с первых дней обретения независимости одной из главных задач было и остается обеспечение безопасности государства.

Мы сосредоточились на двух направлениях. Первое — это создание и укрепление Вооруженных Сил, второе — создание договорно-правовых отношений с другими государствами, что позволяет дипломатическими мерами защитить государство от реальных и потенциальных угроз.

Сегодня созданы современные, компактные по численности, хорошо оснащенные и боеспособные Сухопутные войска, Силы воздушной обороны и Военно-морские силы, которые образуют единую систему Вооруженных Сил страны. Также созданы Внутренние войска, современная Пограничная служба, укреплены силы правопорядка.

Мы продолжим политику повышения профессионализма военных. Также получит дальнейшее развитие комплектование войск на контрактной основе, оснащение армии современным вооружением. Одновременно будут сформированы благоприятные социальные условия для граждан, решивших связать судьбу с армией.

Мы никогда не ограничивались обеспечением лишь внутренней безопасности и стремились создать основу для стабильности как можно в более широком масштабе. Именно на это нацелены внешнеполитическая деятельность страны, участие Казахстана в международных структурах безопасности, прежде всего, в ОДКБ, ШОС.

Один из важных результатов заключается в том, что нам удалось создать вокруг себя «пояс» дружественных государств. И ни разу за эти годы Казахстан не был в состоянии конфликта ни с одним из государств мира.

Сегодняшний высокий международный авторитет Казахстана — это прямой результат наших внутренних достижений, последовательной миролюбивой политики, а также таких крупных международных инициатив, как отказ от ядерного оружия, СВМДА, проведение съездов лидеров мировых и традиционных религий, участие в антитеррористической борьбе и в миротворческих миссиях в Таджикистане, Афганистане, Ираке.

Наша страна внесла свой миротворческий вклад в развитие глобального процесса ядерного разоружения, ограничения распространения оружия массового уничтожения. Как государство, создавшее мировой прецедент добровольного отказа от ядерного оружия и закрывшее ядерный полигон, Казахстан будет и дальше

проводить активную политику по укреплению международного режима нераспространения оружия массового уничтожения в современном мире. Именно поэтому наша страна получила гарантии ненападения, независимости и целостности территории от ядерных держав, прежде всего, США и России.

В-третьих, уникальность Казахстана, связанная с полиэтничностью и поликонфессиональностью, и необходимость проведения глубинных структурных преобразований превращали в заранее бесперспективное обращение к всевозможным «готовым рецептам». Требовалась разработка собственной модели обеспечения внутриполитической стабильности.

Мы провозгласили идеологию модернизации казахстанского общества, имея в виду создание и качественное укрепление общественных институтов демократии.

В результате за годы независимости были созданы все необходимые правовые и политические условия для развития институтов гражданского общества — политических партий, неправительственных организаций, независимых СМИ. Сформирована целая сеть диалоговых площадок с ними. Государство создает все необходимые условия для эффективного развития медиа-рынка.

Казахстан занимает лидирующие позиции в СНГ по уровню партнерства государства с неправительственным сектором.

Убежден, что новый этап политической модернизации пройдет под знаком новой идеологии взаимоотношений государства и гражданского общества. Это означает выстраивание сбалансированной политической системы, опирающейся на активное взаимодействие государственных и общественных структур.

В-четвертых, за эти годы построена новая столица страны — Астана, которая воплотила в себе расцвет, мощь и силу народа, и стала символом и гордостью нового Казахстана.

Именно в сердце страны разрабатываются главные стратегии развития государства. Астана стала катализатором успеха и подстегнула экономический рост Казахстана. В строительство и обустройство столицы было инвестировано более 5 млрд. долларов, мощный импульс получила строительная индустрия, открылись десятки тысяч новых рабочих мест.

Сегодня мы можем с уверенностью сказать, столица Казахстана — это триумф нашей независимости. Астана — символ нашей устремленности в будущее, неразрывно связанный с нашей историей, культурой и мироощущением. И я вместе с вами строю столицу нашей Родины здесь, чтобы все казахстанцы гордились своей страной, своей Астаной.

3. Макроэкономика — человеческое измерение.

Одним из главных наших достижений я считаю улучшение качества жизни казахстанцев. И за эти годы, особенно последние, в данной сфере произошел качественный рывок. Сегодня я могу с гордостью сказать, что последовательная политика улучшения жизни казахстанцев принесла свои реальные плоды. Вот лишь некоторые цифры.

Если в 1994 году после введения национальной валюты ВВП на душу населения составлял около 600 долларов, то уже в следующем году мы, 10-кратно увеличивая этот показатель, переходим очень важный и в психологическом, и в экономическом смысле порог в 6 тысяч долларов.

Среднемесячная заработная плата выросла за этот период в несколько раз и достигла 334 долларов. Минимальная заработная плата выросла в 15 раз. Серьезно возросла пенсия ветеранам. С января 2007 года государственным служащим, работникам государственных учреждений и государственных предприятий заработная плата будет повышена в среднем еще на 30%.

Особенно важно, что мы на деле добились сокращения в стране масштабов бедности и безработицы. Уровень бедности за последние девять лет сократился в четыре раза. Безработица снизилась в 2 раза.

Улучшение благосостояния можно увидеть, зайдя почти в любой дом. За 15 лет обеспеченность средней казахстанской семьи такими потребительскими товарами, как телевизоры, холодильники, стиральные машины выросла от 2 до 4 раз. При этом это современная высококачественная техника, вытеснившая неконкурентоспособные советские товары.

Если в эпоху дефицита автомобилем советского производства владели лишь отдельные семьи, то сегодня современный автомобиль есть у каждой третьей семьи. Причем это автомобили всемирно известных марок.

Очевидно, что основа благополучия любой семьи — жилье. Поэтому мы начали системно решать жилищный вопрос.

Сегодня жилищный фонд страны составляет более 250 млн. кв. метров. При этом 247 млн. кв. метров находится в частной собственности, в то время, как в 1991 году эта цифра составляла 87 млн. кв. метров.

Для дальнейшего улучшения жилищного положения казахстанцев принята и реализуется Государственная жилищная программа. В результате ее реализации будет введено в эксплуатацию 12 млн. кв. метров, что позволит справить новоселье 195 тысячам казахстанских семей. И это, не считая индивидуального строительства.

Так в Казахстане жилье не строилось никогда!

Поскольку качественное медицинское обслуживание является одним из залогов здоровья населения, за годы независимости был проведен ряд системных преобразований в сфере здравоохранения. В целом за последние тринадцать лет мы увеличили расходы на здравоохранение в 10 раз, и сейчас они составляют более 1,5 млрд. долларов.

Наметилось стабильное улучшение ситуации в демографической сфере, в том числе, и за счет естественного прироста, где у нас были очень серьезные проблемы. За последние 7 лет естественный прирост на 1 тысячу человек возрос почти вдвое.

По моему поручению в Астане сегодня создается первый в республике инновационный кластер медицинских услуг.

Огромные изменения произошли и в системе образования, государственные инвестиции в которую также последовательно возрастают. В 2006 году в образование было инвестировано более 2,5 млрд. долларов. Таким образом, за тринадцать лет мы увеличили расходы на образование более чем в десять раз. В 2001 году была завершена компьютеризация школ. В настоящее время к сети Интернет подключены 82,2% школ, 52% профшкол и 83% колледжей.

Только в рамках президентской программы «Болашак» в 2005 году стипендию получили 1756 человек. Теперь ежегодно мы будем отправлять учиться за границу до трех тысяч человек. 15 лет назад никто не мог просто выезжать за пределы

страны, не говоря о том, чтобы учиться за рубежом. Сегодня в ведущих вузах мира в 35 странах учатся почти 20 тысяч казахстанцев. И это стало возможным только благодаря независимости и экономическому прорыву Казахстана.

В настоящее время разрабатывается Государственная программа развития науки на 2007–2012 годы. Ее цель — переход научной отрасли на качественно новый уровень, который обеспечит прорыв на международной позиции и вхождение Казахстана в число 50-ти наиболее конкурентоспособных государств мира.

В целом, мы поставили задачу увеличить финансирование науки в 25 раз. Объем ежегодных средств на науку к 2012 году составит 350 млрд. тенге. Это чуть более 5% от всего объема ВВП.

Мы нашли нашу особенную верную формулу развития и успеха: от стабильности — через модернизацию — к процветанию.

Уважаемые сограждане!

Одним из важнейших факторов успеха Казахстана стало наличие долгосрочной стратегии, ясных целей, и высокопрофессиональной политики по их достижению. Особую роль в этом сыграло принятие Стратегии «Казахстан-2030», решение о разработке которой я принял еще в 1995 году. Именно эта Стратегия определила национальную цель и систему приоритетов на пути к ее достижению.

Как показывает анализ, наша Стратегия достаточно успешно выполняется, а по некоторым направлениям — даже с опережением.

Опираясь на достигнутые успехи, мы поставили амбициозную задачу — в течение ближайших 10 лет войти в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных государств мира. Выделено семь приоритетных направлений развития, реализация которых будет способствовать решению этой задачи. Но конкурентоспособность нации и вхождение страны в «клуб 50-ти» — не самоцель.

Конкурентоспособность нации — это конкурентоспособность каждого казахстанца, всего общества и государства в целом. И каждый из нас должен научиться конкурировать и выходить победителем.

Очевидно, что главным условием формирования нашей конкурентоспособности являются эффективность рынка, инновации, степень развития бизнеса, создание технополисов.

Поэтому мы разработали специальную Стратегию индустриально-инновационного развития страны на 2003–2015 годы, которая поэтапно должна подготовить страну к прорыву в состав индустриально-развитых стран. Мы должны сконцентрироваться на этой задаче. Все возможности для ее решения есть.

Создана система государственных институтов развития, объединенных в единый холдинг — Фонд устойчивого развития «Казына». Портфель инвестиционных проектов институтов развития состоит из 144 одобренных проектов на общую сумму 3,7 млрд. долларов.

Для дальнейшего поступательного развития экономики необходима активная предпринимательская среда, нужен бизнес, нацеленный на производство высокотехнологичных товаров и услуг. И государство всемерно способствует этому. В течение 2008–2009 годов мы поэтапно снизим ставку НДС с 15 до 13–12%. С 2008 года мы снизим в среднем на 30% ставку социального налога. Эти меры позволят предпринимателям направлять больше средств на развитие своей деятельности.

Как известно, с 1 января 2007 года все казахстанцы будут платить от своих доходов налог в размере 10%.

Мы также создали государственную холдинговую кампанию «Самрук», которой передали государственные активы ключевых национальных кампаний для повышения эффективности и уровня их корпоративного управления.

Мы формируем национальную инновационную систему. Разработана и принята четкая программа, рассчитанная до 2015 года.

Создан Национальный инновационный фонд, которым реализуются 54 проекта общей стоимостью 84 млрд. тенге. Сформирована система отечественных и зарубежных венчурных фондов с общим объемом капитализации около 700 млн. долларов.

Введена в действие Казахстанская сеть трансферта технологий — электронная база данных, позволяющая распространять технологическую информацию и осуществлять поиск инновационных партнеров.

Будущее Казахстана зависит от эффективного использования наших геополитических транзитных преимуществ. Для системной работы здесь мы приняли Транспортную стратегию страны до 2015 года.

Принципиальный вопрос — форсированное создание условий для формирования в стране информационного общества. Мы должны успешно реализовать проект создания Национальной информационной супермагистрали, который станет кратчайшим телекоммуникационным направлением из Европы в Китай, Японию и Юго-Восточную Азию.

Необходимо завершить формирование «электронного правительства», эффективно использовать возможности нашего первого казахстанского спутника. Мы должны запустить второй спутник, который будет обеспечивать мониторинг территорий и недр страны.

Процветание Казахстана во многом будет зависеть от модернизации и эффективного использования энергетической отрасли экономики, обладающей огромным потенциалом.

В настоящее время по извлекаемым запасам нефти наша страна входит в первую мировую десятку. По запасам нефти среди стран, не входящих в ОПЕК, Казахстан занимает второе место. Общие прогнозные ресурсы углеводородов оцениваются в пределах 12–17 млрд. тонн. Это означает, что в ближайшей перспективе мы выйдем на передовые позиции в мире по добыче углеводородов.

Очевидно, что такие ресурсы позволяют потенциально рассматривать Казахстан как одну из мировых нефтяных держав. Это требует и осознания нашей новой геостратегической роли на мировом энергетическом рынке, и развития нашей энергетической политики в предстоящие 10–15 лет.

Мы считаем важным проведение оптимальной, сбалансированной и прозрачной политики и намерены и далее укреплять репутацию Казахстана как перспективного, надежного международного партнера, который вносит свой вклад в мировую энергетическую безопасность с учетом национальных интересов.

Нельзя забывать, что природные ресурсы сами по себе ничего бы не стоили, если бы для их освоения государство не смогло привлечь достаточно инвестиций и технологий, и решить пути поставки их на международные рынки.

Уважаемые казахстанцы!

Достижение всего намеченного в части дальнейшего экономического роста, и повышения благосостояния нации во многом будет зависеть от того, насколько мы обеспечим национальную безопасность Казахстана. А это напрямую зависит от безопасности в Азии, где нас особо беспокоит нарастающая нестабильность.

Серьезной угрозой стабильности остаются затяжные конфликты на Ближнем Востоке и в Афганистане. Сложная геополитическая ситуация складывается вокруг Ирана. Углубляется проблема международного терроризма и религиозного экстремизма, которые приспосабливаются к современным способам борьбы с ними. Вопреки всем усилиям продолжается процесс распространения оружия массового уничтожения. Серьезными проблемами для Азии остаются набирающие обороты наркотрафик, торговля людьми и оружием, незаконная миграция.

В этих условиях мы должны активно развивать стратегический диалог в рамках Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии.

Активное участие Казахстана в интеграционных процессах в рамках СНГ, ЕврАзЭС, ОДКБ имеет важное значение в борьбе с новыми вызовами.

В самое ближайшее время мы должны разработать и принять долгосрочную стратегию Казахстана в Центральной Азии, как сфере жизненных интересов Казахстана и наших ближайших соседей.

В наших национальных интересах — максимально содействовать росту конкурентоспособности всего центральноазиатского региона, что позволит достичь и наших стратегических целей.

Уважаемые сограждане!

Очевидно, что основным условием построения инновационной экономики и технологического прорыва страны является человеческое развитие.

Поэтому наши приоритеты заключаются в развитии инновационной системы науки и образования, переходе на современные принципы и стандарты в сфере здравоохранения, обеспечении процветания культуры и духовного потенциала нации.

За процветанием экономики должны последовать расцвет культуры и искусства, казахского языка, традиций и жизненной философии нашего народа.

К сожалению, разлом существующей цивилизации становится одним из признаков нашего времени. И я очень ценю, что именно наша страна стала местом диалога мировых религий. И это наилучшая гарантия мира.

Казахстан расположен в сердце Евразии, на стыке трех мировых религий: исламской, христианской и буддистской, и наше общество показывает миру уникальный пример мирного сосуществования самых различных культур и цивилизаций.

Но современную цивилизацию делят не только по культурным или религиозным признакам. Ее продолжают делить на 3 мира: развитый, под которым подразумевают страны либеральной демократии, «второй» — включающий страны переходного типа и «третий» — мир архаических политических режимов.

На мой взгляд, эта концепция на сегодня устарела.

На самом деле, на наших глазах в реальности формируются всего два мира.

Первый: конкурентный, инновационный, технологический, информационный.

Второй мир: неконкурентный, стагнирующий, низкотехнологичный, отсталый.

Я убежден, что в XXI веке успех всегда будет сопутствовать тем, кто сможет реформироваться быстрее и глубже других.

Попытки сохранить свой «островок благополучия», опираясь на природные ресурсы, еще ни разу не приводили и не могут привести к устойчивому экономическому росту и повышению качества жизни населения.

Уже ясно, что главной угрозой для нашей страны является возможность нового технологического отставания в глобальной экономике.

Поэтому в ближайшие 15–20 лет стратегическим императивом нашего государства должно стать внедрение технологических инноваций и достижение инновационного лидерства. Наш ответ на этот вызов должен заключаться в коренной перестройке государства в обычном понимании этого слова.

Казахстан как государство должен быть готовым функционировать в условиях проницаемости границ и международной взаимозависимости. Государство должно адаптироваться к требованиям глобальной экономики.

Государство должно готовиться к острой конкуренции и обеспечить выполнение главной функции — разработки долгосрочных стратегий развития с учетом усиливающейся международной конкуренции. Образно говоря, сегодняшний Казахстан должен превратиться в Казахстан инновационный.

Сейчас, находясь на подъеме, мы должны успеть перестроить экономику, государственные структуры, психологию, инфраструктуру за ближайшие 15–20 лет.

Теперь, только от нас самих зависит ответ на вопрос: сумеет ли Казахстан адаптироваться к новому миру и войти в сообщество технологически развитых, конкурентоспособных стран?

И если мы стремимся достойно ответить на этот вопрос, необходимо помнить, что все самые динамичные экономики мира объединяет одно общее качество: в них никогда не прекращаются преобразования. И для того, чтобы быть конкурентоспособными, мы должны также постоянно развиваться и трансформироваться.

В условиях современного глобального хозяйства невозможно стать победителем раз и навсегда, свое место надо постоянно отстаивать в мирной, но жесткой борьбе. И для того, чтобы занять достойное место в мировом сообществе, нужна концентрация усилий всей нации.

Уважаемые казахстанцы!

Вы знаете, что этот год был «прорывным» во внешней политике. По приглашению глав государств я посещал Россию, Соединенные Штаты Америки, Китай, Великобританию, Евросоюз и ряд других стран, принял участие в саммите «Группы восьми» и других крупных международных мероприятиях.

Сегодня Казахстан воспринимается международным сообществом как региональный лидер, уважаемый и ответственный партнер, искренний друг, надежный и добрый сосед. Об этом красноречиво свидетельствует динамика взаимоотношений нашей страны с Россией, с Соединенными Штатами Америки, Китаем, странами Евросоюза и Азии, нашими соседями по региону.

Крупнейшие мировые политики подчеркивают, что успех Казахстана напрямую связан с реализацией собственной модели реформ. Ученые с мировыми именами, авторитетные международные эксперты называют Стратегию развития нашей страны не иначе, как «особый путь развития для новых независимых государств», как

«казахстанскую модель успешных реформ», признают нас активным членом мирового сообщества. Мы гордимся этим!

Замкнувшись в себе, невозможно овладеть всеми идеями и знаниями, управленческими навыками, накопленными в мире. Борьба лишь за экономическую самодостаточность, защита ложно понятых национальных интересов, тем более, интересов одной нации оборачивается тяжелыми последствиями и может привести, в конечном счете, к фактической утрате государством своего реального суверенитета. Примеров тому немало.

Поэтому будущее Казахстана — в открытости миру.

Дорогие соотечественники!

Завершая свое выступление, я хотел бы сказать вот о чем. История — хороший учитель. Она заставляет народы помнить о том, что «национальное самодовольство» незаметно переходит в «национальное самообожание». А затем все это неминуемо кончается «национальным самоуничтожением».

Уверен, у всех нас есть все основания утверждать, что у Казахстана совершенно иная траектория развития. Мы никогда не мечтали о несбыточном. Мы вместе планировали и активно строили свое будущее, возможно, расходясь в деталях, но объединяясь во имя великой цели — благополучия народа и процветания страны.

Мои обещания никогда не оказывались пустыми, а ваша поддержка всегда была искренней, обнадеживающей и вдохновляющей на большие свершения.

Мировое сообщество высоко оценило нашу созидательную деятельность за годы независимости. И сегодня у нас есть все основания гордиться ее результатами.

Теперь нам предстоит подтвердить, что это не случайность, а закономерный итог правильных и своевременных действий, самоотверженного труда и небывалого единения нашего народа во имя процветания родного Отечества. И когда народ един, для него нет недостижимых высот, ему все по плечу. Поэтому у нас все получится.

Поздравляю вас с праздником — Днем независимости страны!

Ардақты ағайын!

Біз — ежелден ер деген даңқы шыққан халықтың ұрпағымыз. Біз — ел бірлігі жолында әрқашан намысын бермеген халықтың ұланымыз. Біз — алтын күн бедерленген көк байрағын әлем биіктерінде желбіреткен бейбітшіл елдің азаматымыз. Біз — кең байтақ жерінде бірлігі жарасқан алуан ұлттан тұратын біртұтас халықпыз.

Біз — қазақстандықтармыз және мұны зор мақтанышпен айтамыз. Қазақстан мемлекетін құру, қазақстандық болу — бізге тағдыр сыйлаған ұлы бақыт. Біз оны әрдайым зор мақтаныш сезіммен ұрпақтан ұрпаққа табыстайтын боламыз.

Ендеше әрдайым бар болайық, бір болайық, ата-баба армандаған азат елімізбен жарқын болашаққа бірге барайық.

Тәуелсіз еліміздің әрқашан туы биік, тұғыры берік болсын. Қазақстанның тәуелсіздік күні мерекесі құтты болсын!

Жаңажылдық құттықтауы

Астана қаласы, 2006 жылдың 31 желтоқсаны

Ардақты ағайын!
Құрметті қазақстандықтар!

Байтақ Отанымызға кең пейіл, мол мейірмен келген Жаңа жыл құтты болсын!

Біз биыл ел тәуелсіздігінің 15 жылдық мерекесін зор табыстармен атап өттік.

Бұл жылдар барша қазақстандықтар үшін қайырлы жылдар болды.

Түбегейлі экономикалық реформалардың нәтижесінде туған Қазақстанымыз әлем таныған қуатты мемлекетке айналды.

Ауылымыз абаттанып, қалаларымыз көркейіп, Астанамыз әлемдегі ең әдемі қаланың біріне айналып келеді.

Еліміздегі еңбектеген баладан еңкейген қариямызға дейін мемлекеттің қамқорлығына алынып, оларға берілетін әлеуметтік төлемдер де еселеп өсті.

Келесі жылдан бастап барлық мемлекеттік қызметкерлердің жалақысы тағы да 30%-ға артатын болады.

Тұрғын үй құрылысы да қарқындап өсіп, жүздеген мың қазақстандықтар қоныс тойын тойлады.

Өткен жылы елімізде көптеген мектеп, аурухана, мәдениет үйлері мен басқа да әлеуметтік нысандар салынды. Осы үрдіс келер жылы да жалғасын табатын болады.

Ел мәдениетін өркендетуге, қазақ тілінің дәрежесін көтеруге нақты қадамдар жасалды. Менің Ресей, АҚШ, Еуроодақ, Қытай сапарларында болғаным еліміздің дүниежүзіндегі мерейін үстем ете түсті.

Дорогие казахстанцы!

Через несколько минут мы откроем первую страницу календаря Нового 2007 года.

И это особенный праздник, который искренне ждут все.

2006 год — это год 15-летия независимости Казахстана.

За эти годы мы нашли свой собственный, казахстанский путь развития и процветания.

Уходящий год стал первым годом после всенародных президентских выборов. Я, как Глава государства, избранный вами в едином порыве, стремился делать все, чтобы ваша уверенность в будущем только возрастала.

И у этой уверенности в будущем есть все основания.

Рост экономики составил в 2006 году более 10 процентов.

Наши предприятия модернизировались и наращивали выпуск конкурентоспособной продукции. Мы открывали технопарки и инновационные производства.

Мы много и основательно строим — жилье, дороги, школы, больницы, объекты культуры.

Рекордный урожай зерновых собрали наши хлеборобы.

Выведен на орбиту первый отечественный спутник «КазСат».

Казахстанские компании приобрели еще большую известность в мире глобальной экономики.

Расцветает наша юная столица — Астана. В уходящем году здесь введены в строй новые уникальные сооружения всемирно известных архитекторов.

Обретают новый облик и строятся все города и населенные пункты страны. Главное — наш народ живет в условиях мира и согласия.

Значительно улучшились стандарты жизни казахстанцев. Возросли размеры пенсий, заработной платы и других выплат из бюджета.

С января 2007 года всем государственным служащим заработная плата будет повышена еще на 30%.

Около двух тысяч молодых талантливых казахстанцев отправились учиться в лучшие университеты мира.

В ближайшие десять лет мы намерены войти в число 50-ти наиболее конкурентоспособных государств мира, совершить рывок в инновационной экономике. И наступающий 2007-й год будет очень важным в достижении этой цели.

2006 год — стал годом мощного укрепления международного авторитета нашей страны.

Вы наблюдали за моими плодотворными визитами в Россию, США, Евросоюз и Китай. Они показали, что сегодня во всем мире к нашему молодому государству относятся с огромным уважением, доверием и желанием сотрудничества.

Дорогие друзья!

Все эти успехи — результат работы всех казахстанцев. Эти победы — общие.

Нам предстоит сделать еще многое, чтобы реализовать все наши смелые и светлые мечты. В этих устремлениях мы едины.

Пусть Новый год будет годом благополучия и мира для всей нашей Родины.

Пусть в ваших домах царят мир, любовь и достаток.

С Новым годом, вас, с новым счастьем!

Жаңа жыл — бірлік пен татулықтың жылы болсын!

Жаңа жыл — игіліктер мен ізгіліктердің жылы болғай!

Жаңа жыл әр отбасы, Сіздердің әрқайсыларыңыз үшін ырыс пен береке жылы болсын, ардақты ағайын!

Жаңа жылмен бірге келген барша мұсылман қауымының қасиетті мерекесі Құрбан айт мүбәрак болсын!

Әрқашан қуаныш пен жақсылықпен жүздесейік, құрметті бауырлар!

2006 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі

1. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасының мемлекеттік нышандары туралы» конституциялық заң күші бар Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 7 қаңтардағы №112-III;

2. «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күнін мерекелеуге байланысты рақымшылық жасау туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы №113-III;

3. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне субсидиялар, өтем шаралары және демпингке қарсы шаралар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы №114-III;

4. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне банкроттық мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 10 қаңтардағы №115-III;

5. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 10 қаңтардағы №116-III;

6. «Төтенше жағдай туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 14 қаңтардағы №117-III;

7. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы органдарының лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің құқықтық мәртебесі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 14 қаңтардағы №118-III;

8. «Азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы Қазақстан Республикасы мен Грузия арасындағы шартты және осы Шартқа Хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 14 қаңтардағы №119-III;

9. «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 14 қаңтардағы №120-III;

10. «Алқабилер туралы» 2006 жылғы 16 қаңтардағы №121-III;

11. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне алқабилердің қатысуымен қылмыстық сот ісін жүргізуді енгізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 16 қаңтардағы №122-III;

12. «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 20 қаңтардағы №123-III;

13. «Жеке кәсіпкерлік туралы» 2006 жылғы 31 қаңтардағы №124-III;

14. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне кәсіпкерлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 31 қаңтардағы №125-III;

15. «Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы» 2006 жылғы 20 ақпандағы №126-III;

16. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне секьюритилендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 20 ақпандағы №127-III;

17. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сақтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 20 ақпандағы №128-III;

18. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Шекара өкілдерінің қызметі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 2 наурыздағы №129-III;

19. «Есірткі, психотроптық заттар, прекурсорлар және олардың заңсыз айналымы мен теріс пайдаланылуына қарсы іс-қимыл шаралары туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 2 наурыздағы №130-III;

20. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне адамды саудаға салуға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 2 наурыздағы №131-III;

21. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Латвия Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 17 наурыздағы №132-III;

22. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 17 наурыздағы №133-III;

23. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Пәкстан Ислам Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды өзара көтермелеу және қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 17 наурыздағы №134-III;

24. «Инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау туралы» 2006 жылғы 11 сәуірдегі №135-III;

25. «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 11 сәуірдегі №136-III;

26. «Еуразия даму банкін құру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 12 сәуірдегі №137-III;

27. «Моңғолияны операциялар елі ретінде қабылдау мақсатында Еуропалық қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге түзетуді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 5 мамырдағы №138-III;

28. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне аудиторлық қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 мамырдағы №139-III;

29. «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексіне) өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 6 мамырдағы №140-III;

30. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясы Үкіметінің арасындағы «Байқоңыр» ғарыш айлағынан зымырандарды жіберу кезінде авариялар болған жағдайдағы өзара іс-қимыл тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 22 мамырдағы №141-III;

31. «Шанхай ынтымақтастық ұйымы Өңірлік терроризмге қарсы құрылымының Деректер банкі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 22 мамырдағы №142-III;

32. «Қазақстан Республикасының дипломатиялық қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 22 мамырдағы №143-III;

33. «1997 жылғы 10 маусымдағы Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасы Үкіметі арасындағы Еркін сауда туралы келісімге өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 23 мамырдағы №144-III;

34. «Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы туралы» 2006 жылғы 5 маусымдағы №145-III;

35. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығын құру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 маусымдағы №146-III;

36. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне атқарушылық іс жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 22 маусымдағы №147-III;

37. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №148-III;

38. «Заңсыз еңбектенуге көшіп келушілерді жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №149-III;

39. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №150-III;

40. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот сараптамасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №151-III;

41. «Өзбекстан Республикасының Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа қосылуы туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №152-III;

42. «Қазақстан Республикасы мен Әзірбайжан Республикасы арасындағы стратегиялық әріптестік және одақтастық қарым-қатынас туралы шартты ратификациялау туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №153-III;

43. «Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №154-III;

44. «Қазақстан Республикасы мен Польша Республикасы арасындағы Консулдық конвенцияны ратификациялау туралы» 2006 жылғы 4 шілдедегі №155-III;

45. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бұқаралық ақпарат құралдары мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №156-III;

46. «Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №157-III;

47. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №158-III;

48. «2006 жылға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №159-III;

49. «Қазақстан Республикасының Үкіметі және Америка Құрама Штаттарының Үкіметі арасындағы Экономикалық даму жөніндегі Қазақстан-Американ бағдарламасы бойынша өзара түсіністік туралы меморандумды ратификациялау туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №160-III;

50. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Ауыл шаруашылығы өнімінің бәсекеге

қабілеттілігін арттыру жобасы) ратификациялау туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №161-III;

51. Қазақстан Республикасының Жер кодексіне толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №162-III;

52. «Өзара сақтандыру туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №163-III;

53. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзара сақтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №164-III;

54. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасын жетілдіру және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі қызметінің мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №165-III;

55. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне табиғи монополиялар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №166-III;

56. «Концессиялар туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №167-III;

57. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне концессия мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №168-III;

58. «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №169-III;

59. «Азаматтардың денсаулығын сақтау туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №170-III;

60. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне денсаулық сақтау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №171-III;

61. «ЖҚТБ ауруының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №172-III;

62. «Бәсеке және монополистік қызметті шектеу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №173-III;

63. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тиісті тауар нарығында үстем жағдайға ие табиғи монополия субъектілері мен нарық субъектілерінің қызметін бақылау және реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №174-III;

64. «Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №175-III;

65. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ерекше қорғалатын табиғи аумақтар және орман шаруашылығы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №176-III;

66. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №177-III;

67. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экономиканың мемлекеттік секторын басқаруды жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №178-III;

68. «Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №179-III;

69. «Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №180-III;

70. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №181-III;

71. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үйдің жалға берілетін секторын дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №182-III;

72. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жұмылдыру дайындығы және жұмылдыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі №183-III;

73. «Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылысы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы 2006 жылғы 4 қарашадағы №184-III;

74. «1992 жылғы 15 мамырдағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шартқа қатысушы мемлекеттер арасындағы Әскери-техникалық ынтымақтастықтың негізгі қағидаттары туралы келісімнің шеңберінде жеткізілетін әскери мақсаттағы өнімдердің нысаналы пайдаланылуын бақылауды жүзеге асыру тәртібі туралы хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 4 қарашадағы №185-III;

75. «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 4 қарашадағы №186-III;

76. «Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы арасындағы Одақтастық қатынастар туралы шартты ратификациялау туралы» 2006 жылғы 9 қарашадағы №187-III;

77. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 16 қарашадағы №188-III;

78. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2007–2009 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» 2006 жылғы 25 қарашадағы №189-III;

79. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Молдова Республикасының Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 25 қарашадағы №190-III;

80. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Грузияның Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 25 қарашадағы №191-III;

81. «2000 жылғы 30 қарашадағы Беларусь Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қырғыз Республикасының Үкіметі, Ресей Федерациясының Үкіметі және Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы Азаматтардың өзара визасыз сапарлары туралы келісімге хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 25 қарашадағы №192-III;

82. «Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының темекіге қарсы күрес жөніндегі негіздемелік конвенциясын ратификациялау туралы» 2006 жылғы 25 қарашадағы №193-III;

83. «2007 жылға арналған республикалық бюджет туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №194-III;

84. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Халықаралық автомобиль қатынасы туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №195-III;

85. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Орталық Азиядағы ЖҚТБ-мен күрес жөніндегі жобаны басқару өңірлік тобы арасындағы Орталық Азиядағы ЖҚТБ-мен күрес жөніндегі жобаны басқару өңірлік тобының Қазақстан Республикасында болу шарттары туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №196-III;

86. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы Халықаралық автомобиль қатынасы туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №197-III;

87. «Микрокредиттік ұйымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №198-III;

88. «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №199-III;

89. «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына оларды Қазақстан Республикасы Конституциясының нормаларына сәйкес келтіру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №200-III;

90. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №201-III;

91. «Еуразия экономикалық қоғамдастығына мүше мемлекеттердің тауарларының, сондай-ақ осыған байланысты жекелеген қызмет түрлерінің импортын және экспортын лицензиялаудың бірыңғай ережелері туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №202-III;

92. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Хорватия Республикасының Үкіметі арасындағы Жолаушылар мен жүктердің халықаралық автомобиль тасымалдары туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №203-III;

93. «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №204-III;

94. «1998 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Жер қойнауын пайдалануға арналған егемендік құқықтарды жүзеге асыру мақсатында Каспий теңізі солтүстік бөлігі түбінің ара-жігін ажырату туралы келісімге хаттамаға өзгеріс енгізу туралы Хаттаманы ратификациялау туралы» 2006 жылғы 13 желтоқсандағы №205-III;

95. «Еуразия экономикалық қоғамдастығына мүше мемлекеттердің интеграцияланған валюталық рыногын ұйымдастыру саласындағы ынтымақтастығы туралы келісімді ратификациялау туралы» 2006 жылғы 13 желтоқсандағы №206-III;

96. «Мәдениет туралы» 2006 жылғы 15 желтоқсандағы №207-III;

97. «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 22 желтоқсандағы №208-III;

98. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне техникалық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №209-III.

2006 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі

1. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 16 шілдедегі №173 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 5 қаңтардағы №1694;

2. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 5 қаңтардағы №1695;

3. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілерінің күші жойылды деп тану туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы №1696;

4. «Еуразия даму банкін құру туралы келісімге қол қою туралы» 2006 жылғы 10 қаңтардағы №1697;

5. «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» 2006 жылғы 12 қаңтардағы №1;

6. «Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін мемлекеттік органдардың басшылары туралы» 2006 жылғы 12 қаңтардағы №2;

7. «Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері туралы» 2006 жылғы 12 қаңтардағы №3;

8. «Қазақстан Республикасының Парламентіне 10 жыл» мерекелік медалімен наградтау туралы» 2006 жылғы 17 қаңтардағы №4;

9. «Д.К. Ахметовті Қазақстан Республикасының Премьер-министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №5;

10. «К.Қ.Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №6;

11. «Қ.К. Тоқаевты Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №7;

12. «М.Қ. Алтынбаевты Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №8;

13. «Б.Ә. Мұхаметжановты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрі қызметіне тағайынау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №9;

14. «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №10;

15. «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №11;

16. «Б.С. Әйтімованы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №12;

17. «А.Ұ. Маминді Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №13;

18. «Г.Ж. Қарағұсованы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №14;

19. «Н.А. Коржованы Қазақстан Республикасы Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №15;

20. «Ш. Құлмахановты Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №16;

21. «Қ.Н. Келімбетовті Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №17;

22. «З.Я. Балиеваны Қазақстан Республикасы Әділет министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №18;

23. «Әкімдердің мәслихаттар алдында есеп беруін өткізу туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №19;

24. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1270 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 18 қаңтардағы №20;

25. «Ә.Р. Жақсыбековті Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Басшысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №21;

26. «В.С. Школьникті Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №22;

27. «А.С. Есімовті Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №23;

28. «Б.С. Ізмұхамбетовті Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №24;

29. «К.Е. Мұхаметжановты Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №25;

30. «Т.М. Досмұханбетовті Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқарушысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 қаңтардағы №26;

31. «Н.З. Нығматулинді Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 20 қаңтардағы №27;

32. Н.Н. Дүтбаевты Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №28;

33. «С.С. Қалмырзаевты Қазақстан Республикасы Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №29;

34. «А.Е. Мусинді Атырау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №30;

35. «С.В. Кулагинді Қостанай облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №31;

36. «И. Адырбековті Қызылорда облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №32;

37. «Т.А. Мансұровты Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №33;

38. «Б.Ә. Жылқышиевті Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №34;

39. «Ө.Е. Шөкеевті Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №35;

40. «И.Н. Тасмағамбетовті Алматы қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №36;

41. «Өзбекстан Республикасының Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа қосылуы туралы хаттамаға қол қою туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №37;

42. «Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құру туралы 2000 жылғы 10 қазандағы шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №38;

43. «А.С. Шабдарбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №39;

44. «А.Б. Тасболатовты Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының қолбасшысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 қаңтардағы №40;

45. «З.Қ. Тұрысбековті Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №41;

46. «Е.Н. Сағындықовты Ақтөбе облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №42;

47. «С.Ә. Үмбетовті Алматы облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №43;

48. «Б.Б. Жексембинді Жамбыл облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №44;

49. «Қ.А. Нұрпейісовті Павлодар облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №45

50. «Қ.Е. Көшербаевты Маңғыстау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қаңтардағы №46;

51. «М.Т. Есенбаевты Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 26 қаңтардағы №47;

52. «В.В. Храпуновты Шығыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 26 қаңтардағы №48;

53. «Н.С. Әшімовті Батыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 26 қаңтардағы №49;

54. «Экономиканың мемлекеттік секторын басқаруда мемлекеттің мүдделерін одан әрі қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №50;

55. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 31 наурыздағы №1327 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №51;

56. «Е.Т. Орынбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №52;

57. «М.А. Құл-Мұхаммедті Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары — Қазақстан Республикасы Президентінің Баспасөз хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 28 қаңтардағы №53;

58. «Ж.Қ. Түймебаевты Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 1 ақпандағы №54;

59. «Қазақстан Республикасы Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігі туралы» 2006 жылғы 1 ақпандағы №55;

60. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Отбасы істері және гендерлік саясат жөніндегі ұлттық комиссия туралы» 2006 жылғы 1 ақпандағы №56;

61. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» 2006 жылғы 21 ақпандағы №57;

62. «Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 21 ақпандағы №58;

63. «Н.Н. Дүтбаев туралы» 2006 жылғы 22 ақпандағы №59;

64. «А.С. Шабдарбаевты Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 2 наурыздағы №60;

65. «М.А. Аюбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 3 наурыздағы №61;

66. «Қ.Қ. Әбдірахманов туралы» 2006 жылғы 3 наурыздағы №62;

67. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 17 мамырдағы №873 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 13 наурыздағы №64;

68. «Қазақстан Республикасының индустриялық-инновациялық саясаты шеңберінде ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін одан әрі арттыру жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 16 наурыздағы №65;

69. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» 2006 жылғы 17 наурыздағы №66;

70. «Астана қаласын орнықты дамытудың 2030 жылға дейінгі стратегиялық жоспары туралы» 2006 жылғы 17 наурыздағы №67;

71. «Қазақстан Республикасында демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу мен нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссия туралы» 2006 жылғы 20 наурыздағы №68;

72. «Кешірім жасау туралы» 2006 жылғы 24 наурыздағы №69;

73. «Кешірім жасау жөніндегі өтінішін қанағаттандырудан бас тарту туралы» 2006 жылғы 24 наурыздағы №70;

74. «Кешірім жасау актісін қолданбау туралы» 2006 жылғы 24 наурыздағы №71–72;

75. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі ретке келтіру және оның тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 27 наурыздағы №73;

76. «Т.М. Досмұханбетовті Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 27 наурыздағы №74;

77. «Б.Ж. Өтемұратовты Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқарушысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 28 наурыздағы №75;

78. «Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 18 маусымдағы №3039 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 28 наурыздағы №76;

79. «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 28 наурыздағы №77;

80. «К.Е. Мұхаметжанов туралы» 2006 жылғы 28 наурыздағы №78;

81. «Қазақстанның 2030 жылға дейінгі Даму стартегиясын одан әрі іске асыру жөніндегі шаралар туралы» 2006 жылғы 30 наурыздағы №80;

82. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» 2006 жылғы 31 наурыздағы №81;

83. «Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2006 жылғы 31 наурыздағы №82;

84. «Н.Ә. Ысқақовты Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 3 сәуірдегі №83;

85. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 3 сәуірдегі №84;

86. «С.Т. Тұрсынов туралы» 2006 жылғы 10 сәуірдегі №85;

87. «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі көлік стратегиясы туралы» 2006 жылғы 11 сәуірдегі №86;

88. «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2006 жылғы 11 сәуірдегі №87;

89. «Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» 2006 жылғы 12 сәуірдегі №88;

90. «Оңтүстік Қазақстан облысының көп балалы аналарын «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 13 сәуірдегі №89;

91. «С.М. Тайыров туралы» 2006 жылғы 13 сәуірдегі №90;

92. «Е.М. Өтембаевты Қазақстан Республикасының Иран Ислам Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 13 сәуірдегі №91;

93. «М.М. Тәжинді Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік Кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 13 сәуірдегі №92;

94. «М.С. Әшімбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 13 сәуірдегі №93;

95. «Ғ.Қ. Алдамжаров туралы» 2006 жылғы 17 сәуірдегі №94;

96. «Б.Ғ. Ысқақовты Қазақстан Республикасының Беларусь Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі, ТМД Жарғылық органдарының жанындағы Тұрақты Өкіл қызметін қоса атқарушы қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 17 сәуірдегі №95;

97. «Белгіленген әскери қызмет мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2006 жылдың сәуір-маусымында және қазан-желтоқсанында кезекті мерзімді әскери қызметке шақыру туралы» 2006 жылғы 18 сәуірдегі №96;

98. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 31 наурыздағы №1327 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 19 сәуірдегі №97;

99. «Қ.Н. Келімбетов туралы» 2006 жылғы 19 сәуірдегі №98;

100. «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 19 сәуірдегі №99;

101. «Б.Ө. Исабаевты Қазақстан Республикасының Түрік Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 25 сәуірдегі №100;

102. «Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттер үшін әскери кадрлар даярлау туралы келісімді бекіту туралы» 2006 жылғы 25 сәуірдегі №101;

103. «Т.С. Қабдырахманов туралы» 2006 жылғы 26 сәуірдегі №102;

104. «А.И. Мырзахметовті Қазақстан Республикасының Өзбекстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 26 сәуірдегі №103;

105. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2005 жылғы есебін бекіту туралы» 2006 жылғы 27 сәуірдегі №104;

106. «Қазақстан Республикасы жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2006 жылғы 2 мамырдағы №105;

107. «Әли бен Мұхаммед әл-Хамданды Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 2 мамырдағы №106;

108. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 2 мамырдағы №107;

109. «Д.Ә. Бердәлиев туралы» 2006 жылғы 3 мамырдағы №108;

110. «Д.Х. Бақышевты Қазақстан Республикасының Корея Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 3 мамырдағы №109;

111. «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» 2006 жылғы 4 мамырдағы №110;

112. «Астана қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуының 2006–2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» 2006 жылғы 4 мамырдағы №111;

113. «М.Қ. Алтынбаевқа «Халық қаһарманы» атағын беру туралы» 2006 жылғы 6 мамырдағы №112;

114. «Қазақстан Республикасының Жоғарғы сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» 2006 жылғы 6 мамырдағы №113;

115. «О.О. Сүлейменовті «Отан» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 11 мамырдағы №114;

116. «Р.Т. Ыбыраевты Қазақстан Республикасының Венгрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 15 мамырдағы №115;

117. «Т.С. Қабдырахмановты Қазақстан Республикасының Литва Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 20 мамырдағы №116;

118. «Бірікken Араб Әмірліктерінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2006 жылғы 22 мамырдағы №118;

119. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1270 Жарлығына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 22 мамырдағы №119;

120. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Гуманитарлық ынтымақтастығы туралы келісімді бекіту туралы» 2006 жылғы 23 мамырдағы №120;

121. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 23 сәуірдегі №1560 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 23 мамырдағы №121;

122. «Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 14 шілдедегі №3593 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 24 мамырдағы №122;

123. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 қазандағы №1459 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 24 мамырдағы №123;

124. «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында әскери қызмет өткеру ережелерін бекіту туралы» 2006 жылғы 25 мамырдағы №124;

125. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 21 қазандағы №1461 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 25 мамырдағы №125;

126. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 13 шілдедегі №1616 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 29 мамырдағы №126;

127. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы №550 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 30 мамырдағы №127;

128. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 19 наурыздағы №1042 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 30 мамырдағы №128;

129. «Қазақстан Республикасы төтенше жағдайлар органдарының медальдары туралы» 2006 жылғы 5 маусымдағы №129;

130. «Қазақстан Республикасы аудандары, облыстық маңызы бар қалалары әкімдерінің сайлауын өткізу туралы» 2006 жылғы 6 маусымдағы №130;

131. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 6 маусымдағы №131;

132. «Кешірім жасау туралы» 2006 жылғы 7 маусымдағы №132;

133. «В.П. Зверьковты Қазақстан Республикасының Израиль Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 20 маусымдағы №133;

134. «Қазақстан Республикасы азаматтығына қабылдау туралы» 2006 жылғы 21 маусымдағы №134;

135. «Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы» 2006 жылғы 21 маусымдағы №135;

136. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 16 наурыздағы №65 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 22 маусымдағы №137;

137. «А.А. Мусиновті Қазақстан Республикасының Біріккен Араб Әмірліктеріндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 23 маусымдағы 138;

138. «Б.С. Шабарбаевты Қазақстан Республикасының Пәкстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 27 маусымдағы №139;

139. «Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Кешірім жасау мәселелері бойынша комиссия туралы» 2006 жылғы 5 шілдедегі №140;

140. Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2006 жылғы 6 шілдедегі №141;

141. «Б.Ғ. Ысқақовқа II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкілі дипломатиялық дәрежесін беру туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №142;

142. «А.Д. Смағұловқа II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкілі дипломатиялық дәрежесін беру туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №143;

143. «Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №144;

144. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 5 шілдедегі №648 және 2005 жылғы 8 шілдедегі №1611 жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №145;

145. «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №146;

146. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» 2006 жылғы 8 шілдедегі №147;

147. «Қ.Қ. Лама Шарифті Қазақстан Республикасының Сауд Арабиясы Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 шілдедегі №148;

148. «Л.В. Пакушты II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 24 шілдедегі №149;

149. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 маусымдағы №1388 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 24 шілдедегі №150;

150. «Әзірбайжан Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы, Түрікменстан және Өзбекстан Республикасы арасындағы Есірткі құралдарының, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттық үйлестіру орталығын құру туралы келісімге қол қою туралы» 2006 жылғы 24 шілдедегі №151;

151. «Қазақстан Республикасы, Түрікменстан және Өзбекстан Республикасы арасындағы Үш мемлекеттің мемлекеттік шекаралары түйісу нүктесінің ауданы туралы шартқа қол қою туралы» 2006 жылғы 24 шілдедегі №152;

152. «Т.С. Қабдырахманов туралы» 2006 жылғы 25 шілдедегі №153;

153. «Қазақстан Республикасында азаматтық қоғамды дамытудың 2006–2011 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» 2006 жылғы 25 шілдедегі №154;

154. «Байқоңыр» кешеніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің арнаулы өкілі туралы ережені бекіту туралы» 2006 жылғы 25 шілдедегі №155;

155. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 2 желтоқсандағы №1239 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 26 шілдедегі №156;

156. «Ш. Омаров туралы» 2006 жылғы 2 тамыздағы №157;

157. «Алматы қаласында мамандандырылған қаржылық сот құру туралы» 2006 жылғы 17 тамыздағы №158;

158. «А. Стельмаховскийді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 18 тамыздағы №159;

159. «П. Леувенді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 18 тамыздағы №160;

160. «Ж. Перролені Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 18 тамыздағы №161;

161. «Х. Гюрерді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 18 тамыздағы №162;

162. «Қазақстан Республикасы ақпараттық кеңістігінің бәсекеге қабілеттілігін дамытудың 2006-2009 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» 2006 жылғы 18 тамыздағы №163;

163. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» алқасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 21 тамыздағы №164;

164. «А.И. Мырзахметовке II сыныпты Төтенше және Өкілетті Уәкіл дипломатиялық дәрежесін беру туралы» 2006 жылғы 28 тамыздағы №165;

165. «Қазақстан Республикасы Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігінің мәселелері туралы» 2006 жылғы 28 тамыздағы №166;

166. «Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі аумақтық даму стратегиясы туралы» 2006 жылғы 28 тамыздағы №167;

167. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 19 қыркүйектегі №947 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 29 тамыздағы №168;

168. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 18 тамыздағы №1167 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 31 тамыздағы №170;

169. «Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 11 қарашадағы №3205 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 31 тамыздағы №171;

170. «А. Биоликті Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 31 тамыздағы №172;

171. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы туралы 2005 жылғы есепті бекіту туралы» 2006 жылғы 5 қыркүйектегі №173;

172. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» 2006 жылғы 5 қыркүйектегі №174;

173. «Д.Л. Лонгоны II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 5 қыркүйектегі №175;

174. «Орталық Азиядағы ядролық қарудан азат аймақ туралы шартқа қол қою туралы» 2006 жылғы 7 қыркүйектегі №176;

175. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің қызметін жетілдірудің кейбір мәселелері туралы» 2006 жылғы 11 қыркүйектегі №177;

176. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 2 сәуірдегі №839 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 19 қыркүйектегі №178;

177. «Е.А. Досаев туралы» 2006 жылғы 20 қыркүйектегі №179;

178. «А.Г. Дерновойды Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 20 қыркүйектегі №180;

179. «Б.Ә. Жылқышиев туралы» 2006 жылғы 20 қыркүйектегі №181;

180. «Ө.Е. Шөкеевті Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 20 қыркүйектегі №182;

181. «А.Ұ. Маминді Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 21 қыркүйектегі №183;

182. «С.Н. Ахметовті Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 25 қыркүйектегі №184;

183. «А.А. Мусиновқа Төтенше және Өкілетті Елші дипломатиялық дәрежесін беру туралы» 2006 жылғы 25 қыркүйектегі №185;

184. «А.Н. Винокуровты II дәрежелі «Барыс» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 2 қазандағы №186;

185. «А.Б. Миллерді II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 2 қазандағы №187;

186. «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 4 қазандағы №188;

187. «А.Е. Мусинді Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 4 қазандағы №189;

188. «Б.С. Рысқалиевты Атырау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2006 жылғы 4 қазандағы №190;

189. «А.Е. Бозжігітов туралы» 2006 жылғы 5 қазандағы №191;

190. «Қазақстан Республикасы азаматтығына қабылдау туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №192;

191. «Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №193;

192. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Сапа саласындағы жетістіктер үшін» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Алтын сапа» республикалық көрме-конкурсы туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №194;

193. Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы «Сырдария өзенінің арнасын реттеу және Арал теңізінің солтүстік бөлігін сақтау (2-кезең)» жобасын дайындауға грант бөлу туралы келісім-хатқа қол қою туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №195;

194. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №196;

195. «С. Ақбариді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 9 қазандағы №197;

196. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Азаматтық мәселелері жөніндегі комиссия туралы» 2006 жылғы 10 қазандағы №198;

197. «Қазақстан Республикасының ақпараттық қауіпсіздік тұжырымдамасы туралы» 2006 жылғы 10 қазандағы №199;

198. «Қазақстан Республикасының азаматтарына патриоттық тәрбие берудің 2006–2008 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» 2006 жылғы 10 қазандағы №200;

199. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» 2006 жылғы 12 қазандағы №201;

200. «Т.С. Қабдырахманов туралы» 2006 жылғы 13 қазандағы №202;

201. «В.С. Бабичевті II дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» 2006 жылғы 16 қазандағы №203;

202. «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2006 жылғы 17 қазандағы №204;

203. «Кешірім жасау туралы» 2006 жылғы 18 қазандағы №205;

204. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» 2006 жылғы 20 қазандағы №206;

205. «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау туралы» 2006 жылғы 24 қазандағы №207;

206. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 28 желтоқсандағы №1509 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 4 қарашадағы №208;

207. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» 2006 жылғы 4 қарашадағы №209;

208. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 27 желтоқсандағы №1508 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2006 жылғы 4 қарашадағы №210;

209. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №829 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 7 қарашадағы №211;

210. «Р.Т. Ыбыраев туралы» 2006 жылғы 8 қарашадағы №212;

211. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 22 желтоқсандағы №528 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2006 жылғы 9 қарашадағы №213;

212. «Қазақстан Республикасының жергілікті соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2006 жылғы 13 қарашадағы №214;

213. «Қазақстан Республикасының Жоғарғы сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» 2006 жылғы 13 қарашадағы №215;

214. «Қазақстан Республикасының 2007–2024 жылдарға арналған орнықты дамуға көшу тұжырымдамасы туралы» 2006 жылғы 14 қарашадағы №216;

215. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №217;

216. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қыркүйектегі №1443 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №218;

217. «Астана» естелік медалімен наградтау туралы» 2006 жылғы 8 желтоқсандағы №219;

218. «Агроөнеркәсіптік кешенді дамытудың кейбір мәселелері туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №220;

219. «Қазақстан Республикасының Сингапур Республикасындағы Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» 2006 жылғы 11 желтоқсандағы №221;

220. «Жоғары әскери атақтар және сыныптық шен беру туралы» 2006 жылғы 12 желтоқсандағы №222;

221. «Армения Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2006 жылғы 12 желтоқсандағы №223;

222. «Қазақстан Республикасының Нидерланды Корольдігіндегі Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» 2006 жылғы 12 желтоқсандағы №224;

223. «Катар Мемлекетінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2006 жылғы 13 желтоқсандағы №225;

224. «Кешірім жасау туралы» 2006 жылғы 23 желтоқсандағы №226;

225. «Б.Қ. Нұрғалиев туралы» 2006 жылғы 25 желтоқсандағы №227;

226. «Чжан Дэгуанды Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» 2006 жылғы 25 желтоқсандағы №228;

227. «Қазақ Советтік Социалистік Республикасы Президентінің 1991 жылғы 28 тамыздағы №408 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2006 жылғы 25 желтоқсандағы №229;

228. «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спортты дамытудың 2007–2011 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» 2006 жылғы 28 желтоқсандағы №230;

229. «Қазақстан Республикасында туризмді дамытудың 2007–2011 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №231;

230. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 25 желтоқсандағы №530 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №232;

231. «Қазақстан Республикасының Моңғолиядағы Дипломатиялық миссиясын қайта ұйымдастыру туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №233;

232. «Мемлекеттік және жалпы сыртқы борышты басқару жөніндегі тұжырымдама туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №234;

233. «2007 жылы Украинадағы Қазақстан жылын өткізу туралы» 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №235.

Қысқартылған сөздер тізбесі

ААҚ — ашық акционерлік қоғам
АҚ — акционерлік қоғам
АҚТҚ — адамның қорғаныш тапшылығының қоздырғышы
АӨК — агроөнеркәсіптік кешен
АӨСШК — Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі
ӘЖК — әлеуметтік жеке код
ӘКК — әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорация
БАҚ — бұқаралық ақпарат құралдары
БК — біріккен кәсіпорын
БҰҰ — Біріккен Ұлттар Ұйымы
БЭК — Бірыңғай экономикалық кеңістік
ҒЗТКӘ — ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық әзірлеме
ДСҰ — Дүниежүзілік сауда ұйымы
ЕҚЫҰ — Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы
ЕурАзЭҚ — Еуразиялық экономикалық қоғамдастық
ЖАҚ — жабық акционерлік қоғам
ЖҚТБ — жұқтырған қорғаныш тапшылығының белгісі
ЖОО — жоғары оқу орны
ЖСӨ — жалпы сыртқы өнім
ЖШС — жауапкершілігі шектеулі серіктестік
ЖЭО — жылу электр орталығы
ИСО — Халықаралық стандарттау ұйымы
ҚҚС — қосылған құн салығы
МАЭС — мемлекеттік аудандық электр стансасы
МКК — мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын
НАТО — Солтүстік Атлантикалық шарт ұйымы
ОББ — АҚШ Орталық барлау басқармасы
ОК — орталық комитет
ОПЕК — мұнай тасымалдаушы елдер ұйымы
ӨБ — өндірістік бірлестік
РМК — республикалық мемлекеттік кәсіпорын
СТТН — салық төлеушінің тіркеу нөмірі
СЭС — су электр стансасы
ТМД — Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ҰҚШҰ — Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы
ҮЕҰ — үкіметтік емес ұйым
ШЫҰ — Шанхай ынтымақтастық ұйымы
ЮНЕСКО — БҰҰ білім беру, ғылым және мәдениет жөніндегі ұйымы

Географиялық атаулар көрсеткіші

Австралия, құрлығы 190, 231
Азия, құрлығы .....8, 76, 83, 116, 152, 173, 196, 228, ...251, 254, 256, 258, 262, 297, 315, 316
Акаба, қаласы, теңіз порты (Иордания) 158
Ақ Үй, АҚШ Президентінің резиденциясы (Вашингтон қ., АҚШ) 5, 126
Ақкөл, қаласы (Ақмола обл.) 69
Ақмола, облысы 10, 27, 69, 150, 170, 174
«Ақорда», ҚР Президентінің резиденциясы (Астана қ.) 19, 27, 62, 116, 168, 169
Ақтау, қаласы, (Маңғыстау обл.) теңіз порты 10, 32, 74, 133, 134, 135, 136
Ақтөбе, облысы 10, 25, 32, 112, 113
Алатау, кенті (Алматы обл.) 116
Алашанькоу, теміржол бекеті (Қытай) 18
Александруполис, қаласы (Грекия) 61
Алматы, қаласы .....7, 9, 10, 13, 20, 21, 25, 30, 32, 37, 38, 39, ...42, 52, 54, 63, 65, 74, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 90, 97, 104, 105, 116, 117, ...138, 151, 170, 187, 196, 197, 227, 237, 247, 248, 254, 256, 258, 290, 298
Алматы, облысы 54, 62, 117, 150, 174
Америка Құрама Штаттары (АҚШ) 38, 61, 91, 95, 98, 121, 124, 126
Америка, құрлығы 76, 123
Амман, қаласы (Иордания астанасы) 158
Анталия, қаласы (Түркия) 7, 65, 74, 152
Арал, теңізі 134
Аргентина 213
Армения 6, 26, 28, 73, 85, 86, 103, 145, 146, 168
«Астана шоқтығы», тұрғын үй кешені (Астана қ.) 91, 110
«Астана-Бәйтерек», монументі (Астана қ.) 59
Астана, қаласы (Қазақстан астанасы) .....4, 7, 8, 9, 10, 20, 21, 24, 26, ...27, 28, 31, 32, 40, 52, 56, 61, 67, 73, 84, 85, 90, 91, 92, 97, ...103, 109, 110, 112, 113, 114, 119, 121, 129, 148, 149, 150, ...164, 167, 169, 175, 197, 200, 226, 227, 240, 283, 311, 318
Астрахан, қаласы (Ресей) 130
Атасу, теміржол бекеті (Қазақстан) 18
Атырау, қаласы 64, 303
Атырау, облысы 10, 25, 35, 52, 62, 64, 133, 305
Ауғанстан 4, 6, 7, 18, 19, 81, 82, 84, 166, 249, 254, 310, 315
Африка, құрлығы 228

Әзірбайжан 4, 7, 19, 39, 82, 84, 90, 153

Баку, қаласы (Әзірбайжан астанасы) 39, 65, 74, 82
Бангалор, қаласы (Үндістан) 116, 232
Батыс Қазақстан, облысы 27, 130, 132
Баутино, теңіз порты (Маңғыстау обл.) 32

Бейбітшілік және келісім, сарайы (Астана қ.) 56,
.....74, 109, 110, 113, 114, 164, 277, 282, 283, 298, 301
Бейжің, қаласы (Қытай астанасы) 80, 152, 171
Бекович-Черкасский, шығанағы (Каспий теңізі) 134
Беларусь 4, 6, 19, 26, 52, 85, 86, 103, 115, 120, 155, 156
Бельгия 4, 5, 6, 17, 44, 161, 162, 163, 164, 244
Біріккен Араб Әмірліктері (БАӘ) 6, 66, 86, 98, 142
Бірінші май атындағы, колхозы (Қарқаралы ауд., Қарағанды обл.) 99
Болгария 4, 6, 19, 51, 138
Босния 146
«Бочаров ручей», РФ Президентінің резиденциясы (Сочи қ., Ресей) 65
Бразилия 6, 140, 213
Броды, қаласы (Украина) 61
Брюссель, қаласы (Бельгия астанасы) 163, 164
Букингем, сарайы (Лондон қ., Ұлыбритания) 154
Бургас, қаласы (Болгария) 60

Вашингтон, қаласы (АҚШ астанасы) 5, 114, 122, 124, 150
Венгрия 51, 65, 146, 230

Германия (ГФР) 7, 95, 190, 230, 231, 235, 237, 273, 292, 299, 301
Герцеговина 146
Гонконг, қаласы, теңіз порты (Қытай) 173, 174
Грузия 4, 6, 18, 19, 21, 23, 74, 132, 155

Дания 244
Джейхан, қаласы (Түркия) 39
Достық, үйі (Қостанай қ.) 112

Египет 4, 6, 39, 84, 146, 161
ЕО (Еуропалық Одақ) 4, 5, 19, 116, 139, 161, 163, 164, 181, 210, 228
Есіл, өзені 28, 92
Еуразия, материгі 80, 85, 119, 307
Еуропа, құрлығы 61, 76, 114, 125, 152, 161, 197

Жамбыл, облысы 25, 52
Жапония 6, 7, 84, 105, 115, 190, 230, 231, 232, 235, 237, 262, 301, 314
Женева, қаласы (Швейцария) 286

Загреб, қаласы (Хорватия астанасы) 94

Израиль 6, 83, 84, 110, 115, 231
Иордания 4, 6, 147, 157, 158
Ирак 310
Иран 6, 51, 80, 81, 82, 84, 116, 170, 254, 315
Исландия 231

Испания 4, 121, 129, 190
Италия 6, 166

Іле, өзені 54

Кавказ, өңірі 248, 295
Каир, қаласы (Египет астанасы) 161
Канада 6, 138, 190, 228, 231
Капитолий, АҚШ Конгресінің ғимараты (Вашингтон қ., АҚШ) 123
Карс, қаласы (Армения) 65
Каспий, өңірі 5, 95
Каспий, теңізі 26, 122, 134, 136, 169, 223
Катар 18, 169
Кеннебункпорт, қаласы (АҚШ) 123
Конгресс-холл (Астана қ.) 40, 138, 149
Корея (Оңтүстік Корея) 6, 83, 84, 121, 258
Көктау, ауылы (Хромтау ауд., Ақтөбе обл.) 112
КСРО (Кеңес Социалистік Республикалар Одағы) .....99, 138, ...170, 268, 284, 297, 310
Куала-Лумпур, қаласы (Малайзия астанасы) 86
Кувейт 16
Курчатов, қаласы (Шығыс Казақстан обл.) 290

Қазақ, КСР (1936–1991 ж.) 288
Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі, монументі (Вашингтон қ., АҚШ) 124, 150
«Қазына-Тауэр», ғимараты (Астана қ.) 168
Қапшағай, су қоймасы 150, 174
Қара, теңіз 74
Қарағанды, көмір бассейні 104
Қарағанды, қаласы 10, 105
Қарағанды, облысы 23, 32, 52, 99, 104, 105, 120, 136
Қарасай, ауданы (Алматы обл.) 117
Қарашығанақ, мұнайгазконденсат кен орны (Батыс Қазақстан обл.) 223
Қаскелең, қаласы (Қарасай ауд., Алматы обл.) 117
Қиыр Шығыс, өңірі (Ресей) 248
Қорғас, теміржол бекеті (Қазақстан) 172
Қостанай, ауданы (Қостанай обл.) 112
Қостанай, қаласы 112
Қостанай, облысы 25, 52, 112, 132
Құрық, теңіз порты (Қарақиян ауд., Маңғыстау обл.) 32, 134
Қызыл, теңіз 158
«Қызылжар», мешіті (Петропавл қ., Солтүстік Қазақстан обл) 112
Қызылорда, облысы 25, 52
Қырғызстан .....4, 6, 7, 19, 26, 79, 81, 84, 85, 86, ...90, 97, 103, 109, 110, 148, 153, 155

Қытай (ҚХР) .....4, 5, 18, 19, 79, 80, 81, 82, 84, 95, ...116, 150, 152, 171, 172, 173, 209, 228, 301, 207, 314, 316, 318

Латвия 4, 18, 19, 41, 95, 96, 98
Литва 66, 98
Лозанна, қаласы (Швейцария) 230
Лондон, қаласы (Ұлыбритания астанасы) 153
Лондон Сити, іскерлік орталығы (Лондон қ., Ұлыбритания) 154, 155
Люксембург 161, 162, 230

Мадрид, қаласы (Испания астанасы) 121
Макао, қаласы, теңіз порты (Қытай) 174
Македония 17
Малайзия 4, 7, 8, 84, 87, 93, 114, 115, 230, 262, 265, 301
Маңғыстау, облысы 25, 32, 133, 149
Махачкала, қаласы (Дагестан, Ресей) 130
Мәскеу, қаласы (Ресей астанасы) 7, 49, 79, 96, 97, 156, 224
Мексика 230
Минск, қаласы (Беларусь астанасы) 45, 77, 85, 115, 156
Молдова 45, 77, 85, 115, 156
Моңғолия 62, 116, 176

Нидерланды 6, 60, 120, 168
Новосибирск, қаласы (Ресей) 131
Норвегия 183, 230, 231
«Нұр Астана», орталық мешіті (Астана қ.) 18
Нью-Джерси, штаты (АҚШ) 284
Нью-Мексико, штаты (АҚШ) 284

Одесса, қаласы (Украина) 61
Озинки, кенті (Сарытау обл., Ресей) 130
Омбы, қаласы (Ресей) 131
Омишаль, қаласы, теңіз порты (Хорватия) 94
Оңтүстік Қазақстан, облысы 25, 51, 119, 120, 134, 141, 142
Оңтүстік-Шығыс Азия, өңірі 6, 314
Орал, қаласы (Батыс Қазақстан обл.) 4, 10, 130, 131, 132, 290
Орта Азия, өңірі 210
Орталық Азия, өңірі .....4, 5, 7, 14, 19, 44, 74, 97, 103, 109, 113, 117, 122, ...126, 164, 165, 167, 179, 181, 188, 196, 249, 253, 254, 287, 297, 315

Өзбекстан .....4, 6, 7, 19, 25, 26, 39, 40, 41, 42, 56, 59, ...60, 74, 75, 79, 81, 84, 85, 90, 97, 103, 109, 110, 145, 165, 178, 224
Өскемен, қаласы (Шығыс Қазақстан обл.) 303

Павлодар, қаласы 303
Павлодар, облысы 25, 170

Палестина 6, 76, 83, 84
Пәкстан 67, 80, 84, 86, 254, 284
Петра, қаласы (Иордания) 158
Петропавл, қаласы (Солтүстік Қазақстан обл.) 112
Плоцк, қаласы (Польша) 60
Поволжье, өңірі (Ресей) 248
Польша 4, 19, 90
Португалия 28
Президенттік, саябақ (Астана қ.) 28

Райымбек, кенті (Қарасай ауд., Алматы обл.) 117
Ресей 4, 5, 6, 7, 19, 20, 21, 25, 26, 31, 36, 49, 50, 65,
.....66, 79, 81, 84, 85, 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 178, 181, 190,
.....209, 218, 219, 223, 224, 225, 243, 253, 299, 301, 311, 316, 318
Республика, алаңы (Алматы қ.) 42
Рига, қаласы (Латвия астанасы) 96
Риека, қаласы, теңіз порты (Хорватия) 94
Румыния 51

Садчиковское, ауылы (Қостанай ауд., Қостанай обл.) 112
Санкт-Петербург, қаласы (Ресей) 7, 21, 25, 26, 79, 95
Сауд, Арабиясы 6, 97, 138
Сербия 17
Сингапур 74, 166, 186, 230, 231, 262, 265, 301
Словакия 4, 51, 103
Солтүстік, Ирландия 17, 91, 153, 154, 155
Солтүстік, Кавказ 284
Солтүстік Қазақстан, облысы 10, 25, 111, 112, 131, 169
Солтүстік Қазақстан, өңірі 113
Солтүстік, полюс 100
Сочи, қаласы (Ресей) 6, 66, 103
Сплит, қаласы, теңіз порты (Хорватия) 94
Сырдария, өзені 135
Сянган, арнайы әкімшілік ауданы (Қытай) 173, 174

Таиланд 17, 82, 84
Тайвань 231
Тайынша, қаласы (Солтүстік Қазақстан обл.) 111
Тасқала, ауылы (Тасқала ауд., Батыс Қазақстан обл.) 130
Ташкент, қаласы (Өзбекстан астанасы) 41, 145
Таяу Шығыс, өңірі 315
Тәжікстан 4, 6, 7, 18, 19, 26, 60, 79, 81, 84,
.....85, 86, 103, 109, 110, 165, 310
«Тәуелсіздік таңы», ескерткіші (Алматы қ.) 13, 117
Тбилиси, қаласы (Грузия астанасы) 39, 65, 74, 82, 100
Теміртау, қаласы (Қарағанды обл.) 120, 136

ТМД (Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы) .....4, 6, 7, 20, 21, 52, 65, 66, ...67, 85, 95, 96, 97, 120, 146, 156, 157, 170, 223, 224, 225, 231, 233, ...250, 251, 261, 268, 269, 270, 297, 308, 311, 315
Түркия 4, 7, 19, 65, 74, 84, 153
Түрікменстан 173, 175, 178

Украина 4, 6, 7, 19, 26, 84, 85, 103, 110, 133, 170, 176

Үндістан 7, 80, 84, 95, 113, 116, 190, 196, 213, 232, 254, 284, 301

Ұлыбритания .....4, 6, 17, 91, 153, 154, ...155, 230, 232, 237, 243, 292, 299, 301, 316

Финляндия 17, 28, 227, 231
Франция 6, 7, 19, 95, 115, 140, 186, 190, 232, 237, 299

Хорватия 4, 17, 19, 94, 166
Хоргос, теміржол бекеті (Қытай) 172
Хромтау, ауданы (Ақтөбе обл.) 112

Челябі, қаласы (Ресей) 131
Черногория 17
Чехия 102, 230
Чили 230
Чистопрудный, бульвары (Мәскеу қ., Ресей) 49

Шанхай, қаласы (Қытай) 6, 66, 79, 81
«Шахтер», стадионы (Қарағанды қ.) 105
Шахтинск, қаласы (Қарағанды обл.) 136
Швейцария 128, 230, 231, 232
Швеция 41, 231, 262
Шортанды-Бурабай, курорттық аймағы (Ақмола обл.) 150, 164, 201
Шортанды, ауданы (Ақмола обл.) 174
Шығыс Арабия, өңірі 6
Шығыс Еуропа, өңірі 254, 310
Шығыс Қазақстан, облысы 27
Шымкент, қаласы (Оңтүстік Қазақстан обл.) 118, 141, 142, 303
Шыңжаң-Ұйғыр, автономиялық ауданы (Қытай) 150

Ыстамбұл, қаласы, теңіз порты (Түркия) 65

28 панфиловшылар, саябағы (Алматы қ.) 63

«Blair House», АҚШ үкіметінің резиденциясы (Вашингтон қ., АҚШ) 122, 123
«Walker's Point», үлкен Дж. Буштың резиденциясы (Кеннебункпорт қ., АҚШ) 123

Есімдер көрсеткіші

Абай (Құнанбаев А.) 49
Абдалла I 157
Абдалла II бен Хусейн 157
Абдалла бен Әбдел Мохсен Ат-Түркі 113
Адерхолд Р. 123
Адырбеков И. 25
Айсса Д. 122
Акбари С. 135
Ақанаев А.Ә. 148
Алдамжаров Ғ.Қ. 52
Алекперов В.Ю. 55
Алиев И.Г. 7
Алтынбаев М.Қ. 22, 52, 63
Альберс М.У. 32
Альберт II 162
Амар Ш. 115
Арианфар А. 166
Атамқұлов Е.Д. 27, 32, 67
Ахмадинежад М. 6, 81
Ахметжанов М. 141
Ахметов В.И. 119
Ахметов Д.К. ...22, 51, 52, 99, 135, 192
Ахметов С.Н. 36, 37, 118, 122
Аюбаев М.А. 36
Аян А.Х. 54

Әбдікәрімов О.Ә. 75
Әбдірайымов Б.Ж. 36, 37
Әбдірахманов Қ.Қ. 36
Әбдірахымов Ғ.Р. 27
Әбікеев К.К. 62
Әйтімова Б.С. 22, 32, 169
Әл-Азхар Мұхаммад Саид Танатуи ...115
Әл-Гурейр Абдолла бен Ахмед 98
Әл-Маани Омар 158
Әл-Надви Салман әл-Хусейн 113
Әл-Нахаян Халиф бен Заид 6, 142
Әл-Тани Хамад бен Халифа 18
Әл-Фараби Әбу Насыр 147
Әл-Хамдан Әли бен Мұхаммед 59
Әубәкіров Т.О. 99, 100
Әуезов М.О. 288
Әшімбаев М.С. 51
Әшімов Н.С. 27

Бабичев В.С. 138
Бадауи А.А. 86
Базаев А. 129
Балиева З.Я. 23
Баррозу Ж.М. 161
Бахит М. 147
Бакиев Қ.С. .....4, 6, 7, 19, 81, ...90, 109, 110, 153
Бәйменов Ә.М. 27, 118
Бәкішев Д.Х. 60
Бейкер Дж. 122
Бектұров А.Б. 288
Бердәлиев Д.Ә. 60
Бердымұхамедов Г.М. 173
Беркли Ш. 122, 125
Биолик А. 106
Бисмарк О. 273
Білісбеков Н.Д. 62
Блаватник Л.В. 125
Блэр Т. 154
Бодман С. 5, 38, 39, 124, 125
Божко В.К. 170
Бозжігітов А.Е. 134
Бонкер Д. 116
Бордюжа Н.Н. 4, 20, 45
Борисов Н. 138
Боррель Х. 164
Борусевич Б. 4, 19
Бот Б.Р. 60
Бочарников М.Н. 166
Бөкейханов А.Н. 219
Браммел П. 17
Браун Г. 154
Браунбек С. 122
Бришамбо М.П. 4, 20, 78
Брукс П. 125
Брэгг У.Л. 227
Брюнель Й. 129

Бурджанадзе Н.А. 23
Буш Дж. 5, 7, 95, 124, 126
Буш Дж. (үлкені) 5, 122, 123
Бэйнс Н. 113
Бэнг Ч.Й. 140

Вакурк У. 106
Ван Лэцюань 150
Варфоломей I 115
Векслер Р. 122, 123
Верховстадт Г. 163
Видал-Квадрас А. 114, 163
Вике-Фрейберга В. 96
Виндзор Э. 91
Винокуров А.Н. 129
Виттиг Д. 49
Вос Дж. 223
Вулфенсон Д. 116
Вулфовиц П. 5, 124
Вэнь Цзябао 172

Гагарин Ю.А. 100
Гайнутдин Р. 152
Гапеев В.И. 120
Гибсон-Смит К. 154
Гор А. 122
Громов М.М. 99
Грызлов Б.В. 218
Грюбель О. 77
Гумилев Л.Н. 13, 68, 226
Гутиеррес К. 5, 125
Гүл А. 19, 83
Гюрер Х. 104
Гюхт К. 44

Дербісәлі Ә. 139
Дерновой А.Г. 120, ...141
Джабер әл-Ахмад әл-Джабер
ас-Сабах 17
Досаев Е.А. 22, 32,
.....55, 119, 120
Досмұханбетов Т.М. 23, 45, 55
Драйден Г. 233
Дудник В.Ю. 141
Дунаев А.Ғ. 53, 156
Дүтбаев Н.Н. 24, 31

Елизавета II 154
Ерімбетов С.С. 170
Ертісбаев Е.К. 22, 46, 118
Есенбаев М.Т. 27
Есімов А.С. 23, 38, 65, 75

Жақсыбеков Ә.Р. 23, 52,
.....75, 106, 154
Жексембин Б.Б. 25
Жиенбаев С.С. 111
Жұмағұлов Б.Т. 35, 176
Жұрынов М.Ж. 135
Жылқышиев Б.А. 25, 119, 120

Закзук М.Х. 39
Зверьков В.П. 84

Ильин И.А. 169
Имашев Б.М. 73
Инглиш Ф. 122
Исабаев Б.Ө. 55, 67
Ишай Р. 110

Йонг-Бун Ео Дж. 74
Йоханнс М. 98

Калвитис А. 4, 18, 19
Карабасов Ю.С. 49
Карзай Х. 4, 18, 19, 81, 82
Каримов И.А. 4, 6, 19, 39,
.....42, 74, 75, 81, 109, 110, 145
Кашечкин А. 129
Кәкімжанов З.Х. 69
Келімбетов Қ.Н. 23, 27, 53
Кененбаев Е.Ә. 62
Кеннеди Дж. 239
Кинг С. 123
Клинтон Б. 122
Кобзон И.Д. 138
Коидзуми Д. 6, 105
Коржова Н.А. 22, 27, 106
Костин А.Л. 98
Кочарян Р.С. 6, 145, 146
Көшербаев Қ.Е. 25, 32
Кроо Х. 164
Куанон А. 140

Кубиш Я. 4, 19
Кузяков Е.М. 170
Кулагин С.В. 25
Куниаки К. 115
Кутчер К. 173
Кэннон К. 123

Қабдырахманов Т.С. 56, 66, 98, 138
Қайсенов Қ. 176
Қалмырзаев С.С. 24, 27, 73
Қарабалин Ұ.С. 31
Қарағұсова Г.Ж. 22, 45
Қаратаев Б. 218
Қожахметов Қ.О. 62
Құл-Мұхаммед М.А. 27
Құлекеев Ж.Ә. 53
Құлмаханов Ш. 22, 52

Лама Шариф Қ.Қ. 97
Ландрье М. 122
Лантос Т. 122, 123
Лезар Д. 79, 125
Лемьер Ж. 11, 153
Ленин В.И. 120, 136
Леопольд I 162
Леувен П. 104
Линден Р. 116
Липсет С. 260
Лонго Д.Л. 111
Лоос Ф. 19
Лугар Р. 285
Лукин А.И. 62
Лю Ци 152

Мадинов Р.Р. 35, 151
Маерманов Қ.Н. 62
Мак-Керик Т.Э. 114
Малва Дж. 125
Мамин А.Ұ. 22, 40, 121, 169
Мамырбаев Р.Н. 62
Мансұров Т.А. 25, 111, 169
Марғұлан Ә.Х. 289
Марин А. 4, 19
Маровић С. 17
Мацуура К. 8, 113
Мәми Қ.Ә. 38
Мәсімов К.Қ. 22, 54, 133, 135
Медведев Д.А. 121
Мелансон Ч. 122
Меркель А. 7, 95
Мершман К. 17
Месич С. 4, 17, 19, 94
Мефодий 17, 55
Мецгер И. 115
Мешімбаева А.Е. 120
Микоян А.И. 99
Миллер А.Б. 129
Монтескью Э. 115
Моттаки М. 170
Мохаммад М. 8, 114, 115
Мубарак М.Х. 6, 39, 146, 161
Мусин А.Е. ...25, 34, 35, 122, 133, 175
Мусинов А.А. 86, 122
Мушарраф П. 84
Мұқашев Р.Ж. 40
Мұртаза Ш. 37
Мұсабаев Т.А. 175
Мұхамеджанов О.Б. 59
Мұхаметжанов Б.Ә. 22
Мұхаметжанов К.Е. 23, 46
Мұхаммед Саад Ахмед Ауд 83
Мыңбаев С.М. 106
Мырзалиев Н.К. 170
Мырзахметов А.И. 56, 60, 105

Назарбаева Д.Н. 89
Нанн С. 125, 285
Наурызбай батыр 117
Ниязов С.А. 173, 175
Новицкий Г.В. 4, 19
Ногаидели З.Т. 6, 74
Ноко И. 116
Нұрғалиев Б.Қ. 175
Нұрпейісов Қ.А. 25
Нығматулин Н.З. 23, 32, 120, 136

Окан Б. 40
Омаров Ш. 103
Оңғарсынова Ф. 37
Оразбай А.Т. 4, 20
Орджоникидзе С.А. .....4, 8, ...18, 20, 114, 115

Орынбаев Е.Т. 27, 135
Осканян В. 73

Өксікбаев О.Н. 36, 37, 106
Өтембаев Е.М. 51
Өтемұратов Б.Ж. 45
Өтепов Ш.С. 62

Пакуш Л.В. 97
Пан Ги Мун 83
Паскуино Б.А. 166
Пастер Л. 294
Перес Ш. 83
Перроле Ж. 104
Перуашев А.Т. 148
Пибалгс А. 60
Поланчец Д. 94
Портер М. 231
Путин В.В. .....4, 5, 19, 20, 26, 49, 65, ...66, 81, 84, 95, 103, 130, 219, 225
Пушкин А.С. 49, 130, 225

Рапота Г.А. 4, 20, 77
Расизаде А. 4, 19
Рафик Д.З. 93
Рахмадиев Е. 37
Рахмонов Э.Ш. .....4, 6, 18, 19, ...60, 81, 109, 110
Рашад Ә. 116
Ротшильд Д. 116
Рушайло В.Б. 4, 20, 157
Рысқалиев Б.С. 133

Саакашвили М.Н. 4, 18, 19
Сағдиев М.Р. 169
Сағындықов Е.Н. 25, 32
Сакстон Дж. 122
Салықов К. 37
Санадер И. 94
Сәйденов Ә.Ғ. .....32, 53, ...106, 139, 156, 169
Сәтбаев Қ.И. 288
Сезер А.Н. 7, 74, 153
Сейфуллин С.С. 104
Селивон Н.Ф. 110
Сервантес М. 121
Силва К. 28
Сингер И. 125
Сингх М. 7, 95
Скарони П. 136
Скок М. 138
Смағұлов А.Д. 94
Сокольский Д.В. 289
Солана Х. 164
Сомайя Ш.К. 113
Статтард Дж. 155
Стельмаховский А. 104
Стивенсон С. 163
Стиглиц Дж. 229
Сүлейменов О.О. 56, 63, 64
Схеффер Я. 162
Сызғанов А.Н. 289

Тайыров С.М. 51
Талал 157
Тан Цзясюань 173
Тарази Ә. 37
Тасболатов А.Б. 25
Тасмағамбетов И.Н. 25
Тәжин М.М. 51, 73
Темпель К. 120
Тернер Т. 125
Тиберии П. 123
Тиллерсон Р. 32, 125
Тоқаев Қ.К. 22, 55
Тсанг Д. 174
Түймебаев Ж.Қ. 31
Түсіпбеков Р.Т. 73
Тұрсынов С.Т. 50
Тұрысбеков З.Қ. 25
Тұяқбай Ж.А. 118
Тынышбаев М.Т. 218

У Банго 172
Уалид Исмаил Абдель Фаттах Хасан ...76
Уиллис Д.Н. 32

Үмбетов С.Ә. 25

Фалеомаваега Э. 125
Ферреро-Вальднер Б. 139, 163
Филарет 115

Фостер Н. 56, 110, 277
Франжиалли Ф. 55, 56

Хайден М. 5, 125
Халонен Т. 17, 28
Хан Мен Сук 6, 121
Харасти М. 78
Хастингс Э. 122
Хачатрян Л. 28
Хишам бен Абдель Уахаб Зараа 138
Хо С. 174
Храпунов В.В. 27
Хруничев М.В. 84
Ху Цзиньтао 80, 81, 82, 95, 171
Хуан Карлос I 121
Хусейн 157

Цзэн Цинхун 4, 6, 18, 19
Цзямуян Лосанцзюмэй
Туданьцюэцзиним 116
Црвенковски Б. 17

Чейни Р. 5, 61, 124
Чжан Дэгуан 4, 20, 75
Чойжамш Д. 116
Чоу П. 173
Чэпмен Ф. 46

Шабарбаев Б.С. 86
Шабдарбаев А.С. 13, 25, 35, 36, 73
Шаекин Р.М. 56
Шалғымбаев Қ.Б. 46
Шәкіров А.О. 45
Шевалье П. 78
Шинаватра Т. 82
Ширак Ж. 7, 95
Школьник В.С. 23, 94
Шоу Б. 240
Шөкеев Ө.Е. 25, 27,
.....32, 120, 134, 141
Штрохаль К. 78

Ыбыраев Қ.Т. 170
Ыбыраев Р.Т. 65, 146
Ысқақов Б.Ғ. 52, 94
Ысқақов Н.Ә. 49

Ізмұхамбетов Б.С. 23, 52

Эванс Р.Г. 69, 153, 154
Эйнштейн А. 287
Экеус Р. 78
Энхбаяр Н. 6, 82
Эрдоған Р.Т. 65
Эстрада Мейер Ф.С.Д. 140
Этчегарай Р. 114

Юнкер Ж.-К. 162
Ющенко В.А. 4, 19

Янг Ди-Пертуан Агонг XII 86
Янукович В.Ф. 6, 170

Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші

Аграрлық және индустриалдық еңбекшілердің одағы 148, 151
Ағылшындық шіркеу 113
Азаматтық қоғамды одан әрі демократияландыру және дамыту бойынша ұсыныстар жасау жөніндегі Тұрақты кеңес 44
Азиялық даму банкі 188, 194
«Ақ жол» 27, 118
«Ақ қайың» 67
Ақтау халықаралық теңіз сауда порты 133
Ақтау шыны-талшықты құбыр зауыты 133, 147
Ақтөбе мыс компаниясы 112
АҚШ Конгресі 5, 122, 123
АҚШ Конгресі Өкілдерінің палатасы 123
АҚШ Конгресінің Сенаты 116
АҚШ ҚР-дағы елшілігі 150
АҚШ Президентінің Әкімшілігі 122
АҚШ Үкіметі 125
АҚШ Ұлттық кітапханасы 293
«Алау» 77
«Алгоритм» 132
Алматы қаласы бойынша ҰҚК Департаменті 170
Алматы қаласының Мамандандырылған қаржылық соты 104
Алматы қаржы орталығы 31, 75, 105, 117, 151
Алматы облысы Ішкі істер департаменті 62
Америка-Қазақстан парламентаралық достық тобы 123
Ана мен баланың денсаулығын қорғау ұлттық ғылыми орталығы 168, 169
АӨСШК (Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары жөніндегі кеңес) .....4, 7, 8, 74, 75, 82, 83, 84, 171, ...173, 227, 256, 257, 258, 296, 310
АӨСШК хатшылығы 8, 83, 257, 258
Араб мемлекеттерінің лигасы 7, 84
«Ардагер» 64
«Арман» 73
Армения Республикасындағы ҚР Елшілігі 28
Армовир әуе шабуылына қарсы қорғаныс күштерінің жоғары әскери ұшқыштар училищесі 99
«Асар» 12, 89, 148, 176, 259, 260, 263, 267
Астана қаласының Отбасы сипатты балалар үйі 73
«Астана-Зеленстрой» 99
«Астанабасжоспар» 10, 28, 62, 74
«Асыл түлік» 68
«Атамекен» 36, 37, 118, 166

Атом энергиясы бойынша еуропалық қоғамдастық 161
«Атырау балық» 65
Атырау мұнай өңдеу зауыты (АМӨЗ) 66

Әзірбайжан Республикасының Үкіметі 66
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті 147
Әлемдік еврейлер конгресі 125
Әулие Вознесенск кафедралды шіркеуі (Алматы қ.) 55

«Байқоңыр» 66, 84, 99, 131
«Балқаш түсті металл» 147
«Батыс» 134
«Бәйтерек» 175
Бейбітшілік пен әділдіктің Папа кеңесі 114
Бейбітшілік үшін Азия буддистерінің конференциясы 116
«Беккер және К» 147
Беларусь Республикасының Үкіметі 155
Беларусь Республикасының Халық жиналысы Республика кеңесі 4, 19
Бельгия Корольдігінің Парламенті 164
Бельгия Корольдігі Парламентінің Өкілдер палатасы 164
«Берег» 55
«Биохим» 10, 111
Біріккен Араб Әмірліктеріндегі ҚР Елшілігі 66
Бірыңғай экономикалық кеңістік (БЭК) 65, 188, 209
«Болашақ» 27, 172
«БТА Банкі» 266
Бүкіләлемдік лютерандық федерациясы 116
Бүкіләлемдік туристік ұйым 55, 56
Бүкілдүниежүзілік Ислам лигасы 113
Бүкілқытайлық буддистер қауымдастығы 116
Бүкілқытайлық халық өкілдері жиналысы 172
БҰҰ (Біріккен Ұлттар Ұйымы) 4,
.....5, 7, 8, 18, 84, 105, 126, 191, 204, 254, 256, 258, 285, 286
БҰҰ Қауіпсіздік кеңесі 153, 252
БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің контртеррористік комитеті 252
БҰҰ-ның Бас Ассамблеясы 26, 80, 83, 85, 86, 103

Гагарин Ю.А. атындағы Ғарышкерлерді даярлау орталығы 100
Гонконг Қор биржасы 173
Громов М.М. атындағы Ғылыми-зерттеу институты 99
Грузияның Парламенті 23
Грузияның Үкіметі 155
Гумилев Л.Н. атындағы Еуразия ұлттық университеті 13, 68, 226
Гурьев мұнай өңдеу зауыты 64

Ғарыш аппараттарын басқарудың жер үсті орталығы 69

Демократиялау және азаматтық қоғам мәселелері жөніндегі ұлттық комиссия 43, 44
«Джамаат-е-Шабаб-е-Ислам» 113
ДСҰ (Дүниежүзілік сауда ұйымы) ....9, ...60, 94, 96, 11, 139, 151, 154, 157, 162, 164, 188, 194, 197, 205
«Думан» 92
Дүниежүзілік банк 5, 116, 124, 187, 188, 194, 219, 310
Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы (ДДСҰ) 156

«Евробарометр» 297
Екібастұз МАЭС-2 223
ЕҚЫҰ (Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы) ....4, 7, 13, ...44, 60, 78, 83, 84, 96, 121, 153, 163, 180, 211, 247, 248, 249, 250, 251, 276
ЕҚЫҰ Демократиялық институттар және адам құқықтары жөніндегі бюросы 78
ЕО кеңесі 116, 164
ЕО кеңесінің Парламенттік ассамблеясы 116
Есірткі құралдарының, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттық үйлестіру орталығы 36, 97
Еуразиялық даму банкі 19, 21, 51, 194, 224
Еуразиялық өнеркәсіп қауымдастығы 50
ЕурАзЭҚ (Еуразиялық экономикалық қоғамдастық) ....4, 20, 25, ...26, 39, 65, 85, 90, 103
ЕурАзЭҚ Кедендік одағы 103
ЕурАзЭҚ Соты 26, 85, 103
ЕурАзЭҚ Интеграциялық комитеті 85, 103
ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесі 7, 25, 26, 85, 103
ЕурАзЭҚ Парламентаралық ассамблеясы 26, 85, 103
ЕурАзЭҚ Хатшылығы 26, 85, 103
Европа инвестициялық банкі 189
Европа қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ) 153, 187, 188, 194
Европалық инвестициялық қор 189
Европалық комиссия 60, 139, 161, 163
Европалық Парламент 163, 164
«Европалық халық партиясы — Европалық демократтар» 163
Европалық экономикалық қоғамдастық 161

Жалпыұлттық социал-демократиялық партия 118
Жапонияның Синтоистер храмы қауымдастығы 115
«Жас Отан» 141
Жаһандандудың әлеуметтік аспектілері бойынша дүниежүзілік комиссия 229
Жоғарғы ғылыми-техникалық комиссия 236, 290

Инжиниринг және технологияларды трансферттеу орталығы 220
Иорданияның Жастар ісі жөніндегі жоғарғы кеңесі 157
Иран Ислам Республикасы Жоғарғы мәдени кеңесі 116

«Испат-Кармет» 133

Калифорния технологиялық институты (АҚШ) 237
Кардиохирургия ғылыми орталығы 169
Каспий құбыркелтіргі консорциумы 136, 223
Катар Мемлекетіндегі ҚР Елшілігі 169
Кембридж университеті (Ұлыбритания) 245
«Керемет» 168
Константинополь Православиелік шіркеуі 115
КСРО Әскери-әуе күштері 99

«ҚазАгро» 273
«ҚазАзот» 133
«Қазақмыс» 154, 266
«Қазақстан қағазы» 117
Қазақстан мұсылмандарының рухани басқармасы 139
Қазақстан-Ресей үкіметаралық комиссиясы 130
«Қазақстан темір жолы» 27, 32, 67, 106, 153
Қазақстан халықтары Ассамблеясы .....11, 13, ...43, 78, 140, 207, 216, 249, 282, 295, 301, 309
Қазақстан-иордандық іскерлік кеңесі 157
Қазақстанның Аграрлық партиясы (ҚАП) 12, 35, 89, 148, 151, 176
Қазақстанның Азаматтық партиясы (ҚАП) 12, 89, 148, 151, 176
Қазақстанның даму банкі 21, 41, 46, 80, 131, 219
Қазақстанның инвестициялық қоры 9, 41, 69, 220
Қазақстанның менеджмент, экономика және болжамдау институты (ҚМЭБИ) ...140
Қазақстанның сауда-өнеркәсіптік палаталарының кеңесі 42
«Қазақтелеком» 106, 153
«Қазатомөнеркәсіп» 266
«ҚазГерМұнай» 53
«Қазинвест» 41
«Қазкоммерцбанк» 154
«ҚазМұнайГаз» 10, 31, 53, 106, 133, 135, 153, 154, 266
«Қазпошта» 106, 153
«Қазына» 8, 9, 10, 40, 41, 135, 136, 235, 266, 273, 313
Қостанай облыстық тарихи-өлкетану мұражайы 112
ҚР Ақпараттандыру және байланыс агенттігі 50
ҚР Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігі 31, 75, 105
ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі 23, 38, 42, 65, 75
ҚР Әділет министрлігі 23, 98
ҚР Бас прокуратурасы 98
ҚР Білім және ғылым министрлігі 22, 32, 137, 157, 236, 290, 291
ҚР Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссиясы .....11, ...42, 43, 44, 56, 75, 118, 242, 261, 263, 276

ҚР Денсаулық сақтау министрлігі 22, 32, 55, 119, 120, 141
ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық қызметтер сапасын бақылау комитеті 119
ҚР Жоғарғы сот кеңесі 51, 63, 150
ҚР Жоғарғы соты 20, 38
ҚР Индустрия және сауда министрлігі 23, 94, 149
ҚР Ішкі істер министрлігі 22, 98
ҚР Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскері 170
ҚР Көлік және коммуникация министрлігі 22, 40, 104, 122
ҚР Қаржы министрлігі 22, 27, 106
ҚР Қаржы министрлігінің Кедендік бақылау комитеті 45
ҚР Қаржы министрлігінің Салық комитеті 198
ҚР Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарының жұмысын реттеу және қадағалау агенттігі 9, 53, 156
ҚР Қарулы Күштері 62, 68, 94, 207, 310
ҚР Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері 310
ҚР Қарулы Күштерінің Әуе қорғаныс күштері 310
ҚР Қарулы Күштерінің Жаяу әскерлері 310
ҚР Қауіпсіздік кеңесі 12, 24, 51, 73, 97, 119, 134, 149
ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігі 25, 98
ҚР мен Өзбекстан Республикасының мемлекетаралық үйлестіру кеңесі 41, 145
ҚР Парламенті .....8, 11, 21, 22, 24, 35, 36, 37, 38, 40, ...43, 89, 109, 182, 194, 213, 214, 214, 215, 242, 261, 263, 273, 275, 301
ҚР Парламентінің Мәжілісі .....11, 12, 35, 36, ...56, 59, 89, 118, 148, 149, 151, 152, 182, 194, 301
ҚР Парламентінің Сенаты 12, 35, 92, 182, 301
ҚР Президенті Әкімшілігінің Әлеуметтік-экономикалық сараптау бөлімі 120
ҚР Президенті жанындағы Азаматтық мәселелері бойынша комиссия 136
ҚР Президенті жанындағы Отбасы істері және гендерлік саясат жөніндегі ұлттық комиссия 37
ҚР Президенті жанындағы Кешірім жасау мәселелері бойынша комиссия 92
ҚР Президенті жанындағы Шетел инвесторлары кеңесі 77
ҚР Президентінің Әкімшілігі 9, 10, 23, 27, 28, 51, 52, 73, 75, 122, 135, 136
ҚР Президентінің Күзет қызметі 25, 36
ҚР Президентінің ҚР Парламентіндегі өкілдігі 36, 40
ҚР Республикалық бюджетінің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті 9, 36, 106
ҚР Республикалық ұланы 20, 25, 40
ҚР Сыртқы істер министрлігі 22, 55, 98
ҚР Үкіметі .....9, 10, 13, 20, 21, 24, 36, 53, 77, 91, ...104, 120, 149, 151, 155, 165, 166, 183, 184, 187, 188, 190, 194, 197, ...198, 201, 204, 205, 209, 214, 243, 245, 264, 273, 274, 299, 300, 304
ҚР ҰҚК Шекара қызметі 62, 310
ҚР ҰҚК Экономикалық қауіпсіздік департаменті 62
ҚР Ұлттық банкі .....9, 32, 53, 56, 92, 106, ...113, 139, 151, 156, 169, 198, 201

ҚР Ұлттық ғылым академиясы 13, 135, 137, 227, 288, 289, 293, 294
ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитеті (ҚР ҰҚК) 24, 31, 35, 36, 62
ҚР Ұлттық қоры 110, 155, 221, 273, 309
ҚР Халық банкі 266
ҚР Шағын кәсіпкерлігін дамыту қоры 41, 199, 220
ҚР Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігі (қаржы полициясы) 24, 27, 62, 73, 98
ҚР-ның Моңғолиядағы Дипломатиялық миссиясы 176
ҚР-ның Нидерланды Корольдігіндегі Дипломатиялық миссиясы 168
ҚР-ның Сингапур Республикасындағы Дипломатиялық миссиясы 166
ҚХР Мемлекеттік кеңесі 172, 173
ҚХР Қоғамдық ғылымдар академиясы 172
Қырғыз Республикасының Үкіметі 155
Қытай коммунистік партиясы 150, 152
Қытай коммунистік партиясының ОК Саяси бюросы 150, 152
Қытай мемлекеттік даму банкі 80
Қытай ұлттық мұнай-газ корпорациясы 18
Қытайдың экспорт-импорт банкі 80

Латвия Республикасының Үкіметі 41
Ленин В.И. атындағы шахта 120, 136
Ломоносов М.В. атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті (ММУ) 227
Лондон Қор биржасы 154
«Лукойл» 11, 55

«Маңғыстау жұлдыздары» 149
Маркетингілік және сараптамалық зерттеу орталығы 41, 220
Массачусетс технологиялық институты (АҚШ) 237
Мәскеу құрыш және қорытпа мемлекеттік институты 49
Менеджментті дамыту институты (Швейцария) 230
Микоян А.И. атындағы Тәжірибелік-конструкторлық бюро 99
«Миттал Стил Темиртау» 120, 136
Мойнақ СЭС 80
Молдова Республикасының Үкіметі 155
Моңғол буддистік орталығы 116
«Мұнайшылар» 149

«Намыс» 141
НАТО (Солтүстік Атлантикалық Шарт ұйымы) 5, 161, 162, 163, 208
«Невада-Семей» 63
«Нұр Отан» 12, 89, 176
«Нұр-Мүбарак» 39

ОББ (АҚШ орталық барлау басқармасы) 5, 125
Оксфорд университеті (Ұлыбритания) 245
Оңтүстік Қазақстан облысының әкімдігі 25, 51, 119, 120, 134, 141, 142

Оңтүстік Қазақстан облысының Денсаулық сақтау департаменті 141
Орал ЖЭО 132
Орталық Азия техникалық университеті 54
Орталық Азиядағы ЖҚТБ-мен күрес жөніндегі жобаны басқару өңірлік тобы ...165
Орынбор газ өңдеу зауыты 130
«Отан» .....12, 13, 34, 89, 105, 112, 113, 141, 148, 149, ...151, 152, 175, 176, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267

Өзбекстан Республикасының Ауыл және су шаруашылығы министрлігі 42
Өзбекстан Республикасының Үкіметі 145, 165
Өзбекстанның сауда-өнеркәсіптік палатасы 42

Павлодар облысы бойынша ҰҚК департаменті 170
Палестинаны Азат ету ұйымы 83
Палестинаны Азат ету ұйымының Атқару комитеті 83
Пәкстан Ислам Республикасының Үкіметі 41
Польша Республикасының Сенаты 4, 19

«Разведка Добыча «ҚазМұнайГаз» 154
Ресей Федерациясы еуропалық бөлігінің Мұсылман рухани басқармасы 152
Ресей Федерациясы Мүфтилерінің кеңесі 152
Ресей Федерациясы Федералды жиналысының Мемлекеттік думасы 50, 218
Ресей Федерациясының Ақпараттық технологиялар және байланыс министрлігі ...50
Ресей Федерациясының Көлік министрлігі 104
Ресей Федерациясының Сыртқы істер министрлігі 50
Ресей Федерациясының Үкіметі 36, 66, 104, 121, 155
Ресейдің сыртқы сауда банкі 98
Ресейдің сыртқы экономбанкі 21, 50, 131
Республикалық балаларды оңалту орталығы 168, 169
Республикалық диагностикалық орталық 169
Республикалық жедел медициналық жәрдем көрсету ғылыми орталығы 169
Республикалық Қазақстанның ардагерлері кеңесі 13, 168, 169
Республикалық нейрохирургия ғылыми орталығы 169
Рим католик шіркеуі 114

«Садчиковское» 112
«Самұрық» 8, 9, 10, 106, 135, 136, 153, 154, 202, 234, 266, 273, 314
«Сарыарқа» 273
«Сегіздік тобы» (G-8) 4, 7, 94, 95
Семей ядролық полигоны 63, 162, 179, 284, 296
Сервантес институты (Испания) 121

«Тайынша-Победа» 111
«Тасқала-Озинки» 130
Тәжікстан Республикасының Үкіметі 165
«Теңізшевройл» 122

ТМД Қорғаныс министрлерінің кеңесі 270
ТМД Мемлекеттері басшыларының кеңесі 6, 65, 66, 157
ТМД Сыртқы істер министрлерінің кеңесі 270
ТМД Үкімет басшыларының кеңесі 156, 270
ТМД Шекара әскерлері қолбасшыларының кеңесі 270
ТМД Экономикалық соты 270
ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің салықтық (қаржылық) тергеу органдары үйлестіру кеңесі 120
ТМД Адам құқығы жөніндегі комиссиясы 270
ТМД Атқарушы комитеті 96, 157, 270
ТМД Терроризмге қарсы орталығы 156
ТМД Парламентаралық ассамблеясы 270
ТМД Ұлттық үйлестірушілер комитеті 270
Токио технологиялық институты (Жапония) 237
Тұрақты даму қоры 220, 237

ҰҚШҰ (Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы) 7, 85, 86
ҰҚШҰ Бірікккен штабы 86
ҰҚШҰ Қауіпсіздік кеңес хатшыларының комитеті 86
ҰҚШҰ Қорғаныс министрлерінің кеңесі 86
ҰҚШҰ Сыртқы істер министрлерінің кеңесі 86
ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздігінің кеңесі 85, 86
ҰҚШҰ Хатшылығы 4, 86
Ұлттық инновациялық қор 41, 195, 220, 314

Франция Республикасының Парламенті 115

Халықаралық еңбек ұйымы (ХЕҰ) 205
Халықаралық қайта құру және даму банкі (ХҚДБ) 91, 135
Халықаралық мәдениет және дін орталығы 115
Халықаралық сайлау жүйелері қоры 122
Халықаралық сараптау кеңесі 236, 290
Хорватия Республикасының Үкіметі 166
«Хоргос» 172, 197
Хруничев М.В. атындағы Ресейлік мемлекеттік ғарыштық ғылыми-өндірістік орталығы 84

Целиноград облыстық мемлекеттік асыл тұқымды мал өсіру инспекциясы 68

«Шанхай бестігі» 6, 79, 81, 252
Швеция Корольдігінің Үкіметі 41
«Шежіре» 148
ШЫҰ (Шанхай ынтымақтастық ұйымы) .....4, 5, 6, 20, 39, 65, 79, 80, 81, 208, ...209, 210, 224, 227, 251, 252, 253, 254, 296, 310
ШЫҰ Іскерлік кеңесі 80, 81
ШЫҰ Өңірлік терроризмге қарсы құрылымы (ШЫҰ ӨТҚҚ) 79, 253

ШЫҰ Хатшылығы 80, 253
ШЫҰ Банкаралық бірлестігі 81

Экономикалық ынтымақтастық ұйымы (ЭЫҰ) 4, 20
Экспорт пен инвестицияларды сақтандыру жөніндегі корпорация 41
Эталон орталығы 10, 167

ЮНЕСКО (БҰҰ білім беру, ғылым және мәдениет жөніндегі ұйымы) .....8, ...56, 63, 113

«Ядролық қауіпті сейілту бастамасы» 5, 125, 284, 285

25744 әскери бөлімшесі 134

«Access Industries» 11, 125
«Axel Holding» 54

«BAE Systems» 11, 69, 154
«BG Group» 11, 46

«Chevron Corporation» 11, 122
«Citygroup» 116
«ConocoPhilips Inc.» 11, 125
«Credit Suisse Group» 11, 77

«Eni S.p.A.» 11, 136
«ERSAI Caspian Contractor» 134
«ExxonMobil Corporation» 11, 32, 124
«ExxonMobil Development» 32
«ExxonMobil Kazakhstan Inc.» 32

«Fitch Ratings» 219

«General Motors» 233

«Halliburton» 11, 79, 125

«IBM» 232
«Intel Corporation» 232
«International Herald Tribune» 10, 76

«JGC Corporation» 64

«K.J.Somaiya Trust» 113
«KazakhGold Group Ltd.» 154

«KEGOC» 106, 153, 266
«Keppel Kazakhstan» 134
«Keratek» 104

«LG Electronics Almaty Kazakhstan» 147

«Mabetex Project Engineering S.A.» 167
«Marubeni Corporation» 64
«Mashreq Bank» 11, 98
«McKinsey&Company» 239
«MEGA Center Alma-Ata» 117
«Microsoft Corporation» 232
«Moddy's» 219

«Okan Holding» 11, 40

«PetroKazakhstan Inc.» 53

«Radisson SAS» 10, 167
«Rotschild Investment Trust Corporation» 116

«Shun Tak Holdings Ltd.» 174
«Skoda Holding» 49
«Standard&Poor's» 219

«UBS Asset Management» 173

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы. 2006 жыл

Тапсырыс беруші: «Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитеті» ММ
Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС
Директоры Ш.В. Сыздықова
Аударған: Г.Ш. Қадырова
Беттеген: Б. Бозтай
Фото: С.В. Бондаренко, Б.Қ. Отарбаев, С.А. Мунько